

A m. kir. belügyminiszter 502.000/1944. B. M. számú rendelete

a Csendőrlegénységi Ellátásban Részesülők Betegsegélyző Alapja szolgáltatásainak újabb szabályozása tárgyában.

Az 1936: VIII. tc. 1. és 2. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a pénzügyminiszterrel egyetértőleg a következőket rendelem:

I. FEJEZET

Általános rendelkezések.

A Csendőrlegénységi Ellátásban Részesülők Betegsegélyző Alapja

1. §.

A Csendőrlegénységi Ellátásban Részesülők Betegsegélyző Alapja (továbbiakban: CSERBA) rendeltetése:

a) az igényjogosultak ingyenes vagy kedvezményes egészségügyi ellátásban részesítése,

b) az igényjogosultak részére születés esetén gyermekágyi segély, továbbá az igényjogosultak elhalálózása esetén temelési segély folyósítása.

Az alap kezelése.

2. §.

A CSERBA-t a belügyminiszter kezeli.

Igényjogosultak.

3. §.

(1) A CSERBA szolgáltatásaira igényjogosultak:

a) a m. kir. csendőrség (továbbiakban: csendőrség) összes legénységi állományu olyan egyénei, akik várakozási illetményekkel szabadságoltattak, továbbá akik nyugdíjban, kedvezményes nyugdíjban, kivételes ellátásban, kegydíjban részesülnek,

b) az előbbi a) pontban felsorolt egyének mindazon családtagjai (feleség, gyermek, egyéb hozzátartozók), akik után a családfelelős családtag élve,

c) a csendőrség összes legénységi állományu egyéneinek özvegyei, akik özvegyi nyugdíjat, özvegyi kedvezményes nyugdíjat, özvegyi kivételes ellátást vagy özvegyi kegydíjat kapnak és a felmenő ágon eltartottak, akik részére kegydíj állapított meg,

d) a csendőrség összes legénységi állományu egyéneinek mindazon árvái, szülőtlen árvái és a szülőtlen árvákkal egyenlőknek tekintendő

atyalan árvái, akik után a családfelelős nevelési járulékot kap, illetőleg akik maguk nevelési járulék élvezetében állnak,

e) a csendőrség összes legénységi állományu egyéneinek mindazon hozzátartozói, akik az 1912: LXV. tc. 76. §-a alapján életjáradékot vagy ugyanezen törvény 121. §-a alapján kegydíjat vagy kegynevelési járulékot vagy az 1921: XXXII tc. 61. §-ában foglaltakhoz képest árvajáradékot, illetőleg az ugyanezen törvény 66. §-ában megállapított nevelési járulékot vagy a 67. és 68. §-ok szerint járadékot huznak.

(2) A férjjel közös háztartásban élő feleségnek a CSERBA szolgáltatásaira igénye van akkor is, ha az ellátásban álló férj a feleség után azért nem részesül családi pótlékban, mert a feleség állami vagy a nyugellátás szempontjából az állammal viszonyosságban álló hatóságnál, stb.-nél tényleges szolgálatban áll, vagy azoktól ellátásban részesül.

Igényjogosultsággal nem bíró személyek

4. §.

(1) A CSERBA szolgáltatásaira nincs igényük a 3. §-ban felsoroltak közül azoknak:

a) akik alkalmaztatásuk folytán betegségi biztosításra kötelezett tagjai az 1927: XXI tc. és az azt módosító rendelkezések alapján működő betegségi biztosító intézetek valamelyikének, továbbá akik saját maguk vagy a családfelelős más alkalmaztatása folytán betegségi biztosításra kötelezett tagjai a fentemlített törvény és az azt módosító rendelkezések alapján működő betegségi biztosító intézetek valamelyikének, vagy akik az OTBA szolgáltatásaira igényjogosultak, avagy akik valamely közület részéről intézményes betegsegélyezésben részesülnek,

b) akik állandóan külföldön tartózkodnak.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjában említett kizáró okot az érdekeltek a m. kir. központi illetményhivatalnál (a továbbiakban: illetményhivatal) — a kizáró ok bekövetkezésétől számított 14 napon belül igényjogosultsági igazolványuk csatolása mellett — bejelenteni és annak fennforgását megfelelően igazolni kötelesek. A bejelentés elmulasztása esetén, amennyiben az érdekeltek a CSERBA szolgáltatásait

igénybevette, az 55. §-ban foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.

(3) Az igényjogosultság szünetelése alatt a fél a járulék fizetési kötelezettség alól azt a napot követő hónapnak első napjától kezdve mentesül, amely napon igényjogosultsági igazolványát az illetményhivatalnak beszolgáltatta.

Az igényjogosultság megnyílása és megszűnése.

5. §.

(1) Az igényjogosultság megnyílását az illetményhivatal hivatalból állapítja meg.

(2) Az igényjogosult családfő a maga, valamint a családipótlékban, nevelésijárulékbán, tanulmányi családipótlékban és tanulmányi nevelésijárulékbán részesülő családtagjai (hozzátartozói) családi körülményeiben bekövetkezett változást (házasságkötést, születést, halálozást, stb-t) az igényjogosultsági igazolványba történő bevezetés végett a vonatkozó írásbeli okmány, valamint az igényjogosultsági igazolvány csatolása mellett köteles írásban azonnal bejelenteni az illetményhivatalnál. Az illetményhivatal az apadásokat azonnal, a szaporodásokat pedig a vonatkozó belügyminiszteri utalványrendelet kézhezvétele után vezeti be s annak megtörténte után az igényjogosultsági igazolványt haladéktalanul visszaküldi a családfőnek.

(3) Az igényjogosult családfő a lakásváltozást az illetményhivatalnak írásban köteles azonnal bejelenteni. A lakásváltozás bejelentéséhez az igényjogosultsági igazolványt csatolni nem kell. Ebben az esetben a lakásváltozást az igényjogosultsági igazolványba a házi orvos vezeti be.

(4) A CSERBA szolgáltatásaira való igény a bekövetkezett változás napján nyílik, illetőleg szűnik meg.

A családfő és családtag fogalma.

6. §.

(1) Családfő alatt azt az igényjogosultat kell érteni, akinek járandóságai (várakozási illetményeiből, nyugdíjából, kedvezményes nyugdíjából, kivételes ellátásából, kegydíjából, özvegyi nyugdíjából, özvegyi kedvezményes nyugdíjából, özvegyi kivételes ellátásából, özvegyi kegydíjából, a szülőltlen árvák nevelési járulékból, a szülőltlen árvákkal egyenlőknek tekinthető atyátlan árvák nevelési járulékból, az éleljáradékból és árvajáradékból, a CSERBA javára betegségélyző járulékot vonnak le.

(2) Családtag alatt azt a hozzátartozót kell érteni, aki már a családfő családipótlékban vagy nevelési járulékbán részesül.

Az igényjogosultság igazolása.

7. §.

(1) Az igényjogosultak a szolgáltatások bármelyikének igénybevétele alkalmával igényjogosultságukat minden előzetes felszólítás nélkül CSERBA igényjogosultsági igazolvánnyal (44. §.), személyazonosságukat pedig más elfogadható módon kötelesek igazolni.

(2) A családfő a szolgáltatásokkal kapcsolatban előterjesztett mindennemű beadványának felső jobb sarkán igényjogosultsági igazolványának számát feltüntetni köteles.

A betegségélyző járulék.

8. §.

(1) A családfő betegségélyző járulék fejében havonként járandóságai (várakozási illetmény, nyugdíj, családi pótlék, nevelési járulék, stb.) havi bruttó összegének 2%-át köteles fizetni.

(2) A betegségélyző járulékot nem kell levonni a lakáspénz, sérülési pótdíj, jutalék, jutalom, segélyek, stb. után.

(3) A betegségélyző járulékot az alapjául szolgáló járandóságok kiutalása alkalmával hivatalból kell levonni.

(4) A 4. § (1) bekezdésében felsorolt személyek betegségélyző járulékot nem fizetnek.

(5) A betegségélyző járulékot az illetményhivatal köteles megállapítani és levonni. A betegségélyző járulék összegének kiszámításánál a fillér összegeket 10 fillérben kell megállapítani olyképen, hogy a 6 fillérnél kisebb összegeket figyelmen kívül kell hagyni.

(6) Az illetményhivatal a levont betegségélyző járulékot minden hó 8. napjáig a Csendőrlégénységi Ellátásban Részesülők Betegségélyző Alapja Budapest, 184.948. számú csk-számlájára köteles befizetni.

Az egészségügyi szolgálat szervezete.

9. §.

(1) Az egészségügyi szolgálat élén a CSERBA központi ellenőrző orvosa áll.

(2) Az egészségügyi szolgálat közvetlen felügyeletét az illetékes csendőrkörületi parancsnokságok vezető orvosai látják el, ezek azonban az igényjogosultakat nem gyógykezelik.

(3) A házi- és szakorvosi teendőket és a szakorvosi rendelkezéseket önkéntes jelentkezés alapján a belügyminiszter által a házi- és szakorvosi névjegyzékbe (továbbiakban: orvosi névjegyzék) felvett orvosok végzik (11. §.).

(4) A házi- és szakorvosok teendőit, valamint a csendőrkörületi parancsnokságok vezető orvosainak felügyelő és ellenőrző orvosi munkakörét e rendelet, illetőleg a vonatkozó orvosi szabályok állapítják meg.

II. FEJEZET.

A szolgáltatások és igénybevételek.

Szolgáltatások.

10. §.

Az igényjogosultak részére az alábbi egészségügyi ellátások és segélyek engedélyezhetők:

- a) háziorvosi ellátás,
- b) szakorvosi ellátás,
- c) orvosi elsősegélynyújtás esetén segély,
- d) honvéd és közkórházi (klinikai) ápolás,
- e) tüdőbeteg gyógyintézeti ápolás,
- f) kedvezményes gyógyfürdők.
- g) gyermeküdtetés.
- h) műtéti segély,
- i) gyógyászati segédeszközök beszerzésére segély,
- j) műfogsor beszerzésére segély,
- k) insulín-ellátás,
- l) nemibetegségek elleni gyógyszerek költségeinek megtérítése,
- m) kedvezményes gyógyszerellátás,
- n) fizikális és vizsgyógyintézeti kezelésre segély,
- o) betegszállítási költségmetérítés,
- p) gyermekágyi segély,
- r) temetési segély.

Háziorvosi ellátás.

11. §.

(1) A háziorvost az orvosi névjegyzékbe felvett háziorvosok közül a családfő választja ki. Az orvosi névjegyzékbe felvett orvosok nevére és lakcímére vonatkozóan a nyugállományú csendőregyéneket (özvegyeket, stb-t) nyilvántartó csendőrsztály (központi) gazdasági hivatalok nyújtanak tájékoztatást az igényjogosultak részére. A háziorvos választásával kapcsolatos eljárást a 12. §, a háziorvosi jogviszony megszűnését pedig a 13. § szabályozza.

(2) Az orvosi névjegyzéket az orvosok önkéntes jelentkezése alapján a belügyminiszter állítja össze. Ugyancsak a belügyminiszter törli az orvosi névjegyzékből azokat az orvosokat, akik ezirányú kérésüket nála előterjesztik. Az orvosi névjegyzéknek új orvossal való kiegészítését a belügyminisztertől a családfő, az orvos vagy együttesen is kérelmezhetik. Tényleges állományú m. kir. honvéd orvosok és a m. kir. tiszti orvosok (tiszti főorvosok) az orvosi névjegyzékbe nem vehetők fel.

(3) Az orvosi névjegyzéket a belügyminiszter megküldi a csendőrkörületi parancsnokságok vezetőorvosainak, a csendőrség központi gazdasági hivatalának, a csendőrsztály gazdasági hivataloknak és az illetményhivatalnak.

(4) A háziorvos a vele háziorvosi jogviszonyban álló, járóbeteg igényjogosult családfőket és családtagokat a megállapított rendelési órák

alatt orvosi rendelőjében, amennyiben pedig fekvőbetegek, a lakásukon részbeni orvosi ellátásban. Az igényjogosult családfőt vagy családfőt a háziorvosi ellátásért csak a (6) és a (7) bekezdésben említett költségmegtérítés terheli. A háziorvos a vele háziorvosi jogviszonyban álló igényjogosult családfőket és családtagokat három évenként egyszer általános orvosi vizsgálatban részesíti. Azok az igényjogosult családfők és családtagok, akiknek vezetékneve A—H betűvel kezdődik 1944. évi, akiknek vezetékneve I—P betűvel kezdődik 1945. évi, akiknek vezetékneve R—Z betűvel kezdődik 1946. év folyamán jelennek meg először a háziorvosnál általános orvosi vizsgálaton. Az általános orvosi vizsgálat az előírt eljárás szerint ismétlődik. A vizsgálat célja az, hogy a gyógyításra szoruló vagy fertőző betegségekkel (gümőkór, nemibetegség, stb.) veszélyeztetett igényjogosultak gyógykezeléséről kellő időben gondoskodás történhessen és az esetleges fertőző forrás felismerésével a betegség terjedése megelőzhető legyen. A szükségesnek ítélt kiegészítő vizsgálatok, u. m. Wassermann reakció, mellkas. röntgen, stb. a 15., 18. és 23. §-okban foglaltak szerint vehetők igénybe.

(5) A fekvőbeteghez reggel 8 óráig hívott háziorvos az első látogatást még aznap délelőtt köteles megtenni. Reggel 8 óra után történt hívás esetében a háziorvos a beteget még a hívás napján köteles meglátogatni. Sürgősnek jelzett esetben a háziorvos a lehető legrövidebb idő alatt köteles meglátogatni a beteget. Az orvosi munkamenet és a többi beteg orvosi ellátásának érdekében csak komoly veszély vagy súlyos állapot esetében lehet a háziorvost sürgősen hívni. A családfőnek a háziorvost lehetőleg a rendelési idő befejezéséig kell hívnia.

(6) A családfő a háziorvosnak kívánságára megtéríteni tartozik:

a) a háziorvos sajátjából felhasznált anyagok (gyógyszer, kötszer, injekciós kuránál felhasznált alkohol, vatta, stb.) önköltségi árát,

b) sürgős hívás esetén a felmerült kiegészítőket (fuvarköltség, kapupénz, stb.).

(7) Fuvarköltség felszámításának az előbbi bekezdés b) pontjában említett esetén kívül csak akkor lehet helye, ha a beteg és háziorvos lakása közötti távolság a 2 km-t meghaladja.

(8) Ha a háziorvos orvosi teendőinek ellátásában valamilyen oknál fogva (betegség, üdülés, stb.) akadályozva van, köteles saját költségén helyettesítéséről gondoskodni. A helyettes az igényjogosultak orvosi ellátását a háziorvosra irányadó szabályok szerint köteles teljesíteni. A helyettesítésre leh. tőleg az orvosi névjegyzékbe felvett orvost kell felkérni. A háziorvos köteles a helyettesítés időtartamát a helyettes megnevezésével a belügyminiszternek bejelenteni.

(9) A házi orvos gyógyszer és (sebészeti) köztözségi rendelésénél mindenkor kötelesek a CSERBA gyógyszerrendelési szabályait betartani.

Házi orvos választás.

12. §.

(1) Az igényjogosultság megnyilvánulásával a család fő köteles házi orvost választani. Új házi orvost kell választani akkor, ha a házi orvosi jogviszony a 13. §-ban említett valamelyik ok következtében megszűnik.

(2) A házi orvost az igényjogosult család fő szabadon választhatja az orvosi névjegyzékben felvett házi orvosok közül. Ha a család fő által választani kívánt orvos nem szerepel az orvosi névjegyzékben, felvételét a 11. § (2) bekezdésében foglaltak szerint, a helygymiszterrel kell kérnie.

(3) Az igényjogosult család fő más községben (városban) lakó CSERBA házi orvost nem választhat, kivéve azt a esetet, ha a másik helyen lakó orvos az igényjogosult lakóhely könnyebbé elérhető.

(4) A család fő által választott házi orvos családtagoknak is házi orvosa. Külön házi orvost a családtagok csak a 41. § (5) bekezdésében megjelölt esetekben választhatnak.

(5) A házi orvos választás a család fő és az orvossal történt megállapodása után válik teljesítő. A megállapodás irásában, az 13. §-ban melléklet szerint kell megkötöni. Az új lakó igényjogosult család fő a nyilvántartó, egészségügyi osztály (központi) gazdasági hivatalától mentesen igényelheti. A megállapodást az igényjogosult család főnek a helygymiszternek a posta útján — ajánlottan — haladéktalanul kell terjesztenie és a feladóvevő kötelezettség meg kell őriznie. Az orvosi névjegyzékbe az új felvett házi orvossal kötött megállapodást a helygymiszter tudomásul veszi. Erről azonban sem a család főt, sem a házi orvost külön nem értesíti.

(6) A választott házi orvos mindaddig házi orvosa marad a család főnek (családtagoknak), amíg a házi orvosi jogviszony a 13. § értelmében meg nem szűnik.

(7) Ha az orvosi névjegyzékbe felvett házi orvos egyik községből a másik községbe költözik, ezt a körülményt az időpont (év, hó, nap) és az új lakóhely megjelölése mellett az orvosi névjegyzék helyesbítése végéig — a helygymiszternek bejelenteni tartozik.

Házi orvosi jogviszony megszűnése.

13. §.

(1) A család fő és a házi orvos közötti házi orvosi jogviszony megszűnésére az alábbi bekezdésekben foglalt rendelkezések az irányadók.

(2) Rendes felmondás folytán a naptári év végén szűnik meg a jogviszony, ha azt mindkét fél egyetértőleg vagy külön az egyik fél egyoldalúlag december hó 31-ig felmondja. Rendes felmondást megindokolni nem kell, a felmondás csak úgy tekinthető hatályosnak, ha azt a felmondó a helygymiszternek bejelentette és egyoldalú felmondás esetén a másik féllel a fenti időpontig közölte.

(3) Rendkívüli felmondással akkor szűnik meg a jogviszony, ha bizonyos körülmények a házi orvosi jogviszony megszüntetését kívánatosá teszik. Ily esetekben az igényjogosult család fő vagy a házi orvos a jogviszonyt két héttel felmondási idővel megszüntetheti. A rendkívüli felmondást meg kell indokolni és azt — a másik féllel való közléssel egyidejűleg — a helygymiszternek be kell jelenteni. A felmondás csak akkor válik joghatályossá, ha azt a helygymiszter tudomásul veszi.

(4) Az igényjogosultnak vagy az orvosnak más községbe (városba) való átköltözése folytán a házi orvosi jogviszony az átköltözés napjával szűnik meg. Ugyanazon községben (városban) való lakósváltoztatás esetén a jogviszony csak akkor szűnik meg, ha ezt úgy a házi orvos mint a család fő kifejezetten kéri.

(5) A házi orvosnak az orvosi névjegyzékbeli törlése folytán a jogviszony azon a napon szűnik meg, amelyen a törlést az illetékes tudomására hozzák.

(6) A család fő vagy a házi orvos elhalálása esetén a házi orvosi jogviszony az elhalálozás napjával szűnik meg.

(7) A helygymiszter, a család fő és a házi orvos között létrejött jogviszonyt a körülmények mérlegelésével minden indoklás nélkül bármikor megszüntetheti.

(8) Ha a házi orvosi jogviszony említett okok miatt megszűnt, az igényjogosult család fő új házi orvost választani és azt a helygymiszternek bejelenteni köteles. Aki saját hibájából házi orvost nem választ, a CSERBA szolgáltatásait nem veheti igénybe.

A házi orvosi tiszteletdíjak.

14. §.

(1) A házi orvos az általa kezelt család fő és családtagok házi orvosi teendőinek ellátásáért tiszteletdíjban részesül.

(2) A házi orvosi tiszteletdíj összegét időközönként a helygymiszter állapítja meg és az Országos Orvoskamara Közlönyben közzéteszi.

(3) A házi orvosi tiszteletdíj annak a hónapnak 1-étől esedékes, amelyik hónapban a házi orvos a család fővel megállapodást kötött, illetőleg a házi orvos választásra vonatkozó irásbeli megállapodást aláírta. A keltezés olvashatatlanságában...

sága vagy hiánya esetén a feladás helyén lévő postahivatal bélyegzőjének kelte az irányadó.

(4) A háziiorvosi tiszteletdíjra való igény annak a hónapnak a végével szűnik meg, amelyik hónapban a családfő és a házi orvos között lévő jogviszony megszűnik.

(5) A háziiorvosi tiszteletdíjakat az érdekelt házi orvosok részére a belügyminiszter naptári félévenként utólagosan utalványozza.

Szakorvosi ellátás.

15. §.

(1) Az igényjogosultak, mint bejáró betegek igénybevehetik a honvéd egészségügyi intézetek (kórházak) szakorvosi rendeléseit (16. §).

(2) Az igényjogosultak az állami, törvényhatósági, községi és egyesületi tüdő- és nemibeteg gondozó intézetekben ingyenes vizsgálatban és gyógykezelésben részesülnek (17. §).

(3) Kedvezményes szakorvosi ellátás céljából az igényjogosultak — házi orvosuk írásbeli megkeresésére és szakorvosi utalvány ellenében — az orvosi névjegyzékbe felvett bármelyik szakorvost igénybevehetik (18.).

Szakorvosi ellátás a honvéd egészségügyi intézetekben.

16. §.

(1) A honvéd egészségügyi intézetekbe (kórházakba) bejáró igényjogosult betegek részére a szakorvosi rendelés idejét a helyi viszonyoknak megfelelően az intézet (kórház) parancsnoka állapítja meg. A bejáró betegek a honvéd egészségügyi intézetekben (kórházakban) orvosi vizsgálat és kezelés végett háziiorvosi megkeresés nélkül jelentkezhettek.

(2) A honvéd egészségügyi intézetekbe (kórházakba) bejáró betegek gyógykezelését a „H 2. Egységügyi Szolgálati Utasítás a m. kir. honvéd egészségügyi intézetek számára“ I. részének 42. §-a szabályozza. A szakorvosi rendelésért fizetendő díjak (ambulans jegy) mértékét a honvédelmi miniszter állapítja meg. A bejáró beteg a vizsgálathoz, kezeléshez felhasznált gyógyszer, fertőtlenítőszer és kötszer árát megtéríteni köteles.

(3) A honvéd egészségügyi intézetek (kórházak) betegosztályait és szakorvosi rendeléseit a 2. számú melléklet tünteti fel.

(4) A honvéd fogászati rendelők az igényjogosultak fogainak szakszerű kezelését, pótlását, továbbá a száj és állcsontok operatív és konzervatív kezelését végzik, a részükre erre vonatkozólag a honvédelmi miniszter által kiadott egységes árjegyzék alapján a csendőrség részére megállapított kedvezményes térítési díjak ellenében. A térítési díjat és az esetleg felhasznált anyag árát az igényjogosult késpénzben tartozik kifizetni a honvéd fogászati rendelőkben. Ilyen költségek megtérítése a 36.

§-ban említett segélykérelmen felül — a CSERBA-tól nem kérelmezhető.

(5) A honvéd egészségügyi intézetek (kórházak) által végzett vegyi-, serologiai-, bakteriológiai-, röntgen-, stb. vizsgálatokért, valamint röntgen-, kvarc- és diathermiás kezeléseikért az intézet (kórház) az igényjogosulttal szemben a honvédelmi miniszter által megállapított árakat számítja fel. Amennyiben az egy családfőhöz tartozó igényjogosultak egy naptári éven belül ezen a címen 3 pengőt vagy ennél nagyobb összeget fizettek ki a fenti intézeteknek (kórházaknak), úgy a kifizetett összegnek a CSERBA terhére történő elszámolását a családfő kérelmezheti.

(6) Az (5) bekezdés értelmében a megtérítés iránti kérelmet legkésőbb a vizsgálatokat (kezeléseket) követő év február 15-ig kell közvetlenül a belügyminiszterhez előterjeszteni. A kérelemhez csatolni kell a honvéd egészségügyi intézet (kórház) által kiállított számlát, melyen a vizsgálatért (kezelésért) kifizetett összeg részletezve van.

Szakorvosi ellátás a tüdő- és nemibeteg gondozó intézetekben.

17. §.

(1) Az állami, törvényhatósági, községi és egyesületi tüdő- és nemibeteg gondozó intézetekben vizsgálat céljából az igényjogosult betegek — a házi orvos igénybevétele nélkül — közvetlenül jelentkezhettek, ahol a szükséghez képest díjmentes szakkézelésben is részesülnek. Ha a házi orvos már előzőleg megállapította, hogy az igényjogosult beteg szakkézelésre szorul, a házi orvosnak az intézethez címzett és a kezelésre vonatkozó írásbeli kérelmet is be kell az intézetnél mutatni.

(2) A kezelés alatt felhasznált gyógyszert az igényjogosult beteg a saját költségén tartozik beszerezni.

(3) Azokat a vegyi-, serologiai-, bakteriológiai-, röntgen-, stb. vizsgálatokat, amelyekre a gümőkór, illetve nemibetegség megállapításához vagy kizárásához szükség van, az állami, törvényhatósági, községi és egyesületi tüdő- és nemibeteg gondozó intézetek díjtanul végzik.

CSERBA szakorvosok igénybevétele.

18. §.

(1) Szakorvosi ellátás céljából az igényjogosultak — a 16. és 17. §-ban szabályozott ellátáson felül — az orvosi névjegyzékbe felvett bármelyik szakorvoshoz fordulhatnak. Az orvosi névjegyzékre vonatkozó rendelkezéseket a 11. § (2) bekezdése tartalmazza.

(2) A szakorvosi rendelés — az elsősegélynyújtás esetét kivéve — a házi orvos írásbeli megkeresésére történik. Ha a szakorvos a beteget rendelőjében kezeli, úgy minden egyes kezelésnél egy drb., ha pedig a beteget a lakásán

kezeli, úgy látogatásonként 2 drb. szakorvosi utalványt kell előzetesen a szakorvosnak átadni.

(3) A szakorvosi ellátásért az igényjogosult a szakorvost külön nem díjazza. Az igényjogosult a szakorvosnak az általa felhasznált anyagok (gyógyszer, kötszer, stb.) önköltségi árát megtéríteni tartozik.

(4) Ha az igényjogosult a nappali órák alatt sürgősen hívja a szakorvost, abban az esetben — amennyiben azt a szakorvos kívánja — megtéríteni köteles a szakorvosnak a beteg külön kívánása folytán felmerült kiadásait (pl. fuvarköltséget). A szakorvosnak éjjeli órákban történt igénybevétele — az elsősegélynyújtás esetét kivéve — nem tartozik a CSERBA szolgáltatásai közé. Éjjeli óráknak október hó 1-től március hó 31-ig terjedő időtartam alatt az este 8 és a reggel 7 óra közötti időt, április 1-től szeptember hó 30-ig terjedő időtartam alatt pedig az este 9 és a reggel 6 óra közötti időt kell tekinteni.

(5) A CSERBA fogszakorvos igénybevétele esetén 1 drb. kedvezményes szakorvosi utalvánnyal díjazandók: az egy ülésben végzett vizsgálat, foghúzás, inykezelés, vérzésesillapítás, fogköltésváltoztatás, kisebb inyműtét, tályognyitás, 2 drb. utalvánnyal díjazandó a rendszeren két ülésben végzett fogtömés. A többszöri beavatkozást igénylő gyökérkezeléseknél az ülések számától függetlenül 5 drb. kedvezményes szakorvosi utalványt kell átadni a szakorvosnak. A CSERBA a felsoroltakon és a műfogásor készítésén (36. §) kívül végzett egyéb fogászati munkálatért és anyagért az igényjogosultak részére segélyt nem ad. Ilyen költségek a fogszakorvossal való magánmegállapodás szerint az igényjogosulttal terhelik.

Kedvezményes szakorvosi utalványok kezelése.

19. §.

(1) A sorszámmal ellátott kedvezményes szakorvosi utalványokkal — átvételi elismervény ellenében — a csendőrsztály (központi) gazdasági hivatalokat ezek igénylése alapján közvetlenül a belügyminiszter, az őrsparancsnokságoktól pedig az illetékes osztály gazdasági hivatal látja el. Egy-egy utalványtömb 20 drb. utalványt foglal magában. Az utalvány darabonkénti ára 2 P. Az utalvány az igényjogosultak részére a 20. §-ban szabályozott módon és csak készpénz letétele (beküldése) ellenében adható ki.

(2) Az osztály (központi) gazdasági hivatalnak az utalványtömböket, mint elszámolást képező értékekkel előjegyzésben, de a legegyszerűbb módon kell kezelni. Az előjegyzést a 3. számú melléklet szerint kell vezetni.

(3) Az előjegyzésbe az átvett utalványtömböket bevételként — a sorszámmal meg-

jelölése mellett — sommásan az összérték felüntetésével kell bevezetni.

(4) Az előjegyzést a kiadott utalványtömbökkel és az eladott utalványokból befolyt pénzzel együtt — a kincstári pénzekről elkülönítve — a pénztárban kell elhelyezni. Az esetenként eladott utalványok darabszámát, mint kiadást és a befolyt pénzt, mint bevételt az előjegyzésbe nem kell bevezetni, hanem a hiányzó utalványok eladásából befolyt összeget készpénzben kell tartani. Az előjegyzésbe kiadást csak akkor kell bejegyezni, ha egy utalványtömb (jobb oldala) teljesen elfogyott, vagy az őrsparancsnokság a befizetést igazoló szelvényt a gazdasági hivatalnak előterjesztette.

(5) A kiadást az utalványtömbök sorszámainak megjelölése mellett szintén sommásan, a kiirt tömb vagy tömbök összértékének felüntetésével kell bevezetni, a pénzt pedig blanco befizetési lapon a Csendőrsztály Ellátás- Részeseülők Betegsegélyezési Alapja Budapest, 184.948. számú n. kir. postatakarék-pénztári csekkszámjára kell befizetni. Az eladás után visszamaradt csonka utalványtömböt az utalvány szelvényekkel (baloldali rész) a belügyminiszterhez kell előterjeszteni és egyidejűleg jelenteni kell azt is, hogy az eladott utalványtömb értékét mely napon fizették be az előbb megjelölt csekkszámra javára.

(6) Az utalványoknak az igénylő igényjogosultak részére történő azonnali kiadhatósága végett a csendőrsztály (központi) gazdasági hivatal főnöke a pénztárszekrényből egy utalványtömböt nyugta ellenében — használatra — átvehet. Az átvett utalványtömb biztos helyen és olyan módon őrzendő, hogy az utalványok a hivatalos órák alatt az igénylőknek bármikor kiadhatók legyenek. Az eladott utalványok értékét — minden pénztárnyitás alkalmával — a pénztárban e célra szolgáló dobozban kell elhelyezni.

(7) Az őrsparancsnokság az utalványtömböt (utalványtömböket) az utalványokért befolyt pénzzel együtt külön dobozban a pénztárasztalban őrzi, s ha egy utalványtömb (jobb oldala) teljesen elfogyott, a pénzzel és az eladás után visszamaradt csonka utalványtömbbel az (5) bekezdés értelmében jár el és a befizetési lap szelvényét az osztály gazdasági hivatalhoz terjeszti fel, amely a vonatkozó átvételi elismervény egyidejű visszaadása mellett új átvételi elismervény ellenében új utalványtömböt ad le.

Kedvezményes szakorvosi utalványok igénylése.

20. §.

(1) Kedvezményes szakorvosi utalványokat az igényjogosult családja a csendőrsztály (központi) gazdasági hivataltól vagy csendőr

7

őrsparancsnokságtól a házi orvos írásbeli rendelvénye alapján darabonként 2 (kettő) pengő térítési díj ellenében igényelheti.

(2) A házi orvosi rendelvényt a 4. számú mellékletnek megfelelően kell kiállítani.

(3) Posta útján való igénylésnél az igényléshez csatolni kell a házi orvos rendelvényét is. A családfő ebben az esetben egyidejűleg postautalvánnyal tartozik elküldeni az igényelt szakorvosi utalványok térítési díját az illetékes csendőrosztály (központi) gazdasági hivatalnak vagy őrsparancsnokságnak az összeg rendeltetésének megjelölésével.

(4) A 18. § (5) bekezdésében megjelölt fogászati kezelés esetében — 20-nál több szakorvosi utalvány igénylése esetében — a fogszakorvos tervbevett munkálatainak részletes jegyzékét is be kell mutatni. A jegyzékben a fogszakorvosnak azt is fel kell tüntetnie, hogy a munkálatokat (kezeléseket) hány szakorvosi utalvány ellenében végzi.

Az igényelt kedvezményes szakorvosi utalványok kiszolgáltatása.

21. §.

(1) A csendőrosztály (központi) gazdasági hivatalok és őrsparancsnokságok a szakorvosi utalványok igénylésére vonatkozó adatokat az 5. számú mellékletnek megfelelően tartoznak nyilvántartani.

(2) Az igényelt és eladott utalványokat a hátlapon az azt kiszolgáltató csendőrosztály (központi) gazdasági hivatal és őrsparancsnokság körbélyegzőjével — olvasható módon — lássa el.

(3) A csendőrosztály (központi) gazdasági hivatalok és az őrsparancsnokságok az igényelt kedvezményes szakorvosi utalványokkal együtt visszaadják vagy visszaküldik az igénylő családfőnek a házi orvos írásbeli rendelvényét (a fogszakorvos részletes jegyzékét), mert azt a családfő köteles az utalványokkal együtt az érdekelt szakorvosnak az orvosi ellátás igénybevétele alkalmával átadni. A szakorvosi utalványok beváltására nézve a 22. §-ban foglaltak az irányadók.

Kedvezményes szakorvosi utalványok — beváltása.

22. §.

(1) A szakorvosok az igényjogosultaktól átvett kedvezményes szakorvosi utalványoknak a CSERBA terhére történő beváltását naplári negyedévenként kérhetik a belügyminisztertől az összegyűjtött utalványok és a vonatkozó házi orvosi rendelvények egyidejű írásbeli előterjesztése mellett. Ha egy igényjogosult fogkezelésénél 20-nál több szakorvosi utalvány használtatott fel, a szakorvosi utalványokkal

együtt kell előterjeszteni a fogszakorvos munkálatai részletes jegyzékét. Amennyiben a fogszakorvos több igényjogosultat kezel, minden beteg szakorvosi utalványát (fogszakorvosi részletes munkajegyzékét) igényjogosultanként külön-külön köteles kezelni.

(2) Egy darab szakorvosi utalványért 4 (négy) pengőt térít meg a CSERBA a szakorvosnak.

(3) Ötnél több igényjogosulttól átvett szakorvosi utalvány beváltása esetén a szakorvos az igényjogosultakról névjegyzéket köteles megszerkeszteni. A névjegyzék tartalmazza: az igényjogosult nevét, lakóhelyét (utca, házszám), a családfő CSERBA igazolványának számát, a beváltásra kerülő szakorvosi utalványokért járó térítési díjat, a keltet és a szakorvos sajátkezű aláírását és névbélyegzőjét.

Vegy-, bakteriológiai-, serológiai-, röntgen-, stb. vizsgálatok.

23. §.

(1) A vegyi-, bakteriológiai-, serológiai-, röntgen-, stb. vizsgálatokat — a házi orvos írásbeli megkeresése alapján — lehetőleg a honvéd egészségügyi intézetben (kórházban) vagy tüdő- és nemibeteg gondozó intézetekben kell elvégeztetni. Ha az igényjogosult lakóhelye a felsorolt intézetektől nagy távolságra van, vagy azok felkeresése más okból nehézségbe ütközik, a vizsgálatokat CSERBA szakorvossal is el lehet végeztetni a belügyminiszter által jóváhagyott és „Az orvosi díjazás legkisebb mértékére vonatkozó szabályzat”-ban foglalt mindenkor érvényes díjletelek lefizetése ellenében.

(2) Az igényjogosult családfő a szakorvosnak kifizetett vizsgálati díjnak visszatérítését a szakorvos által kiállított részletezett költség számlának a belügyminiszterhez történő előterjesztése mellett a vizsgálat napjától számított 30 napon belül kérelmezheti.

(3) Ha valamely községben vagy városban sem honvéd egészségügyi intézet (kórház), sem tüdő- és nemibeteg gondozó, sem CSERBA szakorvos nem áll rendelkezésre, az (1) bekezdésben említett vizsgálatokat közkórházakban (klinikákon) is el lehet végeztetni. Az igényjogosultnak azonban ebben az esetben is csak az (1) bekezdésben említett szabályzat szerint megállapított vizsgálati díjra van igénye.

Orvosi elsősegélynyújtás esetén segély.

24. §.

(1) Életveszély esetén, ha a házi orvos idejében el nem érhető, az igényjogosult bármely orvoshoz fordulhat. Ebben az esetben, vagy amikor a házi orvos elérhető, de azonnal szakorvos igénybevételét tartja szükségesnek, a családfő az orvosi beavatkozásért a segélyt

nyújtó orvosnak — ennek kívánságára — kezelési díjat köteles fizetni.

(2) A családfele az (1) bekezdésben említett esetben felmerült kiadásainak fedezésére a belügyminisztertől segélyt kérhet. Ezért a családfőnek az elsősegélyt nyújtó orvostól — az elsősegélynyújtás okát is feltüntetve — olyan írásbeli elismervényt kell kérnie, amelyben az orvos a kezelési díj összegét és annak átvételét is igazolja. Az igényjogosult köteles az elsősegélynyújtásról — mielőtt az lehetséges — az elismervény felmutatása mellett a háziorvosát értesíteni. A belügyminiszterhez közvetlenül előterjesztendő segély iránti kérelemhez csatolni kell a háziorvos véleményével ellátott elismervényt. Az orvosi elsősegélynyújtás költségeinek részbeni megtérítése iránti segélykérelem az orvos igénybevételeitől számított 30 napon belül közvetlenül terjesztendő elő a belügyminiszterhez.

Kórházi ápolás.

25. §.

(1) Az igényjogosultak a CSERBA terhére kórházi (klinikai) ápolást csak olyan betegség esetén vehetnek igénybe, amelynél a beteg állapotának javulása csakis kórházi (klinikai) ápolás keretében várható, továbbá a szülések levezetése végett.

(2) Kórházi ápolás elsősorban a honvéd egészségügyi intézetekben (kórházakban) vehető igénybe. A honvéd egészségügyi intézeteket (kórházakat) s azt, hogy azok milyen betegek elhelyezésére alkalmas osztályokkal rendelkeznek és milyen szakorvosi ellátást nyújtanak, a 2. számú melléklet tünteti fel.

(3) Közkórházakban (klinikákon) az igényjogosult beteg a CSERBA terhére csak az alábbi esetekben vehető ápolásba:

a) ha az ápolásra tekintetbe jövő honvéd egészségügyi intézetek (kórházak) nem rendelkeznek a beteg gyógyítására megfelelő betegosztállyal,

b) ha a honvéd egészségügyi intézetben (kórházban) férőhely nem áll rendelkezésre,

c) ha a honvéd egészségügyi intézet (kórház) a beteg lakóhelyétől nagyobb távolságra van, s a beteg állapotának javulása előreláthatólag csak rövidebb ideig tartó kórházi ápolást igényel,

d) ha a beteg állapota a nagyobb távolságra való szállítást nem engedi meg,

e) ha a közkórházi ápolásra a beteg különös méltánylást érdemlő körülményeire tekintettel a belügyminiszter előzetes engedélyt adott (26. § (4) bek.).

(4) Rendkívüli szükség (életveszély) esetén (28. §) a beteg bármely legközelebb eső kórházban (magányógyintézetben is) ápolásba vehető.

(5) A (3) bekezdésben foglaltak szerinti ápo-

lás — a CSERBA terhére — a nyilvános betegápolás, az állami gyermekvédelem és a szegényellátás költségeinek fedezéséről szóló 6.000/1931. M. E. számú rendeletben (Magyarországi Rendeletkötet Tára 1931. évfolyam, 1490. oldal), illetőleg az azt módosító rendeletekben meghatározott közkórházakban (klinikákon) vehető igénybe.

(6) A CSERBA a beteg által igénybevevett honvéd egészségügyi intézet (kórház) közös osztályára nézve megállapított ápolási díjat téríti meg a honvéd egészségügyi intézetnek (kórháznak).

(7) Közkórház (klinika) igénybevétele esetén a CSERBA csak a közkórházak (klinikák) legalacsonyabb ellátási osztályára nézve megállapított napi ápolási díjat, magányógyintézet igénybevétele esetén pedig az igényjogosult lakóhelyéhez legközelebb eső közkórház legalacsonyabb ellátási osztályára nézve megállapított ápolási díjat téríti meg.

(8) Kísérő után ápolási díj a CSERBA terhére csak 10. életévet még be nem töltött gyermek ápolása esetén számítható fel.

Beutalás kórházakba.

26. §.

(1) A 25. §-ban megjelölt honvéd egészségügyi intézeti (kórházi), közkórházi (klinikai) ápolásban — a rendkívüli szükség (életveszély, stb.) esetét kivéve — az igényjogosult a CSERBA terhére akkor részesülhet, ha a beteg háziorvosa a kórházi (klinikai) ápolást a 25. § (1) bekezdésében foglaltak figyelembevételével szükségesnek látja és ha a „Feljegyzési lap“-ból (45. §) megállapíthatja, hogy az igényjogosult az általa a 29. § értelmében igénybevehető ápolási napokat abban az évben még nem merítette ki. Ebben az esetben a háziorvos a 6. számú melléklet szerinti „Kórházi beutalólap“ 1. rovatában a kórházi (klinikai) ápolásbavételt a 29. §-ban foglalt rendelkezések figyelembevételével engedélyezi és a kitöltött „Kórházi beutalólap“-ot a betegnek, családtagjának vagy megbízottjának átadja. A 10. életévet még be nem töltött gyermek ápolása esetén feltétlenül szükségesé váló kísérő beutalását a gyermek „Kórházi beutalólap“-ján kell feltüntetni.

(2) A kórházi férőhely megszerzéséről a háziorvos gondoskodik abban az esetben, ha a beteg betegsége és hozzátartozója elfogadható fontos ok miatt arra képtelen.

(3) Ha a beteg a kórházba felvételt nem nyer, e körülmény a kórház vezetősége által a CSERBA igazolványhoz csatolt „Feljegyzési lap“ „Megjegyzés“ rovatába (45. §) bevezetendő.

(4) A 25. § (3) bekezdésének e) pontja alapján történő kórházi (klinikai) ápolásbavétel iránti kérelmet a betegnek kell közvetlenül a belügyminiszterhez előterjesztenie. A kérvény-

hez a háziorvos bizonyítványát és a kitöltött „Kórházi beutalólap”-ot is csatolni kell. Ebben az esetben az engedélyt a belügyminiszter közvetlenül az igényjogosultnak küldi meg.

(5) A „Kórházi beutalólap” érvényét veszti abban az esetben, ha a beteg annak alapján a kórházi ápolást a „Kórházi beutalólap” kiállításától számított 30 napon belül nem veszi igénybe.

Ápolásbavétel a kórházakban.

27. §.

(1) Az igényjogosultat a CSERBA terhére ápolás céljából a kórházba (klinikára) felvenni csak a szabályszerűen kitöltött „Kórházi beutalólap” egyidejű átadása mellett szabad. Felvételkor a beteg igényjogosultságát és személyazonosságát a 7. § (1) bekezdésében megjelölt módon köteles igazolni. A „Kórházi beutalólap” II. rovatában a kórház köteles feltüntetni, hogy a beteg igényjogosultságáról bemutatott CSERBA igényjogosultsági igazolvány alapján, személyazonosságáról pedig más elfogadható módon meggyőződött. Ha a beteg a kórházban (klinikán) való jelentkezésekor „Kórházi beutalólap”-ot nem mutat fel, vagy ha a „Kórházi beutalólap” szabályszerűen kitöltve nincsen, vagy ha a beteg igényjogosultságát és személyazonosságát az előírt módon nem igazolja, a kórház (klinika) a beteget — rendkívüli szükség (életveszély, stb.) esetét kivéve — a CSERBA terhére nem veheti ápolásba.

(2) Az ápolási idő kezdetének és befejezésének időpontját a beteg, illetőleg hozzátartozója a kórházból (klinikáról) történt távozása alkalmával a „Kórházi beutalólap” III. rovatában megjelölni és aláírásával igazolni köteles. A hozzátartozó a beteghez való viszonyát (rokonsági kapcsolatát) feltüntetni köteles. Ha a betegnek hozzátartozója nincsen, a kórház (klinika) a betegfelvételi jegyzőkönyv másolatával köteles igazolni az ápolási időt.

(3) A betegnek kórházból (klinikáról) távozásakor — a kórház vezetője — az igénybevett ápolás időtartamát a CSERBA igazolványához csatolt „Feljegyzési lap” megfelelő rovatába is bevezetni tartozik (45. §).

(4) A belügyminiszter kiküldött orvos útján, valamint az illetékes esendőkerületi vezető orvos is a CSERBA terhére ápolás alatt álló igényjogosult beutalása jogszerűségének, valamint személyazonosságának igazolását kívánhatja.

Kórházi ápolásbavétel rendkívüli szükség (életveszély, stb.) esetén.

28. §.

(1) Rendkívüli szükség (életveszély, stb.) esetén a honvéd egészségügyi intézet (kórház), közkórház (klinika) és magánygyógyinté-

zet az igényjogosultat a CSERBA terhére „Kórházi beutalólap” hiányában is ápolásba veheti.

(2) Amennyiben az (1) bekezdésben foglaltak alapján megjelölt gyógyintézetek CSERBA szolgáltatásaira igényjogosultat vettek ápolásba, úgy ezt a körülményt a beteg kóriszméjének és az életveszélyre utaló tüneteknek, valamint a rendelkezésre álló CSERBA tagságra vonatkozó adatoknak (CSERBA igényjogosultsági igazolvány száma) feltüntetésével haladéktalanul a belügyminiszternek kötelesek bejelenteni és a „Kórházi beutalólap” kiállítását kérni. Ebben az esetben azonban az ápolási költséget a CSERBA csak akkor térítheti meg, ha az igényjogosultság megállapításához szükséges „Kórházi beutalólap”-ot — a kórházi számlához való csatolás céljából — a gyógyintézet még az ápolás tartama alatt — kivéve azt az esetet, ha annak beszerzése az ápolási időtartam rövidsége miatt nem volt lehetséges — beszerzte. A bejelentés alapján a belügyminiszter a beteg kórházi ápolásba vételét a CSERBA terhére engedélyezi és a — CSERBA központi ellenőrző orvosa által kiállított — „Kórházi beutalólap”-ot megküldi az érdekelt gyógyintézetnek. Egyebekben a 27. § rendelkezéseit értelmeszerűen alkalmazni kell.

A kórházi ápolás időtartama és az ápolási idő meghosszabbítása.

29. §.

(1) Minden igényjogosult egy naptári éven belül elvileg 84 napi (tizenkét heti) ápolást vehet igénybe.

(2) A kórházi beutalást engedélyező háziorvos az igényjogosultat a honvéd egészségügyi intézetbe (kórházba), közkórházba (klinikára) általában csak az előreláthatólag szükséges, legrövidebb időtartamra, legfeljebb azonban 42 napra (hat hétre) utalhatja be. Nem folytatólagos kórházi ápolás szükségessége esetén a háziorvosnak joga van az igényjogosultat több ízben is beutalni, de az ily módon engedélyezett ápolási időtartam együttesen a 42 napot (hat hetet) nem haladhatja túl. Minden beutalás esetén a háziorvosnak új kórházi beutalólapot kell kiállítania.

(3) A folytatólagos kórházi ápolásnak szükség esetén a 42 napon (hat héten) túl történő meghosszabbítását az (1) bekezdésben említett ápolási időtartamig a kórháznak kell a belügyminisztertől kérnie.

(4) Indokolt esetekben a belügyminiszter a kórház javaslata alapján az ápolási időtartamnak az (1) bekezdésben említett ápolási időtartamnál hosszabb időre terjedő meghosszabbítására is engedélyt adhat. Ez nem vonatkozik az elmebetegség folytán szükségessé vált kórházi ápolásra.

(5) A honvéd egészségügyi intézet (kórház), közkórház (klinika) és magángyógyintézet az ápolási idő meghosszabbítása iránti javaslatát a 7. számú melléklet szerinti „Ápolási idő meghosszabbítás” elnevezésű űrlapon teszi meg és ezt az engedélyezett ápolási idő letelte előtt közvetlenül a belügyminiszterhez terjeszti fel.

(6) Ha az igényjogosult a naptári évben 84 napi (tizenkét heti) ápolást már igénybevevett és újabb kórházi ápolásra van szüksége, ezt indokolt és méltánylást érdemlő kérelmére — a CSERBA terhére — a belügyminiszter engedélyezheti. Az erre vonatkozó írásbeli kérelmet a kórházi ápolás szükségességét igazoló háziorvosi véleménnyel közvetlenül a belügyminiszterhez kell előterjeszteni.

(7) A honvéd egészségügyi intézet (kórház), közkórház (klinika) és magángyógyintézet által a rendkívüli szükség (életveszély, stb.) miatt „Kórházi beutalólap” nélkül ápolásba vett olyan igényjogosult beteg ápolását, aki a naptári évben már igénybevette a 84 napi (tizenkét heti) kórházi ápolást, az érdekelt kórház hivatalból tett előterjesztésére a belügyminiszter engedélyezi.

Ápolás a m. kir. honvéd gyógyfürdő kórházban.

30. §.

(1) Az igényjogosult nyugállományu esendőregényeségi egyének rheuma, ízületi bajok, ideggyulladások és törések következményének szakorvosi és physiotherapiás gyógykezelése végett a CSERBA terhére a budapesti m. kir. honvéd gyógyfürdő kórházban (továbbiakban: gyógyfürdőkórház) ápolásba részesíthetők. A betegek a CSERBA terhére történő beutalása, illetőleg gyógykezelése 4 hétig (minden hó 1-től 28-ig) tart.

(2) A gyógyfürdő kórházi ápolásba vételnél előnyben részesülnek azok a kórházi ápolásban lévő nyugállományu esendőregényeségi egyének, akiknek további gyógyulásához gyógyfürdő kórházi ápolásra van szükségük, továbbá azok a nyugállományu esendőregényeségi egyének, akik állandóan laknak.

(3) A gyógyfürdő kórházba való felvétel a m. kir. honvéd gyógyfürdő kórházparancsnoksághoz címzett és küldött kérvényben kell kérni. Ha a kérelmező a kérelem előterjesztésekor kórházi ápolásban részesül, a kérvényhez a beteg ápoló kórház által kiállított orvosi bizonyítványt, egyéb esetben az igényjogosult háziorvosa által kiállított „Kórházi beutalólap”-ot köteles csatolni.

(4) A felvétel kérdésében a gyógyfürdő kórház parancsnoksága dönt és erről a kérelmezőt értesíti, a belügyminiszternek pedig jelentést tesz. A felvétel hatályát veszti, ha a beutaló lap behívástól számított 8 napon belül a gyógy-

fürdő kórházban ápolásbavétel végett nem jelentkezik.

(5) A CSERBA a beteg által igénybevevett gyógyfürdő kórház közös osztályára nézve megállapított ápolási díjat téríti meg a gyógyfürdő kórháznak.

(6) A gyógyfürdő kórházban történő szakorvosi és physiotherapiás kezelés, valamint gyógyfürdő bejáró betegként is igényelhető. Az igényjogosultak a kórház járó beteg rendelésén tartoznak megjelenni. A szakorvosi vizsgálat alkalmával a gyógyfürdő kórház orvosa a beteg részére „Orvosi rendelvény” lapot állít ki. Az „Orvosi rendelvény” lapon fel van tüntetve, hogy a betegnek milyen gyógyfürdő, illetőleg physiotherapiás kezelésre van szüksége és azt hány esetben kell igénybevennie. Az igényjogosult az „Orvosi rendelvény” alapján a rendelt kedvezményes gyógyfürdő, iszapgöngyölés igénybevételére szolgáló jegyeket a gyógyfürdő kórház gazdasági hivatala utján — költségmegtérítés ellenében — beszerezi. A physiotherapiás kezelés kedvezményes térítési díját az igényjogosult a rendelés alkalmával fizeti meg és az egyidejűleg kifizetett térítési díjakról a nyugta kiállítását kéri.

(7) A gyógyfürdő igénybevétele esetén a kiszolgálási díj az igényjogosultat terheli. A felmerült költségeknek a CSERBA terhére történő utólagos elszámolását, illetőleg meglátogatását a 40. §-ban foglalt eljárás alapján a „Fizikális és vizgyógyintézetek kezelési segély” űrlapon kell kérni és ahhoz csatolni kell a gyógyfürdő kórház szakorvosa által kiállított orvosi rendelvényt és a physiotherapiás kezelés költségeiről kiállított nyugtát.

Tüdőbeteggyógyintézetek ápolás.

31. §.

(1) Az igényjogosultak gümökórós megbetegedés esetén a CSERBA terhére az alábbi gyógykezelésre szolgáló intézményekben nyerhetnek ápolást:

a) a m. kir. honvéd egészségügyi intézetek (kórházak) és közkórházak (klinikák) megfelelő osztályain,

b) a m. kir. honvéd József főherceg szanatóriumában,

c) azokban a tüdőbeteg gyógyintézetekben, amelyekbe az Országos Közegészségügyi Intézet igazgatójának beutalási joga van.

(2) A gümökórós betegeknek a honvéd egészségügyi intézetekbe (kórházakba), közkórházakba (klinikákra) történő beutalására nézve a 25—29. §-okban foglalt rendelkezések az irányadók. A honvéd egészségügyi intézetek (kórházak), közkórházak (klinikák) tüdőbeteg osztályaira elsősorban azok a betegek vételnek fel, akiknek sebészeti beavatkozást kell

elvégezni, vagy akik gümőkóron kívül más kórházi ápolást igénylő betegségben is szenvednek.

(3) A m. kir. honvéd József főherceg szanatóriumban (továbbiakban: szanatórium) azok a 14. életévüket betöltött igényjogosultak nyerhetnek felvételt, akik a légzőszervek heveny vagy idült megbetegedésben szenvednek, ha a szanatóriumi gyógykezeléstől még javulás várható, valamint a gümőkóros csont- és ízületi gyulladásban szenvedők, ha sebészeti szakkezelést nem igényelnek.

(4) A szanatóriumba való felvétel iránti kérelmet a családfőnek közvetlenül a szanatórium parancsnokságához (Budakeszi) kell intéznie. A kérvényhez mellékelni kell:

a) a honvéd egészségügyi intézet (kórház), közkórház (klinika) tüdőbeteg osztálya vagy tüdőbeteg gondozó intézet bizonyítványát,

b) az igényjogosult beteg házi orvosa által kiállított „Kórházi beutalólap”-ot.

(5) A szanatórium parancsnoksága a beutalt beteget a beutalás sorrendjében és a rendelkezésre álló férőhelyhez képest hívja be. Ha a beutalt beteg a behívás napjától számított 8 napon belül nem foglalja el helyét, a felvételre való igényjogosultságát elveszti.

(6) A beutalás időtartama rendszerint egy hónap. Ha orvosi vélemény szerint a beteg további gyógykezelést igényel, a szanatórium parancsnoksága az általa engedélyezett ápolási idő után felmérülő ápolási költségeknek a CSERBA terhére történő engedélyezése végett a 29. § (5) bekezdésében foglaltak szerint jár el.

(7) A szanatóriumban a „H-2. Egészségügyi Szolgálati Utasítás” 43. §-a értelmében legfeljebb hat hónapig terjedő ápolásnak van helye.

(8) A CSERBA a szanatóriumnak a szanatórium közös osztályára nézve megállapított ápolási díjat téríti meg.

(9) Az (1) bekezdés c) pontjában megjelölt intézetekbe való felvételre vonatkozóan a 263.140/XVI.—1937. B. M. számú rendeletben foglaltak az irányadók azzal az eltéréssel, hogy az Országos Közegészségügyi Intézet igazgatójához címzett kérvényt a belügyminiszterhez kell előterjeszteni. A kérvényhez a tüdőbeteg gondozó intézet vezető orvosa, tüdőbeteg gyógyintézet, illetőleg közkórház (klinika) tüdőbeteg vagy belgyógyászati osztályának vezető orvosa, mind-ezek hiányában pedig a tüdőbeteg gondozókban rendelkezésre álló vagy az Országos Közegészségügyi Intézettől díjmentesen beszerezhető és a hatósági orvos által 2 (kettő) példányban (másolópapírral) kiállított „Orvosi vélemény” úrlapot és a házi orvos által kitöltött „Kórházi beutalólap”-ot kell csatolni. Az említett rendelet (5) bekezdésének 2. pontjában előírt szegénységi (vagyon) bizonyítványt, valamint a 3. pontjában előírt nyilatkozatot a kérvényhez csatolni nem kell.

(10) A belügyminiszter az igényjogosultság elbírálása után a kérvényi mellékleteivel együtt annak megjelölésével, hogy kérelmező tüdőbeteggyógyintézeti ápolásbavételét a (14) bekezdésben foglalt ápolási költség megtérítése mellett a CSERBA terhére engedélyezi-e, megküldi az Országos Közegészségügyi Intézet igazgatójának.

(11) Az Országos Közegészségügyi Intézet igazgatója a folyamodót a döntésről közvetlenül értesíti. A beteget a kijelölt gyógyintézet közvetlenül hívja be.

(12) A beutalás időtartama általában 30 (harminc) nap, mely időtartam az ápolást teljesítő intézmény indokolt javaslata alapján a 29. §

(5) bekezdésében foglaltak értelmében meghosszabbítható, de az ápolás tartama nem haladhatja meg a 180 (egyszáznyolcvan) napot.

(13) A beutalásról, valamint az ápolási idő meghosszabbításáról az Országos Közegészségügyi Intézet igazgatója esetről-esetre értesíti a kijelölt gyógyintézetet, a belügyminiszternek pedig erről jelentést tesz.

(14) A CSERBA a gyógyintézetnek az igényjogosult beteg után az Országos Közegészségügyi Intézet igazgatójával történt megállapodása szerinti térítést fizet. A CSERBA-t terhelő ápolási költség számlát a gyógyintézet minden egyes beteg ápolásának befejezése után terjeszti fel a belügyminiszterhez a beutalásra, illetőleg az ápolási idő meghosszabbításra vonatkozó eredeti iratok csatolása mellett.

Kedvezményes gyógyfürdők.

32. §.

(1) A szív- és vérkeringési szervek betegségeiben, érlemeszesedésben, az emésztő- és légzőszervek, hurutos megbetegedéseiben, vese és anyagcsere bántalmakban szenvedő (mindkét nemheli) igényjogosult betegek a balatonfüredi „Magda” csendőrségi gyógyházban, az izom- és ízületi csúszban, idegszabáiban, kezdődő hátgerincsorvadásban, hasi izzadmányokban és női bajokban, a mozgási szervek bal- eseti vagy egyéb sérüléseiben szenvedő igényjogosult betegek pedig a hévízszentandrászi „Horthy Miklós” csendőrségi gyógyházban a kijelölt gyógyidőszakokban a CSERBA terhére ellátásban részesíthetők. A beutalásokat az erre vonatkozólag esetenként kiadott rendletekben foglaltak alapján kell kérelmezni. A Balatonfüreden és Hévízen lévő gyógyfürdőket a beutaltak kedvezményes áron igénybevehetik. A gyógyfürdők-kedvezményes árát a beutalt igényjogosult kifizetni tartozik. E költségnek a CSERBA terhére történő megtérítését az igényjogosult családfő a gyógyfürdők (kezelés) igénybevételétől számított 30 napon belül a belügyminiszter felé kötelezheti.

(2) A kérvényhez csatolni kell a gyógyfürdő szakorvosának rendelvényét, továbbá a gyógy-

ház vezetőjének igazolását, melyben az igénybevett fürdők száma és annak megállapított ára igazolva van. Az igényjogosultak ugyanabban a naptári évben a CSERBA terhére kedvezményes beutalást csak egy ízben vehetnek igénybe. A esendőrségi gyógyházaknak a CSERBA terhére történő igénybevételére az üdülési idény előtt esetenként külön történik intézkedés.

Gyermeküdtetés.

33. §.

Azok a gyenge, lesoványodott, vérszegény vagy más okból üdülésre szoruló 6—12 éves koru igényjogosult gyermekek, akik fertőző vagy más csoportos elhelyezést gátló betegségben nem szenvednek, a háziorvos véleménye alapján a CSERBA terhére valamely gyermeküdtetés telepre beutalhatók. A gyermeküdtetés ügyében az üdtelési idény előtt esetenként külön történik intézkedés. A beutalást a helygymnasztortól kell kérelmezni.

Műtéli segély.

34. §.

(1) Az igényjogosult családfe és családtag műtéli beavatkozás esetén felmerült költségeinek részben való fedezésére műtéli segélyben részesíthető a CSERBA terhére abban az esetben, ha a műtét az orvos rendelőjében vagy a beteg lakásán végeztetett.

(2) Magánkórházi ápolás keretében végzett műtétekért segély csak akkor engedélyezhető, ha a műtét beavatkozás balaszthatatlanul sürgős volt, és ha az igényjogosult lakóhelyén nincs honvéd egészségügyi intézet (kórház), illetőleg közkórház (klinika), melynek közös kórtermi ápolása keretében a műtét díjmentesen elvégezhető lett volna. Honvéd egészségügyi intézetekben (kórházakban), közkórházakban (klinikákban) végzett műtét után műtéli segély nem engedélyezhető. Ha azonban a honvéd egészségügyi intézetben (kórházban) olyan egészen különleges műtétet kell az igényjogosult elvégezni, amit a honvéd egészségügyi intézet (kórház, sebészorvosai egyébként nem végeznek, ebben az esetben a műtét költségei a CSERBA terhére elszámolhatók, a körülmények azonban az érdekelt honvéd egészségügyi intézet (kórház) a (3) bekezdésben említett úrlapon igazolták.

(3) A műtéli segély engedélyezésére a 3. számú mellékletnek megfelelő „Műtéli segély” elnevezésű úrlapon — a műtét elvégzésétől számított 30 napon belül — kell közvetlenül a helygymnasztortól kérni. A műtéli segély összegére a helygymnasztortól külön rendelete az irányadó.

(4) Az engedélyezett műtéli segélyt abban az esetben, ha a műtétért járó díjat részére az igényjogosult még nem fizette meg és ezt az orvos „Műtéli segély” elnevezésű úrlap III.

rovatában feltünteti, az orvos kezéhez kell kifizetni.

(5) Az orvosi névjegyzékbe felvett orvos a CSERBA szolgáltatásaira igényjogosulton végzett műtét után a műtéli segély díjszabásban meghatározott összegnél magasabb díjazást nem kérhet és nem fogadhat el.

Gyógyászati segédeszközök beszerzésére segély.

35. §.

(1) Az igényjogosult családfe és családtag egyes gyógyászati segédeszközök beszerzési költségeinek részbeni fedezésére segélyben részesíthető.

(2) A CSERBA az alábbi gyógyászati segédeszközök beszerzésére ad segélyt: különleges szemüveg, műveátag (múláb, műkar), rögzítő fűző, sérvköltő, háskötő (csak műtét és szülés esetén), járógép, térdrogzító gép, boka tehermentesítő gép, lemezágy, mankó, futókerék, műtét utáni protézis.

(3) Segély csak az olyan (nem luxus) kivételben készült gyógyászati segédeszközök beszerzésére adható, amely az igényjogosult egészségének, munkaképességének vagy mozgási képességének helyreállítására vagy számottevő fokozására alkalmas. Segély 12 (tizenkét) hónapon belül csak egy ízben engedélyezhető.

(4) A segély engedélyezésére irányuló kérelmet a 9. számú mellékletnek megfelelő „Gyógyászati segédeszközök” elnevezésű úrlapon kell kérelmezni. Az úrlap I. rovatát bármely orvosnak vagy szakorvosnak a gyógyászati segédeszközök szükségességét megállapító igazolása alapján a CSERBA háziorvos, a II. rovatát a műszerész (látszerész), a III. rovatát az igényjogosult családfe tölti ki. A fentieknek megfelelően kitöltött úrlapot az igényjogosult családfeinek a esendőrkörületi vezetőorvos (9. § (2) bek.) útján a beszerzésétől számított 30 napon belül kell a helygymnasztortól átterjeszteni.

(5) A helygymnasztort a segély engedélyezéséről a folyamódót értesíti. A segély összege a helygymnasztort külön rendelete az irányadó.

(6) Ha a beteg állapotában beállt változás vagy a természetes használat következtében beállt megrongálódás a gyógyászati segédeszközök a kijavítását vagy újjal való pótlását teszi szükségessé, az igényjogosult az orvosi kezelésben felmerült költségek részbeni megtérítése iránt a fentiekben előírt módon kérelmet terjeszthet elő a helygymnasztortól.

Allyógyszer beszerzésére segély

36. §.

(1) Az igényjogosult családfe vagy családtag a műtét utáni beszerzési költségeinek részbeni megtérítésére a CSERBA terhére segélyben részesíthető.

(2) Műfogsor beszerzése esetében a CSERBA terhére segély csak abban az esetben engedélyezhető, ha a műfogsor legalább 8 egységből (fogból) áll, a szájból kivehető és a rágóképesség helyreállítására feltétlenül szükséges.

(3) A segély engedélyezését a 10. számú melléklet szerinti „Műfogsor beszerzésére segély“ elnevezésű úrlapon a beszerzéstől számított 30 napon belül kell kérni, s azt a csendőrkerületi vezető orvos (9. § (2) bek.) útján kell a belügyminiszterhez előterjeszteni.

(4) A csendőrkerületi vezetőorvos az úrlap IV. rovatában irtak szempontjából a bemutatott műfogsort ellenőrzi, azonkívüli meggyőződik arról, hogy az nem készült-e több egységből, mint amennyi a hiányzó fogak száma (pl. hét fog hiányát nyolc egységből álló műfogsor pótolja). Ilyen esetben ez a körülmény az úrlap IV. rovatában külön megjelölendő.

(5) A segélyt a belügyminiszter folyósítja és annak összegére az általa kiadott külön rendelet az irányadó.

Insulin ellátás.

37. §.

(1) Az igényjogosult családfő és családtag, ha cukorbeteg szenved, munkaképességének fenntartásához (életfenmaradásához) szükséges insulinn mennyiséget a CSERBA terhére szerezheti be.

(2) Az insulinn beszerezhetőseire irányuló kérelmet az illetékes csendőrkerületi vezetőorvosnál (9. § (2) bek.) kell írásban előterjeszteni. A kérelem előterjesztésénél valamely honvéd egészségügyi intézet (kórház) vagy közkórház (klinika) igazgatósága által kiállított bizonyítvánnyal igazolni kell, hogy a betegnél a pontos napi mennyiségben megjelölt insulinn nélkülözhetetlen volta a honvéd egészségügyi intézeti (kórházi) vagy közkórházi (klinikai) ápolás (tolerancia meghatározás) keretében állapított meg.

(3) A kérelem alapján a szükséges insulinn mennyiségnek beszerzését az alábbiak szerint a csendőrkerületi vezetőorvos engedélyezi.

(4) A csendőrkerületi vezetőorvos a három havonként szükséges insulinn mennyiségéről a 11/a. számú melléklet szerinti vényt állítja ki. A vény alapján a gyógyszer a CSERBA terhére csak abban az esetben szolgáltatható ki, ha az illetékes csendőrkerületi vezetőorvos a vényt aláírásával és pecsétjével ellátta és a vényen feliintette:

a) a beteg nevét, lakcímét és igényjogosultsági igazolványának a számát,

b) azokat a hónapokat (napokat), amelyekre a szükséges insulinn mennyiség rendeltetett.

(5) A csendőrkerületi vezetőorvos az első vény kiállításával egyidőben az insulinn beszerzésének engedélyezéséről a 11/b. számú mellék-

let szerinti úrlap kitöltésével a belügyminiszternek jelentést tenni és ehhez a jelentéshez az engedély alapjául szolgáló kórházi vagy klinikai bizonyítványt is csatolni tartozik. Egyidejűleg a további vények kiállításához szükséges adatokat nyilvántartásba felveszi.

(6) A (4) bekezdésben foglaltak szerint kiállított vény alapján a CSERBA terhére beszerezhető insulinn mennyiséget a beteg részére a közforgalmu (polgári) gyógyszertár díjtalanul, a honvéd gyógyszertár pedig ármegtérítés ellenében szolgáltatja ki. Ha az igényjogosult honvéd gyógyszertárral rendelkező állomáshelyen lakik, ebben az esetben az insulint a honvéd gyógyszertárból köteles beszerezni. A beteg a vényben az insulinn átvételét igazolni köteles. A CSERBA által megtérítendő költséget a közforgalmu (polgári) gyógyszertár, illetőleg a beteg negyedévenként utólag beterjesztendő számlája alapján a belügyminiszter folyósítja. A folyósítás iránti bélyegtelen beadványhoz csatolni kell a fent említett vényeket és számlákat.

A nemibetegségek elleni gyógyszerek költségeinek megtérítése.

38. §.

(1) Az 1940: VI. tc. 24. §-ában megjelölt nemibetegségben (vérbaj, kankó, lágyfékély és a lymphogramuloma inguinale fertőző képes vagy fertőző képességre gyanús esetei) szenvedő igényjogosultak, amennyiben kórházi kezelésben nem részesülnek, e betegségeik gyógykezelése céljából szükségessé váló gyógyszereket a 39. §-ban foglaltak szerint szerezhetik be és a beszerzett gyógyszerekért kifizetett összeg megtérítését a beszerzéstől számított 90 napon belül a belügyminiszteről kérelmezhetik.

(2) A kérvényt az illetékes csendőrkerületi vezetőorvos (9. § (2) bek.) útján kell benyújtani, aki azt véleményével ellátva a belügyminiszterhez terjeszti elő. A kérvényhez csatolni kell a háziorvos által irt és a honvéd gyógyszertárban kiváltott vényeket, valamint a kezelőorvos igazolását arra vonatkozólag, hogy a kérelmező milyen nemibetegségben szenved és hogy a beszerzett gyógyszerekkel a beteget gyógykezelte.

(3) A nemibetegségek elleni gyógykezeléshez felhasznált gyógyszerek beszerzési költségét a belügyminiszter az igényjogosult betegnek folyósítja.

Kedvezményes gyógyszerellátás.

39. §.

(1) Az igényjogosultak a CSERBA háziorvos által — a részére kiadott CSERBA gyógyszerrendelési utasítás rendelkezéseinek figyelembe-

vételével — a CSERBA vénykönyv (46. §) lap jainu rendelt gyógyszereket és (sebészeti) kötőszereket a m. kir. honvéd (továbbiakban: honvéd gyógyszerár), illetőleg közforgalmu (polgári) gyógyszerertárból kedvezményes áron szerezhetik be.

(2) Ha az igényjogosult lakóhelyén honvéd gyógyszerár van, az igényjogosult a „H. 20. Gyógyszerárszabás a m. kir. honvédség számára” című szolgálati könyv 10. pontja szerint kiszolgáltatható gyógyszereket és (sebészeti) kötőszereket csupán a honvéd gyógyszerertárból jogosult beszerezni. A közforgalmu gyógyszerertárban beszerzett ilyen gyógyszer és (sebészeti) kötőzszer árát az igényjogosult teljes egészében a sajátjából tartozik megfizetni, ha csak a házi orvos a gyógyszer és (sebészeti) kötőzszer beszerzését a vényen sürgősnek nem jelzi. Az ilyen gyógyszerek és (sebészeti) kötőzszer beszerzésénél a (6) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) Azokat a gyógyszereket, amelyeket a honvéd gyógyszerertárak a „H. 20. Gyógyszerárszabás a m. kir. honvédség számára,” című szolgálati könyv 10. pontja szerint nem szolgáltathatnak ki, az igényjogosult azokban a helységeken is a polgári gyógyszerertárból szerezheti be, ahol honvéd gyógyszerertár van. A beszerzésre a (6) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni.

(4) Ha az igényjogosult lakóhelyén nincs honvéd gyógyszerertár, az igényjogosult a gyógyszer és (sebészeti) kötőzszer a közforgalmu (polgári) gyógyszerertárból szerezheti be. A beszerzésre a (6) bekezdés rendelkezései az irányadók.

(5) A honvéd gyógyszerertár a „H. 20. Gyógyszerárszabás a m. kir. honvédség számára” című szolgálati könyvben felsorolt hivatalos gyógyszereket és (sebészeti) kötőszereket az említett szolgálati könyvben meghatározott módok mellett szolgáltatja ki az igényjogosultaknak. A honvéd gyógyszerertár által kiszolgáltatót gyógyszerek és (sebészeti) kötőzszer költségeit a CSERBA nem téríti meg.

(6) Az igényjogosult a magisztrális gyógyszerek, a Formulae Normalesben felvett vényminikák, a Nostra készítmények, valamint az összes nemibetegség elleni gyógyszerek — a 260.500/1934. B. M. számú rendelet értelmében kedvezményes munkadíj tételek és egyszerű edényzet árának felszámításával árszabványozott — árának 50%-át, a gyári csomagolásu u. n. „egységes” kiszerelt gyógyszerek és gyógyszerkülönlegességek, valamint a (sebészeti) kötőzszer árának pedig 75%-át a gyógyszer kiszolgáltatása alkalmával közforgalmu (polgári) gyógyszerertárnak a sajátjából tartozik megfizetni, míg a fennmaradó 50, illetőleg 25%-ot a CSERBA téríti meg a közforgalmu (polgári) gyógyszerertárnak.

Fizikális és vizgyógyintézeti kezelésre segély.

40. §.

(1) Az igényjogosult családfő és családtag részére a CSERBA terhére költségmegtérítés adható röntgen-mélybesugárzás, közeli besugárzás, rádiumkezelés, zander. szénsavas fürdő, iszapgöngyölés és iszapfürdő igénybevétele esetén.

(2) A fizikális és vizgyógyintézeti kezelés segélyezésére irányuló kérelem előterjesztésére a 12/a. számú melléklet szerinti „Fizikális és vizgyógyintézeti kezelésre segély” elnevezésű űrlap szolgál. Az űrlap I. rovatát bármely orvosnak a fizikális és vizgyógyintézeti kezelés szükségességét megállapító igazolása alapján a CSERBA házi orvos, a II. rovatát a csendőrkörületi vezetőorvos, a III. rovatát a vizgyógyintézet orvosa, a IV. rovatot pedig a családfő tölti ki.

(3) Röntgen mélybesugárzás és rádiumkezelés segélyezése iránti kérelem előterjesztésére a 12/b. számú melléklet szerinti „Röntgen mélybesugárzásra és rádiumkezelésre segély” elnevezésű űrlap szolgál. Az űrlap I. rovatát a CSERBA házi orvos, a II. rovatát a kezelést végző szakorvos, a III. rovatát a csendőrkörület vezetőorvosa, a IV. rovatot a kezelés befejezése után a szakorvos, az V. rovatot pedig az igényjogosult családfő tölti ki.

(4) A (2) és (3) bekezdésben előírt módon kitöltött űrlapot a segély engedélyezése céljából a kezelés befejezésétől számított 30 napon belül közvetlenül a belügyminiszterhez kell előterjeszteni. A segély összegére a belügyminiszter külön rendelete az irányadó. A kezeléssel kapcsolatban felmerült ellátási és utazási költségek fedezésére a CSERBA terhére segély (megtérítés) nem jár.

Betegszállítási költségmegtérítés.

41. §.

(1) Az igényjogosult családfő és családtag után a kórházi (klinikai) ápolás igénybevétele esetén felmerült betegszállítási költségek a CSERBA terhére elszámolhatók. Ilyen költségmegtérítés csak abban az esetben adható, ha a fekvészállítás szükségessége orvosi szempontból indokolt volt.

(2) A betegszállítási költségmegtérítés engedélyezésére irányuló kérelmet a 13. számú melléklet szerinti „Betegszállítási költségek” elnevezésű űrlapon kell előterjeszteni. Az űrlap I. rovata a kórházba (klinikára) szállítás esetén, a II. rovata a kórházból (klinikáról) való elszállítás esetén töltendő ki. Az I. rovatban a CSERBA házi orvos, a II. rovatban annak a kórháznak (klinikának) orvosa igazolja a fekvészállítás szükségességét, amely kórházból

(kilinkáról) a beteget elszállították, a III. rovatot az igényjogosult családfő tölti ki.

(3) Rendszerint csak a beteg lakóhelyéhez legközelebb eső és a betegség nemének megfelelő kórházba való szállítás költségei téríthetők meg. Indokolt esetben a belügyminiszter e rendelkezés alól kivételt tehet.

(4) A betegszállításra elsősorban a mentőegyesületek gépkocsijait kell igénybevenni. Amennyiben mentőegyesületi gépkocsi nem állna rendelkezésre, fekvésszállításra alkalmas bármilyen szállítóeszközt igénybe lehet venni. Utóbbi esetben az igényjogosult a felmerült betegszállítási költséget a szállítóeszköz tulajdonosának megfizetni tartozik.

(5) Ha a beteg szállítását mentőegyesületi gépkocsi végezte, a (2) bekezdésben említett űrlapot a vonatkozó számla és a szállított beteg átvételét igazoló elismervény csatolása mellett a mentőegyesületnek, ellenkező esetben pedig az érdekelt CSERBA igényjogosult családfőnek (hozzátartozónak) kell a szállítás megtörténtétől számított 30 napon belül közvetlenül a belügyminiszterhez előterjeszteni. Az igényjogosult részére a szállítási költségterítés a CSERBA terhére csak abban az esetben engedélyezhető, ha a szállítási költség kifizetését a szállítást végző vállalkozó a számlán elismerte.

(6) A betegszállítási költségterítést a belügyminiszter utalványozza, és pedig a mentőegyesületek gépkocsiján végzett betegszállítási költségeket az érdekelt mentőegyesületnek, a más szállítóeszközökön történt betegszállítási költségeit pedig az igényjogosult családfő (hozzátartozó) részére.

Gyermekágyi segély.

42. §.

(1) Az igényjogosult családfő, ha gyermeke születik, gyermekágyi segélyben részesülhet.

(2) Ikerszülés esetén mindegyik újszülött után jár gyermekágyi segély, épügy halvaszületés esetén, valamint akkor is, ha a gyermek az atya elhalálása után született.

(3) A gyermekágyi segélyt az igényjogosult családfőnek, utószülőiteknél az ellátásban részesülő özvegynek kezéhez kell kifizetni. Ha azonban a családfő a gyermek születése idején nem él a feleségével közös háztartásban, a gyermekágyi segély annak kezéhez fizetendő ki, aki a szüléssel kapcsolatos kiadásokat igazoltan viselte.

(4) Gyermekágyi segély fejében az első és második gyermek születésénél 120 (Egyszázharminc) pengőt, a harmadik gyermek születésénél 150 (Egyszázötven) pengőt, a negyedik gyermek születésénél 180 (Egyszáznyolcvan) pengőt, az ötödik és a többi gyermek születésénél 200 (Kettőszáz) pengőt lehet a CSERBA terhére folyósítani.

(5) A gyermekágyi segély folyósítása iránti kérelmet a szüléstől számított 30 napon belül közvetlenül a belügyminiszterhez kell előterjeszteni s a kérvényhez a születést tanúsító hatósági igazolványt („Értesítést”) vagy a születési anyakönyvi kivonatot kell csatolni. A gyermek születésével kapcsolatban esetleg igényelhető más szolgáltatások (pl. inuiti segély, stb.) engedélyezése iránti kérelmet a vonatkozó szakaszokban foglaltak szerint kell előterjeszteni.

Temetési segély.

43. §.

(1) Az igényjogosultak elhalálása esetén a (3) bekezdésben megjelöltek kivételével a CSERBA terhére temetési segély engedélyezhető.

(2) Temetési segély a halva született gyermek után is jár.

(3) Ha a csendőrlégénység olyan nyugállományú tagja halt el, aki után az 1921 : XXXII. tc. 37. §-a, illetőleg az 5.100/1924. M. E. számú rendelet II. fejezet 15. pontja értelmében az államkincstár terhére temetési segély vagy temetési járulék jár, a CSERBA terhére temetési segély nem engedélyezhető. Ugyancsak nem engedélyezhető a CSERBA terhére temetési segély, ha olyan özvegy halt el, aki után az 1921 : XXXII. tc. 65. §-a alapján az államkincstár terhére temetési járulékot kell folyósítani.

(4) Az (1) bekezdésben megjelölt igényjogosultak után illetékes temetési segélyt annak a személynek kell kifizetni, aki a temetési költség viselését nevére szóló számlával vagy helyhatósági igazolvánnyal igazolja. Ha az eltemettetésről jogi személy gondoskodik, a temetési segély a férjet, illetőleg a szülőt a költségek viselésének igazolása nélkül is megilleti.

(5) A temetési segély összege :

a) az igényjogosult özvegy elhalálása esetén, ha az illető özvegynek özvegyi ellátása az 1912 : LXV. tc. alapján volt megállapítva a CSERBA járulék levonásának alapjául szolgáló egy havi járandóság teljes összege, illetőleg amennyiben az igazolt temetési költség az egy havi járandóság teljes összegénél kisebb a kisebb összeg,

b) az igényjogosult családtagok (feleség, gyermek) elhalálása esetén a CSERBA járulék levonásának alapjául szolgáló egy havi járandóság 75%-a,

c) a nevelési járulékban (a nevelési járulék teljes összegével felérő kegydíjban, életjáradékban) részesülő szülőtlenné váló árvának elhalálása esetén, a szülőtlenné váló árvának az elhalálás időpontjában járó egy havi nevelési járulék teljes összegét, amennyiben pedig több szülőtlenné váló

van, e szülőtlén árváknak az elhalálozás időpontjában együttesen járó egy havi nevelési járulék 75%-át kell temetési segély fejében kifizetni.

(6) Különleges méltánylást érdemlő esetben a temetési segély összege magasabban is megállapítható, azonban 300 (Háromszáz) P-nél több nem lehet.

(7) A temetési segély folyósítása iránti kérelmet az illetményhivatal utján a belügyminiszterhez kell előterjeszteni. Csatolni kell a kérvényhez az elhalálozást tanúsító hatósági bizonyítványt („Értesítés halálesetről”) vagy halotti anyakönyvi kivonatot vagy a kórház értesítését. Ha a temetési segélyt nem a családfő kéri, úgy a kérelmező nevére kiállított temetési költségsszámlát is kell csatolni, illetőleg helyhatósági bizonyítványt arról, hogy az eltemettetésről a folyamodó gondoskodott.

(8) A temetési segély iránti kérelmet az elhalálozástól számított 90 napon belül kell előterjeszteni.

(9) Az illetményhivatal a hozzá beérkezett kérvényre a kérelmező CSERBA betegsegélyző járuléka levonásának alapját képező nyugdíjjárandság összegét feljegyzi, azután a beadványt a temetési segély kiutalása végett a belügyminiszterhez terjeszti elő.

(10) A temetési segélyt a belügyminiszter utalványozza.

III. FEJEZET.

Vegyes rendelkezések.

Igényjogosultsági igazolvány.

44. §.

(1) A családfő és családtagok igényjogosultságukat (3. §) a 14/a. számú melléklet szerinti CSERBA igényjogosultsági igazolvánnyal kötelesek igazolni (7. §).

(2) A családtagok igényjogosultságának igazolására a családfő igazolványa szolgál.

(3) Az igényjogosultsági igazolványt az illetményhivatal állítja ki és küldi meg a házi-orvosi megállapodásra vonatkozó levelezőlapal együtt a családfőnek.

(4) CSERBA igényjogosultsági igazolvány csak a 3. § (1) bekezdésében felsorolt igényjogosultak részére állítható ki.

(5) A családfő állandó lakóhelyétől huzamosabb ideig távollartózkodó igényjogosult családtag részére abból a célból, hogy külön házi-orvost választhasson és a CSERBA szolgáltatásait szükség esetén igénybevehesse, az illetményhivatal az igényjogosult családfő kérelmére a 14/b. számú melléklet szerinti „Igazolvány”-t állít ki, amelyből kitűnik az igényjogosult családfő neve, rendfokozata, lakóhelye, igényjogosultsági igazolványának száma, továbbá az a körülmény, hogy a családtag a CSERBA szolgáltatásaira igényjogosult. Ez az

igazolvány csak addig érvényes, amíg az igényjogosult családtag a családfő lakásától bármely oknál fogva távol van. Az ilyen igazolvány kiadását és bevonását a családfő nyilvántartási lapján (47. §) fel kell jegyezni. E célból az illetményhivatal a külön igazolvány kiadásának, illetőleg bevonásának megtörténtét — az időpont feltüntetése mellett — a 48 § értelmében szerkesztett havi változási kimutatásban felveszi.

(6) Ha az igényjogosultsági igazolvány elveszett vagy megsemmisült, a családfő köteles ezt a belügyminiszternek bejelenteni. A belügyminiszter az elveszett vagy megsemmisült igazolványt a „Budapesti Közlöny”-ben való közzététel utján érvényteleníti.

(7) Az elveszett vagy megsemmisült igényjogosultsági igazolvány helyett új igényjogosultsági igazolványt az illetményhivatal a belügyminiszterhez intézett kérelemre és annak rendeletére csak abban az esetben állíthatja ki, ha az igényjogosult családfő a „Csendőrelgényességi Ellátásban Részesülők Betegsegélyző Alapja Budapest” elnevezésű 184.948. számú postatakarékpénztári csekkszámlára 5 P-nek az új igényjogosultsági igazolvány kiállítási díja címén történt befizetését igazolja. A befizetés alkalmával a befizetési lap hátlapjának a feladó magánközléseire szolgáló helyén az összeg rendeltetését fel kell tüntetni. Az illetményhivatalnak az új igényjogosultsági igazolványra legfelül piros tintával az elveszett igazolvány számát a következő szöveggel kell feljegyezni: „Az érvénytelenített ..... számú igazolvány helyett kiállítva”.

(8) A családfő igényjogosultságának megszűnésével az illetményhivatal az igényjogosultsági igazolványt a családfőtől (hozzátartozótól) — esetleg az illetékes nyilvántartó csendőrsztály (központi) gazdasági hivatal utján — bevonja s azt megsemmisítés végett megküldi a belügyminiszternek. Ha a családfő az igényjogosultságot újból megszerzi, részére az illetményhivatal új igényjogosultsági igazolványt köteles kiállítani és megküldeni.

(9) Ha a családfő igényjogosultsága megszűnt és ő vagy hozzátartozója az igényjogosultsági igazolványt nem tudja beszolgáltatni az illetményhivatalnak, ezt a körülményt az illetményhivatal az igazolvány érvénytelenítése és az érdekelt házi-orvos értesítése végett bejelenti a belügyminiszternek.

(10) Ha a családfő meghal és igényjogosult családtagot (családtagokat) hagy hátra, akkor az özvegy, vagy ha ilyen nincs, az egy-egy gyámnál elhelyezett szülőtlén árva (árvák) részére új igényjogosultsági igazolványt kell az illetményhivatalnak kiállítani. Hasonlóképpen kell eljárni, ha olyan özvegy hal meg, aki után ellátásban részesülő árva, illetőleg árvák maradnak hátra.

(11) Az illetményhivatal minden egyes igényjogosultsági igazolvány kiadását az igazolvány számának és kiállítás időpontjának megjelölésével köteles a családfő törzslapján feljegyezni.

(12) Az illetményhivatal a sorszámozott igényjogosultsági igazolványokat szigorú számadási nyomtatványokként kezeli és az idevonatkozó számadásba az átvett (kezelésbe vett) igazolványokat bevételként, a sorszámozott megjelölésével sommásan, az igényjogosultak részére kiállított igazolványokat pedig — mint kiadást — tételesen bevezeti. Az illetményhivatal nyugellátási osztálya a számadást minden év végével lezárni és az eredményt a következő év február hó 1-ig a belügyminiszternek bejelenteni köteles.

Feljegyzési lap.

45. §.

(1) A honvéd egészségügyi intézetekben (kórházakban), kózkórházakban (klinikákon) ápoló (igényjogosult betegeknek látogatása alkalmával az igénybevett ápolási napokat a honvéd egészségügyi intézet (kórház), kózkórház (klinika) és magángyógyintézet vezetősége a CSERBA igényjogosultsági igazolványhoz fűzött — 15 számú melléklet szerinti — feljegyzési lap megfelelő rovatába bevezetni tartozik.

(2) A külön rendelettel kiadott és ragasztó szelével ellátott feljegyzési lapot — kézhezvétel után — köteles a családfő a CSERBA igényjogosultsági igazolványa utolsó lapoldala mellé ragasztani és azt ott megőrizni.

(3) Ha a feljegyzési lap rovatai megteltek, új feljegyzési lapot a nyilvántartó csendőrsztály (központi) gazdasági hivatal díjmentesen köteles a családfőnek kiszolgáltatni (49. §). Az új feljegyzési lapot az igényjogosultsági igazolványban lévő régi feljegyzési lap mellé kell ragasztani.

A CSERBA vénykönyv.

46. §.

(1) A CSERBA vénykönyvet és a hozzátartozó 50 eredeti és 50 másolati vénylapot tartalmazó vényfüzetet a családfő által befizetendő 4 (négy) pengő kiállítási díj ellenében a CSERBA állítja ki. Ezt az összeget a Csendőrsztályi Egészségi Ellátásban Részesülők Betegsegélyező Alapja 184948. számú postatakarékpénztári csekk számlája javára kell befizetni és az összeg rendelkezését a postatakarékpénztári befizetőlapon mindig fel kell tüntetni. A CSERBA vénykönyvet, valamint a hozzátartozó vényfüzetet az érvényességi záradék kitöltése, aláírása és cínyomóval való ellátása végett a nyilvántartó osztály (központi) gazdasági hivatal útján küldi meg a családfőnek. Az osztály (központi) gazdasági hivatal a vénykönyv és vényfüzet kiadásának megfontoltán a vénykönyv számának egyidejű feltüntetése mellett a Nyugdíjasok Nyilvántartási Lajstro-

mának „jegyzet” rovatába feljegyezi. A kiadott vénykönyvekről és vényfüzetekről a belügyminiszter nyilvántartást vezet.

(2) A vénykönyv, a vényfüzet és az igényjogosultsági igazolvány száma azonos. A vénykönyv és a vényfüzet csak az igényjogosultsági igazolvány felmutatása mellett használható. A vénykönyv és vényfüzet fedőlapok nélkül érvénytelen.

(3) Új vényfüzetet az igényjogosult családfő a CSERBA-tól csak régi vényfüzetének beszállítása és 4 (négy) pengőnek az (1) bekezdés szerinti befizetése ellenében igényelhet. Az új vényfüzet igénylésére és megküldésére egyebekben az (1) bekezdés rendelkezései az irányadók.

(4) A vénykönyv és vényfüzet elvesztését azok érvénytelenítése iránti intézkedés végett a belügyminiszterhez kell bejelenteni. A vénykönyv és a vényfüzet érvénytelenítését a Budapesti Közlönyben, az Országos Gyógyszerész Egyesület Közleményeiben és a Budapesti Gyógyszerész Testület Közleményeiben egyszer közzé kell tenni. A vénykönyv és a hozzátartozó vényfüzet elvesztése és érvénytelenné válása esetében új vénykönyv és vényfüzet kiállítását az igényjogosult a CSERBA-tól csak 8 (nyolc) pengő kiállítási díjnak az (1) bekezdésben említett postatakarékpénztári csekk számla javára való befizetése ellenében igényelheti.

(5) Az igényjogosultak a 38. és 39. §-okban írt kedvezményben csak a CSERBA vénykönyvben rendelt gyógyszerek és (sebészeti) költözőszerek után részesíthetők.

(6) A vényfüzetbe csak az igényjogosult házi- orvosa rendelhet gyógyszert és (sebészeti) költözőszert, mégpedig kizárólag a CSERBA igényjogosultsági igazolványban felsorolt igényjogosultak részére. A vényfüzetbe gyógyászati segédeszközök nem írhatók fel.

(7) A CSERBA terhére történő honvéd gyógyintézeti (kórházi), kózkórházi (klinikai) és magángyógyintézeti ápolás tartalma alatt az ápoló részére a vényfüzetbe gyógyszert és (sebészeti) költözőszert felírni nem szabad.

(8) A házi orvosnak minden rendelvényénél a vénylapon fel kell tüntetnie a családfő nevét, lakóhelyét és annak az igényjogosult betegnek a nevét, akinek részére a gyógyszert vagy (sebészeti) költözőszert rendel. A vényfüzet minden vénylapjára csak egy rendelvényt írható fel. A rendelvényt a házi orvosnak másolópapírral sajátkezűleg akként kell felírnia, hogy annak szövege a vénymásolati lapon is jól olvasható legyen. A rendelvényt a házi orvos köteles olvasható névaláírásán kívül névbélyegzőjének lenyomataival is ellátni és a rendelvényen az esellegesen végzett javításait külön is aláírásával és névbélyegzőjével igazolni.

(9) A vény a kiállítás napjától számított 3 (nyolc) nap után érvényét veszti.

(10) A vényfüzetből a vényt csak a gyógyszerértár távolíthatja el, a vénymásolat a vényfüzetben marad. A közforgalmu (polgári) gyógyszerértár köteles a gyógyszer, (sebészeti) kötőszert teljes (100°/o-os) árát és az igényjogosult által kifizetett kedvezményes (75°/o-os vagy 50°/o-os árát és a kiszolgáltatás időpontját a számlázásra kerülő vényen az erre a célra megjelölt rovatokba feltüntetni, köteles továbbá a gyógyszer kiszolgáltatását a számlázásra kerülő vényen bélyegzőjének lenyomatával igazolni.

(11) A közforgalmu (polgári) gyógyszerértárak a vényeket havonta kimutatásba foglalva, a különbözet megtérítése végett a belügyminiszterhez terjesztik fel.

(12) Ha a vénykönyvbe nem az igényjogosult háziiorvosa rendel gyógyszert vagy (sebészeti) kötőszert, a családfe a kiszolgáltatott gyógyszerek árából a CSERBA által megtérített részt köteles visszatéríteni.

A nyilvántartási lap.

47. §.

(1) Az illetményhivatal köteles minden egyes CSERBA igényjogosultsági igazolvány kiállításával egyidejűleg a 16. számú melléklet szerinti nyilvántartási lap-ot kiállítani, annak 1. és 2. rovatait kitölteni és névjegyzék kíséretében a 48. §-ban előirt változási kimutatással együtt a belügyminiszternek megküldeni.

(2) Az elveszett vagy megsemmisült igényjogosultsági igazolvány érvénytelenítése esetén (44. § (8) bek.) az új nyilvántartási lap kiállítása azzal az eltéréssel történik, hogy annak jobb felső szélére piros tintával az illetményhivatalnak „Az érvénytelenített ..... számú nyilvántartási lap helyett kiállítva” szöveget kell feljegyezni.

A havi változási kimutatás.

48. §.

(1) Az illetményhivatal a családfe és családtagok létszámában a hó folyamán bekövetkezett változásokról (igényjogosultság megnyílása, megszűntetése, érvénytelenítés folytán új igazolvány kiállítása, névváltoztatás, a 4. § (1) bekezdése szerinti kizáró okok fennforgása, stb.) köteles a 17/a számú mellékletnek megfelelő „Változási kimutatás“-t szerkeszteni és azt a következő hó 10-ig a belügyminiszternek megküldeni. A változási kimutatásnak tartalmaznia kell a családfe nevét, rendfokozatát, a CSERBA igazolványának és törzslapjának számát, a változás pontos időpontját és a bekövetkezett változás részletes leírását.

(2) Az illetményhivatal a hó folyamán tudomására jutott lakásváltozásokról — az (1) bekezdésben említett kimutatáson kívül — kö-

teles a 17/b. számú mellékletnek megfelelő „Lakásváltoztatási kimutatás“-t szerkeszteni s azt a következő hó 10-ig a belügyminiszternek megküldeni. A lakásváltoztatási kimutatásnak tartalmaznia kell a családfe nevét, rendfokozatát, CSERBA igényjogosultsági igazolványának és törzslapjának számát, a lakásváltoztatás időpontját, valamint a családfe új és előző lakásának pontos címét.

(3) A lakásváltoztatási kimutatásba csak az állandó jellegű lakásváltoztatásokat kell felvenni. A helyben történt lakásváltoztatást és a lakóhelyen kívül történt átmeneti (ideiglenes) tartózkodást (üdülést, stb.) a lakásváltoztatási kimutatásba nem kell felvenni.

Ürlapok díjmentes kiszolgáltatása.

49. §.

(1) A szolgáltatások igénybevétele alkalmával használandó 1., 6., 7., 8., 9., 10., 11/a., 11/b., 12/a., 12/b., 13. és 15. számú melléklet szerinti ürlapokat, valamint a rendelet külön lenyomatát a belügyminiszter valamennyi csendőrsztály (központi) gazdasági hivatalnak azok igényléseihez mérten a szükséges mennyiségben díjtalanul adja ki.

(2) A csendőrsztály gazdasági hivatal a részére kiadott és az (1) bekezdésben felsorolt ürlapok közül:

a) a 11/a. és 11/b. számú melléklet szerinti ürlapokból a csendőrkerületi parancsnokságok vezető orvosait,

b) a 6., 8., 9., 10., 12/a., 12/b. és 13. számú melléklet szerinti ürlapokkal az orvosi névjegyzékbe felvett és a csendőrsztály működési területén lakó házi orvosokat,

c) a 7. és 13. számú melléklet szerinti ürlapokkal az osztály működési területén levő honvéd egészségügyi intézeteket (kórházakat), közkórházakat (klinikákat), magángyógyintézeteket,

d) az 1. és 15. számú melléklet szerinti ürlapokkal pedig a nyilvántartásukban lévő összes igényjogosult családfeket (özvegyeket, árvákat) ellátni kötelesek. A csendőrkerületek vezető orvosait az említett ürlapokkal a kerület székhelyén levő gazdasági hivatal látja el.

(3) A (2) bekezdés b) c) és d) pontjaiban felsoroltakat a szükséges ürlapokkal Budapest székesfőváros területén a központi gazdasági hivatal látja el.

(4) A (2) bekezdés a)–d) pontjai alatt felsoroltakat — ha annak szükségessége fennforog — kívánságukra nemcsak az említett pontokban megjelölt számú ürlapokkal, hanem bármely más számú ürlappal is díjtalanul köteles ellátni az illetékes csendőrsztály (központi) gazdasági hivatal.

(5) A rendelet külön lenyomatával ugyancsak a csendőrsztály (központi) gazdasági hivatal díjmentesen köteles ellátni a (2) bekezdés a)–d) pontok alatt felsoroltakat, valamint az orvosi névjegyzékben nyilvántartott szakorvosokat is. A csendőrkörület vezető orvosait a külön lenyomat két-két példányával, a háziorvosokat egy-egy, a honvéd egészségügyi intézeteket (kórházakat), közkórházakat (klinikákat) és magánygyógyintézeteket három-három, az ellátásban részesülő családfőket és a szakorvosokat pedig egy-egy példányával kell ellátni. A jövőben nyilvántartásba (nyugállományba) kerülő családfőket, valamint az orvosi névjegyzékbe újonnan felvett házi- és szakorvosokat a rendelet külön lenyomatának egy-egy példányával szintén el kell látni.

(6) A felhasznált úrlapok és a rendelet külön lenyomatának pótlását a csendőrsztály (központi) gazdasági hivatal a szükséghez képest a belügyminisztertől igényli.

Pénzkezelés és számvitel.

50. §.

(1) Az igényjogosultak ellátási díjaiból levont betegségélyző járulékot az illetményhivatal a „Csendőrlegénységi Ellátásban Részesülők Betegségélyző Alapja” Budapest, 184.948. számú csekk számlájára fizeti be. Mindennemű, a CSERBA-t érintő kiutalások és befizetések csak ezen számláról, illetőleg csak erre a számlára történhetnek.

(2) A CSERBA csekk számlájáról a belügyminiszter utalványoz.

(3) A CSERBA számvitelével kapcsolatos teendőket (számfejtés, számlázás, naplózás, kezelés, zárszámadás, stb.) a belügyminiszteri számvevőség látja el.

(4) Az igényjogosultak által igénybevett betegellátó szolgáltatások költségeit, illetőleg a segélyek kiutalásának megtörténtét — az utalványrendelet számának felülvizsgálásával — a családfő CSERBA nyilvántartási lapján az érdekelt igényjogosultak (családfő, családtag) nevének felülvizsgálásával kell feljegyezni.

Hozzájárulás a CSERBA költségeihez.

51. §.

A csendőrségi nyugdíjjárulék alap a CSERBA költségeihez hozzájárul. A csendőrségi nyugdíjjárulék alap hozzájárulása a CSERBA költségvetésében nyer megállapítást.

Kórházi számlák megküldése és kifizetése.

52. §.

(1) A honvédség egészségügyi intézetek (kórházak), közkórházak (klinikák), magánygyógyintézetek gazdasági hivatalai (igazgatóságai, gondnokai) kötelesek a CSERBA szol-

gáltásaira igényjogosultak kórházi ápolásából felmerült és a CSERBA terhére — a közös kórtermi ápolás után — felszámítható ápolási díjakról kiállított számlákat 2—2 példányban a „Kórházi beutalólap”, valamint az ápolási idő esetleges meghosszabbítása esetén az „Ápolási idő meghosszabbítására” vonatkozó engedély esatolása mellett — a CSERBA terhére engedélyezett ápolás megszűnésétől számított 90 napon belül közvetlenül a belügyminiszterhez előterjeszteni. A CSERBA terhére történt folytatólagos ápolás költségei tehát részletekben, több számlában nem számíthatók fel.

(2) Amennyiben az igényjogosult a CSERBA terhére engedélyezett ápolásnál tovább marad ápolás alatt, az előbb említett 90 napos határidőt nem az ápolás tényleges megszűnésétől, hanem a CSERBA terhére engedélyezett ápolás időtartamának utolsó napjától kell számítani. A számlákban tehát csak a 6. és 7. számú melléklet szerinti úrlapokon, a CSERBA terhére engedélyezett ápolási idő után esedékes díjak számíthatók fel.

(3) A belügyminiszter a beérkezett kórház-ápolási költség számlák felülvizsgálása után az ápolási díjakat közvetlenül az érdekelt honvéd egészségügyi intézetnek (kórháznak), közkórháznak (klinikának) és magánygyógyintézetnek utalja ki, illetőleg ezek csekk számlája javára utalja át.

(4) Több igényjogosultnak ugyanabban a honvéd egészségügyi intézetben (kórházban), közkórházban (klinikán) történt ápolása esetén a honvéd egészségügyi intézet (kórház), közkórház (klinika) és magánygyógyintézet a vonatkozó ápolási költségekről összesített számlákat is előterjeszthetnek a belügyminiszterhez.

Határidők

53. §.

(1) A szolgáltatások igénybevételével kapcsolatban előterjesztett kérelmek (számlák) alapján segélyt (megtérítést, stb.) csak abban az esetben lehet engedélyezni, ha az érdekeltet azokat az egyes szolgáltatásokkal kapcsolatban előírt határidőben belül terjesztik elő.

(2) A határidőkön túl előterjesztett kérelmek (számlák) alapján segélyt (megtérítést, stb.) csak abban az esetben lehet engedélyezni, ha az érdekeltet a határidő elmulasztását elfogadható fontos okkal igazolni tudják.

(3) A 38. § (1), a 42. § (5) és a 43. § (8) bekezdésében előírt határidőktől a belügyminiszter méltányosságból eltekinthet.

A beadványok illetékmentessége

54. §.

A szolgáltatásokkal kapcsolatban előterjesztett mindennemű beadvány illetékmentes.

Büntető rendelkezések.

55. §.

(1) A kedvezmények jogosulatlan kieszközölésével elkövetett visszaélések fegyelmi, illetőleg bünvádi megtorlása tekintetében az erre nézve irányadó jogszabályok nyerne alkalmazást.

(2) A belügyminiszter a CSERBA által nyújtott kedvezmények feltételeinek fennforgását a csendőrkerületi parancsnokságok vezető orvosai útján ellenőriztetheti.

(3) Ha az igényjogosult családfő vagy családtag a CSERBA közegének hivatalos eljárása közben kért felvilágosítást ismétellen megtagadja, vagy az előzetes vagy utólagos ellenőrzést szándékosan ismétellen megnehezíti, vagy lehetetlenné teszi, a belügyminiszter őt a CSERBA kedvezményeiből meghatározott időtartamra kizárhatja.

(4) A kedvezményekből való kizárás a betegsegélyző járulékfizetési kötelezettséget nem érinti.

Jogorvoslat.

56. §.

A CSERBA egészségügyi szolgálattal kapcsolatban felmerülő minden panaszt — a panaszra okot adó körülmény bekövetkezésétől számított 15 napon belül — a belügyminiszterhez kell felterjeszteni. A belügyminiszter határozata ellen a közkórházi ápolási költségek viselése kérdésében felmerülő vitás ügyek kivételével jogorvoslatnak — ideértve a közigazgatási vagy más bírósági eljárást is — nincs helye.

Záráthározmányok.

(1) Ez a rendelet a kihirdetés napján lép hatályba.

(2) A rendelet hatálybalépésével az ellátást élvező csendőrlegénység és hozzátartozói részére betegsegélyző alap létesítése tárgyában kiadott 130.800/VI.—b. 1936. B. M. számú rendelet, valamint az ezzel kapcsolatban kiadott rendeletek hatályukat veszítik.

Budapest, 1944. évi június hó 17-én.

vitéz Jaross Andor s. k.
m. kir. belügyminiszter.

I. számú melléklet az 502.000/1944. B. M. számú rendelet 12. §-ához.

CSERBA háziiorvosi megállapodás.

a) Szövegrész.

Kelt ..... 19..... évi ..... hó .....-n.

Tisztelettel jelentem, hogy a CSERBA működését szabályozó 502.000/1944. B. M. számú rendelet 12. §-ának ..... bekezdése alapján .....^{következtében} .....^{folytán} dr. .... orvos urat választottam háziiorvosomnak, aki ..... városban (községben) .....-u. .... házszám alatt lakik.

CSERBA igényjogosultsági igazolványom száma: .....

Lakásom: ..... város (község) .....-u. .... házszám,

Láttam, a háziiorvosi teendőket elvállalom.

.....
a CSERBA háziiorvos aláírása
és pecsétje.

.....
a családfő aláírása és rendfokozata.

Tudnivalók.

CSERBA háziiorvosi megállapodás, illetőleg új háziiorvos választás a következő esetekben válik szükségessé: 1. Igényjogosultság megnyílása nyugállományba helyezés alkalmával. 2. Igényjogosultság újbóli megnyílása alkalmából, ha OTI stb. tag volt. 3. Rendes felmondás folytán. 4. Az igényjogosult vagy az orvosnak más községbe, városba való átköltözése vagy az orvosnak más állásba történt kinevezése folytán. 5. Az orvos elhalálása folytán. 6. A családfő elhalálása esetében az igényjogosult özvegy vagy árvák az új igényjogosultsági igazolvány kézhezvétele után. 7. Rendkívüli felmondás folytán. 8. A belügyminiszter külön rendeletére.

A háziiorvosi névjegyzékbe már felvett orvossal kötött és előterjesztett megállapodást a belügyminiszter tudomásul veszi, erről azonban sem a családfőt, sem a házi-orvost külön nem értesíti.

b) Címzési rész.

Feladó ..... ny. cső.
..... város (község)
.....-utca ..... hsz.

LEVELEZŐLAP

A m. kir. Belügyminiszter Urnak
(XX. osztály, CSERBA)

Budapest,
I., Vár, Országház-u. 30.

AJÁNLOTT.

Kimutatás

a m. kir. honvéd egészségügyi intézetekről (kórházakról) és azok betegosztályairól.

Folyószám	Az Intézet (kórház) megnevezése	Beteg osztályok																				Megjegyzés
		Sabészet	Belgyógyászat	Bőr- és nemibeteg	Urológia	Orr, fül- és gége	Ideg- és elme	Női beteg	Gyermekek betegsége	Fertőző beteg	Tüdő beteg	Szem beteg	Fogászat	Röntgen átvilágítás	Röntgen mély kezelés	Elektrocardiographia	Quarc	Diathermia (Adócsöves)	Laboratórium	Gyógyszertár		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
1	I. sz. helyőrségi kórház, Budapest	1	1							1			1	1		1		1	1	1		
2	11. sz. helyőrségi kórház, Budapest	1	1	1	1	1				1			1	1	1	1	1	1	1	1		
3	10. sz. helyőrségi kórház, Budapest	1	1	1	1	1	1				1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
4	József főherceg szanatórium, Budakeszi	1									1		1	1	1	1	1	1	1	1		
5	Hadirokkant ortopédiai int., Budapest	1												1								
6	Tiszti kórház, Budapest	1	1			1		1	1				1	1		1	1	1	1	1		
7	Honvéd gyógyfürdő kórház, Budapest	1											1	1			1	1	1	1		
8	2. sz. helyőrségi kórház, Komárom	1	1			1				1		1	1	1			1	1	1	1		
9	Honvéd csapat kórház, Székesfehérvár	1	1							1		R	1	1			1	1	1	1		
10	Honvéd csapatkórház, Győr		1	1						1				1			1	1	1	1		
11	3. sz. helyőrségi kórház, Szombathely	1	1							1		R	1	1		1	1	1	1	1		
12	Honvéd csapatkórház, Nagykanizsa		1	1						1		R	1	1			1	1	1	1		
13	4. sz. helyőrségi kórház, Pécs	1	1							1			1	1		1	1	1	1	1		
14	Honvéd csapatkórház, Kaposvár	1	1	1						1							1	1	1	1		
15	5. sz. helyőrségi kórház, Szeged	1	1	1		R		1	1	1		R	1	1		1	1	1	1	1		
16	Honvéd csapatkórház, Kecskemét	1	1	1		R						R		1		1	1	1	1	1		
17	6. sz. helyőrségi kórház, Debrecen	1	1	1						1		R	1	1		1	1	1	1	1		
18	Honvéd csapatkórház, Szolnok	1	1	1		R				1		R		1		1	1	1	1	1		
19	7. sz. helyőrségi kórház, Miskolc	1	1	1					R	1		1	1	1		1	1	1	1	1		
20	Honvéd csapatkórház, Eger	R	1	1																		
21	8. sz. helyőrségi kórház, Kassa	1	1	1		1			R	1			1	1		1	1	1	1	1		
22	Honvéd csapatkórház, Munkács	1	1							1				1		1	1	1	1	1		
23	9. sz. helyőrségi kórház, Kolozsvár	1	1	1		1			R	1			1	1		1	1	1	1	1		
24	Honvéd csapatkórház, Marosvásárhely	1	1											1		1	1	1	1	1		
25	Honvéd csapatkórház, Nagyvárad	1	1	1										1		1	1	1	1	1		
26	Honvéd csapatkórház, Szatmárnémeti	1	1	1						1				1		1	1	1	1	1		
27	Honvéd csapatkórház, Beszterce		1	1												1	1	1	1	1		
28	Központi orvosi rendelő intézet, Budapest																					
29	Honvéd közegészségügyi intézet, Budapest																					

A „R” a szakorvosi rendelést jelenti.

Usak belső beteg-
nek részére vegyi,
bakteriológiai vizs-
gát végt.

3. számú melléklet az 502.000/1944. B. M. számú rendelet 19. §-ához.

Előjegyzés a szakorvosi utalványok kezeléséről.

Folyó szám	Kelt	Bevétel	Összeg pengő	Folyó szám	Kelt	Kiadás	Összeg pengő
1	1944. V. 1.	50 drb 1—1000-ig sorszámozott tömb értéke	2000	1	1944. V. 31.	1 drb 1—20-ig sorszámozott tömb értéke	40
		Kiadás:	40				
		Maradvány:	1960				

4. számú melléklet az 502.000/1944. B. M. számú rendelet 20. §-ához.

Háziorvosi rendelvény.

A ..... számú CSERBA igényjogosultsági igazolvánnyal ellátott .....
 ..... ny. csendőr .....
 vagy ..... nevű igényjogosult családtagját,
 akinek előreláthatólag ..... esetben kezelésre van szüksége, CSERBA szakorvoshoz
 utalom.

Kelt ..... 194... évi ..... hó ..... n.

.....
 a CSERBA háziorvos aláírása és pecsétje.

M. kir. _____ számú csendőrkerület.

_____ osztály gazdasági hivatala.

Előjegyzés

a fenti gh. (őrsparancsnokság) által kiszolgáltatott CSERBA szakorvosi utalványokról.

Folyószám	A szakorvosi utalványt igénylő CSERBA igényjogosult családfeje		A háziorvosi rendelőnyet kiállító háziorvos	Az orvosi kezelést végző szakorvos	A kiadott szakorvosi utalvány		A szakorvosi utalvány kiadásának napja	Megjegyzés
	n e v e	CSERBA igazolvány száma			sor-száma	darab-száma		
				n e v e				

6. számú melléklet az 502.000/1944. B. M. számú rendelet 26. §-hoz.

CSERBA igényjogosultsági
igazolvány száma: _____

Kórházi (klinikai) beutalólap

a Csendőrlégénységi Ellátásban Részesülők Betegsegélyző Alapja (CSERBA) terhére való kórházi (klinikai) ápolási igénybevételére.

I. Rovat. A CSERBA háziorvos tölti ki.

1. A beteg {
neve: _____
rendfokozata: _____
lakása: _____ város (község) _____ -utca _____ házszám.

2. Az igényjogosult
családfő {
neve: _____
rendfokozata: _____
lakása: _____ } (Abban az esetben
töltendő ki, ha a
beteg nem családfő,
hanem családtag.

3. A betegnek _____ miatt a _____ kórházban (klinikán)
történő ápolását a felvétel napjától számított _____ nap tartamára a CSERBA ter-
hére engedélyezem.

Kelt _____, 19____ évi _____ hó _____ n.

C. H.

_____ CSERBA háziorvos aláírása.

II. Rovat. A kórház (klinika) gazdasági hivatala (gondnoksága, felvételi irodája, stb.) tölti ki.

A beteg a CSERBA szolgáltatásaira való igényjogosultságát a _____ számú
CSERBA igazolvánnyal, személyazonosságát pedig _____ igazolta.

Kelt _____, 19____ évi _____ hó _____ n.

_____ gondnok, gazdasági hivatal, felvételi iroda
megbizottjának, stb. aláírása.

III. Rovat. A beteg vagy hozzátartozója tölti ki a betegnek a kórházból (klinikáról) való távozása alkalmával.

A kórházi (klinikai) ápolásbavétel időpontja: 19____ évi _____ hó _____ nap.

A kórházi (klinikai) távozás időpontja: 19____ évi _____ hó _____ nap.

_____ a beteg vagy hozzátartozója aláírása.

7. számú melléklet az 502.000/1944. B. M. számú rendelet 29. §-ához.

FIGYELMEZTETÉS! Ezt az űrlapot szabályszerűen kitöltve a kórház (klinika) parancsnoksága (igazgatósága) juttatja el a m. kir. belügyminiszterhez (XX. osztály, CSERBA).

CSERBA igényjogosultsági
igazolvány száma: _____

Ápolási idő meghosszabbítás engedélyezésére szolgáló űrlap.

1. A beteg { neve: _____
rendfokozata: _____
lakása: _____ ; _____ város (község) _____-tíca _____ házsám.
2. Az igény-
jogosult
családfő { neve: _____
rendfokozata: _____
lakása: _____ } (Abban az esetben töltendő ki, ha a beteg nem családfő, hanem családtag).
3. A betegség megjelölése (diagnózis): _____
4. Mióta ápolják a beteget a kórházban: 19____ évi _____ hó _____ nap.
5. Továbbápolás szükségességének indokolása: _____
- _____ szám. _____ kórház (klinika) megjelölése.

A m. kir. Belügyminiszter Urnak
(XX. osztály, CSERBA)

Budapest.

A fenti adatokat igazolom és azok alapján a betegnek 19____ évi _____ hó _____-től 19____ évi _____ hó _____-ig _____ nap tartamára — a CSERBA terhére — történő továbbápolását szükségesnek tartom.

Kelt _____, 19____ évi _____ hó _____ n.

kórházparancsnok, igazgató-őorvos, adjunktus,
stb. aláírása.

M. kir. belügyminiszter.

_____/_____. XX. 104 .. szám.

Az ápolást, mert a beteg igényét már kimerítette, a már engedélyezett időn túl 19____ évi _____ hó _____-től legfeljebb _____ napra 19____ évi _____ hó _____-ig a CSERBA terhére engedélyezem, nem engedélyezem.

Budapest, 19____ évi _____ hó _____ n.

A miniszter rendeletéből:

8. számú melléklet az 502.000/1944. E. M. számú rendelet 34. §-ához.

CSERBA igényjogosultsági
igazolvány száma: .....

Műtési segély

a beteg lakásán, vagy az orvos rendelőjében, valamint általában gyógyintézeti (kórházi) ápolás keretén kívüli végzett műtét esetén.

I. Rovat. A CSERBA háziorvos tölti ki.

1. A beteg { neve: .....
rendfokozata: .....
lakása: ..... város (község) ..... utca ..... házszám. ....
2. Az igényjogosult családfe { neve: .....
rendfokozata: .....
lakása: ..... } (Abban az esetben töltendő ki, ha a beteg nem családfe, hanem családtagi.)
3. Javaslata: .....

Kelt ....., 19... évi ..... hó ..... n.

C. H. ....

CSERBA háziorvos aláírása.

II. Rovat. A műtétet végző orvos tölti ki.

1. A műtétet végző orvos neve, állása: .....
2. A műtétet végző orvos lakása: .....
3. A végzett műtét megjelölése és időpontja: .....
4. Műtési körjelzés: .....
5. Az utókezelés helye, neme, ideje és száma: .....
6. A műtétért, kezeléseikért, vizsgálatokért, stb. tételenként megjelölve, milyen összegeket számított fel az orvos a beteg terhére? .....

Fenti adatok valóságát aláírással igazolom.

Kelt ....., 19... évi ..... hó ..... n.

C. H. ....

a műtétet végző orvos aláírása.

III. Rovat. A családfe és a műtétet végző orvos tölti ki.

M. kir. Belügyminiszter Urnak
(XX. osztály, CSERBA)

Budapest.

Alulírott tisztelettel kérem, hogy részemre a fentiek alapján a CSERBA terhére műtési segélyt engedélyezni és az engedélyezett segélyt dr. .... orvos részére

..... kezermhez ..... kifizetni méltóztatnék.

Kelt ....., 19... évi ..... hó ..... n.

a családfe lakása.

a családfe aláírása.

A műtétért járó díjat az igényjogosult családfe részemre nem fizette ki.
kifizette.

Kelt ....., 19... évi ..... hó ..... n.

a műtétet végző orvos aláírása.

(A nota kívülről szöveg töltendő!)

CSEKBA igényjogosultsági
igazolvány száma:**Gyógyászati segédeszközök**beszerzésére segély a Csendőrlegénységi Ellátásban Részesülők Betegsegélyező Alapja
(CSEKBA) terhére.

I. Rovat. A CSEKBA háziorvos tölti ki.

1. A beteg { neve: .....
rendfokozata: .....
lakása: ..... város (község) ..... utca ..... házszám.
2. Az igény-
jogosult
családfő { neve: .....
rendfokozata: .....
lakása: ..... } (Abban az esetben töltendő
ki, ha a beteg nem család-
fő, hanem családtag).
3. A kóros állapot és a szükséges gyógyászati segédeszköz megjelölése: .....
4. Annak az orvosnak neve és lakása, aki a gyógyászati segédeszköz beszerzését javasolta: .....
5. Ha a már meglévő gyógyászati segédeszköz kijavitása, vagy ujjal való pótlása vált szükségessé, annak indokolása: .....
6. A kijavítandó, vagy ujjal pótlandó gyógyászati segédeszközt mikor kapta:
..... évi ..... hó ..... nap.
7. Javaslát: .....
- Kelt ..... 19..... évi ..... hó ..... n.
- C. H. ....

CSEKBA háziorvos aláírása.

II. Rovat. A műszerész (látzerész) tölti ki abban az esetben, ha a gyógyászati segédeszköz a beteg részére már beszereztetett, vagy ha azon a szükséges javítás elvégeztetett.

- Alulírott ^{műszerész} _{látzerész} bejelentem, hogy ..... névű
..... i lakos részére 19..... évi ..... hó ..... n
..... gyógyászati segédeszközön a következő javítást végeztem:
..... szállítottam (adtam) el:
..... ön a következő javítást végeztem:
- A megrendelt, illetve javított gyógyászati segédeszköz(öket) a félnek átadtam és az érte(ük) járó
..... P ..... í, azaz ..... pengő ..... fillért a fél nekem kifizette.
- Kelt ..... 19..... évi ..... hó ..... n.

Égbélyegző, a cég pontos megnevezése
és a cégtulajdonos sajátkezű aláírása.III. Rovat. A család-^{fő} tölti ki.**A m. kir. belügyminiszter Urnak**
(XX. osztály, CSEKBA)**Budapest.**Alulírott hiszelettel kérem, hogy a fenti orvosi igazolás szerint szükséges gyógyászati segédeszköz
beszerzésére segélyt engedélyezni méltóztassék. Egyben kérem, hogy a segélyt .....

- ..... ^{műszerész} _{látzerész} címére kiutalni méltóztassék.
- Kelt ..... 19..... évi ..... hó ..... n.

a család-^{fő} laká-a.a család-^{fő} aláírása.

IV. Rovat. A csendőrkerület vezető orvosa tölti ki.

- Igazolom, hogy a bemutatott gyógyászati segédeszköz(ök) rendeltetés(ük)nek .....
mindenben megfelel(nek),
nem felel(nek) meg.
- Kelt ..... 19..... évi ..... hó ..... n.

C. H. ....

Csendőrkerületi vezetőorvos aláírása.

10. számú melléklet az 502.000/1944. B. M. számú rendelet 36. §-ához.

CSEERBA igény jogosultság

igazolvány száma: .....

Műfogsor

beszerzésére segély a Csendőrlegénységi Ellátásban Részesülők Betegsegélyező Alapja (CSEERBA) terhére.

I. Rovat. A CSEERBA háziorvos tölti ki.

1. A beteg { neve: .....
rendfokozata: .....
lakása: ..... város (község) ..... utca ..... házánya.

2. Az igény-
jogosult
családfő { neve: .....
rendfokozata: .....
lakása: ..... } (Aiban az esetben töltendő
ki, ha a beteg nem családtag,
hanem családtag).

3. Műfogsor használatra szükséges, mert a foghiány lent ..... fog.
lent .....

Kelt ..... 19..... évi ..... hó ..... n.
C. H. ....
a CSEERBA háziorvos aláírása.

II. Rovat. A fogorvos
áll. vizsg. fogász tölti ki.

Alulírott fogorvos
áll. vizsg. fogász igazolom, hogy ..... nevű
..... lakos részére 19..... évi ..... hó ..... nappán
felső ..... fogból álló, szájból kivethető műfogsort készítettem, a félnek átadtam és az értekezési járó
alsó ..... fogból álló, szájból kivethető műfogsort készítettem, a félnek átadtam és az értekezési járó
..... f. azaz ..... pengő ..... fillér a fél
kifizette.
nem fizette ki.
Kelt ..... 19..... évi ..... hó ..... n.
..... a fogorvos helyettesítője.
..... a fogorvos sajátkezü aláírása és lakása.
áll. vizsg. fogász

III. Rovat. A családtag tölti ki.

A m. kir. Belügyminiszter Úrnak (XX. ügyosztály, CSEERBA)

Alulírott tisztelttel kérem, hogy a fentebb leírt igazolás szerint beszerzett műfogsor(ok) után segélyt engedélyezni méltóztatassék. Ezenben kérem, hogy a segélyt .....
..... részemre
..... (fogorvosnak/fogásznak) kiutalni méltóztatassék.
Kelt ..... 19..... évi ..... hó ..... n.
..... a családtag lakása. .... a családtag aláírása.

IV. Rovat. Csendőrkerületi vezető orvos tölti ki.

Igazolom hogy:

1. a bemutatott új felső műfogsor ..... fogból áll és a szájból kivethető
2. a bemutatott új alsó műfogsor ..... fogból áll és a szájból kivethető
3. a bemutatott új műfogsor(ok) szájból kivethető, rendeltetésükjében
.....
.....
.....
.....

Kelt ..... 19..... évi ..... hó ..... n.

C. H. ....

..... csendőrkerületi vezető orvos aláírása.

...../19.....

Insulin engedélyzése.

A m. kir. Belügyminiszter Urnak
(XX. osztály, CSERBA)

Budapest.

Jelentem, hogy

név: .....

rendfokozat: .....

lakás: .....

igényjogosultsági igazolvány száma: .....

részére a csatlolt kórházi (klinikai) bizonyítvány alapján napi

egység Insulinnak az 19..... évi ..... hó .....-tól

az 19..... évi december hó végéig a CSERBA terhére való beszerzést engedélyeztem.

Kelt ..... évi ..... hó ..... n.

Egy darab melléklet.

.....
a ..... csendőrkörület vezető orvos aláírása.

Csendőrkörületi Ellátásban Részesülők
Betegségélyező Alapja (CSERBA)

Kelt.....

A beteg neve: .....

rendfokozata: .....

lakása: .....

Az 502.000/1944. B. M. számú rendelet alapján fent-nevezettnak a CSERBA terhére napi ..... egység magyar gyártmányú Insulin beszerzése engedélyeztetett.

19..... évi ..... hónapra az alábbi vényen rendelt összesen ..... egység Insulin a fenti Alap terhére kiszolgáltatható.

Rp.

Insulinj (.....)

lag. orig. à 100 E. No. ....

lag. orig. à 200 E. No. ....

Ds. az orvos kezéhez.

P. H.

.....
a ..... csendőrkörület vezető orvos aláírása.

A fenti Insulint átvettem.

Kelt ..... 19..... évi ..... hó ..... n.

.....
az igényjogosult családtag aláírása.

12. a. melléklet az 502.000/1944. G. M. számú rendelet 40. §-ához.

CSERBA igényjogosultsági
igazolvány száma: .....

Fizikális és vizgyógyintézeti kezelésre
segély a Csendőrlégőnységi Ellátásban Részesülők Betegsegélyző Alapja
(CSERBA) terhére.

I. Rovat. A CSERBA háziorvos tölti ki.

neve: .....

1. A beteg rendfokozata: .....

lakása: ..... város (község) ..... utca ..... házszám.

2. Az igényjogosult családfele neve: ..... (Abban az esetben töltendő ki, ha a beteg nem családfele, hanem családtag)

rendfokozata: .....

lakása: .....

3. A betegség megjelölése (diagnózis): .....

4. Az ajánlott fizikális (vizgyógyászati) kezelés megjelölése: .....

5. Az orvos neve és lakása, aki a kezelést javasolta: .....

6. Hol (mely intézetben) kívánja a beteg a gyógykezelést igénybe venni: .....

7. Javaslata: .....

Kelt ..... 19..... évi ..... hó ..... n.

C. H. ....
a CSERBA háziorvos aláírása.

II. Rovat. A csendőrkerület vezető orvosa tölti ki.

Javaslat: A 4. pontban javasolt fizikális és vizgyógyintézeti kezelésnek a 6. pont alatt megjelölt intézetben való igénybevételét engedélyezem, nem engedélyezem, mert .....

Kelt ..... 19..... évi ..... hó ..... n.

..... csendőrkerület vezető orvos aláírása.

III. Rovat. A vizgyógyintézet orvosa tölti ki.

A beteg a II. rovatban engedélyezett kezelést 19..... évi ..... hó ..... napjától 19..... évi ..... hó ..... napjáig ..... ízben vette igénybe.

A felmerült költség ..... P ..... Ft, azaz ..... pengő fillér. Ez az összeget a fél az intézetnek kifizette.

Kelt ..... 19..... évi ..... hó ..... n.

..... a családfele lakása. .... az intézet orvosának aláírása.

IV. Rovat. A családfele tölti ki.

A m. kir. belügyminiszter Urnak
(XX. osztály, CSERBA)

Budapest.

Alulírott tisztelettel kérem, hogy a fenti igazolás szerint szükséges fizikális, illetőleg vizgyógyintézeti kezelés után járó segélyt részemre engedélyezni méltóztassék.

Kelt ..... 19..... évi ..... hó ..... n.

..... a családfele lakása. .... a családfele aláírása.

CSERBA igényjogosultsági
igazolvány száma: _____

Röntgen-mélybesugárzásra és rádiumkezelésre segély a Csendőrlégénységi Ellátásban Részesülő Betegsegélyező Alapja (CSERBA) terhére.

I. Rovat. A CSERBA háziorvosa tölti ki.

1. A beteg { neve: .....
rendfokozata: .....
lakása: ..... város (község) ..... utca ..... hsz.
2. Az igényjogosult
családíó { neve: .....
rendfokozata: .....
lakása: ..... } (Abban az esetben töltendő
ki, ha a beteg nem családíó,
hanem családtag).

A betegség neve: 1. Daganat (carcinoma, sarcoma, v. egyéb rosszindulatu ujképlet: .....
" .....
" helye: .....
" kiterjedése (áttételek): .....

2. A sugaras kezelést igénylő nem daganatos betegség kórisméje: .....

A beteg erőbeli állapota: .....
" testsúlya: ..... kg. Az utolsó két hónapban fogyás: ..... kg. Ifizás: ..... kg.
Az eddig végzett vizsgálatok eredménye: .....

Kelt ..... 19..... évi ..... hó ..... n.

C. H.

.....
a CSERBA háziorvos aláírása.

II. Rovat. A szakorvos tölti ki.

1. Az eddig alkalmazott (sugaras, műtéti, stb.) kezelések megjelölése: .....
2. Az alkalmazott dosisok nagysága: .....
3. A kezelést végző szakorvos neve és állása: .....
4. A kezelést végző szakorvos lakása: .....

FORDITS!

6. A betegnek Röntgen- mélybesugárzással való kezelését javaslom:

- A) a) protrahált-fractionált eljárással ..... mezőben a radioepidermitis és a radioepithelitis beálltaig,
 b) egyszerű fractionáló eljárás szerint ..... mezőben, mezőnkint .....
 ..... r. öszsdosisig,
 c) teljes dosisu besugárzással ..... mezőben;

B) rádium üregi (endocavitális) felületi (moulage) tüzeléses kezelését javaslom, mint $\frac{\text{bejáró}}{\text{bennfekvő}}$ betegnek
 a ..... klinikán ..... kórházban ..... napig.

Kelt ..... 19..... évi ..... hó ..... n.

C. H.

.....
 a szakorvos aláírása.

III. Rovat. A esendőrkerület vezető orvosa tölti ki.

Javaslat: .....

Kelt ..... 19..... évi ..... hó ..... n.

C. H.

.....
 esendőrkerületi vezető-orvos aláírása.

IV. rovat. A Röntgen, illetőleg rádiumszakorvos értesítése a kezelés olvégzéséről.

.....
 CSERBA igényjogosult beteg a ..... kórház (klinika) vezetésem alatt álló Röntgen-
 laboratóriumában, intézetében, rádiumosztályán ..... évi ..... hó .....-tól
 ..... év ..... hó .....-ig protrahált, egyszerű fractionált, teljes dosisu Röntgen-sugárzással,
 üregi, felületi (moulage) v. tüzeléses rádiumalkalmazással gyógykezelttem. Kezelések száma: .....
 Az egyes kezelések időtartama: ..... A leadott dosis ..... r. mgo.
 Szűrő: ..... kV ..... mA ..... távolság.....

A beteg állapotában beállott változások: .....

A felvett tiszteletdíj: ..... P.

Kelt ..... 19..... évi ..... hó ..... n.

.....
 a Röntgen- (rádium) szakorvos aláírása.

V. Rovat. A családfe tölti ki.

A m. kir. Belügyminiszter Urnak
 (XX. osztály, CSERBA)

Budapest.

Alulírott tisztelettel kérem, hogy a fenti orvosi igazolás szerint szükséges Röntgen-kezelés után járó segélyt engedélyezni méltóztassák. Egyben kérem, hogy a segélyt ..... orvos-
 intézet
 címére kiutalni méltóztassák.

Kelt ..... 19..... évi ..... hó ..... n.

.....
 a családfe aláírása.

.....
 a családfe aláírása.

CSEERBA igényjogosultsági
igazolvány száma: _____

Betegszállítási költségek

a Csendőrlégénységi Ellátásban Részesülők Betegsegélyző Alapja (CSEERBA) terhére.

I. Rovat. A CSEERBA háziorvos tölti ki.

1. A beteg {
neve: .....
rendfokozata: .....
lakása: ..... város (község) .....-utca ..... házászám
2. Az igény-
jogosult
családfő {
neve: .....
rendfokozata: .....
lakása: ..... } (Abban az esetben töltendő ki, ha
a beteg nem családfő, hanem
családtag).
3. A betegség megjelölése (diagnózis): .....
4. A betegszállítás szükségességének indokolása: .....
5. A beteg szállított (honnán): ..... városból .....-utcából
községből
(hova) ..... városba .....-utca
községbe
(mikor) ..... évi ..... hó ..... n.
- Kelt ..... 19..... évi ..... hó ..... n.

.....
a CSEERBA háziorvos aláírása.

II. Rovat. A kórház (klinika) tölti ki abban az esetben, ha a beteget a kórházból (klinikáról), mint fekvő beteget kellett elszállítani.

1. A beteg {
neve: .....
rendfokozata: .....
lakása: .....
2. A betegség megjelölése (diagnózis): .....
3. A betegszállítás szükségességének indokolása: .....
4. A gyógyintézet megnevezése, ahonnan a beteg elszállított: .....
5. A beteg szállított (honnán): ..... városból .....-utcából
községből
(hova) ..... városba .....-utca
községbe
(mikor) ..... évi ..... hó ..... n.
- Kelt ..... 19..... évi ..... hó ..... n.

A fenti adatokat hivatalosan igazolom:

.....
G. FL.

.....
kórház (klinika) parancsnok
vagy vezetője, adjunktusa, stb.) aláírása

III. Rovat. A családfő tölti ki.

A m. kir. Belügyminiszter Urnak
(XX. osztály, CSEERBA)

Budapest.

Alulírott tisztelettel kérem, hogy részemre a CSEERBA terhére betegszállítási költségeim részben való meg-
bírtatására segélyt engedélyezzen méltóztatásuk.

A szállítási költségek kifizetését igazoló szelvényt tisztelettel mellékelem.

Kelt ..... 19..... évi ..... hó ..... n.

.....
a családfő lakása.

.....
a családfő aláírása.

CSENDŐRLEGÉNYSÉGI ELLÁTÁSBAN RÉSZESÜLŐK BETEGSEGÉLYZŐ
ALAPJA (CSERBA).

Igazolvány száma: .....

Törzsszám: .....

Igényjogosultsági igazolvány.

Igényjogosult családfő: .....

Rendfokozata: .....

Lakása: ..... város, község.

..... utca ..... házzszám

Igényjogosult családtagok:

feleség neve: .....

gyermek keresztnéve: ..... szül. éve .....

" " ..... szül. éve .....

" " ..... szül. éve .....

" " ..... szül. éve .....

" " ..... szül. éve .....

" " ..... szül. éve .....

" " ..... szül. éve .....

" " ..... szül. éve .....

Egyéb igényjogosult családtag

neve: .....

családfővel való rokoni viszonya: .....

Kelt Budapest, 194..... év ..... hó .....-n.

számfejtő h. főnöke.

Változás a családtagok létszámában:

Szaporodás.		Aparás.	
1. 19..... év ..... hó ..... napjától nevü családtag igényjogosultsága megnyilt. Budapest, 19..... P. H.		1. 19..... év ..... hó ..... napjától nevü családtag igényjogosultsága megszünt. Budapest, 19..... P. H.	
2. 19..... év ..... hó ..... napjától nevü családtag igényjogosultsága megnyilt. Budapest, 19..... P. H.		2. 19..... év ..... hó ..... napjától nevü családtag igényjogosultsága megszünt. Budapest, 19..... P. H.	
3. 19..... év ..... hó ..... napjától nevü családtag igényjogosultsága megnyilt. Budapest, 19..... P. H.		3. 19..... év ..... hó ..... napjától nevü családtag igényjogosultsága megszünt. Budapest, 19..... P. H.	
Lakásváltozások:			
Uj lakcim 19..... óta ..... város ..... község ..... u. .... sz.		Uj lakeim 19..... óta ..... város ..... község ..... u. .... sz.	
Uj lakeim 19..... óta ..... város ..... község ..... u. .... sz.		Uj lakeim 19..... óta ..... város ..... község ..... u. .... sz.	

Igazolvány

a családfő állandó lakóhelyétől huzamosabb ideig távoltartózkodó igényjogosult családtag részére.

A ..... számú CSERBA igényjogosultsági igazolvánnyal ellátott .....
 ..... ny. m. kir. csendőr ..... lakosnak a CSENDŐR-
 LEGÉNYSÉGI ELLÁTÁSBAN RÉSZESÜLŐK BETEGSEGÉLYZŐ ALAPJA szolgáltatásaira
 igényjogosult ..... nevű gyermeke ..... miatt
 a családfő állandó lakóhelyétől huzamosabb ideig .....-on tartózkodik.

Nevezett ezen igazolvány felmutatása mellett az 502.000/1944. B. M. számú ren-
 delet 44. § (5) bekezdése alapján a CSERBA szolgáltatásait igénybeveheti.

Budapest, 19.....

C. H.

.....
 a számfejtő hivatal főnöke.

Feljegyzési lap.

A feljegyzés I. részének rovatait a családfő tölti ki és azután fűzi hozzá a CSERBA igényjogosultsági igazolványa utolsó oldalához.

A feljegyzés II. részének rovataiba annak a kórháznak a vezetősége jegyzi be a szükséges adatokat, ahol az igényjogosultat ápták.

I. RÉSZ.

A családfő tölti ki.

A családfő neve: .....

rendfokozata: .....

lakása: .....

város (község) .....-u. .... hsz.

CSERBA igazolvány száma: .....

II. RÉSZ.

A kórház vezetősége tölti ki.

A beteg neve	Rendfokozata, illetve családi állapota	Kórházi ápolást igénybe vette		Melyik kórházban	Megjegyzés
		-tól	-ig		

Nyilvántartási lap.

1. CSERBA igényjogosultsági ig. száma:	Változások			
	igényjogosultságban		lakóimben	
Törzsszám:				
2. Az igényjogosult családfeje neve:				
rendfokozata:				
lakása:				
.....-utca .....sz. ....em.				
3. Igényjogosult családtagok:	Mely évben, hónapban, napon		Házi orvos adatai (és a változások feljegyzése)	
	kezdődött	megszűnt	házi orvos neve	lakóhelye
feleség neve:				
gyermek keresztneve:				
neve: .....szül. éve:				
" ..... " " "				
" ..... " " "				
" ..... " " "				
" ..... " " "				
egyéb ig. jog. családtag. családfejehez való rokoni viszony:				
.....				
neve:				
"				
Budapest, 19... évi ..... hó ..... n.				
P. H.				
a számfejtő hivatal főnöke.				

17/a. számú melléklet az 592.000/1944. B. M. számú rendelet 48. § 1. bekezdéséhez.

Változási kimutatás

a CSERBA igényjogosultak részében 19... évi ..... havában
bekövetkezett változásokról.

1		2		3		4			5			6	
Az igényjogosult család													
CSERBA igazolványá- nak		törzs- lapjának		neve		rend- fokozata		A változás időpontja			A változás pontos leírása		
száma								év	hó	nap			

17/b. számú melléklet az 592.000/1944. B. M. számú rendelet 48. § 2. bekezdéséhez.

Lakásváltozási kimutatás

a CSERBA igényjogosultak által 19... évi ..... havában bejelentett lakásváltozásokról.

1		2		3		4		5			6		7	
Az igényjogosult család														
CSERBA igazolványá- nak		törzs- lapjának		neve		rend- fokozata		mikor			honnan		hová (utca, házsám)	
száma								év	hó	nap	költözött			

Kiadja: A lakásügyi miniszter.
M. kir. lakásügyi főosztály. Budapest, 1944. — 3028.
Felelős: Dr. Bozsi János műszaki főtanácsos, aligazgató.

Mindkét papir vízjelének rajza a hármashalomból kiemelkedő apostoli kettős keresztet váltakozva álló és fekvő helyzetben ábrázolja oly módon, hogy felváltva úgy vízszintes, mint függőleges irányban a négy hármashalonnak, majd a négy kettős keresztnek a hegye kerül egymással szembe.

A 10, 20 és 50 filléres, úgyszintén a 2, 5, 10 pengős értékű bélyegek rajzai azonosak. A filléres értékű bélyegek mérete 16.25×21.5 mm, a pengős értékű bélyegeké 21.5×32.5 mm. A 10 filléres bélyeg vörös, a 20 filléres bélyeg kék és az 50 filléres bélyeg világos zöld színű. A pengős értékű bélyegek halvány lila alnyomattal készültek, a szöveg és értéknymat pedig a 2 pengős bélyegnél barna, az 5 pengős bélyegnél sötétzöld és a 10 pengős bélyegnél narancsszínű.

A 10, 20 és 50 filléres értékű bélyegek fejlecén „SZÁMOLÓLAP ILLETÉK” felirat olvasható. A bélyegképet a papir alapszínével egyező fehér, stilizált tölgyfaág osztja függőlegesen kétfelé. A bélyegkép baloldalán a papir színének megfelelő fehér alapon ovális sugárkeretben az értékszám és az ovál alatt a „FILLÉR” szó olvasható; a jobboldalán pedig a bélyeg alapszínéből világosan kiemelkedő leveles szőlőfürt látható. A kép jobbszélén vízszintes vonalakból összeállított szegély van. A bélyeg alsó fehér szélzetén a tervező „CZIGLÉNYI ÁDÁM” neve olvasható.

A 2, 5 és 10 pengős értékű bélyegek végigfutó alnyomata a bélyeg perforált széléig terjed és hullámos guilloche vonalakkal körülvett, többször ismétlődő Merkur-bot rajzát ábrázolja. A bélyegkép színében a fejlecén „SZÁMOLÓLAP ILLETÉK” felirat olvasható. A bélyegrajz alsó, felső és jobb oldalán a bélyeg színében nyomott kerettel szegélyezett pontháló, amelyet baloldalán stilizált tölgyfaág határol. Középtől balfelé az alnyomattal ellátott papir színében vonallal körülrajzolt értékszám és folytatólag „Pengő” szöveg, jobbfelé pedig a koronás magyar címer vonalas rajza látható. A bélyeg alsó fehér szélzetén a tervező „CZIGLÉNYI ÁDÁM” neve olvasható.

Budapest, 1943. december 21.

64.600/1943. számú iparügyi miniszteri rendelet kivonata.¹

Tárgy: Az 1939: II. t.-c. 108. §-a alapján kiadott rendelkezések megszegéséhez fűződő büntetőjogi következmények.

A honvédelemről szóló 1939: II. t.-c. (Cs-16/1939.) 212. §-ában, valamint az 1942:

XIV. t.-c. (33/1942. Cs. K.) 28. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeltem:

1. §.

(1) Amennyiben a cselekmény súlyosabb beszámítás, különösen az 1939: II. t.-c. 202. §-a alá nem esik, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással büntetendő az üzem, ipartelep vagy egyéb vállalat birtokosa, ha az iparügyi miniszternek az 1939: II. t.-c. 108. §-a alapján elrendelt előkészületi intézkedések vagy munkálatok érdekében kiadott rendelkezéseit bármilyen módon megszegi.

(2) A jogi személyek szerveinek büntetőjogi felelőssége tekintetében az 1939: II. t.-c. 214. §-a irányadó.

(3) A kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, mint rendőri büntetőbírósnak hatáskörébe tartozik.

2. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Budapest, 1943. december 17.

—o—

68.229/eln. 2. r. — 1943. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: Lovaglósabású fekete pantalló viselése.

Felmerült kérdésből kifolyólag közlöm, hogy a fekete pantalló lovagló, úgynevezett „breeches” szabásban is készíthető, azonban az ily szabású fekete nadrág társasági öltözethez, továbbá oly alkalmakkor, amidőn az egyöntetű megjelenés követelmény, 1945. évi január hó 1-étől nem viselhető.

Fentieknek megfelelően az A—26. jelzésű Öltözeti és Felszerelési Szabályzat 3. Függelék 4/d. alpontjának első bekezdése után az alábbi szöveget kell felvenni:

„A lovagló „breeches” szabásban készített fekete pantalló azonban a társasági öltözethez, továbbá oly alkalmakkor, amidőn az egyöntetű megjelenés követelmény, nem viselhető.”

E rendelkezés nem érinti az 1941. évi 42. számú Honvédségi Közlönyben közzétett 46.920/eln. 2. r.—1941. számú körrendelet ama határozványait, amely szerint a nyári ruházatnál a lovaglósabással készült, úgynevezett „breeches-pantalló” úgy szolgálatban, mint szolgálaton kívül viselhető, amikor a nyári ruházat viselése meg van engedve.

Budapest, 1943. november 30.

—o—

¹ Kihirdetve a 288/1943. sz. Bp. K.-ben.

78.309/eln. 10. — 1943. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: *Hadapród jelzés viselése jogosultságának feltüntetése a zsoldkönyvben.*

A „Hadapród“ jelzés viselése jogosultságának megbízható igazolhatása céljából elrendelem, hogy ennek a jelzőnek a viselésére jogosult karpaszományosok zsoldkönyvébe, az első lapoldalon, a rendfokozat után az illetékes állománytest parancsnokság piros tintával a „Hadapród jelzés viselésére jogosult“ szöveget írja be.

Budapest, 1943. december 14.

—o—

81.107/eln. 10. — 1943. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: *Rendfokozatukat vesztett tisztek (tisztjelöltek) és hasonló állásúak legénységi rendfokozatokba való előléptetése.*

Felmerült kérdésből kifolyólag, mihez tartás végett közlöm, hogy polgári vagy honvéd bíróság által jogerősen elítélt, vagy honvéd bíróság által, továbbá közigazgatási úton lefokozott, vagy rendfokozatukról lemondott volt tiszteknek (tisztjelölteknek) és hasonló állásúaknak legénységi rendfokozatokba való előléptetésénél is minden esetben alkalmazni kell a B-4. jelzésű „Előléptetési Szabályzat a m. kir. honvédség legénységi állományú egyénei számára“ című szolgálati könyv 2. §-a 6. pontjának határozványait.

Jelen körrendeletemet fenti szolgálati könyv hivatkozott pontjánál elő kell jegyezni.

Budapest, 1943. december 14.

—o—

116 856/eln. 20. — 1943. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: *Számvivő tiszthelyettesi tanfolyamba való jelentkezésre felhívás.*

A m. kir. csendőrség számvivő tiszthelyettesi létszámának kiegészítése tárgyában eddig kiadott pályázati felhívásaim alapján jelentkezettek nem fedezik a szükségletet. Ezért — elterőn „A m. kir. csendőrség hivatásos legény-

ségének előléptetésére vonatkozó rendelkezések“ I. fejezet 11/c. pontjában foglaltaktól — a m. kir. belügyminiszter ural egyetértésben, kivételesen az 1934. és 1935. csendőrségi toborzási évfolyamba tartozó őrmestereket is felhívom számvivő tiszthelyettesi tanfolyamba való jelentkezésre. Természetesen pályázhatnak az 1934. toborzási évfolyamba tartozó törzsőrmesterek is.

A jelentkezésre most felhívottak közül a számvivő tiszthelyettesi tanfolyamba való bevezénylésre csak az jöhet tekintetbe, aki az 1943. évi 45. számú Csendőrségi Közlönyben közzétett 115.784/eln. 20.—1943. számú körrendeletben előírt 1.—3. pont szerinti feltételeknek megfelel.

A saját kézírással írt kérvényt a közvetlen parancsnoknak kell átadni, aki azt *szolgálati uton* folyó évi február hó 20-ig az illetékes csendőrkerületi (központi nyomozó, zlj., tanzlj., központi közlekedési pság., h iradóoszt.) parancsnoksághoz terjessze fel. A kerületi (központi nyomozó, stb.) parancsnokságok a hozzájuk beérkezett kérvényeket névszerinti kimutatásba foglalva, folyó évi március hó 1-ig a m. kir. csendőrség Felügyelőjéhez terjesszék elő, aki azokat hozzám folyó évi március hó 10-re továbbítsa.

A kérvények mikénti véleményezésére, továbbbítására és mellékletekkel való felszerelésére nézve utalok a 115.784/eln. 20.—1943. sz. körrendeletben foglaltakra.

Budapest, 1944. január 10.

—o—

803.440/20. — 1943. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: *Menetöltözetként viselendő ruházat meghatározása a csendőr tisztikar részére. Elvonuló alakulatokhoz beosztott csendőr legénység ruházata.*

Az 1943. évi 40. számú H. K. (Szab. rend.)-ben közzétett 27.416/eln. 2. r.-1943. sz. körrendeletben foglaltakkal kapcsolatban a m. kir. csendőrség öltözetét a m. kir. belügyminiszter ural egyetértőleg az alábbiakban szabályozom:

I. Tisztek:

A m. kir. csendőrség tisztikara részére „Menetöltözet“-ként az alábbi táblázatban feltüntetett kivitelű ruházatot rendszeresítem:

Sapka		Zubbony		Köpeny	
Tábornokok	Egyéb tisztek és hasonló állásúak	Tábornokok	Egyéb tisztek és hasonló állásúak	Tábornokok	Egyéb tisztek és hasonló állásúak
Tábori barna gombok		Tábori barna gombok		Tábori barna gombok	
Rendszeresített arany rendfokozati jelzések és sapkarózsák		Kávébarna gyapjú, műselyem stb. vállszinór		Rendszeresített köpeny rendfokozati jelzés	
Hajtóka topánnal babér és tölgyfagaly díszítéssel ó-arany fonalból		A zubbonygalléron hajtóka sujtás nélkül (mint a nyári zubbonyon)		Λ köppenygalléron hajtóka	
		Fémcsillagok, tompafényű ó-arany paszomány		Szegélyezés nélkül saját anyagból készült gallérral, vagy szegélyezéssel. Sötétzöld anyagból készült gallérral (szegélyezéssel, bársonygallérral a ki-hordásig, 1945. X. 31.)	
Hajtóka és topán nélkül		Babér és tölgyfagaly díszítés ó-arany fonalból		Babér- és tölgyfagaly díszítés ó-arany fonalból	

A fenti ruházati cikkek *kényelmes öltözetben* is viselhetők.

A menetöltözetbeni ruházat átállítására 2 évi átmeneti időt engedélyezek, vagyis az eddigi előírásnak megfelelő ruházat *menetöltözetben* 1945. évi november hó 1-éig viselhető.

II. Legénység:

a) Az *elvonuló* alakulatokhoz beosztott csendőr legénység öltözetét az alábbi táblázatban foglaltak szerint szabályozom:

Sapka		Zubbony		Köpeny	
Tiszthelyettesek	Egyéb legénység	Tiszthelyettesek	Egyéb legénység	Tiszthelyettesek	Egyéb legénység
Tábori barna gombok		Tábori barna gombok		Tábori barna gombok	
Rendszeresített rendfokozati jelzések: alumínium paszományból. Ezüst sapkarózsa	Rendszeresített rendfokozati jelzések: gyapjú (műselyem stb.) paszományból. Tábori barna sapkarózsa	Rendszeresített rendfokozati jelzések: arany, illetve alumínium paszományból, fehér fémből sajtolt csillagok	Rendszeresített rendfokozati jelzések	Rendszeresített köpenyrendfokozati jelzések (ó-arany, alumínium, illetve gyapjú, műselyem, stb., anyagból)	A köpenygalléron hajtóka
Hajtóka és topán nélkül		A hajtóka sujtás nélkül Vállszalagok saját anyagból (hajtóka borítás nélkül)		Vállszalagok saját anyagból (hajtóka borítás nélkül)	

A fenti egyszerűsített kivitelű ruhadarabokat a hadműveleti területről visszatért csendőr legénység *menetöltözetben és kényelmes öltözetben* további intézkedésig az anyaországban is viselheti. (Egyszerű- és járőröltözetben tehát nem viselhető!)

b) A *hátszágban* szolgálatot teljesítő legénység öltözete változatlan marad.

III. Hatálytalanítás:

Az 1942. évi 42. számú Cs. K.-ben közzétett 115.308/eln. 20.—1942. számú körrendeletet hatályon kívül helyezem.

Budapest, 1944. január 7.

**26.059/Res. XX. — 1944. számú
belügyminiszteri körrendelet.**

Tárgy: Soroksári és nagytétényi gy. örsök megszüntetése és ugyanott közlekedési különítmény felállítása.

A m. kir. budapesti I. csendőrkerület budapesti osztályánál a soroksári és nagytétényi gy. örsöket 1943. december 1.-ével megszüntetem és ugyanott 1943. december 1.-ével közlekedési különítményeket állítottam fel.

Budapest, 1944. január 10.

—o—

**26.406/Res. XX. — 1944. számú
belügyminiszteri körrendelet.**

Tárgy: Gazdasági hivatal szervezése a központi nyomozó parancsnokságnál.

A m. kir. csendőrség központi nyomozó parancsnoksága szervezetében 1944. január 1.-ével Budapesten gazdasági hivatalt állítottam fel, amelyhez gazdaszat-közigazgatási vonatkozásokban az alábbi egységeket utalom:

1. a központi nyomozó parancsnokság,
2. a törzsalosztály,
3. a vasuti csendőrség minden szervét és
4. a Budapesten esetenként felállított nyomozó és számvivő legénységi tanfolyamokat.

A központi nyomozó parancsnokság gazdasági hivatala számadás szigorolás tekintetében a budapesti I. csendőr kerület gazdaszat-közigazgatási hivatalához van utalva.

Budapest, 1944. január 11.

—◆—

Dr. vitéz Keresztes-Fischer Ferenc s. k.,

m. kir. belügyminiszter.

—◆◆◆—

Községalakulás.

A m. kir. belügyminiszter a Heves vármegye területébe kebelezett Hasznos község határához tartozó Mátraszentimre, Mátraszentiván és Mátraszentlászló, valamint a Gyöngyösoroszi község határához tartozó Bagolyirtó külterületi lakothelyekből önálló község alakítását megengedte. Az új község jellege nagyközség, ideiglenes neve *Mátraszentimre*. A községalakulásnak, valamint az anyakönyvi szervezeti változás életbelépésének napja 1944. évi április hó 1. (30.976/1943. sz.)

—◆—

Községegyesítés

A m. kir. belügyminiszter a Zala vármegyébe bekebelezett Szepetk és Pókafa kisközségeket egyesítette és az egyesített kisközség végleges nevét az 1898. évi IV. t.-c. 2. §-a alapján „Pókaszepetk“ névben állapította meg. (53.084/1943. III. B. M. szám.)

—◆—

Községnev megváltoztatása

A m. kir. belügyminiszter Somogy vármegye területén „Balatonzamárdi“ község nevét az 1898. évi IV. t.-c. 2. §-a alapján „Zamárdi“ névre változtatta meg. (55.898/1943. III. B. M. szám.)

—◆—

Érvénytelenítés

Dománics Antal csendőr részére a szombathelyi III. csendőrkerületi parancsnokság által 1943. március 20-án kiállított 55.266. nyilvántartási számú próbacsendőri fényképpel ellátott személyazonossági igazolványát elvesztette. Érvénytelenítem. Szombathelyi III. cső. ker. pság. (1649/sgt. sz. 1944. január 4.)

—◆—

nem jogosult árváknak méltányossági alapon való megsegítéséről. Az életjáradék (árvajáradék), célzatát és rendeltetését tekintve, tulajdonképpen kegyelmi ellátásszerű járandóság. Ennélfogva a szóbanlevő §-ban megjelölt körbe nem vonható esetek csak a legkivételesebben terelhetők a kegyelmi elintézés útjára.

E rendelkezésekkel kapcsolatban a kegyelmi útra tartozóan többnyire két eset fordulhat elő. Az egyik az, hogy az aránylag fiatal árváknál a 76., illetve a 61. §-ban megjelölt valamelyik kellék hiányzik, a másik az, hogy az előrehaladott korban levő árva azért kér kegydíjat, mert idős, beteges, keresete, jövedelme nincsen és hozzátartozói vagy nincsenek, vagy nem tudják, vagy nem akarják őt eltartani. Ezekben az esetekben a megsegítés a szegénygondozás feladata. Ennélfogva a kegydíj engedélyezése csak azokra az esetekre korlátozandó, amelyekben különös érdemeket szerzett alkalmazott árvájáról van szó.

Fentiek alapján meghagyom a parancsnokságoknak, hogy az úgynevezett kivételes, kedvezményes és kegyelmi ellátások iránt előterjesztett kérelmeket a véleményezés alkalmával jövőben 1. elsősorban az alkalmazott érdemessége szempontjából bírálják el, a méltánylást érdemlő személyi, családi, vagyoni stb. körülményeket pedig csak másodszorban vegyék figyelembe, 2. a kérelmeket az esetek többségénél tapasztalt túlságosan enyhe és elnéző elbírálással szemben az érdemesség és a figyelembe vehető egyéb körülmények szigorúbb mérlegelésével tárgyalják, 3. a kérelem teljesítését csak azokban a kivételes esetekben javasolják, amelyekben azt különös érdemesség és rendkívüli méltánylást érdemlő körülmények indokolják, 4. azokban az esetekben, amelyekben a kérelem teljesítését véleményezik, a felterjesztésben a tényállást részletesen ismertessék és a méltánylást érdemlő körülményeket kiemelve sorolják fel.

Ezt a körrendeletemet elő kell jegyezni az 1930. évi 8. számú Csendőrségi Közlönyben közzétett 71.726/1930. VI-b. számú körrendeletemnél.

Budapest, 1944. január 17.

—o—

705.081/20.—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: Utasítás a fegyverek kezelésére télen. Szolgálati könyvek kiadása.

Télen, különösen nagy hidegekben a fegyverek, lövegek és a felszerelés gondozása különösen fontos. Csak így biztosíthatjuk nagy hidegben azok tűzképességét.

Nagy hidegben az összes fegyvereknél és lövegeknél általános jelenség a kenőanyagok, hűtőfolyadék, továbbá a fékfolyadék megsűrűsödése, esetleg befagyása. Ezek okozzák a fegyverek és gépek működési zavarait és erőszakos kezelésnél a töréseket.

Fegyvereink mozgó alkatrészeinek olajozására normális hőmérséklet mellett a nyári fegyver- és lövegolaj (régi elnevezése: egységes lövegolaj, amely megegyezik a csendőrségnél is használatban lévő lövegolajjal) van rendszeresítve. Ez az olaj a nyári és a mi országunkban maximálisan előforduló téli hőmérsékletek mellett biztosítja a fegyverek zavartalan működését, de igen nagy hidegben sűrűsödések és befagyások fordulhatnak elő.

Géppuskáink hűtőburkában a víz a fagypontra körüli hőmérsékleten befagyhat és a burkot széjjelreperesztheti.

Ezen zavarok és hibák elkerülése céljából nagy hidegben az alábbi óvintézkedések megtétele szükséges:

1. Idegen, ismeretlen olajat fegyvereink kenésére nagy hidegben ne használjunk.

2. A tartós hideg tél beálltával fegyvereinket téli olajozással kell ellátni. Ez abban álljon, hogy fegyvereinkről a nyári fegyver- és lövegolajat fegyvermester vagy tűzszerész által szétszedett összes fegyveralkatrészekről benzines ruhával gondosan lemoszuk és a benzín elpárolgása után a téli fegyver- és lövegolajjal leheletszerűen bekenjük.

A régi olaj eltávolítását igen nagy gondossággal, tökéletesen a legkisebb részletre kiterjedően kell végezni, különben azon alkatrész, ahol még régi olaj maradt, a nagy hidegben nem fog jól működni. Különösen fontos a raktárból vagy hátországból jövő esetleg még zsírral bekent fegyverek tökéletes kívül-belül való megtisztogatása. A téli fegyver- és lövegolaj azelőtt 41 M. géppuska olajzó olaj néven volt rendszeresítve. A téli fegyver- és lövegolajat külsőleg kék színéről ismerhetni fel.

Általában támpontul szolgáljon, hogy az olajváltást akkor hajtsuk végre, amikor a hőmérséklet ritkábban van -10° felett és gyakrabban -10° alatt. Ha pedig a tartós hideg tél elmúlik, azaz a hőmérséklet ritkábban van -10° alatt és gyakrabban -10° felett, a nyári olajozásra kell áttérnünk. A téli olajat benzines lemosással újból eltávolítjuk és csak tökéletes megtisztogatás után használjuk a nyári fegyver- és lövegolajat.

Úgy a téli, mint a nyári fegyver- és lövegolaj olajozási, karbantartási és tisztogatási célra a megfelelő időszakban egyaránt alkalmas.

3. Fegyvereinket nagy hidegben naponta tisztogassuk és a mozgó alkatrészeket csak leheletszerűen a megfelelő téli olajjal alajozzuk

be. A leheletszerű olajozás is nagy hidegben teljes rozsdavédelmet biztosít. Rosszul végzett leheletszerű olajozás, helyenként olajcseppek és sűrűsödések nagy hidegben a fegyver működését gátolják. Piszkos, rozsdás fegyvereknél a hideg bénító hatása fokozottabban érvényesül.

Gyalogsági- és önműködő fegyverek.

Minden fegyvert lehetőleg tartsunk fagymentes helyiségben. Szabadban ne legyenek a fegyverek védőburkok vagy takaró nélkül. A fegyvereket és a felszerelést ne raktározzuk istállóban, mert ott a levegő ammoniaktartalma ártalmas, de ne tegyük fűtött helyiségbe se. Legjobb a zárt száraz helyiség vagy fedezék.

Páralecsapódás keletkezik a hideg vasrészekben, amelyeket melege viszünk (fordítva nem fordul elő). Ha a fegyvereket szobában tisztítjuk, akkor először várjunk, míg a vasalkatrészek a szobahőmérsékletre felmelegednek s ezután a lecsapódott párát töröljük le.

A fegyvereket tartsuk szárazon. Különösen óvjuk a nedvességtől az egymáson mozgó alkatrészeket és a csőurat. A nedvesség jégképződést és üzemzavart okoz. Az alkatrészeket gyakran törölgessük, a csövet húzzuk ki. Ha a mozgó alkatrészek összefagytak, ne mozgassuk erőltetve azokat, hanem csak felmelegítés után, óvatosan. A fegyverekkel megtöltésük előtt hajtsunk végre néhány töltési mozdulatot lőszer nélkül.

Az olajat tartalmazó edényeket lehetőleg fűtött helyiségben vagy legalábbis a mozdonyokban, szerelékesládákban stb. raktározzuk el.

Ha a téli fegyver- és lövegolaj valamilyen ok miatt nem állna rendelkezésre, akkor a nyári fegyver- és lövegolaj is ugyanannyi petróleummal — végszükség esetén benzinnel — összekeverve ideiglenesen a szükség tartamára helyettesítheti a téli fegyver- és lövegolajat.

Nagy hidegben géppuskaolajozó töltésére is a „téli fegyver és lövegolaj” kell használni.

Ha az önműködő fegyver minden óvintézkedés ellenére mégis annyira összefagyott, hogy nem működik, akkor egyes töltényeket kézzel töltünk és így egyes lövésekkel melegítjük fel a szerkezetet.

Ha ez mind nem használ, akkor a fegyvert tűz felett való óvatos felmelegítéssel tehetjük működésképesé.

A géppuskák kenderhevederei könnyen vesznek fel nedvességet, aminek következtében nagy hidegben rideggé fagynak. Ez első sorban elkerülhető, hogyha a hevedereket nedvességtől óvjuk.

Ha azonban mégis előfordul, hogy a gp.-heveder megfagyás miatt nem működik, ez esetben a hevedert a téli fegyver- és lövegolaj-

jal olajozzuk be és hajtogatással a merevséget szüntessük meg.

A géppuska hűtőburkában lévő vizet, amint fagypontra körüli hőmérsékletek előfordulása lehetséges, fagyálló hűtőfolyadékkal kell kicserélni. Erre a célra 30% vizet és 70% glicerint, vagy 40% vizet és 60% glykolt tartalmazó fagyálló folyadék szolgál.

Ha a hőmérséklet —40° C alá süllyed, a hűtőburok és zár melegítéséről (pl. letakarás melegített homokot tartalmazó zsákkal, vagy időnkint kis lövéssorozat leadásával, melegítés faszénkályhával vagy egyéb melegítővel) gondoskodjunk; vigyázzunk, hogy a hűtőfolyadék meg ne fagyjon, mert a burkot megrepsztheti.

A téli fegyver- és lövegolaj kiadására a m. kir. belügyminiszter úr fog intézkedni.

Egyébként a fegyverek téli kezelésére vonatkozó részletesebb útmutatást tartalmazó „Utasítás a fegyverek, lövegek és optikai anyagok kezelésére télen” című szolgálati könyvet, melynek leltári sorszáma: 2977. és a „Zsákmány fegyverek irányzékának beszabályozása” című szolgálati könyvet, melynek leltári sorszáma: 3083, 1—1 példányban kiadom a felszerelési anyagraktár útján az 1649. leltári sorszámu „Elosztó” 1—4, 7—8, 13, 14, 26, 27, 29, 31—33, 37—40. folyószám alatt felsorolt alakulatoknak, továbbá a nehézfegyver századnak és a csendőr századoknak.

A könyvek kiszállításáról a felszerelési anyagraktár gondoskodik. Az 1649. sorszámu „Elosztó”-ba és a 2064. sorszámu „Kimutatás”-ba való felvételük ezeknek a közeljövőben Csendőrségi Közlönyben megjelenő kiegészítése és helyesbítése során történik meg.

Budapest, 1944. január 13.

—◆—

Dr. vitéz Keresztes-Fischer Ferenc s. k.,

m. kir. belügyminiszter.

—◆◆◆—

Községegyesítések.

A m. kir. belügyminiszter a Vas vármegyébe kebeleztet Sorkikisfalud, Dömötöri és Szentléránt községek egyesítését elrendelte.

Az egyesített község jellege kisközség, végleges neve: „Sorkifalud.”

A belügyminiszter Dömötöri és Szentléránt községek nevének, mint lakott helyneveknek az országos községi törzskönyvben való nyilvántartását és a helységnévtárba való felvételét elrendelte. (50.715/1943. III. B. M. szám.)

115.668/el. 20.—1943. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: Közlekedési-, hirodó-, repülőtéri-, vízi- és vasuti szolgálatba törekvők nyilvántartása.

A közlekedési-, hirodó-, repülőtéri-, vízi- és vasuti alakulatok légénységi létszámhiányának a pótlása esetenként rendeleti uton történik.

A m. kir. belügyminiszter úrral egyetértésben még a tulajdonképpeni kiválogatás előtt lehetővé akarom tenni az említett alakulatok parancsnokai részére, hogy az általuk irányított szolgálatra önként jelentkező és rátermettnek mutató legénységet kiszemeljék és nyilvántartsák, majd az esetenkénti kiválogatások (képeségvizsgálatra történő berendelések) alkalmával az így nyilvántartottakat igényeljük a kerületi parancsnokságoktól.

Közlekedési-, hirodó-, repülőtéri- és vízi szolgálatra való előjegyzésre 3-, vasuti szolgálatra történő előjegyzésre pedig 5 évi csendőrségi szolgálat után lehet jelentkezni. Jelentkezések ideje minden évben március és szeptember 1-én. Általában a fiatalabb csendőrségi toborzási évfolyamokhoz tartozók számíthatnak átvételre.

A hirodó szolgálathoz szükséges különleges feltételek: 30 évnél nem magasabb kor, jó hallás, ütemérzék, műszaki érzék.

A jelentkezők e rendelet melléklete szerint összeállított és saját kézzel írással kitöltött jelentkezési ívet (egész ív) terjesszenek fel szolgálati uton az érintett alakulat parancsnokságához.

A — véleményezett — jelentkezési íveknek március, illetve szeptember 10-ig a szárnyparancsnoksághoz, onnan a büntetési jegyzőkönyvi kivonatokkal és a beteg-előjegyzési lapok másolataival felszerelve 15-éig az osztályparancsnoksághoz, 20-ig a kerületi pa-

rancsnoksághoz be kell érkezniük, a kerületi parancsnokságtól pedig az említett hónapok végén kell az érdekelt parancsnokságokhoz — gyűjtve — továbbítani. Előterjesztett jelentkezési ívet visszatartani nem szabad.

A közlekedési (stb.) parancsnokságok az alkalmasnak mutató jelentkezőket foglalják nyilvántartásba és ezt a körülményt az előjáró kerületi parancsnokságokkal az érdekelt jelentkezők értesítése céljából közölik. Ugyanígy kell értesíteni azokat is, akik a beérkezett adatok szerint nem alkalmasak a szóbanforgó szolgálatokra, vagy akiket később törölnék az alkalmasak nyilvántartásából.

A nyilvántartásba vett jelentkezők a szolgálati beosztásukban, rendfokozatukban, egészségi és családi állapotukban bekövetkezett változást esetről-esetre szolgálati jegyben jelentik a központi közlekedési (hirodó osztály-, szárny-) parancsnokságnak. Ugyaninnen kell kérniük — indokolt jelentésben — a nyilvántartásból való esetleges törlésüket.

A központi közlekedési parancsnok, a hirodó osztályparancsnok (vagy az általuk megbízott alárendelt szárnyparancsnok) és a vasuti szárnyparancsnok keressen rá módot, hogy az alkalmasak nyilvántartásában szereplőket személyes érintkezés útján is elbírálhassa. Ha erre alkalmi lehetőség nincs, akkor az előjáró kerületi parancsnokságtól a jelentkezőnek állomáshelyére való berendelését kérheti.

Az alkalmasak nyilvántartásában szereplőket a képeségvizsgálatra történő berendelések előtt névszerint kell a kerületi parancsnokságoktól igényelni. A kerületi parancsnokságok ezeknek az igényléseknek feltétlenül tegyenek eleget.

Budapest, 1944. január 22.

1 melléklet.

Melléklet a 115.668/eln. 20. — 1943. számú H. M. körrendeletéhez.

Kerület (csapattest).

Alakulat (őrs)

A jelentkező neve, rendfokozata

(szül. év, hely, anyja neve)

Jelentkezési ív

(közlekedési, híradó, stb.) szolgálatra.

Csendőrségi próbaszolgálatba lépés ideje					
Családi állapot					
Polgári foglalkozás					
Egészségi állapot, testmagasság és testsúly					
Iskolai végzettség					
Nyelvtudás					
Melyik honvédalakulatnál mettől meddig szolgált és ott milyen rendfokozatot ért el? Végzett-e a honvédségnél és milyen tanfolyamot?					
Fenyítve mikor és miért volt?					
Eljárás alatt áll-e?					
Milyen gépjárműre van vezetői igazolványa és hány balesete volt? *					
Repülőismeretei**					
Összminősítése az utolsó 5 évben***	19....	19....	19....	19....	19....

Kelt.....

* Csak a közlekedési szolgálatra jelentkezők töltsék ki.

** Csak a repülőtéren szolgálatra jelentkezők töltsék ki.

*** Az érdekelt szárny (alosztály) pk-a tölti ki.

(Jelentkező aláírása)

központi közlekedési
A m. kir. híradó osztály   parancsnokságnak
vasuti szárny

B U D A P E S T.

Őrsparancsnok véleménye:

.....szám, 19.....	Kelt.....	----- aláírás.
-----------------------	-----------	-------------------

Szárny (alosztály) -parancsnok véleménye:

<u>2 melléklet.</u> .....szám, 19.....	Kelt.....	----- aláírás.
--	-----------	-------------------

Osztály (zlj.) -parancsnok véleménye:

<u>2 melléklet.</u> .....szám, 19.....	Kelt.....	----- aláírás.
--	-----------	-------------------

Kerületi (csapattest) -parancsnok véleménye:

<u>2 melléklet.</u> .....szám, sgt. — 19.....	Kelt.....	----- aláírás.
---	-----------	-------------------

116.615/eln. 20. — 1943. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: Nyut. helyesbítése.

A „Cs-4.“ jelzésű „Utasítás a m. kir. csendőrség nyomozó alakulatai számára“ című szolgálati könyv 9. melléklet „III. Általános közbiztonsági vagy közrendészeti vonatkozású események“ című szöveg végére be kell írni: „29.“ A „Megjegyzés“ rovat végén pedig a következőket kell beírni: „29. Karhatalmi szolgálatokkal kapcsolatos jelentéseknél az 1943. évi október hó 23-án kelt és valamennyi csendőr tiszti parancsnokságnak kiadott 115.645/eln. 20.-1943. számú H. M. rendelet 7. pontját is figyelembe kell venni.“

Ezt a helyesbítést a „Helyesbítések“ 23. folyószámánál kell előjegyezni.

Budapest, 1944. január 24.

102.305/eln. 20. — 1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: Köpenyhajtókán rendszeresített gomb viselésének kiterjesztése a tisztviselőjelöltek részére.

A folyó évi 2. számú Honvédségi Közlöny (Szab. rend.)-ben közzétett 80.216/eln. 2. r.-1943. számú körrendeletemet kihirdetem az alábbiakban azzal, hogy az abban tárgyalt 20.395/eln. 2. r.-1943. számú körrendeletet az 1943. évi 37. számú Csendőrségi Közlönyben közzétett 115.159/eln. 20.-1943. számú körrendeletemmel tárgyaltam. Az elrendelt helyesbítést annál a körrendeletnél kell foganatosítani.

„80.216/eln. 2. r.-1943. számú körrendelet.

Köpenyhajtókán rendszeresített gomb viselésének kiterjesztése a tisztviselőjelöltek részére.

Az 1943. évi 38. számú Honvédségi Köz-
lönyben közzétett 20.395/eln. 2. r.-1943. számú
körrendelettel a zászlósok köpenyhajtókájára
rendszeresített koronás kiscsomb viselését a
tisztviseelőjelöltekre is kiterjesztem.

Fentiek alapján az idézett körrendelet c.)
pontjában a „zászlósok“ kifejezés után „és ha-
sonló rendfokozatúak“ szöveget kell felvenni.

Budapest, 1944. január 11.

Budapest, 1944. január 20.

705.215/20. — 1944. számú honvé- delmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: „Mintalapok“ beszerzési árának fel-
emelése.

Az 1941. évi 7. számú Csendőrségi Köz-
lönyben közzétett 580.931/20.-1941. számú
körrendeletem szerint a „Mintalapok“ ára 3 P.
A bekövetkezett munkabér- és anyagdrágu-
lásra tekintettel a „Mintalapok“ árát 3 P 90
fillérben állapítom meg. A vonatkozó szám-
adatot helyesbíteni kell.

Budapest, 1944. január 22.

497.254/XX. — 1944. számú belügyminiszteri körrendelet.

Tárgy: Világítási átalánypótlék megállapítása
a laktanyák után.

1.) Az Illetékszabályzat 56. §. 3. pontjá-
nak első bekezdése szerint az őrslaktanyák-
ban az egy egész éjjelen át égő lámpa után
megállapított világítási átalány összegéhez
1944. évi január hó 1-étől kezdve a nyári hó-
napokban havi 90 fillér, a téli hónapokban
havi 1 pengő 80 fillér világítási átalány pót-
lék felszámítását engedélyezem.

2.) Az Illetékszabályzat 56. §. 3. pontjá-
nak második bekezdése szerint a nagyobb
laktanya épületeknél bizottsági jegyzőkönyv
alapján megállapított és általam engedélyezett
egész, vagy fél éjjelen át égő lámpák után
1944. évi január hó 1-étől kezdve a világítási
átalányt az alábbi összegekben állapítom meg:

a.) A téli hónapokra:

1—1 egész éjjelen át égő lámpa után
havi 5 pengő;

1—1 fél éjjelen át égő lámpa után
havi 2 pengő 50 fillér.

b.) A nyári hónapokra:

1—1 egész éjjelen át égő lámpa után
havi 2 pengő 50 fillér;

1—1 fél éjjelen át égő lámpa után
havi 1 pengő 25 fillér.

Az 527.538/XX.-1943. számú körrendelet-
tem (18/1943. Cs. K.) az 1944. évi január hó
1-ével hatályát veszti.

Budapest, 1944. január 19.

497.255/XX. — 1944. számú belügy- miniszteri körrendelet.

Tárgy: Tisztogatási átalánypótlék megállapí-
tása.

Az Illetékszabályzat 56. §-ának 1. pontjá-
ban szabályozott tisztogatási átalány összegei-
nek érintetlenül hagyása mellett, az 1944. évi
január hó 1-étől kezdve minden tisztogatási
átalányban részesülő csendőr alakulat számára
— átmenetileg — havi 2 pengő tisztogatási
átalánypótlék felszámítását engedélyezem.

Egyidejűleg az 527.534/XX.-1943. számú
körrendeletemet (18/1943. Cs. K.) az 1944. évi
január hó 1-ével hatálytalanítom.

E rendeletemet az Illetékszabályzat 56. §.
1. pontjánál elő kell jegezni.

Budapest, 1944. január 18.

497.256/XX. — 1944. számú belügy- miniszteri körrendelet.

Tárgy: Gazdasági átalány fokozati illetmény-
pótlék megállapítása.

Az Illetékszabályzat 58., 59., 60. és 61.
§-aiban felsorolt gazdasági átalányok összegei-
nek érintetlenül hagyása mellett, az idézett
§-okban megállapított fokozati illetmények
együttes kiegészítésére 1944. évi január hó
1-étől kezdve — átmenetileg — havonként és
fejenként 40 fillér gazdasági átalány fokozati
illetménypótlék felszámítását engedélyezem.

A gazdasági átalány fokozati illetmény-
pótlék a rendszeresített legénységi létszám után
fejenként illetékes, amelyik után az alakulat
fokozati illetményben részesül.

A fokozati illetménypótlék az Illetéksza-
bályzat 62. §-ában megjelölt legénység után is
illetékes.

A gazdasági átalány fokozati illetmény-
pótlékot a „Dologi kiadások“ rovat „Elhelye-
zési költségek“ alrovaton az „Ágynemű mosá-
tási stb. költségek“ tétele alatt kell elszámolni.

Az őrsök és igényjogosult alakulatok az
illetménypótlékek illetményes részleteit esedé-

kességkor a fizetési jegyzékben egy tételben külön rovat alatt összegezve tüntessék fel, s az Átalány-számlakönyvben is, külön tétel alatt vételezzék be a gazdasági átalánypénztárba.

Az e tárgyban kiadott 527.536/XX.-1943. számú körrendeletem (18/1943. Cs. K.) 1944. év január hó 1-ével hatályát veszti.

E rendeletemet az illetékszabályzat hivatkozott szakaszainál elő kell jegyezni.

Budapest, 1944. január 19.

—o—

497.742/XX.—1944. számú belügy-miniszteri körrendelet.

Tárgy: Tömegilletmények újabb megállapítása.

A csendőrlegénység ruházati költségeire szolgáló tömegbéli járandóságokat 1944. évi január hó 1-étől kezdve az alábbi összegekben állapítom meg:

I. Rendes tömegbéli járandóságok:

1. Első tömegbetét összege fejenkint	200 P
2. A tömegátalány összege fejenkinti havi 30 P, évi	360 P
3. A hegyvidékiek minősített örsökre beosztott csendőrök tömegátalánya havi 34 P, évi	408 P

II. Különleges tömegbéli járandóságok:

A fenti illetményeken felül a különleges szolgálatokra beosztott legénységnek az alábbi pótilletmények járnak:

4. A nyomozó alakulatokhoz beosztott és a szolgálatuk ellátásában polgári ruházat viselésére is kötelezett nyomozó legénységnek, a polgári ruházat első beszerzésére „Felszerelési járulék” címén fejenkint és egyszersmindenkorra	600 P
5. Tömegátalánypótlék címén fejenkint havi 15 P, évi	180 P
6. A kiskunhalasi lovas tanalakulatoknál állandóan beosztott pótlóidomító legénységnek, továbbá az első lovaskiképzésre vezényelt csendőröknek a kiképzés idejére fejenkint havi 4 P, évi	48 P

A fenti tömegbéli járandóságok újabb megállapításával az eddig érvényben volt tömegilletmények felszámítását 1943. évi december hó végével meg kell szüntetni.

Ezt a körrendeletemet az Ideiglenes Ruhagazdálkodási Utasítás 4. §-ánál és Függeléknel, továbbá a 174.275/VI-b.-1942. számú B. M. körrendeletemnél (Ll 1942. évi 17. számú Cs. K.) elő kell jegyezni.

Budapest, 1944. január 21.

—o—

497.997/XX.—1944. számú belügy-miniszteri körrendelet.

Tárgy: Kimutatások összeállítása.

A Közszállítási Szabályzat 95. §-ában előírt kimutatásokat az 1943. évről nem kell előterjeszteni.

Budapest, 1944. január 24.

—♦—

Dr. vitéz Keresztes-Fischer Ferenc s. k.,
m. kir. belügyminiszter.

—♦♦♦—

Községegyesítés.

A m. kir. belügyminiszter az Abaúj-Torna vármegyébe kebelezett Abaszéplak és Széplakapáti községek egyesítését elrendelte.

Az egyesített község jellege kisközség, végleges neve: „Széplakapáti.” (50.692/1943. III. B. M. szám.)

—o—

Érvénytelenítések.

A közlekedési és híradóosztály parancsnokság által *Köszegvári István* őrmester részére 1943. VI. 2-án 51.314. sorszám alatt kiállított személyazonossági, — 1943. XII. 1-én 446.330. sorszám alatt kiállított katonai gépjárművezetői — és az Erdélyi Emlékérem viselésére jogosító igazolványát Budapesten f. hó 6-án elvesztette. Érvénytelenítem. Központi közlekedési parancsnokság. (35/sgt. sz. 1944. I. 18.)

A pécsi csendőr kerületi parancsnokság által *Sárga Sándor* őrmester részére 1943. január 21-én 57.002. szám alatt kiállított és elvesztett személyazonossági igazolványt érvénytelenítem. Pécsi IV. csőker. pság. (31/10. sgt. sz. 1944. I. 21.)

A pécsi csendőr kerületi parancsnokság által *Kaszás Lajos* csendőr részére 1943. X. 30-án 57.612. szám alatt kiállított és elvesztett személyazonossági igazolványt érvénytelenítem. Pécsi IV. csőker. pság. (31/12. sgt. sz. 1944. I. 22.)

A „Magyar Kis Ezüst Vitézségi Érem“ és a „Magyar Bronz Vitézségi Érem“ után érempótdíj nem illetékes.

Érempótdíj csakis magyar honos legénységi állományú személyek számára számítható fel.

Azon rangosztályba sorolt havidíjasok részére, akiknek a legénységi állományban Bátorsági Érem, vagy Vitézségi Érem adományoztatott, az érempótdíj a legénységre megállapított kiszabásban és módzatok mellett illetékes.

Budapest, 1943. december 29.

116.043/eln. 20. — 1943. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: *Előélet vizsgálata (priorálás) csendőr-jelentkezőknek.*

Az 1942. évi január hó 9-én kelt 101.949/eln. 20—1941. számú körrendeletemet az alábbiak szerint módosítom:

Az idézett rendeletem 7. bekezdésének 2. mondatában: „gyűjtse és minden hó 1-én — sürgős szükség esetén bármikor —“ szavakat törölni kell és helyette be kell írni: „— beérkezésük után azonnal“ szavakat.

Ugyanezen bekezdés után mint új bekezdést be kell írni: „A csendőrjelentkezőkről két példányban kell a priuszlapot kiállítani és a kerületi parancsnoksághoz előterjeszteni. A kerületi parancsnokság a priuszlap másodpéldányát — az eredeti példánynak a 2. v.kf. D. alcsoporthoz történő elküldéssel egyidejűleg — a csendőrség összekötő tisztjéhez (közvetlenül) küldje meg. A csendőrség összekötő tisztje a priorálást a Belügyminiszterium VII. osztály államrendészeti és a csendőrség központi nyomozó parancsnokság csendőrségi nyilvántartásában is elvégezteti, megállapításai eredményét a priuszlapra rávezeteti és az elküldő parancsnokságnak visszaküldi.“

A Cs—4. Nyut. jelz. ut. helyesbítése, illetőleg kiegészítése iránt külön rendelettel intézkedem.

Budapest, 1944. január 24.

116.769/eln. 20. — 1943. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

a csendőrség tiszthelyetteseinek a „Főtiszt-helyettesek“ állománycsoportjába való felvételére.

A Kormányzó Úr Ó Főméltósága az 1943. évi december hó 20. napján Budapesten kelt

legfelsőbb elhatározásával hozzájárulni kegyeskedett, hogy a 37. számú Honvédségi Közlönyben (Szabályrendeletek) közzétett 56.063/Elnöki oszt.-1943. számú körrendeletem I. (Általános tudnivalók) fejezetében létesített „II./A.“ állománycsoport (Főtiszt-helyettesek) a csendőr csapattiszthelyettesekre is kiterjesztessék, s így a m. kir. csendőrség hivatásos tisztikarában beállott hiányok pótlására a legkiválóbb csendőr csapattiszthelyettesek csendőr csapattiszti szolgálat ellátására alkalmaztassanak. Ehhez pályázatot hirdetek.

Pályázhatnak: a csendőrségnél tényleges csapatszolgálatot teljesítő ht. csapat-tiszthelyettesek, akik az alább közölt pályázati feltételeknek megfelelnek.

I. Általános tudnivalók:

Az új állománycsoportbelieket a Szolgálati Szabályzatnak a katonáállományú tisztre vonatkozó összes jogai és kötelességei megilletik.

A létesülő új II. A. Állománycsoportban az elnevezések:

- XI. rangosztály zászlóshelyettes,
- X. rangosztály hadnagyhelyettes,
- IX. rangosztály főhadnagyhelyettes,
- VIII. rangosztály százados,
- (VII. rangosztály őrnagy).

A tervezett új II. A. állománycsoportba tartozók egyenruhájukon ezüst vállzsinórt és a rendfokozati jelzéseknél ezüst csillagot viselnek, egyébként egyenruhájuk ugyanaz, mint a csendőrségnél szolgálatot teljesítő I. A. állománycsoportbeli tiszteké.

A tervezett új II. A. állománycsoport állászerűség, nősülés és becsületügyek tekintetében a honvéd tisztviselőkkel esik egy elbírálás alá.

Tájékoztatásul közlöm, hogy az új II. A. állománycsoport előléptetését úgy tervezem, hogy szolgálatuk alatt a tiszthelyettesekből származó honvéd tisztviselőkhöz képest általában 2—4 évi rangelőnyezésben részesülnek.

II. Pályázati feltételek:

1. A csendőrségi tiszthelyettesi szolgálatban olyan fokú tájékozottság, mely alapot nyújt arra, hogy a pályázó a próbaszolgálat alatt a csendőr alantos tisztektől megkövetelt általános és szaktudást elsajátítja.

2. A honvéd tisztviselői álláshoz megkövetelt általános társadalmi műveltség.

3. Legalább 8 évi tényleges, megszakítás nélküli csendőrségi csapatszolgálat 1944. évi március 15-ig bezárólag.

4. Magyar állampolgárság.

5. Valamely hazai középiskola (polgári) legalább 4 osztályának sikeres elvégzése.

6. A magyar nyelv tökéletes tudása szóban és írásban (idegen nyelvismeret, s annak mérve feltüntetendő).

7. Egészséges, ép testalkat, hadiszolgálatra való alkalmasság (háborúban vagy a közbiztonsági szolgálatban szerzett sebesülés nem akadály, ha ez nem zárja ki a hadiszolgálatra való alkalmasságot).

8. Az utolsó 5 évben kiváló minősítés.

9. A járőrvezető-, vagy az öpk-iskola ki-váló elvégzése. (Utóbbi abban az esetben, ha a pályázó az őrsparancsnok-iskolát is elvégezte.)

10. Nagyszülőikig bezárólag tiszta keresztény származás (nősknél a felesége is).

11. A honvéd tisztviselőknél előírt házasságkötési és egyéb feltételeknek való megfelelés.

12. Rendezett anyagi viszonyok.

13. Az előljárók egyhangú pártoló véleménye.

Felvételre elsősorban a háborúban, vagy a közbiztonság harcserű védelmében, valamint az elszakított területek visszafoglalása, illetve visszacsatolása során, szerzett kimagasló teljesítményekkel rendelkező csapatfőtiszthelyettesek jönnek tekintetbe. Ilyen érdemeknél a fentebb felsorolt feltételeknek meg nem felelők kérvényeit is minden esetben fel kell terjeszteni. E kérvények elbírálásánál az említett érdemek mértékéhez képest a feltételekkel szemben kivételesen engedményeket teszek.

A feltételeknek megfelelő pályázókat felvételi vizsgára bocsátom. A felvételi vizsga anyaga általában a járőrvezetőiskola tan-, kiképzési és nevelési anyagát öleli fel.

A felvételi vizsga gyakorlati, szóbeli és írásbeli részből áll.

Tantárgyak: polgári- (4. polgári iskola tananyaga), csendőrségi, továbbá általános katonai szaktantárgyak.

A felvételi vizsga anyagát a pályázó kérelmére a m. kir. csendőrség szabályzatszerkesztő és tanulmányi bizottsága adja ki.

A sikeres vizsgázókat az új II. A. állománycsoport XI. rangosztályába való kinevezés mellett egyidejűleg kétévi alantos tiszti próbaszolgálatra osztom be. E próbaszolgálat első felében a pályázóknak 6 hónap időtartamú alantos tiszti tanfolyamot kell elvégezni. Azokra vonatkozólag, akik a próbaszolgálaton nem felelnek meg, később fogok intézkedni.

III. A kérvények felszerelése és beadása:

A sajátkezűleg írt kérvényeket a m. kir. honvédelmi miniszterhez címezve (20. oszt.) szolgálati úton kell előterjeszteni, úgy, hogy azok 1944. évi május 1-ig hozzám beérkezzenek.

A pályázó a kérvényéhez a következő mellékleteket csatolja:

a) Állampolgársági, vagy visszahonosítási, vagy az ú. n. trianoni záradékkal ellátott újkeletű illetőségi bizonyítvány.

b) Az iskolai végzettségről szóló bizonyítvány.

c) Honvéd-orvosi bizonyítvány a pályázó egészségi állapotáról és hadiszolgálatra való alkalmasságáról.

d) Nyilatkozat az anyagi viszonyokról, melyben a pályázó kijelenti, hogy rendezett anyagi viszonyok között él, van-e és milyen ingatlan vagyona (felesége is).

e) Saját születési anyakönyvi kivonat.

f) Nősknél állami házassági anyakönyvi kivonat és az egyházi házasságkötést tanúsító okmány.

g) Származási igazolvány (nősk a feleségről is), és abban az esetben, ha a honvédelmi miniszterhez még nem terjesztették volna fel, az eredeti okmányok alapján kiállított eredeti származási táblázat, melyet a pályázó ír alá. (Okmányokat mellékelni nem kell.)

h) Életrajz, melyben a pályázó mind szolgálati, mind magánviszonyait részletesen ismerteti (itt fel kell tüntetni részletesen azt, hogy szolgálata alatt mettől meddig, milyen beosztásban és minőségben volt alkalmazva. Saját életrajzi adatain kívül ismertesse a szülei és nagyszülei foglalkozását, vagyoni helyzetét és jövedelmi forrásait). (Nősknél a feleségét is.)

i) Nyilatkozat, melyben a pályázó kijelenti, hogy a pályázati feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

IV. A kérvények véleményezése, ellenőrzése és az előljáró parancsnokságok által csatolandó okmányok:

Az állománytest és a közbeeső parancsnokságok a kérvényeket ellenőrzik a tekintetben, hogy a folyamodó a pályázati feltételeknek megfelel-e és hogy a III. fejezetben felsorolt összes okmányok csatolva vannak-e.

A meg nem felelő és hiányosan felszerelt kérvényeket — külön gyűjtve — egyidejűleg szintén fel kell hozzám terjeszteni.

A kérvényeket véleményezni kell a tekintetben, hogy a folyamodó szellemi képességénél és szakismereténél, továbbá összgyéniségénél fogva a csendőr tisztikarral szemben támasztott követelményeknek megfelel-e.

A kérvényhez csatolni kell:

a) Az eredeti anyakönyvi lapot (a kérvény beadása napjáig feltüntetett adatokkal).

b) Az eredeti „Minősítvényi táblázat“-ot.

c) Büntetési jegyzőkönyvi kivonatot (üreset is).

d) A házasság elbírálása ügyében tartott tisztgyűlés jegyzőkönyvét és paranónoki véleményét (kérdőívekkel együtt) különböztetve különben. Nősöknél a házasság állászerűségét stb. az A-57. jelz. Nősülési Szabályzat és az ez irányban kiadott rendeletek értelmében kell elbírálni.

V. Egyéb tudnivalók:

1. Nyomatékosan felhívom a figyelmet arra, hogy a kérvények minden tekintetben kifogástalanul legyenek megszerkesztve, az okmányokkal való felszerelés pedig körültekintő pontossággal és gondossággal történjék.

2. A kérvények felett a honvédelmi miniszter dönt.

3. A felvételi vizsgára való berendelésre külön intézkedem.

4. Azok a pályázók, akik felvételi vizsgára, vagy sikertelen vizsga esetén próbaszolgáltatásra való beosztásra nem jönnek tekintetbe, okmányaik visszaadása mellett előljáró parancsnokságuk útján kapnak értesítést.

Budapest, 1944. január 27.

102.408/eln. 20. — 1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: Kivizsgálások, puhatolások, stb. szabályozása Budapesten.

Az 1943. évi 2. számú Csendőrségi Közlönyben közzétett 113.677/eln. 20.-1943. számú körrendeletben foglaltak ellenére az utóbbi időben mind gyakrabban előfordul, hogy vidéki csendőrpáncsnokságok olyan ügyek foganatosítására utasítják — kéri fel — a budapesti csendőr kerületi parancsnokságokat — főként az őrsparancsnokságot — melyek teljesítésére a csendőrség összekötőtisztje hivatott.

Gyakran előfordul az is, hogy a Budapesten szolgálatilag megjelenő vidéki járőrök a budapesti csendőr őrsön jelentkeznek és ott kéri szolgálatteljesítésük igazolását.

Ez az eljárás a budapesti csendőr területi parancsnokságok ügyködését zavarja, az ügyek gyors elintézését hátráltatja.

Felhívom ezért valamennyi vidéki csendőrpáncsnokság figyelmét az elől idézett körrendeletem és a Cs-4. (Nyut.) jelz. utasítás 49. §-ában foglalt rendelkezések pontos betartására.

A szolgálatilag Budapesten megjelenő csendőr járőrök kötelességeit az őrsparancsnokok ujjal oktassák és a Budapestre utba-

induló járőrök eligazításakor győződjenek meg, hogy a csendőrök kötelességeiket megfelelően ismerik-e.

Budapest, 1944. január 29.

—o—

Dr. vitéz Keresztes-Fischer Ferenc s. k.,

m. kir. belügyminiszter.

—o—

Községegyesítések.

A m. kir. belügyminiszter a Zala vármegyébe kebeleztet Alsózsíd és Felsőzsíd községek egyesítését elrendelte.

Az egyesített község jellege kisközség, végleges neve: „Várvölgy“. (52.011/1943. III. B. M. szám.)

A m. kir. belügyminiszter a Komárom vármegyébe kebeleztet Egyházgelle, Ógelle, Reketfa és Csallóközpósfa községek egyesítését elrendelte.

Az egyesített község jellege kisközség, végleges neve: „Gelle“.

A belügyminiszter Ógelle, Reketfa és Csallóközpósfa községek nevének, mint lakott helynévnek az országos községi törzskönyvben való nyilvántartását és a helységnévtárba való felvételét elrendelte. (39.784/1943. III. B. M. szám.)

A m. kir. belügyminiszter a Komárom vármegyébe bekebeleztet Marcelháza és Kurta-keszi községek egyesítése folytán keletkezett új község nevét — az 1898. IV. tc. 2. §-a alapján — véglegesen „Marcelkeszi“ névben állapította meg. (50.743/1943. B. M. szám.)

—o—

Lakothelyek nevének megállapítása.

A m. kir. belügyminiszter a Zala vármegyébe bekebeleztet Balatonszepezd községhez tartozó fürdőtelep végleges nevét „Szepezd-fürdő“ névben állapította meg. (50.698/1943. III. B. M. szám.)

A m. kir. belügyminiszter a Baranya vármegyébe kebeleztet Hercegszöllős község határában levő Jesszeföld pusztá nevének „Öbölpuszta“ névre változtatta meg. (50.730/1943. III. B. M. szám.)

A m. kir. belügyminiszter a Heves vármegyébéli Parád községhez tartozó Üveghuta lakothely nevének az 1898. IV. tc. 3. §-a alapján „Parádi üvegyár“ névre változtatta meg. (50.751/1943. III. B. M. szám.)

A táblázat egy példányát szelvény gyanánt a Csendőrségi Közlöny e számához mellékelve kiadom. Azt az Illetékszabályzat 55. §. 1. pontjának második bekezdése után kell beragasztani.

Az irodai-, írószer és irodavilágítási átalányok rendeltetésére, felszámítására és kiszolgáltatási módozataira továbbra is az eddig hatályos rendelkezések maradnak érvényben.

A 171.245/VI-b.-1942. számú körrendelettel kiadott Táblázatot 1944. évi január hó 1-ével hatálytalanítom.

Budapest, 1944. február 7.

497.267/XX. — 1944. számú belügyminiszteri körrendelet.

Tárgy: Szolgálatételre igénybevett, hivatásos állományból származó nyugállományú tiszt-helyettesek illetményei.

A hivatásos állományból származó és szolgálattételre igénybevett nyugállományú tiszt-helyettesek illetményei tárgyában kiadott 535.500/XX—1943. számú körrendelet 1. pontjának e) alpontjában az említettek részére — az akkori illetményeknek megfelelően — havi 30 pengő háborús különmunkaátalányt is megállapítottam.

Az 537.400/XX—1943. számú körrendelet (28/1943. Cs. K.) közölt 3.500/1943. M. E. számú kormányrendelet a háborús különmunkaátalányt — mint illetményt — 1943. évi július hó 1-ével megszüntette, tehát önként értetődik, hogy a szolgálattételre igénybevett nyugállományú tiszt-helyettesek részére sem folyósítható 1943. évi július hó 1-től kezdve a háborús különmunkaátalány.

Ahol a szolgálattételre igénybe vett nyugállományú tiszt-helyettesek részére az 1943. évi július hó 1-ét követő időben háborús különmunkaátalányt folyósítottak volna, azt megtérítésre elő kell írni és be kell szedni.

Az 535.500/XX—1943. számú körrendelet (24/1943. Cs. K.) 1. pontjának a) alpontjában havi 120 pengőben megállapított havizsold helyett, 1943. évi július hó 1-étől kezdve azt az illetmény különbözetet kell figyelembe venni, amelyik a behívott nyugállományú tiszt-helyettesek a tényleges szolgálatban legutoljára élvezett fokozat szerinti havizsoldja + csendőrségi pótdíja és a nyugdíja között mutatkozik.

Az ideiglenes tényleges szolgálatra alkalmazott nyugállományú tiszt-helyettesek nyugilletményei (ellátási díjai) az ideiglenes tény-

leges szolgálat alatt nem lesznek megszüntetve. A ténylegességi és nyugilletmények közötti különbözetet 1943. évi július hó 1-től az alábbi elv figyelembe vétele mellett kell folyósítani.

1. Meg kell állapítani az ideiglenes tényleges szolgálatra alkalmazottnak a *tényleges szolgálatban* legutoljára élvezett fokozat szerinti havizsoldját, csendőrségi pótdíját, az igényjogosult családtagok után járó ténylegességi családi pótlékok összegét, az állomáshely után járó ténylegességi lakáspénzt, utóbbit csak akkor, ha nem részesül természetbeni elhelyezésben. E járandóságok együttes összegéből le kell vonni a törvényszerű nyugdíjjárulék összegét, s azt az összeget kell *ténylegességi illetmények* gyanánt számításba venni, amelyik a nyugdíjjárulék levonása után mutatkozik.

2. Meg kell állapítani az ideiglenes tényleges szolgálatra alkalmazottnak a *nyugállományban* járó nyugdíját, igényjogosult családtagjai után esedékes családi pótlékok összegét és a lakáspénzét, melyek együttes összege jön számításba nyugellátás gyanánt.

3. Az 1. alatt számításba jövő s nyugdíjjárulékkal csökkentett *ténylegességi* illetményekből a 2. alatt számításba jövő *nyugellátás* levonása után mutatkozó különbözetet kell az ideiglenes tényleges szolgálatra alkalmazott tiszt-helyettes részére folyósítani.

4. Az illetményes élelmezési pénzátalányt fentiekől függetlenül kell az ideiglenes tényleges szolgálatra alkalmazott (behívott) nyugállományú tiszt-helyettes részére folyósítani.

Egyebekben az 535.500/XX—1943. számú körrendelet (24/1943. Cs. K.) határozványai irányadók.

E rendeletemet az előbbi bekezdésben hivatkozott körrendeletemnél elő kell jegyezni.

Budapest, 1944. február 9.

498.300/XX. — 1944. számú belügy- miniszteri körrendelet.

Tárgy: Csendőrségi gépjárművek használata.

A) Általános rendelkezések.

1. Csendőrségi gépjárművön e rendelet szempontjából a csendőrség tulajdonában vagy használatában lévő mindennemű kincstári gépjárművet kell érteni. Nem kincstári gépjármű a központi beszerzés alatt álló, de

kincstári kezelésbe végleg még át nem vett gépjármű.

Csendőrségi gépjárművet csak e rendeletben meghatározott szolgálati célra szabad igénybe venni. Kivételnek csak elsősegélynyújtás és mentés esetén van helye, ha az intézkedés halaszthatatlan és nem áll más gépjármű rendelkezésre.

2. Csendőrségi gépjárművön nő nem foglalhat helyet. Kivétel az 1. pont 2. bekezdése és a 6. pont d) alpontja.

3. Csendőrségi gépjárművet csak katonai gépjárművezetői igazolvánnyal ellátott, közlekedésrendészeti vagy hiroadó szolgálatra beosztott tisztnek, vagy csendőrnek, illetőleg gépkocsivezetői szolgálatra beosztott csendőrnek szabad vezetnie.

Az utazás alatt a gépjárművön levő csendőregénynek rangban legidősebbike a parancsnok, aki köteles az e rendeletben foglaltak betartására felügyelni. A közlekedési szabályok és a menetsebesség betartásáért elsősorban a gépjármű vezetője felelős, akit tehát sem sürgetni, sem tőle a megengedettnél nagyobb sebességet követelni és őt egyáltalán a vezetésben zavarni tilos.

A gépjárművön csak annyi személy foglalhat helyet, ahányra az építve van. Tehergépkocsit csak a megengedett súllyal szabad terhelni.

4. Azt, aki a jelen rendeletben foglalt anyagi vonatkozású szabályokat megszegi, a fegyelmi felelősségrevonáson kívül kártérítésre is kötelezni kell.

B) Személygépkocsik.

5. Rendszeresített személygépkocsik.

A gépkocsi jellege	Kinek a részére ?	Felhasználása	Megjegyzés
I. Személyre szóló. szgk.	Cső. fel.	Korlátlan	*) 1. Mindaddig, amíg az összes területi szárnyparancsnokok gépkocsival nem lesznek elláthatók, a területi osztályparancsnok a gépkocsiját a helyi szárnyparancsnokkal közösen használja. Az osztályparancsnok az igénybevételt szabályozza úgy, hogy a szárnyparancsnok indokoltan gépkocsin történő kiszállásaiban ne legyen korlátozva.
II. Szolgálati szgk.	Cső. fel. helyettes. Cső. fel. kiképzési szemlélő Cső. fel. beosztott tbk. B. M. XX. osztályvezető. H. M. 20. osztályvezető. B. M. XX. oszt.	Külön rendelettel szabályozva	
III. Parancsnoki szgk.	Ker. pk.-ok, Közp. nyom. pk., Közp. közl. pk., Területi osztpk.-ok, Hír. osztpk., Területi kül. sznypk.-ok, *) 1. Közl. sznyp.-ok, Közl. mű. alosztpk., Anyagraktár főnöke.	Jelen rendelet 6. és 7. pontja szerint	
IV. Nyomozó szgk.	Nyomozó alosztályok Törzsalosztály	Jelen rendelet 8. és 9. pontja szerint	
V. Közlekedési szgk.	Közlekedési őrsők és különítmények	Jelen rendelet 10. pontja szerint	
VI. Csapat szgk.	Csendőr zászlóalj	Jelen rendelet 11. pontja szerint	
VII. Tartalék szgk.	Műszaki alosztály	Jelen rendelet 12. pontja szerint	
VIII. Kisérő szgk.	M. kir. testőrség	M. kir. testőrség parancsnoksága által szabályozva.	

6. A parancsnoki gépkocsi igénybevehető:
a) szemleutazásra (rendes, meglepő, különleges szemlékre) és
b) olyan kiszállásra, amely valamely helyen, vagy eseménynél tiszt sürgős jelenlétét teszi szükségessé és az ügyködés helyét vasúton nem lehet idejében elérni, vagy ha a tisztnek

ügyködése során rövid időn belül több helységben kell megjelennie (rendkívüli esemény, igen sürgős kivizsgálás, stb.). Ha a b) pontban írt kiszállás helyén a csendőrtiszttel egy időben királyi bíróság, ügyészség, vagy más hatóság tagjainak, azonkívül csendőrségi ügyekben eljáró személynek, vagy bizottságnak

is meg kell jelennie, meg van engedve, hogy őket a kiszálló csendőrtiszt a gépjárművön — a rendelkezésre álló ülőhelyek számához képest — magával vigye,

c) az állomáshelyen tett hivatalos tisztelgő látogatásokra, továbbá az állomáshelyen tartott hivatalos ünnepség alkalmával a helyszínen való megjelenésre,

d) oly utakra, amikor a csendőrség állás-tekintélye miatt a parancsnokoknak *családtagjaikkal együtt kell megjelenniök*. Ez azonban — a dolog természeténél fogva — igen ritkán fordulhat elő, tehát ezt a lehetőséget a pk-ok csak kivételesen vehetik igénybe. Családtag alatt kizárólag a feleséget és felnőtt gyermeket lehet érteni,

e) a m. kir. csendőrség központi nyomozó parancsnoka részére rendszeresített szgk. igénybevitelére ugyanazok a rendelkezések mértékadók, mint a parancsnoki gépkocsikra, azzal az eltéréssel, hogy a központi nyomozó parancsnok a gépkocsiját az alárendelt alakulatai által folytatott nagyobb szabású *nyomozások* ellenőrzésével, vagy irányításával kapcsolatos utazások céljára is igénybe veheti,

f) az e) pontban foglaltak érvényesek a híradó osztályparancsnokra is.

7. Nem szabad a parancsnoki gépkocsit igénybevenni:

a) a jelen rendelet, 27. pontjában foglalt költségkeretet meghaladó mértékben: tilos az üzemátalány összeget más rendeltetésű vagy saját pénzzel kiegészíteni,

b) olyan kivizsgálásra, melynek színhelyét vonattal is meg lehet közelíteni és a célnak a vonatközlekedés időpontjai is megfelelnek. A gumiabroncs pótlásának fokozódó nehézsége miatt, — további rendelkezésemig — elvben ugyanez a korlátozás vonatkozik a szemleutazásokra is,

c) az állomáshelyen olyan utazásra, amely csupán kényelmi célt szolgál (pl. szolgálati helyen való megjelenés, onnan hazautazás, parancsnokságoknál, hatóságoknál megjelenés tárgyalás céljából vagy szolgálati célból).

Az itt felsorolt tilalmak Budapesten is fennállanak. Megengedem azonban a parancsnoki gépkocsi használatát olyan szolgálati utazásokhoz, amelyeknél az ügyködés helye a szolgálati alkalmazás helyétől nyilvános közlekedési eszközökkel fél órán belül el nem érhető,

d) futárok, vagy ügydarabok továbbítására, kivéve a rendkívüli sürgősség miatt, a gépkocsival való továbbítást kellett elrendelni, de ezt a körülményt indokaival együtt a kerületi (csapattest) parancsnokságnak külön be kell jelenteni. Csupán elmulasztott határidő

miatt ügydarabok továbbítására gépkocsit nem szabad igénybevenni.

8. *A nyomozó alakulatok* a részükre rendszeresített személygépkocsikat igénybevehetik:

a) helyszínelés céljára,

b) fontos és sürgős nyomozások alkalmával a nyomozók szállítására, ha erre a nyomozás eredménye szempontjából *feltétlenül* szükség van,

c) ellenőrző vagy irányító nyomozó tisztek szállítására, ha a szolgálat természete vagy sürgőssége a gépkocsi igénybevitelét *feltétlenül* szükségessé teszi,

d) kivételesen sürgős esetben: a nyomozás folyamán elfogott egyes személyek szállítására, továbbá egyes sértetteknek vagy tanuknak helyszínre vagy szembesítés (felismerés) céljából való szállítására, ha ezt a nyomozás érdeke *feltétlenül* szükségessé teszi és a nyomozás vezetője kifejezetten elrendelte,

e) előzetes letartóztatásba, vagy vizsgálati fogságba helyezett csendőregyéneknek a fogság helyére szállítására a feltűnés elkerülése végett.

9. Nyomozó gépkocsit parancsnoki vagy más rendeltetésű gépkocsi pótlására nem szabad igénybevenni.

A nyomozó gépkocsi felett a nyomozó alosztályparancsnok rendelkezik.

10. *A közlekedési szolgálatra* rendszeresített közlekedési gépkocsik használatára, üzemanyagára, stb. a Cs—6. Utasítás rendelkezései mértékadók.

Ezeket a gépkocsikat másra, mint közlekedési szolgálatra nem szabad igénybevenni s azokkal csak a közlekedési őrsparancsnokok, illetve ezek közlekedési előljárói rendelkeznek.

Igen sürgős, rendkívüli esetekben a közlekedési járőröket karhatalom szállítására, vagy — összekötetés hiánya esetén — sürgős és fontos parancsok továbbítására az állomáshelyükön lévő legmagasabb csendőrtisztí parancsnok írásban kiadott parancsával kirendelheti ugyan, de az igénybevételt — amelynek nem szabad rendszerré válnia — hozzám esetenként be kell jelenteni.

11. *Csapat személygépkocsi* csak a csendőrszázalóaljnál van rendszeresítve. Igénybevehető a zászlóalj szervezésére kiadott rendeletben megjelölt parancsnokok által a kiképzéssel kapcsolatban, a takarékoság legmesszebbmenő figyelembevételével, valamint a 6. pont c)—d) alpontjaiban írt esetekben.

12. *Tartalék személygépkocsik* a közlekedési műszaki alosztálynál vannak. A központi közlekedési parancsnok jóváhagyásával ezeket a közl. mű. alosztályparancsnok az alábbiak

szerint csoportosítva, az alábbi célokra használhatja fel:

a) *csere gépkocsik*: a B. fej. 5. pont táblázat I—VI. alatti személygépkocsik ideiglenes pótlására (javítás, elvezénylés),

b) *tanuló gépkocsik*: közlekedési tanfolyamok céljaira,

c) *alkalmi szolgálati gépkocsik*: a B. M. XX. osztálya által esetenkénti kirendelés céljaira, valamint a budapesti kerület orvosa ré-

szére, aki azt beteglátogató útjaira közvetlenül a műszaki alosztálytól igényli,

d) *műhelyszolgálatos gépkocsik*: a közlekedési műszaki alosztály belső szolgálatainak céljaira (anyagbeszerzés, külső javítások).

C) Egyéb gépjárművek.

13. A m. kir. csendőrség szolgálati céljaira a személygépkocsikon felül még az alábbi gépjárművek vannak rendszeresítve:

II. számú táblázat:

A gépkocsi jellege	Kiknek a részére?	Felhasználása	Megjegyzés
Fogolyszállító gk.	1.) Közl. mű. alosztály 2.) Ungvári közl. örs.	Jelen rendelet 14—16. pontja szerint	
Helyszínelő gk.	Budapesti 1. nyom. aloszt.	Jelen rendelet 17. pontja szerint	
Rádió nyomozó gk.	Híradó osztás	Jelen rendelet 18. pontja szerint	
Csapatszállító (riadó) gk.	Közl. mű. alosztály, Újvidéki osztás	Jelen rendelet 19. pontja szerint	
Tehergépkocsik	Csendőrzászlóalj Közl. mű. alosztály	Jelen rendelet 20. és 21. pontja szerint	
Motorkerékpárok	Csendőrzászlóalj Közl. mű. alosztály	Jelen rendelet 22. pontja szerint	

14. *Fogolyszállító gépkocsik* Budapesten és Ungváron vannak. Ezek rendeltetése a következő:

a) Budapesten:

Minden csendőrijárőr, amelyik a Budapesten elhelyezett bármely hatósághoz, akár felhívásra, akár saját kezdeményezéséből, elfogott vagy elővezetett egyént ad át, vagy e hatóságok valamelyikétől ily egyént bármely címen (pl. nyomozás végett) átvész, vagy Budapesten átkísér, (pl. egyik pályaudvarról a másikra) vagy azzal Budapesten nyomozást végez, köteles a csendőrségi fogolyszállító gépkocsit igénybe venni. Ez alól csak azok a járőrök kivételek, amelyek a Budapest—Szentendrei Budapest Helyiérdekű Vasuton vagy a Budapest—Pálffy-téri hajóállomásra érkeznek és az őrizetükben levő egyéneket a budapesti

I—III. kerületi kir. járásbíróshoz, a budapestvidéki kir. törvényszékhez, ügyészséghez vagy járásbíróshoz kísérik, vagy ezektől a fenti állomásokra kísérik továbbszállítás végett. Kivételek továbbá azok a járőrök is, amelyek a Budapest Keleti MÁV. vagy HÉV. pályaudvarok és a Mosonyi-utcai toloncházba vagy az e toloncház mellett működő királyi járásbírósi kirendeltséghez kísérik foglyot.

A Budapest Eötvös-téri, vagy Petőfi-téri hajóállomáson, valamint a Horthy Miklós-körtéri BHÉV. állomáson foglyot kísérő csendőrijárőrnek le- vagy felszállania tilos.

A Budapest környékéről autóbusszon érkező járőrök a fogolyszállító gépkocsi igénybevételére szintén kötelezettek.

A Budapestre érkezett járőr megérkezése után azonnal igényelje a csendőrségi fogolyszállító gépkocsit távbeszélőn (pályaudvarokon a rendőroroszobáról) a budapesti I. csend-

örkerületi parancsnokság laktanyaügyi al-tisztjétől. Az a járőr, amely valamely hatóság-tól kísér őrizetben lévő egyéneket, az igény-lést e hatóság épületéből eszközölje. (A buda-pesti csendőrlaktanya hívószáma: 150—190).

A gépkocsi megérkezéséig az őrzést épü-letben kell teljesíteni, ezért az igénylésnél azt is be kell jelenteni, hogy a járőr hol várja a gépkocsit.

Kivánatos, hogy olyan esetben, amikor a járőr felhívás alapján, meghatározott idő-pontra köteles valamely őrizetben lévő egyént a hatóságnak átadni, utbaindítása úgy történ-jék, hogy legalább egy órával előbb érkezzen Budapestre a gépkocsi kellő időben leendő igénylése végett.

b) Ungváron.

15. Minden csendőrrjárőr, amelyik akár felhívásra, akár saját kezdeményezéséből el-fogott, vagy elővezetés végett őrizetbe vett egyént ad át az Ungváron működő katonai és polgári bíróságokhoz, hatóságokhoz, vagy ezekről ily egyént bármely címen (pl. nyomozás végett) átvett, vagy Ungváron-átkísér, kö-teles a fogolyszállító gépkocsit igénybe venni. Az Ungvár környékéről társasgépkocsin ér-kező járőrök a fogolyszállító gépkocsi igény-bevételére szintén kötelezettek.

Az Ungvárra érkezett járőr a gépkocsit megérkezés után azonnal igényelje a legköze-lebbi távbeszélő állomásról a közlekedési őr-stől. A gépkocsi megérkezését az őrizetben levő egyénnel oly helyen kell bevárni, ahol a kö-zönség legkevésbé láthatja a járőrt.

Ungváron, kívüli szállításra a fogolyszál-lító gépkocsi nem vehető igénybe.

16. A fogolyszállító gépkocsi igénylésének távbeszélő költségeit a járőr utazási számadá-sában a javadalmazás terhére kell elszámolni.

A járőrök a fogolyszállító gépkocsi hasz-nálatánál a gépjárművezető utmutatásait (be-szállás, elhelyezkedés stb.) követni kötelesek.

Gépkocsin való fogolyszállításnál a jár-őröknek értelemszerűen azokat az elővigyázati szabályokat kell betartaniok, amelyeket a Szervezeti és Szolgálati Utasítás a fogolykisé-retre általában előír.

17. A helyszínelő gépkocsik célja a hely-szín gyors elérése és ott a helyszíneléssel kap-csolatos minden lehető és szükséges helyszínelő munkálat elvégzése. Utóbbira szolgál különle-ges felszerelése.

A helyszínelő gépkocsi (hszgek.) igénybe-vételére a Cs—4. jelzésű Utasítás intézkedik. Hogy valamely bűncselekmény helyszínelésére a helyszínelő alosoport gépkocsin vagy más módon szálljon-e ki, a nyomozó alosztály pa-rancsnok (helyettes) dönt. Igénybevételének

részleteire a 162.184/VII-c.-1934. számú ren-deletem irányadó.

A budapesti nyomozó alosztálynál rend-szeresített helyszínelő gépkocsi a közl. mű. al-osztály állományába tartozik s minden alkalm-mal onnan kell igényelni.

18. A rádió nyomozó gépkocsi a hira-dó osztály állományába tartozik és a hira-dó osz-tályparancsnok rendelkezésére áll. Hira-dó műszaki szempontból a hira-dó osztályparancs-nok, gépjármű műszaki szempontból a közle-ke-dési műszaki alosztályparancsnok ellenőr-zése alatt van.

A rádió nyomozó gépkocsi igénybe vehető:

a) a Cs—28. (Cső. hut.) jelzésű Utasítás 95—102. pontjai alapján végzendő szolgál-atokra a hira-dó osztályparancsnok intézkedé-sére az ország egész területén,

b) országos jelentőségű népgyűléseken, vagy olyan helyeken, ahol a helyi jelentőséget meghaladó nagyobb tömeg gyülekezésére szá-mítani lehet s az ott elhangzottak rögzítése, a tömegnek a rend fenntartása érdekében hang-szórók útján való irányítása stb. különösen in-dokolt. Erre a szolgálatra a rádió nyomozó gépkocsit a központi nyomozó parancsnokság indokolt javaslatára esetenként kiadott rende-lettemmel szabad kivezényelni,

c) az a) és b) pontokban felsorolt feladatok eredményes megoldása érdekében, valamint a korszerű fejlődés folytán szükségessé váló kísérletek lebonyolítására a hira-dó osztálypa-rancsnok intézkedése alapján.

19. A csapat szállító (riadó) gépkocsik ren-deltetése: karhatalmi erők szállítása. Más igénybevételükre mindig külön intézkedem.

20. Tehergépkocsik. Azok a szervek (pa-rancsnokságok), amelyeknél tehergépkocsira van szükség, azt esetenként kiadott külön ren-delkezésemmel kapják meg. A kiadásra vonat-kozó rendelkezés megszabja a tehergépkocsi rendeltetését is.

Tehergépkocsin szállítható:

a) kincstári anyag szolgálati célból,
b) karhatalom, ha kirendelése, illetőleg az alkalmazás helyén való megjelenése olyan sürgős, hogy a vasuton történő szállítás foly-tán előálló késedelemből a közbiztonságra sú-lyos hátrány származhatik;

c) ki- vagy bevonuló karhatalom málhája, de csak helyben, a vasutállomástól a szállásig, vagy fordítva;

d) tehergépkocsival ellátott tanalakulatok tehergépkocsijukat kivonulás alkalmával a katonai rendeltetésnek megfelelően használ-hatják.

Nagyobb távolságra szállításnál a teher-gépkocsi két vezetőt és anyagkezelő altisztet kell vezényelni, helyi szállításoknál a vezetőn kívül egy kíséret. Anyagkezelőt és kíséret az a

parancsnokság (szerv) vezényel, amelytől a szállítás történik. Teher szállításkor a tehergépkocsit gazdaságosan kell kihasználni.

Budapesten a tehergépkocsik felett a közlekedési műszaki alosztályparancsnok rendelkezik; az igényjogosult alakulatok tőle igényeljék.

21. A csendőrzászlóalj részére kiadott tehergépkocsik elsősorban kiképzési célokat szolgálnak. Egyébként csakis a 20. pontban felsorolt esetekben szabad használni. Alkalmaztatás esetén a csapatokat követik.

22. A *motorkerékpárok rendeltetése*, hogy ott, ahol lehetséges, a gépkocsik igénybevételét csökkentésük. Használatukra általában ugyanazok a szabályok mértékadóak, amelyek a gépkocsikra érvényesek. A motorkerékpárt nem gépjárműves szolgálatra beosztott — de motorkerékpár vezetésére jogosító igazolvánnyal ellátott — tiszt és csendőr is vezethet, ha ilyen a szolgálati beosztása.

A csendőrzászlóalj részére kiadott motorkerékpárok kiképzési célokat szolgálnak. A zászlóalj (annak egységei) alkalmaztatása esetén elvonulnak.

23. A *közétkezések, csendőrségi gyógyházak, ellátóhivatalok* rendelkezésére bocsájtott kincstári gépjárművek minden költségét az igénybevevő közétkezés, gyógyház stb. viseli. Használatukra általában ugyanazok a szabályok érvényesek, amelyek a jelen rendelet 1—4. pontjában vannak leírva azzal, hogy ezeket csak a közétkezés, gyógyház stb. üzeme keretében és érdekében szabad igénybevenni. Ezeket a gépkocsikat más szolgálati kiképzési stb. célokra kivételesen csakis az előzetes hozzájárulással lehet igénybevenni.

D) Gépkocsivezetők.

24. Csendőrségi gépjárművet csak katonai gépjárművezetői igazolvánnyal ellátott, közlekedésrendészeti vagy híradó szolgálatra beosztott tisztnek, vagy csendőrnek, illetőleg *gépkocsivezetői* szolgálatra beosztott csendőrnek szabad vezetnie.

A gépkocsivezetőket a központi közlekedési parancsnokság képezi ki. A gépkocsivezetők központi közlekedési parancsnokság állományába tartoznak.

Főtörzsörmezt és ennél magasabb rendfokozatú tisztihelyettest gépkocsivezetőként nem szabad beosztani. Kivétel a híradó osztály állományába tartozó rádió nyomozó gépkocsi vezetője, aki egyben kiképzett híradó csendőr is.

25. A gépkocsivezetőknek ha nincsenek szolgálati uton, a helyi közlekedési, ha ilyen nincs, területi őr szolgálataiban kell résztvenniük. Ahol őr nincsen, ott a gépkocsival ellátott parancsnokság irodai munkával foglalkoztassa gépkocsivezetőjét.

A rádió nyomozó gépkocsi vezetője a híradó osztály parancsnok rendelkezése szerint a híradó osztály törzsének foglalkozásán vesz részt.

A csendőrzászlóaljhoz beosztott csapat gépjárművek vezetői a kiképzési terv szerint kapják szolgálati foglalkoztatásukat.

26. A gépkocsi vezető felelős gépkocsijának karbantartásáért, állapotáért, valamint azért, hogy az üzemanyag fogyasztás a megadott kilométerek számához mérten az indokolt határt meg ne haladja és hogy a javítási költségek se legyenek magasabbak, mint amennyit az igénybevétel mértékéhez képest, gondos és lelkiismeretes karbantartás mellett átlagosnak lehet tekinteni. A megbízhatatlan és az olyan gépkocsivezetőt, aki gépkocsijának karbantartását elhanyagolja, a gk. használatára jogosult pk. kezdeményezésére a központi közlekedési parancsnok váltsa fel. Az ilyen csendőrt gépkocsivezetői beosztásban többé nem szabad alkalmazni.

Azokat a gépkocsivezetőket, akik oly vidéki parancsnoksághoz vannak beosztva, amelynek állomáshelyén közlekedési őr nincs, 2 év elteltével fel kell váltani és továbbképzés végett közlekedési alakulathoz kell visszahelyezni.

E) Üzemátalány.

27. A gépjárművek üzemeltetésére üzemátalányok illetékesek. A parancsnoki és nyomozó gépkocsik üzemátalányának összege havonként a következő:

a) kerületi parancsnoknak örsönként 1 P 50 fillér,

b) területi osztályparancsnokoknak, a területi szárnyparancsnokokkal közösen történő használatra örsönként 3 P 60 fillér,

c) területi osztályparancsnokoknak egyedül történő használatára örsönként 2 P,

d) területi szárnyparancsnokoknak örsönként 2 P 40 fillér,

e) a nyomozó gépkocsiknak (helyszínelő gépkocsinak) havi 150 P.

A központi nyomozó-, a központi közlekedési-, a híradó osztály-, a közlekedési szárny- és a közl. mű. alosztály parancsnokok, valamint az anyagraktár főnöke a tényleg szükséges üzemi költségeket számolhatják el.

28. A 27. pontban fel nem sorolt többi személygépkocsik részére üzemátalány nincs megállapítva. A tényleg felmerült üzemi költségeket a javadalmazás terhére kell elszámolni.

Tehergépkocsik és egyéb gépjárművek üzemköltségeit szintén a javadalmazás terhére kell elszámolni.

29. Az üzemátalányból kell fedezni: a benzint (motallót),

a kenőzsírt,
a henger- és más olajat,
a karbantartáshoz szükséges anyagokat,
az akkumulátor töltését, savazását és
karbantartását,

a világító testek beszerzési költségét és
végül

a kézilámpa és az ehhez szükséges ele-
mek beszerzési költségét.

Az üzemátalány terhére mást beszerezni
nem szabad.

Ezeket az anyagokat a parancsnok ellen-
őrzése mellett a gépkocsivezető szerzi be és
számolja el az üzemátalányt kezelő gazdasági
hivatallal, kivéve az olajat, amit a központi
közlekedési parancsnokság műszaki alosztá-
lyától kell igényelni és ott elszámolni.

Első ízben kiadásra kerülő parancsnoki
gépkocsikat a javadalmasítás terhére kell el-
látni a legszükségesebb karbantartási eszkö-
zökkel.

30. A gépkocsi használatáról „Utiköny-
vet” — a közp. közl. parancsnokság által ki-
adott minta szerint — az üzemanyag átalány
felhasználásáról pedig az örsökön előírt gaz-
dasági átalány számlakönyv rovatozása sze-
rint „Üzemátalány számlakönyv”-et kell ve-
zetni. Az „Utikönyv”-et a gépkocsivezető, az
„Üzemátalány számlakönyv”-et pedig az a
gazdasági hivatal vezeti, amely az üzemáta-
lányt felszámítja. Minden gépkocsi üzemáta-
lányáról külön-külön számlakönyvet kell ve-
zetni. A nyomozógépkocsik üzemanyagelszá-
mítását az előírt „Átalány számlakönyv”-ben
továbbra is a nyomozó alosztályok kezelik.

31. Az üzemátalányt az illetékes gazda-
sági hivatal havonta előre számítja fel, a kü-
lön vezetett üzemátalány számlakönyvbe be-
vételezi és a terhére felmerült kiadásokat ott
számolja el. A szárnyparancsnoki gépkocsik
után megállapított havi üzemátalányt az ille-
tékes gazdasági hivatal az év január, április,
július és október hónapjaiban egy negyed-
évre előre számítsa fel. Ha ez a keret a gép-
kocsival *újonnan* ellátott szárnyparancsnokok
első ízbeni nagyobb mennyiségű üzemanyag
(olaj) szükségletének költségeit nem fedezné,
megvan engedve, hogy az üzemanyag szük-
ségletük első beszerzésére — üzemátalányuk
terhére — egy költségvetési éven belül tör-
ténő elszámolás mellett további egy negyed-
évi, vagyis összesen egy félévi üzemátalány
előleget vehessenek fel.

A Budapesten lévő összes parancsnoki
gépkocsik által felhasznált és a 29. pontban
felsorolt anyagok ellenértékét, a gépkocsit
használó parancsnok üzemátalányából a köz-
ponti közlekedési parancsnokság gazdasági
hivatalának kell — az általa megküldött költ-
ségjegyzék szerint — havonta utólagosan
megtéríteni.

Az üzemátalányból az útközben felme-
rülő üzemi kiadások fedezésére a gépkocsive-
zető nyugtájára egy havi üzemátalány össze-
gének megfelelő állandó előleget kell folyósí-
tani.

Az üzemátalányt a kincstári pénzekből el-
különítetten a gazdasági hivatal pénztári szek-
rényében kell kezelni. Az üzemátalány hiány-
talan megőrzéséért, kezeléséért és rendeltetés-
szerű felhasználásáért a gazdasági hivatal fő-
nöke felelős.

F) Karbantartás javítás.

32. A gépjármű karbantartásáért a ve-
zetője, az utóbbi ellenőrzéséért pedig a gép-
jármű felett rendelkező parancsnok felel.

A rádió nyomozó gépkocsinál a híradó
osztály- és a közl. műszaki alosztályparancs-
nok egyetemesen.

A központi közlekedési parancsnokság
rendeljen el időnként váratlan műszaki ellen-
őrzést, ennek eredményét pedig a belügy-
miniszternek (XX. osztály útján) és az illeté-
kes kerületi (csapattest) parancsnokságnak
jelentse, a gépjármű törzskönyvébe pedig je-
gyezze fel. — Annak, hogy a gépjárművezető
a reábizott gépjárművet miként gondolja, a
minősítvényi táblázatban kifejezést kell adni.

33. Ha a gépjárművön a rendes haszná-
lat folytán javítást igénylő hiba keletkezik,
arról bizottsági jegyzőkönyvet kell felvenni. A
bizottság tagjai:

a) egy — lehetőleg gépjármű vezetői
igazolvánnyal ellátott — tiszt,

b) a helyi közlekedési örs parancsnoka,

c) a gépjármű vezetője,

d) ha helyben nincs közlekedési örs, ak-
kor a bizottság egyik tagja honvéd, vagy pol-
gári szakember lehet.

A jegyzőkönyvben a bizottság nyilvánít-
son véleményét arról is, hogy a kijavítandó
hiba a gépjármű rendes használata követ-
keztében, vagy hanyagságból, gondatlanságból
stb. keletkezett-e és hogy amiatt terhel-e vala-
kit felelősség.

A javítási jegyzőkönyvet a javításra vál-
lakozó árajánlatával vagy számlájával együtt
a központi közlekedési parancsnokságnak kell
megküldeni, amely azt átvizsgálja és — ha
észrevétele nincsen — a javítási költségeket
2.000 pengő keretén belül engedélyezi.

A rádió nyomozó gépkocsit vidéken ért
minden olyan megrongálódást, amely egyúttal
a gépkocsi üzemképtelenségét is maga után
vonta, rádió táviratban kell jelenteni a híradó-
osztályparancsnokságnak és a közlekedési mű-
szaki alosztálynak is.

34. Alkatrészek felhasználásával végezhető
javítások esetén az 1943. évi 16. számú Cs. K.-
ben megjelent 532.259/XX.—1943. számú kör-
rendeletem szerint kell eljárni.

A rádió nyomozó gépkocsi karbantartásához szükséges műszaki anyagot a híradó osztály, a gépjármű műszaki anyagot a közlekedési műszaki alosztály adja és számolja el.

35. A gépjármű kijavítása után a számlákat érvényesítés és kiutalás végett a központi közlekedési parancsnokságnak kell megküldeni, amely azt érvényesíti, az összeget pedig kiutalja. A 2.000 pengőt meghaladó javításokról szóló jegyzőkönyveket, számlákat, stb. a központi közlekedési parancsnokság engedélyezés végett hozzám terjessze fel véleményes jelentésével együtt.

Minden javítást és annak költségét a gépjármű törzskönyvébe fel kell jegyezni.

Ha valamely gépjármű javítási költsége az igénybevétel mértékéhez arányosított átlagot meghaladja, a központi közlekedési parancsnok kérjen erre vonatkozólag a gépjármű felett rendelkező parancsnoktól felvilágosítást és ha szükségesnek látja, rendeljen el műszaki ellenőrzést is. A javítási költségeknek feltűnő felszaporodása esetében egyébként is a központi közlekedési parancsnokság tegyen hozzám jelentést.

Ha az átlagot meghaladó javítási költségek a gépjármű túlzott igénybevétele, vagy a karbantartás elhanyagolása miatt merültek fel, — az esetleges felelősségrevonástól és kártérítéstől függetlenül — el fogom rendelni, hogy a gépjármű karbantartása bizonyos időn át az üzemátlány terhére történjék. Ilyen esetben a gépjármű csak a fennmaradó üzemátlányhoz képest csökkentett mértékben használható.

36. A gépjárművek javítása, helyreállítása, valamint a megfelelőbb alkatrészek beszerzése során a gépjárművektől elválasztott selejt, hasznavehetetlen, vagy felesleges alkatrészeket és anyagokat meg kell őrizni.

Kivételek azok az alkatrészek és anyagok, amelyekre törvényes rendelkezések akként intézkednek, hogy újat csak a selejt beszolgáltatása ellenében adhat ki a kereskedő vagy iparos, továbbá azok, amelyeket a kereskedő vagy iparos azon a címen kér, hogy új anyagot csak a régi beszolgáltatása ellenében kap a nagykereskedőtől vagy gyárostól. Ezekért a selejtanyagokért visszatérítés jár, amelynek összegét a javítási, vagy helyreállítási számlán fel kell tüntetni.

Minden gépjárművel ellátott alakulat vezessen nyilvántartást és abba folytatólagosan vezessen be minden ilyen alkatrészt vagy anyagot, megjelölve, mikor, milyen rendelkezés folytán került selejtezés alá.

Az összegyűlt selejt, hasznavehetetlen vagy felesleges alkatrészeket és anyagokat minden év január és július hónapban a fent említett nyilvántartás alapján készített jegyzék kíséretében be kell szállítani a közlekedési mű-

szaki alosztályhoz, amely azokat osztályozza és értékesítésükre javaslatot tesz. Ezeket a szállításokat költségmentesítés céljából más alkalmi szállításokkal kell egybekötöni.

A gépjárművel ellátott parancsnokságok figyelmét felhívom arra, hogy a selejtanyag is értéket képvisel, sőt sokszor nehezen pótolható anyagot tartalmaz, ezért a tárolása gondos legyen (rozsdásodástól, további romlástól óvni). Különösen vonatkozik ez a fémekből, ötvözetekből készült alkatrészekre és a gumianyagra.

A gépjármű helyreállításával kapcsolatos minden beszerzés vagy munkálat számláján a parancsnok a záradékban nyilatkozzék, hogy a kicserélt hasznavehetetlen anyaggal mi történt.

A központi közlekedési parancsnokság a műszaki alosztályához beszállított anyagot szakemberekből alakított bizottsággal vizsgálta meg. A bármilyen célra még felhasználható anyagot javítási célokra tartsa vissza, a többi értékesítésére pedig — a begyűlt anyag kimutatása mellett — tegyen javaslatot.

37. A gépjárművek gumiabroncs köpenyeinek és tömlőinek pótlását az 1941. évi 72. sz. Budapesti Közlönyben közzétett 2.380/1941. M. E. számú rendeletben előírt űrlap felhasználásával a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter úrtól kell kérni s a kérvényt továbbítás végett kísérelő jelentéssel hozzám kell feltérjeszteni. A kísérelő jelentéshez csatolni kell a megrongálódásról felvett s a 33. pont 2—4. bekezdése szerint felvett jegyzőkönyvet s jelenteni kell, hogy a pótlásra szoruló gumiabroncs köpeny hány kilométert gurult s futófelülete volt-e már javítva.

A K. K. M. úr által ilyen úton kiutalt gumiabroncs köpeny és tömlő ára a javadalmasítás terhére külön engedélyem nélkül elszámolható.

Nyomatékosan felhívom minden gépjárművel ellátott parancsnokság figyelmét a rendkívül nehezen pótolható gumiabroncsok legkíméletesebb használatára és leggondosabb kezelésére.

A gumiabroncsok kezelésére, kímélésére stb. nézve lásd még az 1943. szeptember 13-án kelt 540.139/XX.—1943. sz., az 1943. szeptember 15-én kelt 539.888/XX.—1943. sz. és az 1943. április 20-án kelt 533.442/XX.—1943. számú rendeleteimet.

G) Balesetek.

38. A csendőrségi gépjárművekkel történt baleseteknél követendő eljárást az 1943. évi 20. számú Cs. K.-ben közzétett 800.906/20.—1943. számú H. M. körrendelet szabályozza. (E körrendelet első bekezdésében lévő rendelethivatkozás helyett jelen rendeletem adatait kell bejegyezni.)

A körrendeletben szereplő „közlekedési és híradó” osztály” megjelölést mindenhol „központi közlekedési parancsnokság”-ra kell helyesbíteni.

A körrendelet 20. pontjának második sorában „1.000” számot „2.000”-re kell helyesbíteni.

Az utolsó bekezdést törölni kell.

H) Ellenőrzés.

39. Az üzemanyaggal és gumiabroncsokkal való fokozottabb takarékoság érdekében is az összes csendőrségi gépjárművek rendszeres ellenőrzését elrendelem. Ezt az alábbiak szerint szabályozom.

40. Az ellenőrzés terjedjen ki:

- elsősorban a gépjárművek rendeltetészerű használatára, azután
- a sebességkorlátozás betartására,
- a közlekedési szabályok betartására,
- a gépjárművek szabályos okmányainak ellenőrzésére s ezzel kapcsolatban arra is, hogy a gépjárművet tényleg az arra jogosított személy vezeti-e,
- az üzemátalány szabályos felhasználására és végül
- a gépjárművek gondos kezelésére és karbantartására.

41. Az ellenőrzést végezzék:

- az összes előljárók minden adódó alkalommal,
- a B. M.-ba beosztott cső. tiszték; ha külön rendelettel van ellátva,
- a központi közlekedési parancsnokság járőrei, a legénység által vezetett gépjárművekkel szemben.

Ezenfelül kötelességévé teszem minden tisztnek, hogy a kirívó szabálytalanságot (pl. gyors hajtás, közlekedési szabályok mellőzése, jogosulatlan szállítás) jelentse.

Minden szabálytalanságot a gépjárművet használó parancsnokság előljáró parancsnokságának kell jelenteni, amely a szabálytalanság ügyében a vizsgálatot azonnal indítsa meg. Minden visszaélést, a tett intézkedésekkel együtt, hozzám is jelenteni kell.

A gépjárművet jogosulatlanul használó személyen kívül — a pk-i felelősség fokozottsága elve alapján — anyagilag is felelősségre kell vonni mindazokat a parancsnokokat, akik hatáskörüket túllépve a gépjármű jogtalan használatát engedélyezték, illetve elégtelen ellenőrzés folytán azt lehetővé tették.

Minden kerületi (hasonló) parancsnok alárendelt parancsnokságainak kiadott gépjármű utikönyvét havonta követelje be és az igénybevétel jogosságát, a szabályszerű vezetését és az üzemanyaggal való gazdálkodást bírálja felül.

Minden adódó alkalommal őrizték ellen az alárendeltjeik gépjárművei anyagkarban-

tartását, süllyal a gumiabroncsok kímélésére és gondos kezelésére.

I) Gépjárművek szállítása.

42. A bármely okból állomáshelyét változtató gépjárművet vasuton — katonai díj-szabás szerint feladva — kell szállítani, ha a feladó és rendeltetési állomás között a távolság 300 km-nél nagyobb. Kisebb távolságra keréken kell utaztatni.

43. Vontatás csak abban az esetben van megengedve, ha a gépjármű útközben üzemképtelenné vált s helyreállítása a helyszínen rövid időn belül nem lehetséges, de emellett gurulóképes és kormányja, valamint fékberendezése jól működik. Vontatni csak a legközelebbi vasutállomásig, illetve javító műhelyig szabad. A vontatást a legközelebbi hadtest javító műhelytől, vagy ha közelebb van, a közlekedési műszaki alosztálytól kell kérni. Rövid távolságokra helyi előfogatot kell erre a célra igénybe venni.

44. Nem gördülőképes gépjárművek beszállítását hasonlóan a legközelebbi hadtest javító műhelytől, illetőleg a közlekedési műszaki alosztálytól kell kérni. Ilyen alkalmakor figyelembe kell venni azt is, hogy a gépjármű milyen javításra szorul. Ha nagyobb mérvű megrongálódásról van szó, amely csak a gépkocsi képviselet műhelyében állítható helyre, akkor mindig a közlekedési műszaki alosztálytól kell kérni intézkedést.

J) Egyéb rendelkezések.

45. Csendőrségi személygépkocsit legfeljebb 50 km-es óránkénti sebességgel szabad vezetni. Tehergépkocsikat legfeljebb 40 km-es sebességgel.

46. Kivételek a személyre szóló-, a szolgálati-gépkocsik, továbbá a parancsnoki személygépkocsik közül a központi nyomozó-, a központi közlekedési-, a híradó osztály és a közlekedési szárnyparancsnokok parancsnoki gépkocsijai, amelyek sebességének felső határát nem korlátozom. E gépkocsik a felszerelt gumiabroncsok minőségének és gyártásának megfelelő sebességgel — de a közlekedési szabályrendeletek szigorú betartásával — közlekedhetnek. (U-jelzésű abroncsoknál azonban legfeljebb 60 km/óra.)

47. Minden, a kivételek közé nem tartozó gépkocsit a vezetőülésben el kell látni a következő szövegű figyelmeztető táblával: „A gépkocsi legfeljebb 50 km-es sebességgel haladhat”.

48. A közlekedési őrök (különítmények) gépkocsijai évi egyenként legfeljebb 12.000 km teljesítményt végezhetnek. Rendkívüli esetekben a teljesítmény (átmeneti) felemelésére külön intézkedem, illetve ezt tölem kell kérni.

K) Megjegyzés.

E körrendelet kiadásával hatályát veszti:

1. Az 1942. évi 47. sz. Cs. K.-ben megjelent 187.200/VI-b.-1942. sz. B. M. körrendelet.
2. Az 1942. évi 31. sz. Cs. K.-ben megjelent 178.929/VI-b.-1942. sz. B. M. körrendelet.
3. Az 1943. évi 24. sz. Cs. K.-ben megjelent 532.809/XX.-1943. sz. B. M. körrendelet.
4. Az 1943. évi 47. sz. Cs. K.-ben megjelent 543.298/XX.-1943. sz. B. M. körrendelet.
5. Az 1943. évi 50. sz. Cs. K.-ben megjelent 542.292/XX.-1943. sz. B. M. körrendelet.
6. Az 1943. évi 45. sz. Cs. K.-ben megjelent 537.849/XX.-1943. sz. B. M. körrendelet I. fejezete. — A II. fejezet érvényben marad. E körrendelet utolsó bekezdéséből törölni kell a „a 187.200/VI-b.-1942. sz. körrendelet 30. pontjánál, továbbá” szöveget.
7. Az 534.920/XX.-1943. sz. B. M. rendelet (kapta a közl. és hir. oszt. pság.).
8. Az 530.235/XX.-1943. sz. B. M. rendelet (kapta a budapesti ker. pság, a központi nyomozó pság és közl. és hir. oszt. pság.).
9. A 240.450/VI-b.-1941. sz. B. M. rendelet (kapták: valamennyi kerületi-, központi nyo-

mozó- és a közlekedési és híradó osztályparancsnokság, az anyagraktár és a központi gazdasági hivatal).

Budapest, 1944. február 5.

—o—

498.939/XX. — 1944. számú belügyminiszteri körrendelet.

Tárgy: Gyógy- és élelmezési költségek újabb megállapítása a honvéd egészségügyi intézetekben.

A m. kir. honvédelmi miniszter úr a honvéd egészségügyi intézetekben eddig megállapított gyógy- és élelmezési költségek kiszabását 1944. évi január hó 1-től kezdődőleg újból szabályozta.

A csendőrszemélyek és családtagjaik után a honvéd helyőrségi- és csapakórházakban, a József főherceg szanatóriumában, a honvédtiszt kórházban és a budapesti gyógyfürdő kórházban térítendő ápolási díjaknak, valamint ezek részéről fizetendő gyógy- és élelmezési költség-térítményeknek 1944. évi január hó 1-től érvényes összegeit a következőkben közlöm:

I. Honvéd helyőrségi és csapakórházakban, valamint a József főherceg szanatóriumában.

A) Tényleges állományúak:

1. Tiszteknél:

Folyószám	Családfő számításba jövvő illetményeinek összege (Havidíj + csendőrségi, stb. pótdíj)	Családfő és családi pótlékban részesülő családtag után								Családfőt (ápolat) igazolt közös háztartásban élő egyéb családtag után közvetlenül a kórháznak fizetve terheli							
		a családfő illetményeit terheli		átalányozással a javadalmozást terheli				együttesen				kórházban		József hg. szan.-ban			
		kórházban		József hg. szan.-ban		kórházban		József hg. szan.-ban		kórházban		József hg. szan.-ban		kórházban		József hg. szan.-ban	
		P	f	P	f	P	f	P	f	P	f	P	f	P	f	P	f
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.								
1	-1—100	1	—	2	—	3	50	3	50	4	50	5	50	4	50	5	50
2	101—200	1	15	2	15	3	50	3	50	4	65	5	65	4	65	5	65
3	201—300	1	90	2	90	3	50	3	50	5	40	6	40	5	40	6	40
4	301—400	2	10	3	10	3	50	3	50	5	60	6	60	5	60	6	60
5	401—500	2	60	3	60	3	50	3	50	6	10	7	10	6	10	7	10
6	501—600	2	80	3	80	3	50	3	50	6	30	7	30	6	30	7	30
7	601—700	3	10	4	10	3	50	3	50	6	60	7	60	6	60	7	60
8	701—800	3	30	4	30	3	50	3	50	6	80	7	80	6	80	7	80
9	801—900	3	60	4	60	3	50	3	50	7	10	8	10	7	10	8	10
10	901—1000	3	90	4	90	3	50	3	50	7	40	8	40	7	40	8	40
11	1001—1100	4	50	5	50	3	50	3	50	8	00	9	00	8	00	9	00
12	1101—1200	5	10	6	10	3	50	3	50	8	60	9	60	8	60	9	60
13	1201—1300	5	70	6	70	3	50	3	50	9	20	10	20	9	20	10	20
14	1301—1400	6	30	7	30	3	50	3	50	9	80	10	80	9	80	10	80
15	1401—1500	6	90	7	90	3	50	3	50	10	40	11	40	10	40	11	40
16	1501—1600	7	50	8	50	3	50	3	50	11	00	12	00	11	00	12	00
17	1601—1700	8	10	9	10	3	50	3	50	11	60	12	60	11	60	12	60
18	1701—1800	8	70	9	70	3	50	3	50	12	20	13	20	12	20	13	20
19	1801—1900	9	30	10	30	3	50	3	50	12	80	13	80	12	80	13	80
20	1901—2000	9	90	10	90	3	50	3	50	13	40	14	40	13	40	14	40
21	2000 P.-őn felül	10	50	11	50	3	50	3	50	14	00	15	00	14	00	15	00

2. Legénységnél:

Folyószám	Legénységi személyek (nősök és nőtlenek) illetményük összegére tekintet nélkül	Családfő és családi pótlékban részesülő családtag után										Családfőt (ápoltat) igazolt közös háztartásban élő egyéb családtag után a kórháznak közvetlenül fizetve terheli.					
		a családfő illetve nyeit terheli				átalányozással javadalmazást terheli				együttesen		kórházban		József fhg. szan.-ban			
		kórházban		József fhg. szan.-ban		kórházban		József fhg. szan.-ban		kórházban		József fhg. szan.-ban		kórházban		József fhg. szan.-ban	
		P	f	P	f	P	f	P	f	P	f	P	f	P	f	P	f
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10								
1.	Alhadnagytól-próba-csendőrig	3	—	3	—	2	—	5	—	5	—	8	—	5	—	8	—

B) Nyugállományúak:

1. Tiszteknél:

Folyószám	Családfő számításba jövő havi ellátásának összege (lakáspénz, családi pótlék, nevelési járulék, sérülési pótdíj nélkül)	Családfő, özvegy, szülőtlén árva (amennyiben ellátásban áll)				Családi pótlékban részesülő családtag és nevelési járulékban részesülő gyermek				Igazolt közös háztartásban élő egyéb családtag hadtestparancsnoksági engedély alapján			
		kórházban		József fhg. szan.-ban		kórházban		József fhg. szan.-ban		kórházban		József fhg. szan.-ban	
		P	f	P	f	P	f	P	f	P	f	P	f
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.						
1	1—100	1	—	2	—	1	—	2	—	2	—	3	—
2	101—200	1	15	2	15	1	15	2	15	2	15	3	15
3	201—300	1	90	2	90	1	90	2	90	2	90	3	90
4	301—400	2	10	3	10	2	10	3	10	3	10	4	10
5	401—500	2	60	3	60	2	60	3	60	3	60	4	60
6	501—600	2	80	3	80	2	80	3	80	3	80	4	80
7	601—700	3	10	4	10	3	10	4	10	4	10	5	10
8	701—800	3	30	4	30	3	30	4	30	4	30	5	30
9	801—900	3	60	4	60	3	60	4	60	4	60	5	60
10	901—1000	3	90	4	90	3	90	4	90	4	90	5	90
11	1001—1100	4	50	5	50	4	50	5	50	5	50	6	50
12	1101—1200	5	10	6	10	5	10	6	10	6	10	7	10
13	1201—1300	5	70	6	70	5	70	6	70	6	70	7	70
14	1301—1400	6	30	7	30	6	30	7	30	7	30	8	30
15	1401—1500	6	90	7	90	6	90	7	90	7	90	8	90
16	1501—1600	7	50	8	50	7	50	8	50	8	50	9	50
17	1601—1700	8	10	9	10	8	10	9	10	9	10	10	10
18	1701—1800	8	70	9	70	8	70	9	70	9	70	10	70
19	1801—1900	9	30	10	30	9	30	10	30	10	30	11	30
20	1901—2000	9	90	10	90	9	90	10	90	10	90	11	90
21	2000 P-ön felül	10	50	11	50	10	50	11	50	11	50	12	50

2. Legénységnél:

a) ny. és várakozási illetménnyel szabadságolt csendőrlégénység honvéd helyőrségi és csapatkórházakban napi . . . . . 1 P 30 f
József főherceg szanatóriumában napi . . . . . 2 P — f

b) családi pótlékban részesülő családtagok (feleség, továbbá a gyermekek 16 éves korig) honvéd helyőrségi és csapatkórházakban napi . . . . . 2 P — f
József főherceg szanatóriumában napi . . . . . 3 P — f

13. §.

Az engedélyhez kötött toborzás megtörténtétől számított 8 nap alatt köteles az engedélyes — a IV. számú melléklet szerinti formában — annak a munkaközvetítő hivatalnak, amely a toborzási engedélyt adta, bejelenteni, hogy a munkabér fizetésére irányuló — osztályonként elkülönítve — hány munkavállalót, kinek a gazdaságába, hova, milyen munkára és milyen időtartamra szerződtetett.

14. §.

(1) Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és pénzbüntetéssel büntetendő:

a) aki toborzógazdai tevékenységet a 3. §-ban meghatározott igazolvány nélkül fejt ki, tekintet nélkül arra, hogy a szerződés a munkavállalók és a munkaadó (birtokos, bérlő, gazdasági munkavállalkozó) között megkötött-e vagy sem;

b) aki gazdasági munkavállalkozói tevékenységet a 6. §-ban meghatározott engedély nélkül fejt ki;

c) aki a 9. §-ban megszabott bejelentési kötelezettség teljesítését elmulasztja;

d) aki gazdasági munkavállalókat a 10. §. rendelkezéseinek ellenére engedély nélkül toboroz;

e) aki a 12. §-ban megszabott jelentkezési kötelezettségének nem tesz eleget;

f) aki a 13. §-ban megszabott bejelentési kötelezettség teljesítését elmulasztja;

g) aki a toborzott munkavállalótól a munkához juttatásért díjat vagy bármilyen más ellenszolgáltatást követel vagy fogad el;

h) aki a munkavállalókat a munka minősége, a munkabérfeltételek, a kereseti viszonyok vagy a munkaidő tartama felől a valóságnak meg nem felelő közlésekkel vagy alaptalan ígéretekkel megtéveszti;

i) az a munkaadó, aki engedély nélkül működő gazdasági munkavállalkozóra bizza a gazdaságában teljesítendő gazdasági munka elvégzését, vagy igazolvány nélkül működő toborzógazdának (bandagazdának) ad megbízást gazdasági munkavállalók toborzására.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott kihágások miatt az eljárás a közigazgatási hatóságoknak, mint rendőri büntető bíróságnak a hatáskörébe tartozik.

15. §.

(1) A jelen rendelet az 1944. évi március hó 15-én lép hatályba.

(2) A jelen rendelet hatálybalépése előtt kiadott toborzási, illetőleg gazdasági munkavállalkozói engedélyek a jelen rendelet hatálybalépésével érvényüket veszítik.

Budapest, 1944. február 7.

—o—

102.830/el. 20.—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: Magasabb havizsold- és csendőrségi pótdíjfokokozatokba való besorolása a csendőrségi legénységi egyéneknek.

A hivatásos csendőr legénységi előléptések ütemének meggyorsításával és az előléptési időszakoknak megváltoztatásával kapcsolatban a magasabb havizsold- és csendőrségi pótdíjfokokozatokba való besorolásnál követendő eljárást — a m. kir. belügyminiszter úrral egyetértőleg — az alábbiak szerint újból szabályozom:

1. A hivatásos csendőr tiszthelyettesek magasabb havizsold- és csendőrségi pótdíjfokokozatokba való besorolását a csendőrségi állománytestek (csendőr kerületek és a csendőrségi zászlóalj) az előléptetési időszakoknak megfelelően évenként kétszer, január és július 1-ével, a „csendőr“ rendfokokozatúakét pedig esetenként, állományparancsban való letárgyalás útján eszközlik.

2. A magasabb fokozatba való besorolás alapjául tiszthelyetteseknél a mindenkori rangnapot, a „csendőr“ rendfokokozatúaknál pedig a véglegesítés napját kell tekinteni. Várakozási idő az előbbieknél 2—2 év, az utóbbiaknál 1 év. Az alhadnagyok és főtörzsőrmenterek tehát a rangnapjuktól számított 2 év múlva a második, és 4 év múlva az első fokozatba, a törzsőrmenterek a rangnapjuktól számított 2 év múlva az első, a „csendőr“ rendfokokozatúak pedig a véglegesítésük napjától számított 1 év múlva szintén az első havizsold- és csendőrségi pótdíjfokokozatba sorolandók.

A várakozási idők meghosszabbítása csupán a rangnap megváltoztatása esetén lehetséges.

Az őrsparancsnok-iskolát nem végzett törzsőrmenterek rangnapjául az előléptetési napját kell tekinteni.

3. Az 1942. november 1-től 1947. július 1-ig terjedő átmeneti időszakra eső besorolási időpontokat az alábbi táblázat tartalmazza:

Ha az alhadnagyi, főtörzs- örmeisteri, illetve törzsör- mesteri rangnap	a k k o r		
	az alhadnagyi, illetve főtörzsörmeisteri		a törzsörmeisteri
	2.	1.	1.
	havizsold- és csendőrségipótdíjfokozatba való besorolás napja		
1937. V. 1.	Változatlan.	1942. XI. 1.	Változatlan.
1937. XI. 1.		1943. V. 1.	
1938. V. 1.		1943. VIII. 1.	
1938. XI. 1.		1944. I. 1.	
1939. V. 1.		1944. VII. 1.	
1939. XI. 1.	1942. XI. 1.	1945. I. 1.	1943. VIII. 1.
1940. V. 1.	1943. V. 1.	1945. VII. 1.	1944. I. 1.
1940. XI. 1.	1943. VIII. 1.	1946. I. 1.	1944. VII. 1.
1941. V. 1.	1944. I. 1.	1946. VII. 1.	1945. I. 1.
1941. XI. 1.	1944. VII. 1.	1947. I. 1.	1945. VII. 1.
1942. IV. 1.	1945. I. 1.	1947. VII. 1.	
1942. XI. 1.	1945. VII. 1.		
1943. V. 1.	1945. I. 1.		
1943. VIII. 1.	1945. VII. 1.		

A fentiekől eltérőleg történt besorolásokat haladéktalanul módosítani kell.

Az 1940. december 1-től 1941. november 1-ig terjedő időszakban véglegesített „csendőr”-öket az 1. havizsold- és csendőrségi pótdíjfokozatba 1942. november 1-ével kell besorolni.

Ezen körrendeletem kiadásával a 46.428/eln. VI-c.-1931. számú (kelte: 1931. X. 28.), a 15.316/eln. VII-c.-1934. számú (kelte: 1934. IV. 5.), a 145.737/VI-c.-1935. számú (kelte: 1935. X. 7.) rendeleteim, s végül az 573.623/20.-1939. számú (16/1939. Cs. K.) körrendeletem hatályukat veszítik.

Budapest, 1944. március 1.

102.838/eln. 20.—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: „Cs—4.” jelzésű „Utasítás a m. kir. csendőrség nyomozó alakulatai számára” című szolgálati könyv helyesbítése.

A fenti tárgyban jelzett szolgálati könyvben a következő helyesbítést rendelem:

A 88. pont végére és a 192. ponthoz kiadott 46.893/eln. VII-c.-1933. számú szelvényre fel kell jegyezni: „L! A Bűnügyi fényképkönyv mellé kiadott kezelési utasítást (25.193/Res. XX.-1943. számú B. M. körrendelet, közzétéve a 44/1943. sz. Cs. K.-ben).”

Ezt a rendeletemet a helyesbítések ívének a 23. folyószámánál kell előjegyezni,

Budapest, 1944. február 26.

705.654/20.—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: Zsoldkönyvekkel való eljárás.

A folyó évi 7. számú Honvédségi Közlöny (Szab. rend.)-ben megjelent 2.997/eln. 2. i.-1944. számú körrendeletemet az alábbiakban kihirdetem azzal a meghagyással, hogy jelen körrendeletemet elő kell jegyezni a múlt évi 8. számú Csendőrségi Közlönyben közzétett 800.602/20.-1943. és az 50. számú Csendőrségi Közlönyben közzétett 804.071/20.-1943. számú körrendeletemnél.

Másolat.

„2.997/eln. 2. i.-1944. számú körrendelet. Zsoldkönyvekkel való eljárás.

Egyöntetű eljárás biztosítása érdekében elrendelem, hogy mind a 73.000/eln. 2. i.-1942. számú, mind a 62.450/eln. 2. i.-1943. számú körrendelet szerint zsoldkönyvvel ellátott összes személyek zsoldkönyvével a 62.450/eln. 2. i.-1943. számú körrendelet szerint kell eljárni, vagyis azt a nemténylegesen viszonyba helyezésük és leszerelésük alkalmával tőlük be kell vonni és az anyakönyvi lapjuknál kell őrizni.

Elő kell jegyezni az 1942. évi 7. számú Honvédségi Közlönyben közzétett 73.000/eln. 2. i.-1942. számú és az 1943. évi 49. sz. Honvédségi Közlönyben közzétett 62.450/eln. 2. i.-1943. számú körrendeleteknél.

Budapest, 1944. február 15.”

Budapest, 1944. február 28.

foglalt rendelkezések végrehajtása szempontjából — elnevezésre való tekintet nélkül — a földszintet, magasszintet vagy félemeletet külön emeletnek, bármilyen rendeltetésű lépcsőháza pedig külön lépcsőháznak kell tekinteni.

(3) Honi légvédelmi készütségek idején az óvóhelyen tárolt víztartó edényeket és vödöröket állandóan vízzel megtöltve kell tartani. Az óvóhelyen tárolt víztartó edények és vödörök vízkészletét legalább havonta egyszer cserélni kell.

(4) A víztartó edényeket, vödöröket és a homokzacskókat az óvóhely előtérében, előtér hiányában az óvóhelyen a bejárat közvetlen közelében úgy kell elhelyezni, hogy azok a szabad közlekedést ne akadályozzák.

2. §.

Az 1. §-ban előírt homok- (föld-) zacskók, oltóvíztároló edények és vödörök beszerzéséről, elhelyezéséről, tárolásáról, az edényeknek vízzel való megtöltéséről és a víz utánpótlásáról az ingatlantulajdonos, házcsoportóvóhely esetében az ingatlantulajdonosok, illetőleg az 1939. II. tc. 137. §-ának (4) vagy (8) bekezdése alapján kijelölt személy (-ek) köteles (-ek) gondoskodni. Házcsoport óvóhely esetén a jelen rendelet alapján felmerülő költségeket az érdekelt ingatlantulajdonosok a házcsoportóvóhely létesítési költségeinek arányában kötelesek viselni.

3. §.

Az 1. §-ban előírt oltóanyagok és eszközök közül a homokot 1944. évi április hó 1-ig, a többi 1944. évi június hó 1-ig kell beszerezni.

4. §.

(1) Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és tizenöt napig terjedhető elzárással kell büntetni azt:

a) aki a jelen rendelet 1. és 2. §-ában megállapított köteleességek valamelyikét a 3. §-ban megállapított időpontig nem teljesíti:

b) aki a jelen rendeletben foglalt rendelkezések alapján beszerzett víztartó edényeket, vedreket vagy homokzacskókat megrongálja, használhatatlanná teszi.

(3) A kihágási eljárás a közigazgatási hatóságnak, a m. kir. rendőrség működési területén a m. kir. rendőrségnek, mint rendőri büntető bíróságnak hatáskörébe tartozik.

5. §.

A jelen rendelet a kihirdetésének napján lép hatályba.

Budapest, 1944. február 14.

705.612/20—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: Csendőrségi jelsípzsínórok tartási helye.

Az 1943. évi 37. számú Csendőrségi Közlönyben közzétett 802.856/20.-1943. számú körrendeletem szerint a „csendőrségi jelsípzsínór“-t csak díszben szabad viselni. Ennek megfelelően, mihamarabb az „egyszerű jelsípzsínór“-t már rendelkezésre áll, az „egyszerű jelsípzsínór“-t a polcos fegyver- és köpenyfogás 4-ik fogára kell felfüggeszteni, a „csendőrségi jelsípzsínór“-t pedig a Szut. 148. pontjának 1. bekezdése alapján a díszruhaládában — ahol pedig díszruhaláda nincs (pl. tanalakulatoknál), ott az író- és ruhaszekrény kesztyűs dobozában — kell tartani.

Ezt a körrendeletemet elő kell jegyezni a Szut. 146. és 148. pontjánál, valamint a fent hivatkozott 802.856/20.-1943. számú körrendeletemnél.

Budapest, 1944. február 29.

499.244/XX—1944. számú belügyminiszteri körrendelet.

Tárgy: Nyomozó alakulatokhoz beosztott tisztek magánlakásán felszerelt távbeszélők évi költségkeretének újabb szabályozása.

A 176.527/VI-b.-1942. számú körrendelettel meghatározott távbeszélő előfizetési díjak évi költségkeretét hatályon kívül helyezem. A többi rendelkezés érvényben marad.

Az 1944. évi január 1-től kezdve az idézett körrendelettel engedélyezett távbeszélők alapdíját és az ugyanott meghatározott, havonta kezdeményezhető beszélgetések díját, az egyes városokra mindenkor érvénnyel bíró, a m. kir. posta díjszabása szerinti költségkereten belül kell elszámolni a javadalmazás terhére.

E körrendeletemet a 176.527/VI-b.-1942. számú körrendeletemnél (L! 1942. évi 21. sz. Cs. K.) elő kell jegyezni.

Budapest, 1944. március 1.

500.020/XX—1944. számú belügy- miniszteri körrendelet.

Tárgy: *Eltűnt vagy hadifogságba jutott csendőregyének tömegvagyonával való eljárás szabályozása.*

Az eltűnt, vagy hadifogságba jutott csendőregyének havi tömegátalányát az eltűnés, vagy hadifogságba jutás tényének tudomásra jutása hónapjának végével — állományparancsban történt letárgyalás után — be kell szüntetni és az ily egyének örsön visszamaradt tömegbeli ruházatát be kell becsülni. Az érdekeltektől gazdasági hivatal, a becslés foganatosítása után a vonatkozó tömegvagyon kimutatást, a tömegkövetelésnek az „Összesített tömeg”-ből az „Általános tömeg”-be történő átutalása végett a csendőrség központi gazdasági hivatalának küldje meg.

A központi gazdasági hivatal, az ilyen tömegvagyonokról vezessen nyilvántartást és az időközben előkerült, hadifogságból visszatért, vagy holtta nyilvánított tömegvagyonának kiadására, vagy további kezelésére tegyen javaslatot.

Ezt a rendeletet a Cs—14. Ideiglenes Ruhagazdálkodási Utasítás 5. §-nál elő kell jelezni.

Budapest, 1944. március 1.

500.324/XX—1944. számú belügy- miniszteri körrendelet.

Tárgy: *Elhelyezési kimutatás helyesbítése.*

A m. kir. csendőrség elhelyezési kimutatásában a következő helyesbítéseket és kiegészítéseket kell átvezetni.

4. oldalon:

a csendőrség központi nyomozó parancsnoksága telefon mellékállomásai közé a bűnügyi laboratórium után be kell írni: „Gazdasági hivatal 43. m. á.”;

5. oldalon:

a budapesti vasúti szárny székesfehérvári vasúti örse után új sorként be kell írni: „Miskolc. (Vő.) P. T. Vá. Tel. 21-85.

Budapest. (Vkül.) P. T. Vá. Tel. 150-190. 24. m. á.

Fülek. (Vkül.) P. T. Vá.

Győr. (Vkül.) P. T. Vá.

Érsekújvár. (Vkül.) P. T. Vá. (Egyelőre nem működik.)

2. szakasz: Budapest.“;

a békéscsabai vasúti örs után új sorként be kell írni:

„Murakeresztur. (Vkül.) P. T. Vá.

Pécs. (Vkül.) P. T. Vá

Cegléd. (Vkül.) P. T. Vá. (Egyelőre nem működik.)“;

a budapesti 2. szakasz számát 2-ről 3-ra kell helyesbíteni;

a miskolci vasúti örsöt összes adataival együtt törölni kell;

a marosvásárhelyi vasúti örs után új sorként be kell írni:

„Királyháza. (Vkül.) P. T. Vá.

Dés. (Vkül.) P. T. Vá. (Egyelőre nem működik.);

a „M. kir. csendőr közlekedési és híradó osztály parancsnokság.” címszöveget törölni és helyette „M. kir. csendőrség központi közlekedési parancsnoksága.” szöveget kell beírni; ugyanitt a „Tel.” és „Sgt.” szavak közé be kell írni: „Parancsnok 166-113.” szöveget;

az utána következő műszaki alosztály elnevezését „Közlekedési műszaki alosztály”-ra kell kiegészíteni;

a síófoki víziörs után az 1. szakaszhoz tartozóan be kell írni:

„Soroksár. (Kkül.) P. T. Vá. 1 km. Tel. Aut. 147-380., 19. m. á.

Nagytétény. (Kkül.) P. T. Vá. Tel. 469-930., 3. m. á.“

6. oldalon:

a kolozsvári és székelyudvarhelyi közlekedési örsök telefonszámai után be kell írni: „(gy. örsé)” szavakat;

a nagyvárad közlekedési örsnél Tel. után felvett „25-22. (nagyvárad iskoláé)” szöveget törölni és helyette „21-31.” számokat kell beírni;

a szászrégeni közl. örsnél Tel. után „30.” számot kell beírni;

a miskolci közl. örs telefonszámát 13-64-ről 59-93.-ra kell helyesbíteni;

a 7. oldalon előforduló budapesti repülőtéri szárny 1—3. szakaszával és összes repülőtéri örseivel együtt a 6. oldalon felvett ungvári közlekedési szárny örsei után, a m. kir. csendőrség központi közlekedési parancsnoksága alá tartozóan sorol;

a „Híradó szárny: Budapest. Tel. 150-190. — 32. m. á.” szöveget törölni és helyette mint új alakulatot be kell írni: „M. kir. csendőr híradó osztály parancsnokság: Budapest. Tel. 150-190. — 32. és 29. m. á.” és

„Híradó műszaki alosztály: Budapest. Tel. 150-190. — 44. m. á.”

a Híradó műhely stb. sor után az 1. szakasz elé címszóként be kell írni:

„Híradó szárny: Budapest. Tel. 150-190. — 45. m. á.”

az 1. szakasz örsei közül a kolozsvári és marosvásárhelyi híradó örsöket összes adataikkal együtt a 2. szakasz örsei közé- és a 2. szakasz örsei közül a szegedi és miskolci hír-

adó örsöket az 1. szakasz örséi közé kell átvenni;

7. oldalon:

a horthyligeti rep. téri örs után mint új alakulatot fel kell venni;

„Börgönd. (Repő.) P. Székesfehérvár I. postafiók 95. T. Vá.

a székesfehérvári repülőtéri örsnél P. után be kell írni: „postafiók 92.“;

8. oldalon:

a budapesti I. csendőrkerület törzsénél a törzsgazdasági hivatal elnevezését „Gazdaszat-közigazgatási hivatal“-ra kell helyesbíteni;

a 3. lovas tanszázad állomáshelyét Budapestről „Kiskunhalas“-ra kell helyesbíteni;

9. oldalon:

a nagytétényi és soroksári örsöt összes adataival együtt törölni kell;

a budapesti 1. szárny 1. szakaszához a dunaharaszti örs után mint új alakulatot fel kell venni;

„Alsónémedi. (gy.) P. T. Úvá. Ócsa 4.5 km.“;

az ócsai örs külközségei közül Alsónémedi községet törölni kell;

11. oldalon:

a rákoscsabai örs külközségeként felvett Rákosliget községet törölni és mint flyent a cinkotai örshez kell beírni;

a kerepesi örsnél külközségként felvett Kistarcsa községet törölni kell;

13. oldalon:

a székesfehérvári II. csendőrkerület törzsénél a törzsgazdasági hivatal elnevezését „Gazdaszat-közigazgatási hivatal“-ra kell helyesbíteni;

a tatai gyalog tanszázad adatai után mint új alakulatokat be kell írni;

„Csendőr század: Szabadbattyán. Tel. 7.

Csendőr század: Győr. Tel. 17—88.“;

17. oldalon:

a somorjai örs külközségei közül Tejfalubucsúháza községet törölni és helyette Tejfalu községet kell beírni;

19. oldalon:

a nagysallói örs külközségei közül Nagymálas községet törölni és helyette Málas községet kell beírni;

20. oldalon:

a magyarszögyéni örs állomáshelye „Szögyén“-re változott, helyesbíteni kell;

21. oldalon:

a szombathelyi III. csendőrkerület törzsénél a törzsgazdasági hivatal elnevezését „Gazdaszat-közigazgatási hivatal“-ra kell helyesbíteni;

a szombathelyi tanzászlóalj adatai után, mint új alakulatot fel kell venni;

„Csendőr század: Lenti. Tel. 29.“;

„Csendőr század: Letenye. Tel. 36.“;

23. oldalon:

az iványi örs külközségei közül Tompaháza községet törölni és helyette Tompaládony községet kell beírni;

25. oldalon:

a rátóti örs állomáshelye „Csörötnek“-re változott, külközségei közül Csörötnek községet törölni és helyette Rátót községet kell beírni;

26. oldalon:

a csesztregi örs külközségei után Pusztapáti községet be kell írni;

29. oldalon:

a kővágóörsi örs külközségei után Révfülöp községet be kell írni;

32. oldalon:

a pécsi IV. csendőrkerület törzsénél a Tgh. elnevezést „Gkh.“-ra kell helyesbíteni;

a szekszárdi gyalog tanszázad adatai után mint új alakulatot fel kell venni;

„Csendőr század: Főherceglak. Tel. 6.

39. oldalon:

a balatonzamárdi örs állomáshelyét „Zamárdi“-ra kell helyesbíteni;

40. oldalon:

az iregszemcsei örsnél a vasútállomás távolságát 12-ről 13 km-re kell helyesbíteni;

42. oldalon:

a szegedi V. csendőrkerület törzsénél a törzsgazdasági hivatal elnevezését „Gazdaszat-közigazgatási hivatal“-ra kell helyesbíteni;

az újvidéki gyalog tanszázad adatai után mint új alakulatot be kell írni;

„Csendőr század: Újvidék. Tel. 20-82.“

46. oldalon:

a pincédi örs állomáshelye „Paripás“-ra változott, külközségei közül Paripás községet törölni és helyette Pincéd községet kell beírni;

49. oldalon:

a gunaraspusztai örs állomáshelyét „Gunaras“-ra kell helyesbíteni és külközségei után be kell írni Istenáldás községet;

50. oldalon:

a debreceni VI. csendőrkerület törzsénél a törzsgazdasági hivatal elnevezését „Gazdaszat-közigazgatási hivatal“-ra kell helyesbíteni;

a debreceni I. osztály adatai után beírt csendőr századot összes adataival együtt a debreceni 6. nyomozó alosztály adatai után kell átírni;

55. oldalon:

a miskolci VII. csendőrkerület törzsénél a Tgh. elnevezést „Gkh.“-ra kell helyesbíteni;

63. oldalon:

a kassai VIII. csendőrkerület törzsénél a törzsgazdasági hivatal elnevezését „Gazdá-

szat-közigazgatási hivatal"-ra kell helyesbíteni;

az ungvári csendőr tanzászlóalj adatai után mint új alakulatokat be kell írni:

„Csendőr század: Bácsa.

Csendőr század: Aknaszlatina.“;

66. oldalon:

a császlói örsöt összes adataival együtt törölni és helyette be kell írni:

„Szürte. (gy.) P. T. Vá. Tel. 4. Kk. Császlóc, Kisgejóc, Kistrát, Nagygejóc, Nagyrát, Kistéglás, Unghosszúmező, Kéreknye.“;

72. oldalon:

a nyiregyházi osztaiparancsnokság telefonszámait törölni és helyette be kell írni:

„Tel. Oszt. reggel 8^h-tól 14^h-ig: 20—50., 14^h-tól másnap reggel 8^h-ig, továbbá vasár- és ünnepnapokon egész napon át: 24—98.—Gh. 24—98.“;

a nyiregyházi szárnyparancsnokság telefonszámát törölni és helyette be kell írni: „Tel. mint az osztálynál.“;

77. oldalon:

a kolozsvári IX. csendőrkerület törzsénél a Tgh. elnevezést „Gkh.“-ra kell helyesbíteni;

a 9. nyomozó alosztály adatai után mint új alakulatokat fel kell venni:

„Csendőr század: Bánffyhunyadi. Tel. 91.

Csendőr század: Mérk. Tel. 7. (lovasszázad).

Csendőr század: Zilah. Tel. 69.“;

89. oldalon:

a marosvásárhelyi X. csendőrkerület törzsénél a Tgh. elnevezést „Gkh.“-ra kell helyesbíteni;

a 10. nyomozó alosztály adatai után mint új alakulatokat fel kell venni:

„Csendőr század: Nagydemeter. Tel. Beszterce 255/b.

Csendőr század: Erdőszentgyörgy.“

a mezőrécsi örs telefonszámát 4-ről 3-ra kell helyesbíteni;

90. oldalon:

a balavásári örs külközségei után Kelementelke községet be kell írni;

a bordosi örsnél „T. Vá. 4 km. Tel. 3.“ szöveget törölni és helyette „Ut. Erdőszent-

györgy, Uvá. Gyulakuta 4 km. Tel. Erdőszentgyörgy 34.“ szöveget kell beírni;

az erdőszentgyörgyi örs külközségei közül Gyulakuta és Kelementelke községeket törölni és helyettük Geges, Havad, Vadasd és Gyulakuta községeket kell beírni;

a makfalvai örs állomáshelyének nevéből az egyik „k“ betűt törölni kell;

a nyárádszeredai örs külközségei közül Geges, Havad és Vadasd községeket törölni kell;

a nyárádmagyarosi örs telefonszámát 10-ről 10/b-re kell helyesbíteni;

91. oldalon:

a dédai örs telefonszámát 13-ról 2-re kell helyesbíteni.

*

A községeket érintő változásokat a hetrendes jegyzéken is át kell vezetni.

Budapest, 1944. március 6.

—♦—

Dr. vitéz Keresztes-Fischer Ferenc s. k

m. kir. belügyminiszter.

—o—

Községegyesítés.

A m. kir. belügyminiszter a Bars és Hont k. e. e. vármegyékbe kebeleztet Nagysáró és Kissáró kisközségek egyesítését elrendelte.

Az egyesített község jellege kisközség, végleges neve: „Sáró“. (31.658/1944. III. B. M. szám.)

—o—

Helyesbítés.

A folyó évi 9. számú Csendőrségi Közlönyben közzétett 102.838/eln. 20.-1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet utolsó bekezdésének második sorában előforduló „23.“ számot „24.“-re kell helyesbíteni.

H. M. 20. oszt. segédtiszt.

Szerkeszti: Dr. Bánfalvi László százados.

Nyomták Ladányi Antal könyvnyomdájában, Bpest, IX., Lónyay-u. 18/b. Tel.: 187-084. Felelős v.: Ladányi Antal ig.

könyv (tansegédlet) nem lehet, amely nem szerepel a 2064. leltári sorszámú „Kimutató”-ban vagy a jelen körrendelettemmel kiadott „1. számú Kiegészítés”-ben.

6. A jelen körrendeletben foglaltak nem vonatkoznak a tiszti- és tiszthelyettesi társalgók, valamint a szombathelyi csendőr tanácszlóalj külön könyvtárában kezelt könyvekre.

7. Az alakulatoktól betekintésre a felszerelési anyagraktárhoz bekövetelt könyvek közül azokat, amelyeket nyilvántartásba vettem, az új leltári sorszámmal ellátva kiadattam a kerületi (közp. nyom., közp. közl.) parancsnokságoknak. Ezeket a kerületi (közp. nyom., közp. közl.) parancsnokságok továbbítják az érdekelt alakulataikhoz.

Budapest, 1944. február 24.

501.206/XX—1944. számú belügyminiszteri körrendelet.

Tárgy: *Papirellátás a m. kir. csendőrségnél.*

A m. kir. csendőrség papir- és nyomtatvány ellátása rendjének kialakításához szükséges azt tudnom, hogy a csendőrparancsnokságok és hivatalok *nyomtatvány* szükségletüket rendszeresen melyik cégtől (cég neve és lakhelye) szerzik be.

A csendőrparancsnokságok erre vonatkozó jelentéseiket „Szolgálati jegy”-ben e rendeletemre hivatkozva azonnal tegyék meg szárnyparancsnokságukhoz; az a jelentéseket célszerű kimutatásba foglalja s az osztályparancsnoksághoz felterjeszti. Az osztályparancsnokságok a kimutatásokat hozzám terjesszék elő.

A tiszti parancsnokságok és hivatalok jelentéseket szintén „Szolgálati jegy”-ben a ke-

rületi (hasonló) parancsnoksághoz terjesszék fel, utóbbiak pedig összesített kimutatásba foglalva az adatokat, (kiegészítve a magukra vonatkozó adatokkal) hozzám tegyenek jelentést.

A központi szervek (Ll 2250/Res. VI-b.—1942. számú (szervezési) rendelet 1. mellékletét) jelentéseiket közvetlenül terjesszék elő hozzám.

A jelentések hozzám (XX. osztály) március hó 30-áig feltétlenül érkezzenek meg.
Budapest, 1944. március 16.

—♦—
Dr. vitéz Keresztes-Fischer Ferenc s. k.

m. kir. belügyminiszter.

Érvénytelenítés.

Márton István gy. csendőr részére a szegedi V. csendőrkerületi parancsnokság által 1942. december 15-én 58010. sorszám alatt kiállított és elvesztett csendőrségi személyazonossági igazolványt érvénytelenítem.

M. kir. szegedi V. csendőrkerületi parancsnokság. 1013/kt. 1943. sz. 1944. március 6.)

Sajtóhiba igazítás.

A folyó évi 10. sz. Cs. K.-ben a 107. oldalon közzétett 500.324/XX.—1944. számú belügyminiszteri körrendelet szövegében, a bal hasáb felülről számított 9. sorában előforduló „5. oldalon:” szavakat ugyanezen hasáb alulról számított 2. sora elé („2. szakasz: Budapest.” után) kell átírni.

Szerkesztő.

258.538/1944. számú földművelésügyi miniszteri rendelet.¹

Tárgy: *Kimért hús csomagolására vonatkozó egyes rendelkezések módosítása.*

Az állategészségügyről szóló 1928:XIX. tc. 30. §-ának második bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a belügy- és az iparügyi miniszterrel egyetértve a következőket rendelem:

1. §.

Az 1928:XIX. törvénycikk végrehajtása tárgyában kiadott 100.000/1932. F. M. számú rendelet (Állategészségügyi törvény) (Rendeletek Tára 1933. évfolyam, 8. oldal) 98. §-ának (16) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

A kimért hús közvetlen csomagolására csakis tiszta, írástól vagy nyomtatástól mentes, használatlan papirost szabad felhasználni. Külső csomagolásként olyan papirost is fel szabad használni, amelyen írás, vagy nyomtatás van. A külső csomagoló papír a kimért hússal közvetlenül érintkezésbe nem kerülhet.

2. §.

A jelen rendelet a kihirdetésének napján lép hatályba.

Budapest, 1944. március 1.

¹ Kihirdetve az 54/1944. sz. Bp. K.-ben.

103.023/eln. 20—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: *„Téli segédlet“ című szolgálati könyv kiadása.*

A „Téli segédlet“ című szolgálati könyvet a folyó évi 11. számú Csendőrségi Közlönyben közzétett 705.477/20.-1944. számú körrendelettel kiadott helyesbített 1649. leltári sorszámú Elosztó-ban foglaltak szerint kiadom. A könyvet ennek megfelelően a m. kir. csendőrségi felszerelési anyagraktár szállítsa ki.

A könyvet 2904. leltári nyilvántartási sorszám alatt kell leltárba venni.

Tekintettel arra, hogy kellő készlet hiánya miatt ezzel a szolgálati könyvvel az őrsők (különítmények) nem láthatók el, a szárnyparancsnokságok ezt a könyvet azonnal közzétesék le őrsőiken úgy, hogy az áttanulmányozásra őrsönként 5—5 nap álljon rendelkezésre.

A közzétetés előtt a szárnyparancsnokok a könyvnek azt a részét, amelyek a téli ruhadarabok viselési módját és a fagy elleni védekező szerek mikénti használatát tartalmazzák,

a legénységet érintő terjedelemben oldalt piros vonallal jelöljék meg. A legénység ezt a részt alaposan tanulmányozza át. Az áttanulmányozás eredményéről a szárnyparancsnokok őrszi szemléjük során győződjenek meg, szükség esetén a könyvben foglaltakat oktassák.

Budapest, 1944. március 21.

—o—

705.535/20—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: *Bokaszorító szij viselésének megengedése.*

Megengedem, hogy a m. kir. csendőrség legénységi állományú egyénei — az egyöntetű öltözködés rendjének megtartása mellett — járőr- és menetöltözethez a mellékelt rajzban feltüntetett — bőrből készült — karika nélküli csúsztatós szijjal ellátott bokaszorító szijat viselhessék a félszárú csizmához.

A bokaszorító szijak lehetőleg házilag állítandók elő. Azok beszerzéséből a kincstárra semmiféle költség sem hárulhat.

1 melléklet.

Budapest, 1944. március 20.

—o—

705.890/20—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: *Harctéri sebesültek és betegek, valamint le nem szerelt hadirokkantak utazása gyorsvonaton.*

A K. K. M. úr ad: 8275/VI.-1944. számú rendeletével hozzájárult, hogy a hadifogyatkozott legénység 300 km-en aluli távolságon a gyorsvonatokat is igénybevehesse.

Ebből kifolyólag a folyó évi 9. számú Csendőrségi Közlönyben 705.653/20.-1944. számú körrendelettel másolatban közölt 70.414/eln. 7. k.-1944. számú körrendeletnek a Csendőrségi Közlöny 93. oldalán felülről számított második bekezdése 3. sorában „legénység a“ szavak után „gyors- és“ szavakat kell írni.

Budapest, 1944. március 17.

—o—

705.899/20—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: *„Lakóházak légoltalma“ című könyv kiadása*

A „Lakóházak légoltalma“ című segédletet kiadom 1—1 példányban a folyó évi 11.

számú Cs. K.-ben közzétett 705.477/20.-1944. számú rendelettel kiegészített 1649. leltári sorszámú Elosztó-ban szereplő valamennyi csendőr parancsnokságnak, hivatalnak és szervnek, a fürdőkülönítmények kivételével.

A könyvet 2239. leltári nyilvántartási sorszám alatt kell leltárba venni. Kiszállításáról a felszerelési anyagraktár soron kívül gondoskodják. A következő könyveket ugyancsak soron kívül kell továbbítani az alárendelt alkatulatokhoz.

A könyvet átvétel után azonnal át kell tanulmányozni.

A könyvnek az 1649. sorszámú Elosztó-ba és a 2064. sorszámú Kimutatás-ba való felvétele az évvégi helyesbítés és kiegészítés során fog megtörténni.

Budapest, 1944. március 23.

—o—

500.750 XX — 1944. számú belügyminiszteri körrendelet.

Tárgy: Tényleges állományú csendőrtiszthelyettesek gyermekeinek nyári üdültetése.

A csendőrségi Nyugdíjjáru-lék Alap az Országos Gyermekvédő Liga és Gyermekszanatórium Egyesület balatonszabadi üdülőtelepére a folyó évben a tényleges állományú csendőrtiszthelyettesek üdülésre szoruló, mindkét nembeli gyermekeit — korlátolt számban — díjmentesen beutalja.

Beutalásra csak olyan 6—12 éves korú gyermekek jöhetnek tekintetbe, akik orvosi vélemény szerint vérszegények, gyengék, (leszűnyödöttak vagy rosszul tápláltak) és ezért balatonmenti üdülésre szorulnak, de viszont fertőző vagy más a csoportos elhelyezést gátló betegségben (ágybavizelés, stb.) nem szenvednek.

A megállapított kornál fiatalabb, vagy idősebb gyermekek nem nyerhetnek beutalást.

Mindkét nembeli gyermekek üdültetése együttesen, — de a fiúk és leányok — szigorúan elkülönítve, két csoportban történik:

I. csoport: június 27-től július 17-ig,

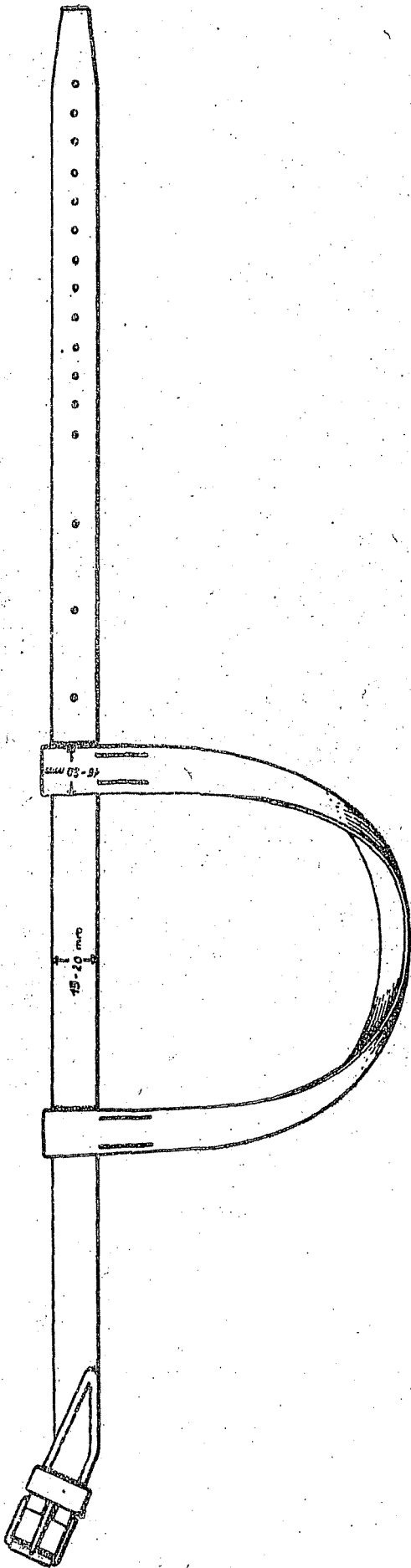
II. csoport: július 20-tól augusztus 9-ig.

Beutalást bármelyik időszakra lehet kérni.

A gyermekek üdültetéséből felmerülő költséget: étellemezés (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna, vacsora) elszállásolás, gyermekgondozás, orvosi felügyelet, stb. az Országos Gyermekvédő Ligának a csendőrségi Nyugdíjjáru-léki Alap téríti meg.

Az üdültetés iránti kérvényeket a mellékelt kiadott mintának megfelelően szer-

Melléklet a 705.535/20.-1944. sz. H. M. körrendeletéhez.

kesztve úgy kell hozzám előterjeszteni, hogy legkésőbbén folyó évi május hó 1-ig beérkezzenek.

A kérvény és orvosi javaslat is bélyegmentes.

Az orvosi javaslatnak a következő adatokat kell tartalmaznia:

1. A beutalni kért gyermek neve;
2. életkora.
3. A szülő (családfő) neve, rendfokozata és lakóhelye (utca, házszám).
4. A gyermek egészségi állapotának leírása.

Az orvosi javaslatban az orvos nyilatkozni tartozik, hogy a megvizsgált gyermeket láztlannak találta, hogy környezetében az utolsó két év alatt kanyaró, diftéria, vörheny, bárányhimlő vagy szamárhurut megbetegedés nem fordult elő, továbbá, hogy a gyermek fertőző betegségben nem szenved és hogy a balatonmenti üdülésre alkalmas.

5. Be van-e oltva?
6. Van-e újra oltva?
7. Átesett-e kanyarón?
8. Átesett-e diftérián?
9. Volt-e oltva diftéria ellen?
10. Átesett-e vörhenyen?
11. Átesett-e bárányhimlőn?
12. Átesett-e szamárhuruton?

A kérelmező általában ismertesse anyagi viszonyait és tüntesse fel, hogy hány gyermeket tart el és utánuk családi pótlékot élvez-e.

Az Országos Gyermekvédő Liga a gyermek felvételéről a szülőt értesíti és az üdülételepre történő utazás céljából, a Budapest-déli pályaudvaron való találkozás pontos idejét — ahol a gyermeket a Liga megbízottjának át kell adni — egyidejűleg közli.

Ha a családfő lakóhelye a Balaton környékén van, vagy ha Balatonszabadihoz közvetlen összeköttetése van, akkor a gyermek a Liga által megküldött felvételi jegy alapján közvetlenül az üdülételepen is átadható. Ezt a körülményt azonban az Országos Gyermekvédő Liga és Gyermekszanatórium Egyesület Igazgatóságának (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 2. szám, félemelet), a beutalásra vonatkozó értesítés kézhezvétele után azonnal be kell jelenteni.

A Liga a szülő (családfő) részére a felvételi értesítéssel együtt a felvételi jegyet is megküldi, a szükséges tudnivalókat ugyanakkor közli.

A megküldött felvételi jegy kiegészítő része az orvosi nyilatkozat. Az orvosi nyilatkozatot indulás előtt egy héttel, a lakóhelyre illetékes hatósági orvos díjtalanul köteles kiállítani.

Az orvosi nyilatkozatot a gyermeknek a Budapest-déli pályaudvaron, vagy az üdülé-

telepen történő átadása alkalmával a kísérő a Liga megbízottjának rendelkezésére köteles bocsátani, mert enélkül a gyermeket nem veszik át.

A Liga által megküldött tudnivalókban foglaltak a szülőre (családfőre) kötelezők.

Tájékoztatásul már most közlöm, hogy a beutalt gyermek felsőruhát, cipőt, váltáshoz fehérneműt, hálóinget, törülközőt, zsebkendőt, fürdőruhát, fésűt, fogkefét, szappant, az utazáshoz ivópoharat és ha csak lehet, felsőkabátot is vigyen megával.

Az engedélyezett üdülésre vonatkozó behívás személyre szól, az tehát más gyermekre nem ruházható át.

A balatonszabadi üdülételepre beutalt gyermeket az átadás helyére (Budapest-déli pályaudvar) vagy pedig közvetlenül az üdülételepre az érdekelt szülők a saját költségükön kötelesek elvitetni. A Budapest-déli pályaudvaron átadott gyermekek vasuti költségeit Budapesttől Balatonszabadiig és onnan vissza Budapestre a Liga viseli, Budapesttől a lakóhelyig a vasuti költség azonban a családfőt terheli.

Az ételmiszerkorlátozásokkal kapcsolatban érvényben lévő és időközben esetleg még kiadandó rendelkezéseknek az üdülésben résztvevő gyermekek szülői eleget tenni tartoznak. Az összes előírt jegyszelvények beszolgáltatása (cukor, liszt, zsír, hús és kenyérjegy stb.) nélkül egy gyermek sem vehet részt az üdülésben.

Ha a beutalt gyermek az üdültetés megkezdése előtt megbetegednék vagy pedig olyan akadály merülne fel, amely miatt a gyermek a beutalást nem vehetné igénybe, ezt a körülményt a szülő azonnal, legkésőbb azonban az üdülés kezdete előtt 10 nappal hozzám és a Ligához bejelenteni tartozik. Az ebbeli kötelezettségének eleget nem tevő szülő, a beutalt gyermek után 21 napra az igénybe nem vett, de a Liga által fenntartott férőhelyért naponként 2 pengőt a csendőrségi Nyugdíjjárulék Alapnak megtéríteni tartozik.

Tudomásul és szigorú alkalmazkodás végett közlöm, hogy a Liga orvosbizottsága a gyermekek látogatását az üdülés tartama alatt egészségügyi okokból nem engedi meg. Ha egyes szülők gyermekeiket mégis meglátogatnák, ezeknek gyermekei a jövőbeni beutalásnál figyelembe nem jönnek.

A gyermekek hazautazására, illetve Budapest-déli pályaudvaron való átadás pontos idejére vonatkozólag a Liga az érdekelt szülőt az üdülési idény befejezése előtt, kellő időben értesíteni fogja.

Budapest, 1944. március 20.

Melléklet az 500.750/XX.-1944. számú B. M. körrendeletéhez.

Minta.

..... nevű ^{fiú}
leány
gyermekének a csendőrségi Nyugdíjjárulék-
Alap terhére a balatonszabadii üdülőtelepre
való beutalását kéri.

Név: .....
Rendfokozat: .....
Lakás: .....

A m. kir. belügyminiszter úrnak,
(XX. osztály)

B u d a p e s t.

..... 1944. évi ..... hó ..... n.

Kérem az ..... évben született ..... vallású ..... éves .....

..... nevű ^{fiú}
leány gyermekemet a mellékelt orvosi javaslat alapján üdülés
céljából az Országos Gyermekvédő Liga és Gyermekszanatórium Egyesület balatonsza-
badii üdülőtelepére ..... hó .....-tól ..... hó .....-ig — 21 napra — a
csendőrségi Nyugdíjjárulék-Alap terhére beutalni.

Kérelmem támogatására jelentem, hogy ..... gyermekem ellátásáról kell gon-
doskodnom s közülök ..... után élvezek családi pótlékot

1943. nyarán ..... nevű ..... éves ^{fiú}
leány gyermekem beutalását kértem.

Gyermekem a csendőrségi Nyugdíjjárulék-Alap terhére ^{be volt}
^{nem volt be-} utalva.

Anyagi viszonyaim: .....

A beutalni kért ^{fiú}
leány gyermekem a csatolt orvosi javaslat szerint fertőző betegségben
nem szenved s a balatonmenti üdülésre alkalmas.

Beutalás esetén az Országos Gyermekvédő Liga és Gyermekszanatórium Egyesület
szabályaiban és értesítésében foglaltakat betartom és gyermekemmel is betartatom.

.....
aláírás.

vitéz Jaross Andor s. k.,
m. kir. belügyminiszter.

3. §.

Az Utasítás tervezet kipróbálása során szerzett tapasztalatok alapján szerkesztendő véleményes jelentések felterjesztésére külön rendelettel intézkedem.

4. §.

Az Utasítás tervezettel hivatalból ellátom a m. kir. honvéd hadtest (kerületi) parancsnokságokat 10—10, a városok légoltalmi parancsnokait 2—2 példányban. A városok hatósági légoltalmi szervezetét a város légoltalmi vezetője annyi példánnyal lássa el, hogy szigorú készütségi szolgálat esetén minden tisztnek és tiszthelyettesnek 1—1 példány álljon rendelkezésre.

5. §.

Az Utasítás tervezetből szükséges példányokat a Honvédségi szolgálati könyvek és nyomtatványok raktáránál Budapest, VI., Rózsa-utca 111. szám alatt példányonként 1.20 P-ért lehet megrendelni.

Budapest, 1944. február 20.

102.966/eln. 20—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: Szut. helyesbítése.

A „Cs—1.“ jelzésű „Szervezeti és szolgálati utasítás a m. kir. csendőrség számára“ c. szolgálati könyvben a következő helyesbítéseket rendelem:

I. A 236. pont a.) és b.) alpontjait törölni kell s helyébe fel kell venni:

„a.) a rendfokozat nélküli próbacsendőrökkel szemben a Szolg. Szab. I. Rész 645/A.,

b.) a többi próbacsendőrökkel és a „csendőr“ rendfokozatúakkal szemben a Szolg. Szab. I. Rész 645/B.,

c.) a többi véglegesített csendőr legénységgel szemben a Szolg. Szab. I. Rész 645/C. alatt felsorolt fenyítéseket kell alkalmazni.“

II. A 98. pont 3. sorában „altisztjeire“ szót törölni kell és helyébe be kell írni:

„hasonló állású egyéneire“.

Ezt a rendeletemet a helyesbítések ívével a 9. folyószám alatt kell előjegyezni.

Budapest, 1944. március 24.

705.630/20—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: Önkéntes hozzájárulás felajánlása a m. kir. csendőrség emlékalapjának gyarapítására.

A m. kir. csendőrség emlékalapjának gyarapítása az 1934. évi 11. számú Cs. K.-ben megjelent 162.693/VII-c.-1934. számú körrendelettel közzétett alapszabályok 1. §. 2/a. pontja szerint részben a csendőrség tagjainak önkéntes adományai útján történik. Ezt az önkéntes adományt jelenleg a havidíjknak stb.-nek a 120.648/eln. VI-c.-1927. számú rendelet alapján levont 10 filléren aluli töredéke képezi. A jelenlegi gazdasági viszonyok folytán előállott értéktolódás következtében az emlékalap vagyonának ily módon való gyarapítása már nem elegendő az emlékalapnak az alapszabályokban meghatározott célok teljesítésére. Ezért a m. kir. belügyminiszter úrral egyetértőleg

a tábornokokat havi	1.— P
a törzstiszteket havi	—70 P
a főtiszteket havi	—50 P
a hiv. csendőr legénységet havi	—20 P
a próbacsendőröket és a csendőrzászlóalj sorsendőreit havi	—10 P

önkéntes adomány felajánlására hívom fel.

Az önkéntes adományok levonása az idő és munkaerő megtakarítás céljából negyedévenként előre történék.

Papírányag megtakarítása és az irodai ügykezelés csökkentése érdekében csak azok a parancsnokságok (hivatalok) teygenek jelentést hozzám közvetlenül folyó évi április hó 15-éig, ahol olyan egyén van, aki a fenti önkéntes adomány levonásához nem járul hozzá. A jelentésnek tartalmaznia kell az illető nevet és a hozzá nem járulás indokát.

Ahonnán tehát jelentés nem érkezik be, úgy tekintem, hogy a fenti önkéntes adomány levonásához hozzájárultak.

Budapest, 1944. március 28.

500.132/XX—1944. számú belügyminiszteri körrendelet.

Tárgy: Tömegbeli ruházat általános méretszrinti készítése.

A csendőrlegénység tömegbeli ruházatának egyéni testméret szerinti elkészítését, anyagbeszerzési és munkaviszonyok melletti

nehézségek miatt 1944. június 30.-ával *ideiglenesen* megszüntetem és helyette 1944. július 1.-étől kezdődőleg — átmenetileg — az általános méret szerinti ruházat készítését rendelem el.

A ruházat készíttetésével és a gazdasági hivatalokhoz kiszállításával a csendőrség felszerelési anyagraktárát bízom meg.

A ruházatot ezután is a Cs—14. Utasítás vonatkozó rendelkezései szerint kell igényelni; változás csupán annyi, hogy az igényléssel egyidejűleg azt is jelezni kell, hogy az igényelt ruházat melyik nagyságszámnak felel meg. Az egyes csendőrök általános testméreteit az idecsatolt 1. számú mellékletben feltüntetett adatok szerint kell megállapítani. A megállapítást a Cs.—14. Utasítás 12. §. alapján — a legénység ruhaméreteiről vezetett — „Nyilvántartási jegyzék“-be bevezetett testméretek, illetve annak megfelelő kiegészítése alapján az igénylő közvetlen előjárója végzi és a megállapított nagyságszámot sajátkezűleg rávezeti az előírányzatra (Pl. köpeny (1. sz.), zubbony (2. sz.), nadrág (4. sz.). Előfordulhat ugyanis, hogy egy- és ugyanazon igénylőnek más nagyságú zubbonyra és más nagyságú nadrágra van szüksége).

Akinek a csatolt táblázatban felsorolt méretadatoktól eltérő testmérete van, annak előírányzatán az igényelt ruházati cikkek mellett zárójelben az 1. melléklet szerinti méretadatokat kell feltüntetni. Ilyen előírányzatra színes írónnal fel kell jegyezni: „Különleges testméret.“

Ezt az eljárást kell követni akkor, ha az igényelt ruházati cikkek közül csak egyik is különleges méretű.

A gazdasági hivatal a beérkezett előírányzatok alapján megállapítja, hogy az egyes ruházati cikkekből hány darabot és milyen nagyságút igényelnek és a nyert adatokat a 2. számú melléklet szerinti „Összesítő kimutatás“-ba foglalja és azután a kimutatót az anyagraktárnak — minden kísérő irat nélkül — megküldi. A különleges testméretű jelzésű előírányzatok adatait az „Összesítő kimutatás“-ban nem kell tárgyalni, hanem azokat egyidejűleg, de külön kell előterjeszteni.

Az anyagraktár az igényelt ruházatot elkészítés és bevizsgálás után a gazdasági hivatalokhoz fogja kiszállítani. A további szétosztást — az „Általános tömeg“ terhére — a gazdasági hivatalok végzik.

A kiszállított ruházaton esetleg előforduló nagyobb, *feltétlenül* szükséges igazításokat a próbacsendőrök ruházatának igazítására szerződött szabóvállalkozókkal kell elvégeztetni és a költséget az egyéni tömeg terhére (úgy, mint a lábbeli készítési költséget) kell elszámolni.

A *tömegbeli* ruházat készítésére szerződött szabóvállalkozók szerződése 1944. június 30-án lejár; a ruházat fentiek szerinti készítésére az anyagraktár útján új vállalkozókat fogok megbízni.

Az osztályparancsnokságok, a próbacsendőrök ruházatának igazítására szerződött szabóvállalkozókkal az általános méret szerint készült ruházat nagyobb hibáinak igazítására is állapotjanak meg és a vonatkozó szerződésben kössék ki, hogy a vállalkozó a szabási hulladékot — bármily apró legyen is az — köteles összegyűjteni és negyedévenként a gazdasági hivatalhoz beszállítani.

Ezt a rendeletemet annyi példányban adom ki, hogy abból minden parancsnokság és hivatal egy példányt az Ideiglenes Ruhagazdálkodási Utasításhoz csatolhasson.

Budapest, 1944. március 30.

500.212/XX—1944. számú belügyminiszteri körrendelet.

Tárgy: Csendőrzászlóaljhoz beosztott hivatásos csendőrlegénység fegyverzete és szerelvénye.

A csendőrzászlóaljhoz beosztásra kerülő *hivatásos* csendőrlegénységet fegyverzettel és szerelvényvel a zászlóalj gazdasági hivatala látja el. Ezért, a jövőben a zászlóaljhoz áthelyezett *hivatásos* csendőrlegénységet fegyverzet és szerelvény nélkül kell útbaindítani.

A zászlóaljtól más csendőrparancsnoksághoz áthelyezett *hivatásos* legénységet fegyverzettel és szerelvényvel az új parancsnokság gazdasági hivatala látja el.

Budapest, 1944. március 22.

501.319/XX—1944. számú belügyminiszteri körrendelet.

Tárgy: Csendőrségi közellátási szükségletek költségeire előlegek engedélyezése.

A külön szervezett csendőrségi közellátás keretében kiutalt élelmikészletek, sovány- és zsírsertések, úgyszintén hizlalási erőtakarmányok átvételéhez szükséges forgótoke céljaira, a m. kir. pénzügyminiszter úrral egyetértésben, az arra igényt tartó csendőr közigazdálkodások és közétkezések részére kamatmentes kincstári előlegek folyósítását engedélyezem. Ennek az előlegnek legmagasabb kiméretét minden csendőr után, fejenként Egyszázötven (150) pengőben állapítom meg.

Az előleget a kérelmező közzgazdálkodás, vagy közétkezés bizottságilag aláírt, bélyegtelen nyugtájára a kerületi parancsnokságok engedélyezik. Az engedélyezett előlegeket a kerületi parancsnokság gazdaszat-közigazgatási hivatalának illetmény számlái terhére kell — a rendszeres illetményekhez hasonlóan — utalványozni és az illetékes osztály gazdasági hivatalnál a Rendszeres illetmények 1. alrovatán — mindig külön kezelt tételek alatt — a javadalmazás terhére elszámolni.

A folyósított előleget a felvevő közzgazdálkodás, vagy közétkezés terhére kincstári követelésként elő kell jegyezni és a felvételt követő hó 1-től kezdődő hat (6) hónap alatt egyenlő havi részletekben vissza kell téríteni. Indokolt szükség esetén újabb előleget csak az előbb felvett ilyen előleg teljes visszafizetése után (hasonlóan a fizetési előlegekhez) lehet ismét folyósítani. A felvett előlegeket lehetőleg még ugyanabban a költségvetési évben kell visszafizetni. Éppen ezért a közzgazdálkodások ezt az előleget olyan időben vegyék fel, amikor azt a legjobban tudják hasznosítani.

A nős legénység — a fenti feltételek mellett — ezt az előleget csak annak a közzgazdálkodásnak, vagy közétkezésnek útján veheti fel, amelyhez szervezetszerű alakulatuk tartozik. A felvett előleget a nősök a közzgazdálkodásnak (közétkezésnek) fizetik vissza a megfelelő havi részletekben, mert az előlegek megtérítéseért a kincstárral szemben ezek szavatolnak.

Az előlegek elszámolását illetően — célszerűségi okokból — a folyósított előlegeket mindig külön összesítésbe kell foglalni, külön csekkkel utalványozni és a naplókban külön tételek alatt kezelni. Ugyanígy kell eljárni az előlegek törlesztésére levont havi részletek kezelésénél is. Ezeket a törlesztési részleteket a gazdasági hivatal az előleggel érdekelt alakulatok részére a hó elsejére számfejtett rendszeres illetményekből egy összegben vonja le, a gazdaszat-közigazgatási hivatalnak havonta előterjesztett „Fizetési Összesítés”-ben, a „Levonások” hasábjában külön tétel alatt kezeli és egy összegben a gazdasági hivatal a maga számára utaltatja ki. A gazdasági hivatal az így hozzá utalt törlesztési részleteket külön pénztári naplótétel alatt kezeli és a pénztári naplóban történt átvezetés után azonnal külön bíncó befizetési lappal — mint térítmenyt — a gazdaszat-közigazgatási hivatal illetmény csekkszámlája javára befizeti.

A „Beadványok Lajstroma” 87. sorszáma, a Rendszeres Illetményszámla terhére kiutalt és visszafizetett összegekről havonta előterjesztendő „Összesítés”-ben is a kifizetett ilyen előlegeket és ezek havi térítményeit külön hasábjában kell kimutatni.

Az ellátási előlegeket a kincstári követelések kimutatásában szintén külön csoportban kell nyilvántartani. Ugy a kifizetett előlegeket, mint a havonként befolyt térítményeket is egy-egy tétel alatt kell a pénztári naplóban, valamint a kincstári követelések kimutatásában átvezetni. Ezekhez a tételekhez — kifizetés esetében — részletes kimutatást kell csatolni, amelyben az előlegben részesített alakulatokat, azok létszámát és a kifizetett előleg összegét kell feltüntetni. A térítményekről csatolt kimutatásban az alakulatokat, a felvett előleg összegét, a beszedett havi térítmenyt s végül a még törlesztetlenül maradt összegeket kell feltüntetni.

A fentiek alapján az igényelt ellátási előlegek folyósítására a kerületi parancsnokságok azonnal intézkedjenek. Ez a rendelet a galántai csendőr zászlóalj, a nagyváradi csendőr tanzászlóalj és a karhatalmi csendőr századok részére szükséges előlegekre nem vonatkozik. Ezek előlegszükségletét külön kiadott rendelettel fogom szabályozni, addig is a részükre már folyósított élelmezési előlegek törlesztését függőben kell tartani.

Budapest, 1944. március 30.

501.453/XX.-1944. számú belügyminiszteri körrendelet.

Tárgy: Csendőrségi gyógyházakban való üdültetésnek ideiglenes szünetelése.

A csendőrségi gyógyházaknak üdültetés céljából való megnyitását bizonytalan időre elhalasztom. Esetleges későbbi időpontban való megnyitásra külön fogok intézkedni, addig tehát beutalási kérelmek előterjesztése céltalan.

Budapest, 1944. március 31.

Vitéz Jaross Andor s. k.,
m. kir. belügyminiszter.

RENDELETEK.

1.280/1944. M. E. számú kormányrendelet.¹

Tárgy: Nemzeti gazdálkodás rendjét zavaró egyes cselekmények szigorúbb büntetéséről szóló 1944:VI. törvénycikk hatálybaléptetése.

A m. kir. minisztérium a nemzeti gazdálkodás rendjét zavaró egyes cselekmények szigorúbb büntetéséről szóló 1944:VI. tc. (10/1944. Cs. K.) 8. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeli.

A nemzeti gazdálkodás rendjét zavaró egyes cselekmények szigorúbb büntetéséről szóló 1944:VI. törvénycikk az 1944. évi április hó 20. napján lép hatályba.

Budapest, 1944. április 5.

¹ Kihirdetve a 80/1944. sz. Bp. K.-ben.

1.290/1944. M. E. számú kormányrendelet.¹

Tárgy: A m. kir. csendőrség rendkívüli fegyverhasználati joga.

A m. kir. minisztérium — a 4.620/1943. M. E. (41/1943. Cs. K.) és a 190/1944. M. E. számú rendeletek kiegészítésül — a „Szervezeti és Szolgálati Utasítás a m. kir. csendőrség számára” című szolgálati könyv 50. §-ának 342. pontja értelmében elrendeli, hogy a 49. § 330. pont 7. alpontjában a szolgálatban álló csendőr számára megállapított rendkívüli fegyverhasználati jogot a jelen rendelet kihirdetését követő ötödik napon kezdődő hatályval a m. kir. csendőrség működési területén az egész országban alkalmazni kell.

E rendelet kihirdetéséről a m. kir. belügyminiszter gondoskodik.

Budapest, 1944. április 5.

¹ Kihirdetve a 80/1944. sz. Bp. K.-ben.

1.370/1944. M. E. számú kormányrendelet kivonata.¹

Tárgy: Zsidók gyógyszerári jogosítványainak rendezése.

1. §.

(1) Személyjogú gyógyszerár engedélyese, vagy hasznélvezője zsidó nem lehet.

¹ Kihirdetve a 83/1944. sz. Bp. K.-ben.

(2) Reálgyógyszertári jogot zsidó sem élők közötti jogügylettel, sem végintézkedés alapján, vagy törvényes örökösödés jogcímén nem szerezhet.

Adatszolgáltatási kötelezettség.

2. §.

(1) Az a zsidó, aki reálgyógyszertári jog tulajdonosa, vagy személyjogú gyógyszerár engedélyese, illetőleg hasznélvezője, köteles a jelen rendelet hatálybalépésétől számított három nap alatt a (2) bekezdésben felsorolt adatokat a belügyminiszterhez (XIII. gyógyszerészeti és fürdőügyi osztály) bejelenteni.

(2) A bejelentésnek az alábbi adatokat kell tartalmaznia:

a tulajdonos, vagy az engedélyes, illetőleg a hasznélvező nevét, foglalkozását és lakóhelyét, az utca és házszám megjelölésével,

a gyógyszerár helyét, elnevezését és jellegét (reál-, vagy személyjogú),

a gyógyszerárhoz tartozó fiókgyógyszertár helyét.

(3) Amennyiben a bejelentésre kötelezett személy külföldön, vagy ismeretlen helyen tartózkodik, a bejelentést a rendelkezésre álló adatoknak megfelelően a gyógyszerár vezetője köteles megtenni.

7. §.

(1) Zsidó reáljogú gyógyszerárát — további intézkedésig — nem idegenítheti el.

(2) A személyjogú gyógyszerár átruházására vonatkozó, az 1876:XIV. tc. 131. §-ának második bekezdésében biztosított joggal zsidó engedélyes nem élhet.

(3) Mindaddig, amíg a gyógyszerári jogosítvány új engedélyese, illetőleg a hatósági vezető a gyógyszerárát át nem veszi, a gyógyszerár zsidó tulajdonosa, illetőleg engedélyese (hasznélvezője) köteles a gyógyszerár továbbműködéséről gondoskodni; a tulajdonos, illetőleg az engedélyes (hasznélvező) köteles a gyógyszerár berendezését és felszerelését a jelen rendelet hatálybalépésekor fennállott állapotában fenntartani; az anyagkészletből való elidegenítés nem haladhatja meg a rendes forgalom kereteit.

10. §.

(1) Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és két hónapig, háború idején hat hónapig terjedhető elzárással büntetendő, aki a jelen rendelet 2. §-ában és 7. §-ának (3)

50.900/7.k.—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: *Pullman-kocsik igénybevétele szolgálati utazásoknál.*

A K. K. M. Úr 151.725/VI. 1943., valamint 33.193/VI. — 1944. szám alatt megengedte, hogy az egyes gyorsvonatokkal továbbított úgynevezett Pullman-kocsikat, hivatalosan utazók és menetlevéllel ellátottak, katonadíj-szabásszerű megváltott 1. vagy 2. osztályú menetjeggyel vagy a rendelkezésükre álló felmutatóra szóló, füzetes au-porteur névre szóló bérlet vagy időleges szabadjeggyel igénybe vehessék abban az esetben, ha a menetlevél gyorsvonati záradékkal el van látva. A Pullman-kocsik igénybevétele esetén a következő pótdíjakat kell fizetni:

0—300 km-ig	5.— P
301—400 km-ig	5.50 P
401—500 km-ig	6.— P
501—600 km-ig	6.50 P
601—700 km-ig	7.— P
701—800 km-ig	7.50 P
800 km-en felül	8.— P

Mint hogy a Pullman-kocsi használata kényelmi célokat szolgál, fenti pótdíjat az érdekeltek sajtójukból tartoznak fedezni.

Budapest, 1944. évi április 11.

—o—

103.332/eln. 20—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: *Csendőrségi árvák segélyezése.*

A m. kir. honvédség a folyó évi 6. számú Honvédségi Közlöny (Szab. rend.)-ben közzétett 73.938/Elnökség—1943. sz. körrendeletével szabályozta a hivatásos honvédszemélyek hadiárváinak és árváinak támogatását. Ehhez az anyagi alapot az 1943. évi 42. számú Honvédségi Közlöny (Szab. rend.)-ben közzétett 53.209/eln. 2. i.—1943. számú körrendelet szerint a hivatásos honvéd személyek által felajánlott önkéntes hozzájárulással megteremtette.

A m. kir. csendőrségnél — a m. kir. belügyminiszter úrral egyetértésben — hasonló alap létesítését tervezem, amely egy — a háború után felépítendő — csendőrségi internátus céljára fordíthatnák.

Az alap létesítésére az alábbiakban intézkedem.

1. A múlt évi augusztus 18-án kelt 114.513/el. 20.—1943. számú rendeletemre beérkezett jelentések alapján a felajánlott összegeket a m. kir. csendőrség hivatásos és próbaszolgálatot teljesítő tisztjeinek, valamint a hivatásos tiszthelyetteseinek illetményéből — pénztárilag kezelt visszahagyásként — kell levonásba hozni és pedig:

a tábormokok illetményeiből havi 3, azaz Három pengőt,

a törzstisztek illetményeiből havi 1.50, azaz Egy pengő 50 fillért,

a főtisztek és zászlósok illetményeiből havi 1, azaz Egy pengőt,

a tiszthelyettesek illetményeiből pedig havi 50, azaz ötven fillért.

2. A fenti önkéntes visszahagyások levonását *visszamenőleges hatállyal* 1943. évi november 1-ei kezdettel 1944. évi május hó 1-ével kell megkezdeni.

Az önkéntes adományok levonása idő és munkaerő megtakarítás céljából negyedévenként utólag történjék. Az önkéntes visszahagyás visszamenőleges hatályára való tekintettel a negyedévi levonást úgy szabályozom, hogy 1944. május, július és október hó 1-én 4—4 havi önkéntes visszahagyást kell levonni. Az ezután következő levonások időpontja: minden év január, április, július és október hó 1-e.

3. A „csendőr“ rendfokozatúak nem tartoznak tiszthelyettesi csoportba, így egyelőre kiesnek az önkéntes hozzájárulás fizetése alól. Tekintettel azonban arra, hogy a „csendőr“ rendfokozatúak a csendőrség hivatásos állományába tartoznak, a bajtársi és testületi közösségi érzés szükségessé teszi, hogy az alap felállításához és fenntartásához a „csendőr“ rendfokozatúak is hozzájáruljanak. Az önkéntes hozzájárulási összeget a tiszthelyettesekéhez hasonlóan 50 fillérben szándékozom megállapítani.

A „csendőr“-öknél, az önkéntes visszahagyás levonása visszamenőleges hatály nélkül, 1944. május hó 1-ével kezdődne. Az önkéntes levonás ugyancsak negyedévenként utólag történne, és pedig:

1944. május 1-én levonás nem történne;

1944. július és október 1-én 4—4 havi önkéntes visszahagyás helyett csak 3—3 havi kerülne levonásra; azután pedig a tiszthelyettesekéhez hasonlóan minden év január, április, július és október hó 1-én kerül 3—3 havi önkéntes visszahagyás levonásra.

Papiranyag megtakarítás és az irodai ügykezelés csökkentése érdekében csak azok a parancsnokságok (hivatalok) tegyenek jelentést hozzám közvetlenül folyó évi május hó 1-éig, ahol olyan „csendőr“ rendfokozatú egyén van, aki a fenti önkéntes adomány

levonásához nem járul hozzá. A jelentésnek tartalmaznia kell az illető „csendő” nevét és a hozzá nem járulás indokát. Ahonnan tehát jelentés nem érkezik be, úgy tekintem, hogy a fenti önkéntes adomány levonásához hozzájárultak.

A fentiekre való tekintettel a „csendő” rendfokozatúak önkéntes hozzájárulása levonásának érvénybe léptetésére külön fogok intézkedni.

4. Arra, hogy a levont összegeket mely szám és mily elnevezésű postatakarékpénztári csekkszámra kell befizetni, a m. kir. belügyminiszter úr intézkedik.

5. A csendőrségi internátus létesítéséig az időközben befolyó önkéntes hozzájárulásból az árvák mikénti megsegítését külön rendeletben fogom szabályozni.

Budapest, 1944. április 20.

—o—

27.420/Res. XX. — 1944. számú belügyminiszteri körrendelet.

Tárgy: *Légítámadási gyorssegély és támogatás a m. kir. csendőrségnél.*

Azoknak a csendőr személyeknek és családtagjaiknak, akik légítámadással vagy légitámadás elhárításával kapcsolatban személyi vagy dologi veszteséget szenvedtek, az ebben a Csendőrségi Közlönyben közzétett 1460/M. E. 1944. számú kormányrendeletben megjelölt segély és kárpótlás, stb. mellett az alábbi támogatást biztosítom.

(Személyi veszteségnek kell tekinteni a sebesülést, sérülést, vagy más egészségrontást, továbbá a halált vagy az eltűnést.)

Dologi veszteségnek kell tekinteni az ingó javakban bekövetkezett kárt.)

A.

Személyi veszteség esetén a csendőr személyekről és családi pótlékban részesülő családtagjaikról a csendőrségnél érvényes rendelkezések szerint történik gondoskodás azzal az eltéréssel, hogy a felmerült költségeket (gyógyszer-, költség, kórházi költségek, stb.) teljesen a javadalmazás viseli. Ebben az esetben az idézett kormányrendeletben megjelölt gyorssegély nem illetékes.

B.

Dologi veszteség esetén a kormányrendelet szerint kell eljárni. Amellett a következő támogatást nyújtom:

I. Ruházat, lábbeli.

Az elpusztult tömegbéli cikkeket a volt becsértéküknek megfelelő cikkekkel az osztály gazdasági hivatal azonnal pótolja. Ha az nem rendelkezik a megfelelő cikkekkel, akkor a pótlás a kerületen belül átszámolás, hiány esetén pedig az anyagraktártól soronkívüli igénylés útján történik.

Az elpusztult tömegbéli cikkekről esvüites jegyzőkönyvet kell felvenni minden károsultról külön-külön és „Légítámadásnál elpusztult” megjegyzéssel a leltárakból, valamint a ruha- és fegyverzeti könyvecskéből azokat le kell írni, illetve a gazdasági hivatal „Légítámadásnál elpusztult pótlására” megjegyzéssel tárgyalni.

A tömegkönyvben a tartozás és követelés összege változatlan marad.

A pótlás fenti rendszere során keletkezett költségeket az összesített tömegnek a javadalmazás megtéríti.

II. Kincstári tárgyak.

Egyéni felszerelés, fegyverzet, stb. elpusztulása esetén a leltárakból leírásra az előbbi bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy azoknak más kerülettől átszámoltatását vagy újonnan készítenő tárgyakkal pótlását a kárjegyzőkönyv másolat egyidejű felterjesztése mellett tölem kell kérni.

III. Közétkezések, közzgazdálkodások.

Az elpusztult laktanya berendezési tárgyakat és azokat a konyhai felszerelési cikkeket, melyek a közétkezés, közzgazdálkodás fenntartásához nélkülözhetetlenül szükségesek, az első felszerelés szerinti mennyiségben (L! III. Szab. 56. §. 4. pontja) a javadalmazás terhére kell beszerezni.

A megsemmisült tárgyakat „Légítámadásnál elpusztult” megjegyzéssel a leltárakból le kell írni.

Amíg a közétkezés, közzgazdálkodás működését újból meg nem kezdi, annak tagjai első sorban a honvédségi közétkezéseket, ha az nincs, a polgári étellemezést vegyék igénybe.

Közétkezések és közzgazdálkodások vagyonában előállott kár esetén annak 50 %-át — azonnali helyzetjavítás végett — a javadalmazás *előlegként* megtéríti, a többi a napi betét, vagy közétkezési pénz felemelésével vagy önkéntes adományokkal kell pótolni.

Mindez nem érinti az érdekelteknek azokat a jogait, amiket a kormányrendelet III. fejezetében megállapít. Az ott előírt eljárásokat tehát folyamatba kell tenni, mert a megállapítandó

kártalanításból kell majd a javadalmazás által előlegezett összeget visszatéríteni.

Hangsúlyozom, hogy a polgári hatóságnál teendő kárjelentésnél azt az anyag- és pénzbeli támogatást, amiket fentiekben nyújtottam, figyelmen kívül kell hagyni, tehát a kár teljes nagyságát kell felvenni.

A kár megállapításánál a legutolsó becsleési jegyzőkönyvet kell alapul venni.

IV. Tiszti étkezdék.

Az elpusztult berendezési tárgyak és vagyon pótlására az előbbi (III.) fejezetben írottakat kell értelemszerűen alkalmazni.

V. Élelmezés.

Megengedem, hogy csendőrszemélyek és családtagjaik bármely csendőregység közétkezésében és közgazdálkodásában résztvehessenek abban az esetben, ha az a hely ahol eddig étkeztek, üzemképtelenné vált. Ily esetben 20 %-al felemelt napi betétet (étkezési pénzt) kell fizetniök.

VI. Elhelyezés.

Megengedem, hogy ha csendőr személyek lakása megsemmisült vagy használhatatlanná vált, bármely csendőregység elhelyezési körletében, amíg hatósági gondoskodás útján elhelyezést nem kapnak, elszállásolást kapjanak családtagjaikkal együtt is.

A szállásért és a kincstári ágyfelszerelés használatáért tőlük térítés nem követelhető. Az így használt kincstári ágyneműek mosatási költségeit a javadalmazás terhére kell elszámolni.

C.

Eljárási szabályok.

Minden kárt bizottság állapítson meg. Legénységet és legénységi parancsnokságot, valamint közgazdálkodást ért károsodás esetén a kárbizottság elnöke a közvetlen tiszti előljáró, tagjai két legénységi személy. Közétkezéseket ért károsodás megállapítását a közétkezési bizottság végzi. Tiszti személyeket és parancsnokságokat ért károsodás megállapításait minden osztályparancsnokság területén, az utóbbi által kijelölt 3 tagú tiszti kárbizottság eszközli: ha a kár tanalakatot érte, a bizottság egyik tagja a tanalakat parancsnoka.

Gazdasági hivatal kárának megállapításánál annak főnökét be kell vonni a kárbizottságba.

Az anyagraktárt és raktári kirendeltségeinek kárát az anyagraktár vezetője által kijelölt kárbizottság állapítja meg.

A helyzet szerint több kárbizottságot kell kirendelni.

Ha egy elhelyezési körletben több parancsnokságot ér károsodás, a kárbizottságot a legmagasabb előljáró állítja össze.

A bizottság köteles a kár színhelyén azonnal megjelenni, a személyi vagy dologvesztéséről jegyzőkönyvet felvenni. A jegyzőkönyvet a károsult(-ak)-nak is alá kell írni.

A jegyzőkönyvet az elnök a támogatás összegének javasolása mellett az illetékes osztály gazdasági hivatalhoz küldje. Az osztályparancsnokság a javasolt támogatást kifizetési és kincstári követelésként előjegyezti.

Abban az esetben, ha légi támadás okozta károsodásnál az élelemkészlet pótlása vagy kiegészítése szükséges, azt a területileg illetékes kerületi (tanalakat) parancsnokság közvetlenül a közellátási miniszter úrtól kérje. A felterjesztés jobb sarkán színes íróval „Bombakárosodás! Sürgős!” jelzést kell írni. A felterjesztést indokolni nem kell, csupán a károsodást okozó légitámadás, időpontját és helyét, az elpusztult élelemkészlet mennyiségét, a pótlásként kért élelem mennyiségét és az alakulat vasúti szállítási címét kell feltüntetni. Ily esetben a kárjegyzőkönyv vagy másolatát 30 napon belül a közellátási miniszterhez kell felterjeszteni.

Minden kifizetett összeget a Dologi kiadások rovatán kell mindig külön pn. tétel alatt és külön okmányban elszámolni és az okmányokat „Légitámadással kapcsolatos kártalanítás” jelzéssel kell ellátni. Tiszti étkezdéknek, közgazdálkodásoknak és közétkezéseknek kifizetett támogatásokat kincstári követelésként mindaddig kell nyilvántartani, amíg azokat az illetékes hatóság az idézett kormányrendelet III. fejezetében írtak alapján meg nem téríti.

A támogatás folyósításához szükséges javadalmazást a gazdasági hivatalok távbeszélőn, vagy rádióigényeljük tőlem, addig azokat pénzkészletükhöz mérten előlegezzék. A cél a minél gyorsabb segítség legyen.

A fenti rendeletem szerint a légitámadásokkal kapcsolatosan a csendőrségi javadalmazásból kifizetett, vagy előlegezett költségeket — a kifizetés jogcíme szerint csoportosítva — megfelelő kimutatásba foglalva a kerületi parancsnokságok havonként és pedig az előző hónapot követő hó 15-ig hozzám pontosan jelentsék be.

Budapest, 1944. április 25.

497.199/XX.—1944. számú belügyminiszteri körrendelet

Tárgy: *Egészségügyi szolgálat ellátása a csendőrségnél polgári orvosok által.*

A m. kir. honvédelmi miniszter úrnak a 116.504/eln. 20—1943. számú körrendelete (52/1943. Cs. K.) kapcsán a m. kir. csendőrség tényleges állományú és tényleges szolgálatot teljesítő tagjai, valamint ezek igényjogosult családtagjai (1. 2. pont) orvosi ellátását olyan állomáshelyeken, ahol honvéd- (csendőr) orvos nincs, az alábbiakban szabályozom:

1. Olyan csendőrségi állomáshelyeken, ahol a csendőrségnél nincs rendszeresített honvédorvos és ott honvédalakulat sem állomásozik, vagy az ott állomásozó honvédalakulatoknak sincs rendszeresített honvédorvosuk, a csendőralakulatok tisztjeinek és legénységének, valamint ezek igényjogosult családtagjainak orvosi ellátását *tiszteletdíj mellett felkért* polgári orvos végzi.

E szolgálat ellátására — az eddigi gyakorlat szerint — a csendőralakulat állomáshelyén levő valamelyik polgári (községi, kör-, vagy városi) orvost, ha pedig orvos helyben nincs, úgy a legközelebb fekvő helységben levő orvost kell felkérni. Az egészségügyi szolgálat ellátására felkért polgári orvos jogviszonya a kincstárral szemben nem szerződéses munkaviszony s ezért őket olyan *nem főfoglalkozású* tiszteletdíjasoknak kell tekinteni, akik e munkakörüket határozatlan időre látják el s e munkakörük ellátásánál az állandó szolgálati viszonyban levő alkalmazottak részére megállapított napi működést nem fejtik ki.

E viszony bármelyik fél részéről felmondási határidő nélkül, bármikor — indokolás nélkül — kölcsönösen megszüntethető. A polgári orvost a csendőrség egészségügyi szolgálatának ellátására az illetékes osztályparancsnokság kéri fel, s a tiszteletdíjas munkaviszony esetleges megszüntetésére is az osztályparancsnokság hivatott.

2. Az egészségügyi szolgálat ellátására felkért polgári orvos szolgálatáért évi tiszteletdíjban részesül. Tiszteletdíjára nézve, minden más hatósági, vagy bírói eljárás kizárásával határozatom a mérvadó.

A tiszteletdíj összegét az állomáshelyen elhelyezett csendőralakulatok létszámához képest — tiszteket is belészámítva — csendőrszemélyenkint, továbbá a tisztek és legénység igényjogosult családtagjai után egyenkint évi Tíz (10) pengőben állapítom meg.

Az orvosi tiszteletdíjra való igény alapjául a) *rendszeresített létszámmal* bíró alakulatoknál az esedékesség időpontjában fennálló rendszeresített létszámot,

b) *tanalakulatoknál* és olyan alakulatoknál, amelyeknél rendszeresített létszám nincs megállapítva, az esedékesség időpontjában fennálló tényleges létszámot,

c) *igényjogosult családtagokként* mind az a), mind pedig a b) alatt tárgyalt alakulatokhoz tartozó csendőrszemélyeknek (tiszteknek és legénységnek) azokat a családtagjait kell számításba venni, kik után a családfő az orvosi tiszteletdíj esedékességének hónapjában bármely címen családi pótlékot élvez.

3. Az egészségügyi szolgálat ellátására felkért tiszteletdíjas polgári orvosok részéről a tiszteletdíj ellenében kívánható orvosi szolgálat a következő:

Csendőrszemélyeknél:

a) Tiszti és legénységi betegek megvizsgálása.

b) Kórházon kívüli gyógykezelésre szoruló beteg tisztek és legénység szükségszerű látogatása és orvosi kezelése.

c) Tisztek és legénység számára szükséges gyógyszerrendeléshez orvosi vény kiállítása.

d) Kórházi ápolás (kezelés) szükségessége esetén tiszteknek kórházba utalása, legénységnek a kerület vezető orvosa elé utalása. Beteg legénységet csak késedelmet nem tűrő esetekben, illetve életveszély esetében szabad a polgári orvos véleménye alapján kórházba *közvetlenül* átadni.

e) A kötelező védőoltások esetenkénti elvégzése.

f) A legénység időszakos orvosi megvizsgálása.

g) A nemibetegség, gümőkór és fertőzőbetegségek elleni védekezésnek évente kétszer az érdekeltektől alakulatok legénysége előtt oktatása.

h) Szükség esetén orvosi bizonyítvány (igazolás) kiállítása, vagy záradékolása.

i) Orvosi kezeléssel kapcsolatos kérdésekben esetleg kívánt jelentéstételi kötelezettség.

Igényjogosult családtagoknál:

a) A beteg megvizsgálása.

b) Kórházon kívüli gyógykezelés esetén a beteg családtagnak szükségszerű látogatása és orvosi kezelése.

c) Gyógyszerrendeléshez orvosi vény kiállítása.

d) Kórházi ápolás (kezelés) szükségessége esetén a betegnek kórházba utalása.

e) Szükség esetén orvosi bizonyítvány (igazolás) kiállítása, vagy záradékolása.

Az egészségügyi szolgálat ellátására felkért polgári orvosnak joga van a betegek megvizsgálása, látogatása és orvosi kezelése alkal-

mával a sajátjából esetleg felhasznált anyagok önköltségi árát, sürgős kihívás esetén a felmerült készkiadásait és az esetleges fúvarköltséget, ha a beteg és az orvos lakása közötti távolság a 2 km-t meghaladja, a beteggel megtéríttetni.

Orvosi szolgálati tennivalóiban akadályoztatása esetén helyettesítéséről saját magának kell tiszteletdíja terhére gondoskodnia. Helyettesének eljárásáért a felelősség őt terheli.

4. A 2. pontban megállapított orvosi tiszteletdíjakat minden év március, június, szeptember és december havában negyedévenkénti részletekben utólagosan kell az igényjogosult polgári orvosoknak, bélyegtelen nyugtájukra folyósítani. A nyugtán a létszámadatokat mindig fel kell tüntetni (rendszeresített vagy tényleges létszám, családtag stb.) és azok helyességét az érdekelt csendőrlakulat parancsnoka záradékkal igazolja.

Ha az orvosi ellátás kezdete, vagy e viszony megszűnése nem esik naptári negyedév kezdetére, illetve végére, úgy a tiszteletdíj megfelelő hányadát a csonka naptári negyedéven belül teljesített orvosi ellátás idejére — teljes hónapok figyelembe vételével — kell felszámítani.

A kifizetett orvosi tiszteletdíjakat a „Személyi járandóságok” rovat „Nem rendszeres illetmények” alrovaton a tiszteletdíjak között kell elszámolni.

Az 1944. év második negyedévére kifizetésre kerülő orvosi tiszteletdíjak összegét — tájékoztatásom céljából — a gazdaszat-közigazgatási hivatalok és a központi gazdasági hivatal f. évi július hó 15-ére hozzám jelentsek. A további negyedévekben kifizetésre kerülő orvosi tiszteletdíjak összegét nem kell hozzám jelenteni.

5. E rendeletem 1944. évi január hó 1-étől kezdve hatályos, egyidejűleg az orvosi tiszteletdíjak folyósítása tárgyában kiadott 112.349/VI-b. 1931. számú körrendeletem (8/1931. Cs. K.) hatályát veszti.

Budapest, 1944. április 21.

502.136/XX.—1944. számú belügyminiszteri körrendelet.

Tárgy: Sertések forgalmának szabályozása.

A csendőrlegénység zsír- és szalonnaellátását a m. kir. közellátásügyi miniszter úr legutóbb a 759.770/1943. XI. számú rendeletével (31/1943. Cs. K.) szabályozta. E rendelet mikénti végrehajtása tekintetében az 538.750/XX.—1943. számú körrendelettemmel (31/1943. Cs. K.) egyidejűleg intézkedtem.

E rendelkezésekkel kapcsolatosan kérdés merült fel, hogy abban az esetben, ha valamelyik csendőralakulatnál létszámcsökkenés, vagy más okból hizott sertés felesleg mutatkozik, az miképpen legyen az arra rászoruló csendőrörs, vagy más csendőralakulat részére átadva, illetve elszállítva.

A m. kir. közellátásügyi miniszter úrral egyetértésben közlöm, hogy ha egy csendőralakulatnál (csendőrörsnél) hizott sertésfelesleg lenne, úgy a felesleges hizott sertéseknek az arra rászorult alakulatok (örsök) részére történő elszállítást — külön kérelemre — a m. kir. közellátásügyi miniszter úr engedélyezni fogja.

Ilyen esetben az a csendőrörs, illetve csendőralakulat, amelyik a hizott sertést más alakulat részére átengedi, köteles a m. kir. közellátásügyi miniszter úr elől hivatkozott 759.770/1943. XI. számú rendeletének 12. pontjában biztosított sertésigénylési jogáról lemondani. Az ilyen alakulat hizott sertéskiutalásra a sertések átadásának időpontjától számított egy évig igényt nem tarthat.

Fentiekre figyelemmel csendőralakulatok az esetleg feleslegesként mutakozó sertéseiket csakis abban az esetben engedjék át más csendőralakulatoknak (örsöknek), ha egész évi zsírelátásuk biztosítva van.

A hatóságilag igazolt és a területileg illetékes kerületi parancsnokság által megállapított sertéselhullás következtében rászorult alakulatok számára, a más alakulatok részéről átengedett esetleg feleslegben levő sertések elszállítást is, — külön kérelem alapján — a m. kir. közellátásügyi miniszter úr hasonlóképpen fogja elrendelni.

Ilyen irányú kérelmeket a csendőrkerületi parancsnokságok közvetlenül a m. kir. közellátásügyi miniszter úrhoz (Közellátási hivatal XI. főosztály, csendőrségi közellátási csoportja) terjesszék fel.

Budapest, 1944. április 22.

502.625/XX.—1944. számú belügyminiszteri körrendelet.

Tárgy: Szemernyős táborig sapka, kistollforgó és egyszerű jelsípzsínór becsértékének megállapítása.

A szemernyős táborig sapka állsójával — becsértékét: I. oszt. 2 (Kettő) pengő, II. oszt. 1 (Egy) pengő és III. oszt. 0.50 (Ötven fillér) pengő állapítom meg. Az egyszerű jelsípzsínórnak I. és II. oszt. becsértéke nem lesz, III. oszt. becsértéke 0.10 (Tíz fillér) pengő.

706.333/20.—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.**Tárgy:** Csendőrségi utasítások helyesbítése.

A Cs—1. jelzésű utasításhoz az 5. számú Pótlék-ot csatoltan kiadom. Ezt a helyesbítést a „Helyesbítések“ 10. folyószáma alatt kell nyilvántartani.

Tájékoztatásul közlöm, hogy az 5. számú pótlék 1. és 2. folyószáma alatt tárgyalt 112.649/el. 20.-1942., illetve 183.227/VI-b.-1942. számú rendeleteket *eredetben* csak egyes magasabb tiszti parancsnokságok kapták meg.

A Cs—2. jelzésű utasításhoz az 1. számú Pótlék-ot csatoltan kiadom. Ezt a helyesbítést a „Helyesbítések“ 1. folyószáma alatt kell nyilvántartani.

Tájékoztatásul közlöm, hogy az 1. számú Pótlék 1. folyószáma alatt tárgyalt 103.683/el. 20.-1944. számú rendeletemet a legénységi parancsnokságok *nem* kapták meg.

A Cs—4. jelzésű utasításhoz a 13. számú Pótlék-ot csatoltan kiadom. Ezt a helyesbítést a „Helyesbítések“ 25. folyószáma alatt kell nyilvántartani.

A Cs—27. jelzésű utasítás (Vut.) 14. pontjának 4. és 5. sorában levő „(rendőrkapitányságok)“ szót és az utolsó mondatát „A m. kir. .... teljesíthetnek.“ törölni kell és a törölt utolsó mondat helyett az alábbi szöveget kell felvenni: „A vasuti őrsök, valamint a m. kir. csendőrség és rendőrség területi illetékességét vasúti bűncselekmények nyomozása esetén a m. kir. belügyminiszter úr 214.000/VII. a. 1942. számú körrendelete (30. sz. Cs. K.-1942.) szabályozza.“

A Cs—1., Cs—2. és Cs—4. jelzésű utasításokhoz a fent jelzett Pótlék-okat annyi példányban adom ki a m. kir. csendőrség felszerelési anyagraktárának, hogy azokkal a nála őrzött tartalék példányokat, valamint a „kölcsonképen“ kiadott és a Cs—1. Szut-ból a kerületi parancsnokságok gazdaszat-közigazgatási hivatalainál őrzött példányokat elláthassa. Ezeknek a pótlékoknak az illető utasításokba helyezése az anyagraktár, a gazdaszat-közigazgatási hivatalok, illetve a „kölcsonképen“ kiadott könyveket őrző parancsnokságok feladata.

Az 1942. évi 34. számú Csendőrségi Közlönyben közzétett 114.343/el. 20.-1942. számú körrendelet számát 114.434/el. 20.-1942-re kell helyesbíteni.

Budapest, 1944. április 27.

—o—

503.438/XX.—1944. számú belügyminiszteri körrendelet.**Tárgy:** Közzolgálati alkalmazottak gyermekei nyári évnegyedre szóló vasuti arcképes igazolványának érvényesítése az 1944. évre.

A közzolgálati alkalmazottak és nyugdíjasok igényjogosult gyermekei részére a nyári hónapokra rendszeresített és a folyó évben — a tanév befejezésére tekintettel — április hó 11-étől szeptember hó 15-éig érvényes vasuti félárú utazásra jogosító arcképes igazolványok érvényesítése 1944. évi április hó 11-én megkezdődött.

Az igazolványok térítési díja darabonként 4 pengő, melyből állami alkalmazotknál 2 pengőt térítési szelvény alapján az államkincstár vállal, 2 pengő pedig a családfőt (gyámot) terheli. Az igazolványok érvényesítése díjtalan.

Új arcképes igazolvány kiállítás díja a térítési díjon felül 2 pengő 50 fillér.

Egyebekben utalok az 534.706/XX.-1943. számú körrendeletemben (21/1943. Cs. K.) foglaltakra.

Budapest, 1944. április 29.

—o—

vitéz Jaross Andor s. k.,

m. kir. belügyminiszter.

—o—

ÉRTESÍTÉS.**A H. M. 35. osztályának közleménye.****„Hogyan menthetjük meg ingóságainkat a légitámadás pusztításaitól.**

Nem lehet vitás, hogy a mának háborúja, melynek legkorszerűbb eszköze a légitámadás, a hadban álló nemzetek országának minden egyes pontját ugyanolyan hadszíntérré változtatja, mint azt a területet, ahol hős honvédeink fegyverrel a kezükben küzdenek. A mai háborúban nem lehet megkülönböztetni hadszínteret és hátszágot, mert lényegében a hátszágoknak minden egyes községe és városa az ellenség légitámadásainak célja lehet. Ha iszont ezt így tényként leszögezhetjük, akkor itthon ugyanúgy kell áldozatokkal számolnunk, mint kint a harctéren. A ma háborúja mindannyiunktól sokkal több áldozatot követel, mint a mult háború.

A légitámadások nyomán keletkezett tűzek, rombolások megkövetelik áldozataikat emberéletben és emberi vagyonban egyaránt. Gondos és alapos előkészületekkel, felkészült-

3. §.

(1) A beadványi illetéket a kérvényen (azt pótló jegyzőkönyvön), a kiadványi illetéket pedig az engedélyen kell okirati illetékbélyeggel leróni.

(2) Az engedélyt az illetékek leróvása nélkül kiadni nem szabad. Az engedélyre ragasztott okirati illetékbélyeget az engedélyt kiadó szerv felülbélyegeznie köteles.

4. §.

A jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Budapest, 1944. április 26.

103.753/eln. 20.—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: *Pályázati felhívás csendőrségi filmek mesevázlatának a megírására.*

Pályázatot hirdetek csendőrségi oktató- és nevelőfilmek mesevázlatának a megírására. A pályamunkák tárgyaül a csendőrség életéből vett egyszerű, oktatásra vagy erkölcsi nevelésre alkalmas mozzanatokot kell választani. A szolgálati feladatok és ismeretek oktatására alkalmas pályaművek az elbírálásnál előnyben részesülnek. Nem egy-egy nagyobb szolgálati feladatkör általános ismertetésére, hanem egy-egy fontosabb részlet pontos, oktatásra részletekben mérőn és szemléltetően alkalmas feldolgozására kell törekedni. Amit szóbeli előadással is jól lehet oktatni, azt filmpályamunkába feldolgozni felesleges.

A pályázat terjedelme félhasábosan és nem sűrűn gépelt négy oldalt nem haladhat túl. A lényegét képező cselekményt a pályázatban (mesevázlatban) olyan részletességgel kell kidolgozni, hogy gerincszerű alapja lehessen a forgatókönyvnek, mely a mesevázlat alapján összeállított jeleneteket egységbe hozza.

A pályázaton a m. kir. csendőrség minden tagja résztvehet.

Külön fogom elbírálni a tiszti és külön a legénységi pályázatokat. Mindkét csoport részére a következő jutalmakat tűzöm ki:

1. 250 P, 2. 150 P, 3. 100 P, 4. 100 P.

A pályázatokat közvetlenül a m. kir. csendőrség felügyelőjének a kiképzési szemlélőjéhez, mint a m. kir. csendőrség filmbizottságának az elnökéhez kell legkésőbb folyó évi szeptember hó 1-ére felterjeszteni.

A pályázatot *csak* jeligével kell ellátni s ahhoz ugyancsak jeligével ellátott, lérágasztott borítékot kell csatolni, mely jelzésnélküli

lezárt borítékban tartalmazza a szerző nevét, rendfokozatát és postacímét.

Budapest, 1944. április 25.

706.503/20.—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: *Csendőrségi könyvtárak átvizsgálása.*

A „Magyar szellemi életnek a zsidó szerzők írói műveitől való megóvása“ tárgyában jelen Cs. K.-ben közzétett 10.800/1944. M. E. számú rendeletnek a m. kir. csendőrségnél történő mikénti végrehajtását az alábbiak szerint szabályozom:

1. A budapesti csendőrtiszti társalgó, valamennyi csendőr tiszthelyettesi társalgó és a szombathelyi csendőr tanzászlóalj külön könyvtára a 10.800/1944. M. E. rendelet 1. számú jegyzékében felsorolt írók műveit a könyvtárából haladéktalanul válogassa ki és nyugta-ellennyugta kíséretében úgy szállítsa be a felszerelési anyagraktárhoz, hogy a könyvek oda *legkésőbb május hó 25.-éig* beérkezzenek.

2. Azok a csendőr tiszti parancsnokságok, hivatalok és szervek, ahol az 1240. és 2585. sorszámú könyv megvan, ezt a két könyvet nyugta-ellennyugta csatolása mellett postán úgy szállítsák be a felszerelési anyagraktárhoz, hogy a könyvek oda *ugyancsak legkésőbb május hó 25.-éig* beérkezzenek.

3. Azok az örs- és különítmény parancsnokságok, ahol — beleértve az örs házikönyvtárakat is — a 837., 940., 1240., 1476., 1474. és 2585. sorszámú könyvek valamelyike megvan, azokat nyugta-ellennyugta csatolása mellett postán úgy szállítsák be a felszerelési anyagraktárhoz, hogy a könyvek oda *ugyancsak legkésőbb május hó 25.-éig* beérkezzenek.

4. A fenti 1—3. pont alapján beérkező könyvekből a felszerelési anyagraktár 2—2 példányt adjon át a csendőrségi múzeumnak. A fennmaradó példányok hová- és miként való átadására nézve külön fogok intézkedni.

Budapest, 1944. május 8.

803.810/20.—1943. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: *„Gázvédelmi emlékeztető“ kiadása.*

Az 1943. évi 45. számú H. K. (szab. rend.)-ben közzétett 54.303/eln. 4. vkf.-1943. számú körrendeletben tárgyalt „Gázvédelmi emlékeztető“-t kiadom.

9. §.

A jelen rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Budapest, 1944. május 1.

8.700/1944. számú vallás- és közoktatásügyi miniszteri rendelet kivonata.¹

Tárgy: Zsidó tanulók iskolai egyenruha viselésének megtiltása.

1. §.

Az a zsidó tanuló, aki az 1.240/1944. M. E. számú rendelet (15/1944. Cs. K.) értelmében megkülönböztető jel viselésére köteles, középiskolában, középfokú iskolában vagy szakiskolában rendszeresített egyenruhát és sapkát sem az iskolában, sem az iskolán kívül nem viselhet. Az ilyen tanuló nem jogosult az iskola jelvényének viselésére sem.

2. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Budapest, 1944. május 4.

¹ Kihirdetve a 102/1944. sz. Bp. K.-ben.

6.600/XIII. a. 1944. számú pénzügy- miniszteri rendelet kivonata.¹

Tárgy: Kizárólagos dohányárudák zárórájának átmeneti szabályozása.

1. §.

A kizárólagos dohányárusok az 1944. évi május hó 1. napjától további intézkedésig — a 179.200/1942. P. M. XIII. a. számú rendelet (49/1942. Cs. K.) 1. §-ában foglalt rendelkezéstől eltérően — dohányárudájukat mind a törvényhatósági és megyei városokban, mind a kis- és nagyközségekben 17 óra 30 perckor bezárhatják.

2. §.

A jelen rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

Budapest, 1944. április 29.

¹ Kihirdetve a 98/1944. sz. Bp. K.-ben.

103.776/el. 20. — 1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: Tisztviselői állománycsoport kiterjesztése a csendőr tiszthelyettesek részére.

A Kormányzó Úr Ö Főméltósága az 1944. évi március hó 28. napján Budapesten kelt legfelsőbb elhatározásával hozzájárulni kegyeskedett, hogy a Szolgálati Szabályzat I. Rész 1. mellékletében rendszeresített II. Állományfőcsoport (honvéd tisztviselők 8. és 10. csoport) a csendőr tiszthelyettesek részére kiterjesztessék.

Az ezzel kapcsolatos pályázati felhívást külön rendeletben hirdetem ki.

Budapest, 1944. május 10.

103.476/el. 20. — számú hon- védelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: Csendőr tisztviselői állománycsoport rendszeresítése.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

a csendőrség tiszthelyetteseinek a tisztviselői állománycsoportba való felvételére.

A m. kir. csendőrség tisztviselői karába való felvételre pályázatot hirdetek.

Pályázhatnak: a m. kir. csendőrségnél tényleges szolgálatot teljesítő hivatásos tiszthelyettesek, akik az alábbi pályázati feltételeknek megfelelnek.

1. Pályázati feltételek.

1. A tisztviselői állás betöltéséhez megkívánt általános és társadalmi műveltség.

2. Az, modai, nyilvántartói, számvivői, fegyverszaki vagy anyagszaki szolgálatban olyan fokú tájékozottság; vagy rátermettség, amely alapot nyújt arra, hogy a próbaszolgálat alatt a tisztviselői feladatkör betöltéséhez szükséges ismereteket elsajátítsa. Akik az itt felsorolt szolgálatokra hajlamot és kedvet éreznek, jelenlegi szolgálati alkalmazásukra való tekintet nélkül pályázhatnak.

3. Legalább 12. évi tényleges csendőrségi szolgálat, 1944. szeptember 30-ig bezáróan.

4. Magyar állampolgárság.

5. Valamely hazai középiskola (polgári) legalább négy osztályának sikeres elvégzése.

6. A magyar nyelv tökéletes tudása szóban és írásban (idegen nyelvismeretet és annak mérvét fel kell tüntetni).

7. Csendőrorvosi bizonyítvány arról, hogy a pályázó egészségi állapota erőreláthatóvá teszi a huzamosabb tényleges szolgálatteljesítést.

8. Az utolsó öt évben legalább igen jó minősítés.

9. Nagyszülőikig bezáróan tiszta keresztény származás (nősöknél a feleségé is).

10. Rendezett anyagi viszonyok.

11. Nős pályázóknál a házasságnak meg kell felelnie a honvédségnél az állásszerű házasság tekintetében előírt követelményeknek; a már nős tiszthelyettesek az „A—57.” jelzésű Utasítás értelmében a házassági óvadéktöke biztosítása alól mentesek. A nősöknek az egyházi esketést igazolni kell.

12. Az előjárók egyhangú pártoló véleménye.

II. A kérvények felszerelése és beadása.

A sajátkezűleg írt kérvényeket a m. kir. honvédelmi miniszterhez címezve szolgálati uton kell előtérjeszteni úgy, hogy 1944. aug. 1-ére hozzám beérkezzenek.

A pályázó a kérvényhez a következő mellékletet csatolja:

1. Állampolgársági, vagy visszahonosítási vagy az ú. n. trianoni záradékkal ellátott újkeletű illetőségi bizonyítványt.

2. Az iskolai végzettségről szóló bizonyítványt.

3. Nyilatkozatot a vagyoni viszonyokról, amelyben a pályázó kijelenti, hogy rendezett anyagi viszonyok között él, van-e és milyen ingatlan vagyona (feleségéé is).

4. Saját születési anyakönyvi kivonatát.

5. Származási igazolványt (nősök a feleségről is) és abban az esetben, ha még nem terjesztették volna fel hozzám, az eredeti okmányok alapján kiállított származási táblázatot, amelyet a pályázó ír alá (okmányokat mellékelni nem kell).

6. Életrajzot, melyben a pályázó mind szolgálati, mind magánviszonyait részletesen ismerteti. (Mettől-meddig milyen szolgálati beosztást töltött be, a saját életrajzi adatain kívül a szülők és nagyszülők foglalkozását, vagyoni helyzetét, jövedelmi forrásait is írja le.)

7. Nyilatkozatot, melyben a pályázó kijelenti, hogy a pályázati feltételeket ismeri és azoknak aláveti magát.

8. A nős pályázó a kérvényhez csatolt külön jelentésben jelentse:

a) mikor és mely parancsnokság engedélye alapján kötött házasságot,

b) felesége 14 éves korától kezdve mikortól-meddig, hol és kinél tartózkodott.

c) mi volt és jelenleg mi a feleség atyjának foglalkozása és most hol tartózkodik,

d) felesége milyen iskolai végzettséggel rendelkezik,

e) feleségét leány és asszony korában a hivatásos, nyugállományú és szolgálaton ki-

vüli tiszték közül kik ismerték közelebbről. Ennek hiányában nevezzen meg olyan tartalékos tisztet vagy köztisztetben álló vezető személyeket (pap, polgármester, jegyző, orvos stb.), akiknek alkalmuk volt feleségükkel közelebbről megismerkedni.

Ehhez a jelentéshez csatolni kell:

a) az állami házassági anyakönyvi kivonatot és az egyházi házasságkötést igazoló okmányt,

b) felesége legutolsó iskolai bizonyítványát,

c) saját és felesége származási okmányait.

III. A kérvények ellenőrzése, véleményezése és az előjáró parancsnokságok által csatolandó okmányok.

A kérvényeket ellenőrizni kell, hogy a folyamodó a feltételeknek megfelel-e és a II. fejezetben előírt okmányokat csatolta-e.

A meg nem felelő és hiányosan felszerelt kérvényeket — külön gyűjtve — egyidejűleg szintén fel kell hozzám terjeszteni.

A kérvényeket véleményezni kell, hogy a folyamodó szellemi képességénél, szakismertésénél (vagy rátermettségénél) és összességénél fogva a tisztviselői állás követelményeinek előreláthatólag meg fog-e felelni.

A kérvényhez csatolni kell:

1. Az eredeti alosztály anyakönyvi lapot (a kérvény beadása napjáig feltüntetett adatokkal).

2. Az eredeti „Minősítvényi táblázat”-ot.

3. A büntetési jegyzőkönyvi kivonatot (üresen is).

Nősöknél a házasság állásszerűségét az A—57. jelzésű Nősülési Szabályzat és a folyó évi április hó 12-én kelt 103.609/eln. 20.-1944. számú rendeletem értelmében kell elbírálni.

A házasság elbírálása tárgyában tartott tisztgyűlés jegyzőkönyvét és parancsnoki véleményét (a kérdőívekkel együtt) külön borítékban kell csatolni, és pedig ahhoz a pályázó szerkesztette jelentéshez, amely alapján a házasság utólagos elbírálása megindul.

IV. Egyéb tudnivalók.

1. Nyomatékosan felhívom a figyelmet arra, hogy a kérvények minden tekintetben kifogástalanul legyenek megszerkesztve, az okmányokkal való felszerelés pedig körültekintő pontossággal és gondossággal történjék.

2. A kérvények fölött a döntést magamnak tartom fenn.

3. A kiválasztott legalkalmasabb pályázókat felvételi vizsgára fogom berendelni. A si-

keres vizsgát 3 hónapos tanfolyammal kapcsolatos próbaszolgálat követi.

A felvételi vizsga anyagára és a próbaszolgálat időtartamára, részleteire vonatkozóan külön rendeletben fogok intézkedni.

4. A tekintetbe nem jövő pályázók erről — okmányaik visszaadásával — szolgálati uton fognak értesítést kapni.

5. Közbenjárók és érdeklődők igénybevételeét szigorúan megtiltom.

Budapest, 1944. május 13.

—o—

706.332/20.—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: Csendőrségi emlékalap támogatása.

A folyó évi 13. számú Cs. K-ben közzétett 705.630/20.—1944. számú körrendeletem utolsó bekezdése szerint megtörtént egységes hozzájárulás alapján a m. kir. csendőrség emlékalapjára

a tábornokoktól havi	1.— P
a törzstisztektől havi	—70 „
a főosztályoktól havi	—50 „
a hivatásos cső. legénységtől havi ..	—20 „
a próbacsendőröktől és a csendőrségi zászlóalj sorcsendőreitől havi	—20 „

önkéntes adomány levonását és befizetését a m. kir. belügyminiszter úrral egyetértőleg az alábbiak szerint szabályozom:

A fenti önkéntes adomány befizetésének kezdete 1944. április 1.

Az önkéntes adományokat *negyedévenként utólag* kell levonni. Ennek megfelelően az első levonás ideje 1944. július 1.

A levont összeget az illetékes gazdasági hivatalok minden év január, április, július és október 1. és 5-e között fizessék be a m. kir. csendőrség emlékalapja 20.130 csekkszámlijára. A csekkszámliján fel kell tüntetni, hogy a befizetett összeg melyik negyedévre szól.

A 120.648/eln. VI—c.—1927. számú rendelet alapján levont 10 filléren aluli töredékek további levonását 1944. június hó 1-ével beszüntetem. A 120.648/eln. VI—c.—1927. számú rendeletemet hatályon kívül helyezem.

Budapest, 1944. május 13.

—o—

502.131/XX.—1944. számú belügyminiszteri körrendelet.

Tárgy: Különleges szolgálatra vezényelt ruháellátása.

Jövőben a gödöllői és kenderesi különleges szolgálatra vezényelt csendőrlégénységet

— a vezénylés tartamára — a következő kincstári ruházattal kell ellátni: 1 rend posztó és 1 rend szövet ruhával, 1 köpennyel, 1 vadaszkalappal és 1 táborisapkával. Az előírt többi ruházatot a vezényelték — a fekete nadrág kivételével — a saját tömegbeli ruházataikból pótolják. (A fekete nadrág viselése nem kötelező.)

A gazdasági hivatalok, jelen rendeletem kézhezvétele után a fenti különleges szolgálatra kijelölt egyének méreteit az anyagraktárral azonnal közölik, illetve a szükséges ruházati cikkeket igényelik. Az anyagraktár által kiadott ruházathoz a vezényeltet a fent felsorolt ruházati cikkekkel lássák el és a vezénylés befejezése után a kiadott ruházatot vonják be és azokat a gödöllői és kenderesi különleges szolgálat céljaira mint kincstári ruházatot külön tartásuk nyilván.

A gazdasági hivatalok a legközelebbi különleges szolgálatra vezényelték részére, csak akkor igényeljenek ruházatot, ha a vezényeltet a *kincstári készletükből nem tudják ellátni* az előírt ruházati cikkekkel, vagy azok már a különleges szolgálatra nem felelnek meg. Ez utóbbi esetben tegyenek — a már meg nem felelő ruházat számának feltüntése mellett — hozzám jelentést, hogy az ilyen ruházatok további használatára nézve intézkedjem.

Az anyagraktár az igényelt ruházati cikkeket soronkívül készíttesse el, azokat külön jelzéssel bélyegezzé le és a felmerülő költséget a javadalmazás terhére számolja el.

Más különleges szolgálatra (fürdőügyeleti stb.) vezényelték a szolgálatukat a saját tömegbeli ruházataikkal kötelesek ellátni. A jövőben különleges szolgálatra történt kijelölés, illetve vezénylés címen nem lehet tömegbeli ruházatot soronkívül előirányozni.

Budapest, 1944. május 15.

—o—

503.519/XX.—1944. számú belügyminiszteri körrendelet.

Tárgy: Iroda-átalány hozzájárulás szabályozása a honvéd törvényszékek részére.

A honvéd törvényszékek hatásköre alá tartozó csendőrségi bűnügyekkel kapcsolatos irodai többköltségek fedezésére a m. kir. csendőrség részéről az egyes honvéd törvényszékek számára, *irodaátalány-hozzájárulás* címen 1944. évi június hó 1-től kezdve, havonta az alábbi összegek folyósítását engedélyezem a javadalmazás terhére:

a m. kir. budapesti honv. törvényszék részére havi — — — — —	40 P,
a m. kir. székesfehérvári honv. törvényszék részére havi — — — — —	40 P,
a m. kir. szombathelyi honv. törvényszék részére havi — — — — —	30 P,
a m. kir. pécsi honv. törvényszék részére havi — — — — —	30 P,
a m. kir. szegedi honv. törvényszék részére havi — — — — —	40 P,
a m. kir. debreceni honv. törvényszék részére havi — — — — —	30 P,
a m. kir. miskolci honv. törvényszék részére havi — — — — —	40 P,
a m. kir. kassai honv. törvényszék részére havi — — — — —	30 P,
a m. kir. kolozsvári honv. törvényszék részére havi — — — — —	40 P,
a m. kir. marosvásárhelyi honv. ki- rendeltség részére havi — — — — —	20 P,

A honvéd hadtestparancsnokság a honvéd törvényszék vezetőjének az irodaátalány-hozzájárulás összegéről kiállított nyugtáját záradékolva minden hónap 25-ig a felmerült bűnügyi előlegek visszatérítésére vonatkozó kimutatással együtt megküldi az illetékes csendőrkerületi parancsnokságnak.

A csendőrkerületi parancsnokság gazdaszat-közigazgatási hivatala a megküldött nyugta alapján az esedékes összegnek a hadtestparancsnokság számára a tárgyható utolsó napjáig történő kifizetése tekintetében a helybeli osztálygazdasági hivattal szemben intézkedik.

Az irodaátalány-hozzájárulási költségeket a 2. „Dologi Kiadások“ rovat, 1. „Beszerzési költségek“ alrovaton az irodai átalányok között kell elszámolni.

A honvéd törvényszék irodai költségeihez hozzájárulás tárgyában, valamennyi csendőrkerületi parancsnokságnak 1929. évi május hó 1-ével kiadott 130.605/VI. b.-1929. számú rendeletem, továbbá az irodaátalány-hozzájárulás összegének megállapítására nézve esetenként külön-külön kiadott rendelkezéseim 1944. évi május hó 31-ével hatályukat veszítik.

Budapest, 1944. május 10.

503.985/XX.—1944. számú belügy- miniszteri körrendelet.

Tárgy: Csendőrségi gépjárművek használata.

Az 1944. évi 6. sz. Cs. K.-ben megjelent 498.300/XX.—1944. számú körrendeletem 25. pont második bekezdése gyanánt az alábbi szöveget kell felvenni:

„A nyomozó alakulatok gépkocsiveetői a nyomozó alosztály foglalkozásán vegyének

részt. Közlekedési őrs (műszaki alosztály) székhelyén azonban havonta kétszer ennek a foglalkozására is ki kell rendelni őket. Ezen a foglalkozáson csak egyenruhában vehetnek részt“.

A 41. pont b) alpontja első sorában a „tiszték“ szó „tiszt“-re helyesbítendő.

A 46. pont negyedik sorában a „híradó osztály“ szó után „-“ teendő és utána felveendő „a közlekedési műszaki alosztály“.

Budapest, 1944. május 12.

504.340/XX.—1944. számú belügy- miniszteri körrendelet.

Tárgy: Hősi halált halt csendőrlegénység hátramaradottainak segélyezése.

Azonnali rendkívüli anyagi támogatásban kívánom részesíteni a közbiztonsági és karhatalmi szolgálatteljesítés közben (partizánokkal, ejtőernyősökkel stb. vívott harcban) hősi halált halt nős, illetve családos csendőrlegénység igényjogosult hátramaradt hozzátartozóit.

Ígényjogosult hátramaradottak azok a hozzátartozók (özvegy, esetleg árvák), akiknek a hősi halált halt családfe után háromhavi készpénzjárandóságra (halálozási évnegyeddíjra) van igényük.

Az igényjogosultaknak *azonnali* segélyezését a kerületi-, központi nyomozó- és a központi közlekedési parancsnokok hatáskörébe utalom.

Említett parancsnokok minden, a fenti körülmények között hősi halált halt nős, illetve családos csendőrlegénységi személy hátramaradott igényjogosult családtagjai (özvegy, illetve árvák) számára 500 pengőig terjedő összeg keretén belül engedélyezhetnek azonnali segélyt.

A segély összegének megállapításánál gondosan mérlegelni kell

a) a hősi halált halt legénységi személy családi viszonyait, nevezetesen azt, hogy hány családtagot hagyott hátra, ezek közül hány ellátatlan;

b) a család anyagi és vagyoni helyzetét,

c) az egyéb körülményeket, pl. vannak-e a család támogatására hivatott megfelelő anyagi javakkal rendelkező közeli hozzátartozók (szülők);

és az azonnali segély összegét, — meghatározott kereten belül — ezeknek a szempontoknak tekintetbe vétele mellett kell megállapítani.

A kerületi- (központi nyomozó-, központi közlekedési) parancsnokság a fentiek szerint megállapított segélyösszeget, a hősi halált halt legénységi személy állományilletékes gazdasági hivatalával az igényjogosult özvegy

(család) részére, — annak bélyegtelen nyugtájára —, a javadalmazás terhére, a „Dologi kiadások” rovátón rendelkezésre álló hitelből előlegezve, azonnal kifizetési. A kifizetett összeget megtérüléséig kincstári követelésként kell előírni.

Gondoskodni kell egyidejűleg arról is, hogy az igényjogosult az illetékszerű temetési járulékot is *haladéktalanul megkapja*.

A kifizetett és előlegként elszámolt segélyösszegnek a „Csendőrségi nyugdíjjárulék alap” költségvetésében a „Nyugellátásban részesülők segélyezésére”-re biztosított hitel terhére történő *kiutalását* — a segélyösszeg megállapításának körülményeit részletesen felölelő felterjesztésben tölem kell kérni. A felterjesztésben meg kell említeni a gazdasági hivatalt, amelyik az összeget folyósította, hogy a kiutalás — a temetési járulék — és segély előlegekhez hasonlóan részére megtörténhessen.

Hangsúlyozom, hogy az említett parancsnokságoknak e jogkörrel történt felruházásával a hősi halált halt nős, illetve családos legénység igényjogosult hátrahagyottainak *azonnali* anyagi támogatását kívánom lehetővé tenni; az említett parancsnokságoknak azonban kötelességévé teszem, hogy az általuk megállapított és előlegként kifizetett segélyek kiutalására irányuló felterjesztésüket hozzám

esetenként azonnal tegyék meg, mert a javadalmazásból előlegezett segélyösszegeknek a költségvetési évben feltétlenül vissza kell térülniök.

Budapest, 1944. május 16.

—○—
vitéz Jaross Andor s. k.,

m. kir. belügyminiszter.

—○—
Hatálytalanítás.

1944. évi április 22-én kelt 1.560/1944. M. E. számú kormányrendelet a 2.790/1939. M. E. számú rendeletet (9/1939. Cs. K.) hatálytalanította.

Kihirdetve a 101/1944. sz. Bp. K.-ben.

—○—
Érvénytelenítés.

Batá József őrmester részére 1943. február 17-én e kerület által kiállított és elveszett 62124. számú polgáriruhás személyazonossági igazolványt érvénytelenítem.

M. kir. miskolci VII. csendőr kerületi parancsnokság: (5/55. sgt. sz. 1944. május 13.)

Szerkeszti: **Dr. Bányai László** százados.

Nyomták Ladányi Antal könyvnyomdájában, Bpest, IX., Lónyay-u. 18/b. Tel.: 187-084. Felelős v.: Ladányi Antal. ig.

6. §.

Vegyes és hatálybalépő rendelkezések.

(1) Felhatalmaztatnak a törvényhatóságok, megyei városok és községek, hogy a jelen rendelet rendelkezéseit megfelelően alkalmazhassák az 1. § (1) bekezdése alá nem tartozó tisztviselőkre és egyéb alkalmazottakra, valamint üzemek alkalmazottaira is.

(2) A jelen rendelet kihirdetésének napján lép hatályba; rendelkezéseit visszamenő hatállyal a korábbi hatósági légtalmi vagy hadműveleti kiürítés folytán már a rendelet hatálybalépése előtt elköltözöttekre is alkalmazni kell.

Budapest, 1944. május 31.

33.884/eln. fbü.—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.¹

Tárgy: *Kényszerlakások átvétele.*

Az 1200/1943. M. E. (13/1943. Cs. K.) és az ezt kiegészítő 940/1944. M. E. kormányrendeletek (12/1944. Cs. K.) alapján a bombakárosultak részére berendezett lakások és a volt lakástulajdonos által kényszer folytán visszahagyott közszükségleti cikkek utaltatnak ki, — továbbá az 1610/ M. E. kormányrendelet (19/1944. Cs. K.) alapján a zsidóknak háztömbökbe szorításával kapcsolatban az ott lakó nemzsidó személyek átköltözése is elrendelhető.

Honvéd egyének ily átköltözésével kapcsolatos intézkedések megtételére és végrehajtására a polgári hatóságok illetékesek.

A honvédség tekintélyének megóvása érdekében elrendelem, hogy mindazok a honvéd egyének, kik ily lakások átvételére kényszerülnek, az ily lakásokat és azok berendezését, valamint a használatra, egyébként otthagyt holmikat az átadó tulajdonossal, vagy annak megbizottjával együttesen két példányban felfektetett leltárral vegyék át s ennek megtörténtét tanukkal is ismertessék el. A leltárban a lakás tartozékainak (ajtók, ablakok, kályhák, csengő — világítási — gázvezetékek, fürdő, mosdó, konyha berendezések stb.) az átvett berendezéseknek és egyéb holmiknak állapotát is fel kell tüntetni s általában minden olyan adatot fel kell sorolni, ami a tulajdonjog, vagy károkozás körüli későbbi vitáknak elejét veheti. A leltár egyik példányát a tulajdonos, a másikat az igénybevevő őrzi meg.

¹Kihirdetve a 31/1944. sz. H. K.-ben

Amennyiben az ily módon átvett lakást a honvéd személy továbbadni kényszerül, újbóli leltározással tartozik azt átadni s úgy az átvételkor, mint az átadáskor felvett leltár egy-egy példányát megőrzi.

Elvárom, hogy a honvédség tagjai ily helyzetben az idegen tulajdont képező ingó és ingatlan vagyontárgyakat a légnagyobb kímélettel és csak a legszükségesebb mérvben fogják használni s a jó gazda köteles gondosságával karbantartani, nehogy az igénybevétel hátrányai mellett a tulajdonost még károsodás is érhesse.

Az állomásparancsnokok e téren befolyásukat és ellenőrzésüket messzemenően érvényesítsék.

Budapest, 1944. május 23.

104.254/eln. 20.—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: *Cs—8. és Cs—1. Utasítás helyesbítése.*

A Cs-8. „Utasítás a m. kir. csendőrség hiroadó alakulatai és rádió állomásai számára” című szolgálati könyvben az alábbi helyesbítést kell végrehajtani:

A 45. pont teljes egészében törlendő és helyette új 45. pontként az alábbi szöveget kell felvenni.

„Ha a közbiztonsági, vagy egyéb viszonyok szükségessé teszik „rádió készültséget” kell elrendelni. Ilyenkor folytonos szolgálatot kell tartani.

A rádiókészültséget elrendelhetik:

a) a m. kir. Belügyminiszter a hiroadó osztályparancsnokság útján a m. kir. csendőrség egész hírhálózatára, vagy a szükséghez képest egyes részeire;

b) a kerületi parancsnokságok a kerület területére, vagy egyes részeire, de ilyenkor a forgalmiköröket mindig figyelembe kell venni.

A kerületi parancsnokság a rádiókészültség elrendelését a hiroadó osztály útján a Belügyminiszternek (csendőrségi osztály) jelenti. A megszüntetést hasonlóan jelteni kell.

c) A hiroadó osztály parancsnokság az alárendelt rádió adóállomásait a hiroadás érdekében vagy műszaki ellenőrzés céljából a szükséges időtartamra bármikor rádiókészültségbe helyezheti.

A rádiókészültséget csak az azt elrendelő parancsnokság, szerv szüntetheti meg.

Szigorú készültség elrendelése esetén (Szut. 191. pont.) a rádió készültség azzal egy időben, külön rendelkezés nélkül is életbe lép s a szigorú készültség megszüntetéséig tart.”

A Cs-1. jelz. „Szervezeti és Szolgálati Utasítás a m. kir. csendőrség számára” című szolgálati könyvben pedig az alábbi helyesbítést kell végrehajtani:

A 191. pont c) alpontjának a 2. 3. sorában levő „a napnak meghatározott óráiban pedig rádióügyeleti szolgálatot kell tartani” szöveget törölni kell és helyette „és rádiókészültségi szolgálatot kell tartani” szavakat kell felvenni.

Ezt a helyesbítést a Cs-1. Szüt. helyesbítések ívénel a 11. folyószám alatt kell nyilván tartani.

Budapest, 1944. május 31.

104.500/eln. 20.—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: Nyugállományú csendőrök rendfokozati elnevezésének megváltoztatása.

A folyó évi 22. számú Csendőrségi Közlönyben közzétett 36.218/Elnökség.—1944. számú körrendeletem mellékleteként kiadott „Szolgálati Szabályzat I. Rész 1. számú melléklet”-ben foglaltak szerint a „csendőr” rendfokozat 1944. évi május hó 10-i hatállyal „szakaszvezető”-re változott.

Ezt a rendelkezést a nyugállományú „csendőr”-ökre is kiterjesztem.

Erről a nyilvántartó gazdasági hivatalok a nyugállományú „csendőr”-öket haladéktalanul értesítsék azzal a rendelkezéssel, hogy a jövőben a „nyugállományú csendőr” rendfokozati elnevezés helyett „nyugállományú szakaszvezető” rendfokozati elnevezést kötelesek használni.

A rendfokozati elnevezés megváltoztatását a nyilvántartó gazdasági hivatalok a nyugdíjokiratra záradék alakjában vezessék rá és az érdekeltek összes személyi és erkölcsi okmányait megfelelő módon helyesbítsék.

Budapest, 1944. június 7.

27.958/Res. XX.—1944. számú belügyminiszteri körrendelet.

Tárgy: Balatonbogláron vízi őrs felállítása.

Balatonbogláron 1944. május 22-ével vízi őrsöt állítottam fel.

Budapest, 1944. június 8.

273.000/1944. számú belügyminiszteri rendelet.¹

Tárgy: Vármegyék, városok és községek, valamint a belügyminiszter felügyelete alá tartozó egyéb hatóságok, hivatalok, intézetek és intézmények építkezéseinek anyagellátása.

A 12.112/1939. M. E. számú rendeletben kapott felhatalmazás alapján kiadott 32.700/1940. Ip. M. számú rendelet értelmében az olyan építési munkákat, amelyekhez zár alá vett (zárolt) anyag szükséges, nem szabad a zár alá vett anyagok felhasználására vonatkozó engedély megadása előtt megkezdeni. E rendelet alapján az iparügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértésben évenként megállapítja a zárolt (illetőleg a forgalmukban egyéb módon korlátozott) építési anyagoknak a belügyminiszter felügyelete alá tartozó közületek (és közérdekű intézmények) építkezéseinek felhasználásra kerülő keretét. Ennek az építési anyagkeretnek felhasználásával kapcsolatban — az iparügyi miniszterrel egyetértőleg — a következőket rendelem.

1. §.

(1) A vármegyék, a városok és a községek, továbbá a belügyminiszter felügyelete alá tartozó egyéb hatóságok és hivatalok, valamint a belügyminiszter, illetőleg a vármegyék, a városok és községek kezelésében vagy felügyelete alatt álló intézetek, közérdekű intézmények, közművek, üzemek, alapítványok és alapok (a továbbiakban: építendő) *csak azokhoz az építkezésekhez, illetőleg tatarozásokhoz igényelhetnek építési anyagokat, amely építkezésekre a 315.800/1943. B. M. számú rendelettel rendszeresített kérdőívek alapján anyagellátási szempontból elvileg már előzetes engedélyt kaptak.*

(2) Előzetesen nem engedélyezett építkezésekre vonatkozó anyagigénylések érdemi tárgyalás alá nem kerülnek.

2. §.

(1) Az építkezésekhez szükséges zárolt anyagokat anyagigénylési lapokon kell igényelni. (A nem zárolt, de forgalmukban egyéb módon korlátozott anyagokat a 6. § szerint kell kérelmezni.)

(2) Az anyagok igénylésére, illetőleg az igénylési lapok kiállítására mind az építendő, mind pedig a megbízott vállalkozó jogosult, az igényléseket azonban az építendőnek is mindenkor alá kell írnia.

(3) A kitöltött és aláírt igénylési lapon az építendő műszaki közegének, ha az építendő

¹ Kihirdetve a 60/1944. sz. Bp. K.-ben.

13. §.

Ez a rendelet nem vonatkozik

a) azokra az építkezésekre, amelyeket az iparügyi miniszter a 3.700/1931. M. E. számú rendelet alapján, a belügyminiszter felkérésére közvetlenül bonyolít le,

b) a székesfővárosnak úgyszintén a székesfőváros kezelése vagy felügyelete alatt álló intézeteknek, közintézményeknek, közműveknek és üzemeknek az építkezéseire,

c) az Országos Nép- és Családvédelmi Alap építkezéseire,

d) az 1. §-ban felsorolt építkezések közül azokra, amelyeknél az építkezés nem a belügyi igazgatás körébe tartozó célt szolgál.

14. §.

Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba. Hatálybalépésével a 603/1943. B. M. számú rendelet hatályát veszti.

Budapest, 1944. március 7.

—o—

501.550/XX.—1944. számú belügyminiszteri körrendelet.

Tárgy: Csendőrségi építkezések anyagellátása.

A 273.000/1944. B. M. számú rendeletet a m. kir. csendőrségnél az alábbiak szerint kell végrehajtani:

Ad 1. § (1) Olyan tatarozásokhoz, melyek előreláthatók nem voltak, vagyis maior folytán keletkeztek és a lakhatás szempontjából feltétlenül szükségesek, mert életveszélyesek (kidőléssel fenyegető fal, tetőbeázás stb.) építési anyagot akkor is lehet igényelni, ha az előzetesen a 315.800/1943. B. M., illetve az 544.837/XX. 1943. sz. rendelettel rendszeresített és kiadott kérdőívvel még igényelve nem volt.

Ad 2. § (2). Az anyagok igénylése mindig a megbízott vállalkozó (építőmester) kötelessége.

Ad 2. § (3). Kincstári, valamint a kincstár által karbantartott laktanyáknál az igényelt anyagok mennyiségi és műszaki adatainak helyességét mindig az államépítészeti hivatal igazolja.

Ad 3. §. (1) c). Az összesítő jegyzék nyomtatott űrlap, melyet az azon megadott módon kell kitölteni.

Ad 3. § (2). A tervekre és költségvetésre záradék alakjában a nyilatkozatot az illetékes gazdasági hivatal (gazdászati közigazgatási hi-

vatal) írja rá (lehetőleg gépirással), de azt iktatószámmal ellátni és aláírni nem kell. Ezt a B. M. XX. osztálya eszközli.

Ad 4. § (1). Az anyagigényléseket minden laktanyára külön-külön kell felterjeszteni. Több laktanya anyagigénylését együttesen felterjeszteni nem szabad.

Ad 5. § (1). Az anyagigényléseket a belügyminisztérium XX. osztályához kell előterjeszteni.

Ad 5. § (2) c) Kincstári és a kincstár által karbantartott laktanyák anyagigényléseit a kerületi és egyéb csapatparancsnokságok, valamint a m. kir. csendőrség központi gazdasági hivatala terjesztik elő, már engedélyezett építkezéseknél sürgős szükség esetén azonban, vagy ha a késedelem veszéllyel jár, az osztályparancsnokságok is, vagy kivételesen az az alakulat, ahol az építkezés, vagy tatarozás történik.

Ad 5. § (3). Csak akkor kell a 315.800/1943. B. M., illetve az 544.837/XX. 1943. sz. rendeletre hivatkozni, ha az anyagigénylés tényleg ez alapon történik, később engedélyezett építkezéskor azonban ezen későbbi rendelet számára.

Ad 6. § (2, 3, 4). Úgy a részletes kimutatót (2), mint a megrendelést (3), valamint az anyagigénylést (4), a belügyminisztérium XX. osztályához kell felterjeszteni.

Ad 6. § (5). A bekézdés alulról számított 3. sorában „(4)” szám „(3)”-ra helyesbítendő.

Ad 7. §. A felterjesztő parancsnokságot a (hivatalt) az anyagigénylések elbírálásáról és a kiutalás ügyében az ipari anyaghivatallal (kereskedővel) szemben tett intézkedésről a belügyminisztérium XXII. (építési) osztálya értesíti.

Ad 8. és 12. §. A vonatkozó módosításokat, panaszokat, kihágásokat bűncselekményeket a belügyminisztérium XX. osztályához kell felterjeszteni.

Ad 13. § a) A 3.700/1931. M. E. rendelet alapján az iparügyi miniszter csak a székesfehérvári csendőrséglőalj építkezéseit bonyolítja le, minden más csendőrségi építkezés a belügyi tárca hatáskörében történik jelenleg.

Ad 14. § A 273.000/1944. B. M. valamint jelen rendeletet az eddig előterjesztett laktanyatatarozások anyagigényléseivel kapcsolatban még alkalmazni nem lehetett. A jövőben szükséges anyagigénylésekre, részletes kimutatókra és megrendelésekre azonban már pontosan alkalmazni kell.

Budapest, 1944. március 22.

—o—

**504.588/XX.—1944. számú belügy-
miniszteri körrendelet.****Tárgy:** *Csendőralakulatok élelem-ellátása.*

A m. kir. közellátásügyi miniszter úrral egyetértésben miheztartás végett közlöm, hogy a közellátásügyi miniszter úrnak az élelmiszerellátás szabályozása tárgyában kiadott 108.000/1944. K. M. számú rendelete (megjelent a Budapesti Közlöny 1944. évi 94. számában) hatálya a m. kir. csendőrség élelmiszerellátásának jelenlegi rendszerét nem érinti.

A törvényhatóság első tisztviselőjének az idézett K. M. rendelet 1. §-ának (1) bekezdésében a törvényhatóság részére kiutalt élelmiszerek szétosztására vonatkozólag megállapított hatásköre a csendőrség élelmiszerellátására — minthogy a csendőrség a m. kir. honvédség kiegészítő része — természetesen nem terjed ki.

A csendőrségi hozzátartozók ellátása azonban — mint a honvéd személyek családtagjainál is — a törvényhatóság polgári fogyasztói ellátására irányadó elvek szerint, esetleg beszerző csoportok útján történik.

Budapest, 1944. június 5.

**504.635/XX.—1944. számú belügy-
miniszteri körrendelet.****Tárgy:** *Balatonlellén különítmény felállítása.*

Balatonlellén 1944. május hó 1-ével különítményt állítottam fel.

Budapest, 1944. június 3.

**504.820 XX.—1944. számú belügy-
miniszteri körrendelet.****Tárgy:** *Katonai szolgálatra bevonult állami rendszerű altisztek és kiegészítő szolgálók, valamint havibéres polgári alkalmazottak illetményeinek küldésével kapcsolatosan felmerülő portóköltések elszámolása.*

A közszolgálati alkalmazottakat általában a teljes összegű illetmények, esetleg mellékjándóságok illetik meg, amelyekből levonást csak a fennálló jogszabályok alapján lehet eszközölni.

Ebből folyólag közlöm, hogy olyan esetekben, amikor a 123.929/VI-b.—1940. számú körrendeletem (21/1940. Cs. K.) hatálya alá tartozó polgári alkalmazottak törvényszerű illetményei katonai szolgálatra bevonulásuk miatt állomáshelyükön kezükhöz ki nem fizet-

hetők, s részükre csak posta útján kézbesíthetők, az illetmények elküldésével kapcsolatosan felmerülő postaköltségeket az alkalmazott illetményeiből levonni nem szabad, hanem ezeket a költségeket a javadalmazás terhére kell elszámolni.

Budapest, 1944. június 7.

**505.337/XX.—1944. számú belügy-
miniszteri körrendelet.****Tárgy:** *Belső ablakszárnyak és kettős üvegajtók azonnali levétele.*

Általános nemzetgazdasági érdekre figyelemmel elrendelem, hogy a csendőrség bármely alakulata által elfoglalva tartott, mindennemű (kincstári, bérelt stb. laktanya, iroda) épület belső ablakszárnyait (felsőket is, ha vannak) kettős üvegajtóknál ezeknek is egyikét, illetve egyik párját le kell akasztani és alkalmas módon tárolni. Tárolásra legalkalmasabb a száraz pincehelyiség. Ahol ilyen nincs, ott a tárolás — más férőhely hiányában — ugyanabban a helyiségben is történhetik, amelyben az ablakokat, ajtókat leszerelték, és pedig lehetőleg főfal mellett, bútordarabok mögött, az ablak és ajtónyílás vonalából kiesően.

Ezt a rendeletemet a kézhezvételtől számított 24 órán belül végre kell hajtani.

Budapest, 1944. június 7.

**505.357 XX.—1944. számú belügy-
miniszteri körrendelet.****Tárgy:** *Közszállítási Szabályzat egyes értékhatárainak felemelése.*

A m. kir. iparügyi miniszter úrral egyetértőleg kiadott 24.900/Ip. M.—1944. számú körrendeletet miheztartás végett közlöm és ezzel egyidejűleg az 1941. április 26-án kelt 235.005/VI-b.—1941. számú rendeletemet hatályon kívül helyezem.

A m. kir. iparügyi miniszter és a m. kir. belügyminiszter 24.900/1944. Ip. M. sz. rendelete.

A közszállításokról és a hazai beszerzés kötelezettségéről szóló 50.000/1934. K. M.¹⁾ számú rendeletben megállapított egyes értékhatárok felemelése, valamint a közszállítási szerződésekkel kapcsolatos nyilvántartások egyszerűsítése.

Az iparfejlesztésről szóló 1931:XXI. tc. 21. §-ában foglalt felhatalmazás alapján az

tért fizetendő átvételi árat az átadás idején érvényes, hivatalosan megállapított nagybani áraknak megfelelően kell megszabni. A berendezési, felszerelési tárgyakat, valamint termeszivény-, anyag- és árukészleteket csak készpénzfizetés ellenében lehet átadni.

(7) Az átvevő által fizetendő ellenértéket a volt engedélyes zárolt számlájára kell befizetni. A volt engedélyes hitelezőit az üzleti vagyron, illetőleg az abból való kielégítés tekintetében megillető jogok a befizetett összegeket terhelik.

7. §.

(1) A jelen rendelet alkalmazása szempontjából zsidónak tekintendő az, aki a R. 6. §-ában foglaltak értelmében zsidó, továbbá minden olyan közkereseti, betéti és korlátozott felelősségű társaság, amelynek legalább egy tagja (betéti társaságnál akár kültagja is) zsidó.

(2) A zsidónak minősülő természetes és jogi személy, ha vele szemben az 1.730/1944. M. E. számú rendelet 1. §-a értelmében a zsidókra vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatók, köteles a jelen rendelet hatálybalépésétől számított nyolc nap alatt a 2. § (4) bekezdésében megjelölt hatóságnál írásban bejelenteni az őt, illetőleg jogi személynél a zsidó tagot megillető mentesség jogcímét és a beadványhoz mellékelni kell a mentességet igazoló okiratokat.

(3) A mentesség alapjául szolgáló jogcímek közül az arany, az I. osztályú ezüst vitézségi érem, továbbá a kardokkal ékesített III. osztályú vaskoronarend vagy annál magasabb ugyancsak kardokkal ékesített kitüntetések, a kitüntetés adományozásáról kiállított eredeti okirattal vagy a hadilevel-tár által kiállított igazolvánnyal, a legalább 75%-os hadirokkantak, valamint ezek özvegyei és árvái úgyszintén a jelenlegi háborúban hősi halált halt személyek özvegyei és árvái ezt a minőségüket az igazolás évére érvényesített hadigondozási igazolvánnyal, az 1.730/1944. M. E. számú rendelet 1. §-a (1) bekezdésének harmadik pontjában említett mentességet pedig a belügyminiszter által felülvizsgált és érvényben meghagyott mentesítő okirattal kell igazolni. Az a személy, aki a mentesítő okiratot felülvizsgálás végett a belügyminiszterhez benyújtotta, egyelőre ezt a tényt köteles igazolni.

8. §.

A jelen rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Budapest, 1944. június 10.

104.046/20.—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: *Csapattiszti jelvény rendszeresítése a csendőrségnél.*

Az „A—26. 3. Függelék“ jelzésű szolgálati könyv II. Fejezet 31. pontjában tárgyalt „Csapattiszti jelvény“-t rendszeresítem a m. kir. csendőrségnél — a m. kir. belügyminiszter úrral egyetértésben — az alább felsorolt A./I. állománycsoportbeli tisztek részére:

1. A m. kir. csendőr zászlóalj összes csapattisztjei részére, kivéve a pótkeret parancsnokot és az anyagi tisztet.

2. A m. kir. csendőrség tanalakulatainak (jelenleg a csendőr tanzászlóaljak és azok százada, a lovas tanalosztály, a gyalog és lovas tanzázadok, a nyomozó tanzázad és a csendőr századok) összes csapattisztjei részére.

Budapest, 1944. június 16.

—o—

104.590/eln. 20.—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: *Hiradó szolgálatra soronkívüli jelentkezés.*

A csendőrségi hiradó szolgálatnak a rendkívüli viszonyok által megkívánt fejlesztése a hiradó legénység létszámának soronkívüli kiegészítését teszi szükségessé. Ezért a legénységet soronkívüli jelentkezésre szólítom fel.

A folyó évi 4. számú Csendőrségi Közlönyben közzétett 115.668/eln. 20.-1943. számú körrendeletben meghatározott feltételeknek megfelelő, hiradó szolgálatra önként jelentkezők, az idézett rendelet melléklete szerinti jelentkezési ívet töltsenek ki. A jelentkezési íveket úgy kell előterjeszteni, hogy azok folyó évi július hó 10-ig a hiradó osztályparancsnoksághoz megérkezzenek.

Előterjesztett jelentkezési ívet visszatartani nem szabad.

Az őrsparancsnokok ezt a körrendeletemet azonnal hirdessék ki a beosztott csendőrök előtt. A jelentkezési íveket nyomban továbbítsák a szárnyparancsnoksághoz.

Budapest, 1944. június 14.

—o—

—o—

27.290/Res. XX.—1944. számú belügyminiszteri körrendelet.

Tárgy: Csendőrségi árvák segélyezése.

A m. kir. csendőrség tényleges állományú hivatásos tisztjeinek és legénységének bajtársias áldozatkészsége lehetővé tette az 1943. évi 18. sz. Cs. K.-ben kitűzött és részben megvalósított ama feladatának szélesebb körben való megoldását, hogy a testület hősi halottainak árvái és özvegyei, továbbá az anyagi eszközök határain belül más csendőr bajtársak rászoruló hátramaradottai is, a nyugdíjtörvényben részükre biztosított ellátáson túlmenő gondozásban, iskolai nevelésben és anyagi támogatásban részesüljenek.

Ennek a feladatnak a megoldására a csendőrség kebelében létesült intézmény vagyona az önként felajánlott pénzbeli hozzájárulásokról és egyéb önkéntes adományokból szándékozom a m. kir. honvédelmi miniszter úrral egyetértésben kiépíteni.

A m. kir. honvédelmi miniszter úrnak ebben a vonatkozásban kiadott 103.332/el. 20.—1944. számú rendeletével (1944. évi 18. sz. Cs. K.) kapcsolatosan az alábbiakat rendelem:

1. A negyedévenként befolyt és az 1944. évi 20. sz. Cs. K.-ben megjelént 27.617/Res. XX.—1944. számú rendeletem szerint a „21.320. Csendőrségi árvák segélyezése Budapest” megjelölésű postatakarékpénztári csekk-számlára befizetett összegeket minden január, április, július és október hó 10-ig hozzám kell bejelenteni.

Nyugállományú csendőregyének az intézmény vagyonának gyarapításához nem kötelesek hozzájárulni, önkéntes adományaikat azonban felajánlhatják és a nyilvántartó osztálygazdászai hivatal útján befizethetik.

2. A vagyongazdálkodás feletti felügyeletet, valamint az utalványozási jogot az erre megállapított általános jogszabályok és rendelkezések figyelembe vétele mellett a XX. (Csendőrségi szolgálati) osztályom útján magamnak tartom fenn.

3. A befolyt összegeket célvagyonként kizárólag a hivatásos állományú csendőregyének (tisztok, főtiszthelyettesek, tisztviselők, tiszthelyettesek és csendőrök) hátramaradottainak támogatására fogom felhasználni. A fennmaradó összegekből későbbi időben árvajóléti intézményeket (internátus stb.) szándékozom létesíteni.

Az intézmény vagyoni helyzetéről a testület tagjait évenként tájékoztatom.

4. Támogatásban részesülhetnek *első sorban* az alábbi igényjogosultak:

a) harcéri vagy közbiztonsági szolgálatban hősi halált halt,

b) háborúban vagy közbiztonsági szolgálatban szerzett sebesülés vagy betegség következtében megdicsőült,

c) hadifogságba esett vagy eltűnt,

d) hadi-, vagy közbiztonsági szolgálatban szerzett sebesülés folytán megrokkant és

e) a mögöttes országban kötelességteljesítés közben életét vesztett, vagy a csendőri szolgálat sajátosságai következtében keletkezett betegség folytán elhalt hivatásos csendőr személyeknek nevelésre és támogatásra szoruló, 24. életévüket még be nem töltött szülőtlenséget, atyátlan árvái, illetve árvákkal egy tekintet alá eső gyermekei.

Másodszorban igényjogosultak:

f) a tényleges állományban vagy nyugállományban természetes halállal elhunyt hivatásos csendőrszemélyeknek szülőtlenséget vagy szülőtlenséget tekintendő és nevelésre szoruló vagyontalan árvái és atyátlan árvái,

g) az előző a)–e) pontokban felsorolt csendőrszemélyek támogatásra különösen rászoruló családfenntartó vagyontalan özvegyei,

h) sokgyermekes és valamely rendkívüli körülmény folytán különös támogatásra szoruló családfenntartó egyéb csendőrségi özvegyek.

A nyugdíjtörvény hatálya alá egyébként nem tartozó özvegyek és árvák, akik ellátást nem élveznek és arra igényjogosultságuk nem is volt, e mozgalom keretében segélyben sem részesülhetnek.

A támogatás az igényjogosultságnak fenti a)–h) pontokban foglalt elsőbbségi sorrendjében történik. Egyenlő feltételek fennforgása esetén elsőbbség illeti meg azt az özvegyet, akinek több a gyermeke és lakóhelyén gyermekét kenyérkereseti (ipari, tudományos stb.) pályára taníttatni nem tudja.

Az árvák támogatása — nemre való tekintet nélkül — általában ezek 24 éves koráig tarthat.

A 24. életévüket már betöltött árvák csak abban az esetben részesülhetnek támogatásban, ha olyan szellemi vagy testi fogyatkozásban szenvednek, illetve keresőképességük oly mértékben csökkent, hogy e miatt lét-fenntartásukról gondoskodni képtelenek és teljesen vagyontalanok.

5. Az igényjogosultak a következő támogatásban részesülhetnek:

a) az előző 4) pont a)–f) alpontjaiban felsorolt árvák nevelését, iskoláztatását, esetleg internátusi elhelyezését és valamely gyakorlati (ipari, kereskedelmi, gazdasági) pályára való kiképzését, vagy pedig igen jó tanulmányi előmenetelük esetén az árváknak tudományos pályákra való előkészítését biz-

tosító állandó jellegű havi (járadékszerű) segélyben vagy ösztöndíjban,

b) az előző a) pontban megjelölt csendőrárvák esetenkénti megsegítésében (pld. felruházás, kiházásítás, gazdasági, ipari, kereskedelmi stb. szabad pályán önállósítás),

c) az előző a) pontban megjelölt árvák iskolai (tudományos, képzőművészeti, vagy más, a honvédelmi érdeket előmozdító, sport stb.) kimagasló teljesítményeinek jutalmazásában,

d) az előző 4. pont g)—h) alpontjaiban megjelölt és támogatásra különösen rászoruló családfenntartó özvegyek; továbbá a 24. életévüket betöltött és testi vagy szellemi fogyatékoságban szenvedő keresetképtelen árvák esetenkénti megsegítésében.

6. Az intézmény keretében csak azok az árvák, illetve gyermekek vagy özvegyek részesülhetnek támogatásban, akik arra valóban rászorulnak és érdemesek és akik azt hozzám intézett és kellő okmányokkal felszerelt (bélyegmentes) beadványban kérik.

A kívánt támogatást és ennek mértékét, valamint az esetleg igénybevenni óhajtott internátust a pályázati kérvényben világosan meg kell jelölni. A kérvényeket minden évben legkésőbb július hó 15-ig a területileg illetékes csendőrsztály parancsnoksághoz kell benyújtani. A pályázati kérvényhez csatolni kell:

a) az árva, illetve gyermek születési anyakönyvi kivonatát,

b) az apa halotti anyakönyvi kivonatát, illetve hadifogságba esését vagy rokkantságát igazoló okmányt,

c) a szülők és nagyszülők eredeti születési anyakönyvi kivonatait és eredeti házassági anyakönyvi kivonatait,

d) az árva, illetve gyermek legutolsó iskolai bizonyítványát, valamint esetleges alkalmaztatását igazoló bizonyítványt vagy okmányt,

e) az árva (leszármazott) vagyoni viszonyait feltüntető hatósági bizonyítványt annak feltüntetésével, hogy élvez-e alapítványi segélyt, ösztöndíjat, díjmentes ellátást stb., és ha igen, honnan és milyen mérvben,

f) iskolaigazgatói vagy iparhatósági bizonyítványt arról, hogy a támogatásra szoruló gyermek (tanuló, tanonc) után tandíj és ellátás stb. címén mennyit kell fizetni;

g) a munka és keresetképtelen árváknál (leszármazottaknál) hatósági orvosi bizonyítványt a testi vagy szellemi fogyatkozás, illetve keresetképtelenség mibenlétéről és fokáról;

h) az özvegy tiszta keresztény származását igazoló okmányokat, vagyoni viszonyait feltüntető községi bizonyítványt, munkaképességét feltüntető hatósági (honvéd) orvosi bizonyítványt, továbbá a rendkívüli körülményeket igazoló okmányokat.

A 24. életévüket még be nem töltött árvák (gyermekek) pályázati kérvényét a törvényes gyámnak kell beterjesztenie. A 24. életévüket már betöltött árvák (leszármazottak) továbbá özvegyek kérvényüket maguk nyújthatják be. Gondnokság alá helyezésük esetén azonban kérvényüket a kirendelt gondnoknak kell beterjesztenie.

7. Az illetékes csendőrsztály parancsnokság köteles a hozzá beérkező pályázati kérvényeket haladéktalanul felülvizsgálni, tartalmukat a szükséghez képest az illetékes szakaszparancsnok útján ellenőrizni és az esetleg hiányzó adatok kiegészítése és okmányolása felől intézkedni. A kellően felszerelt kérvényeket javaslattal ellátva minden évben legkésőbb augusztus hó 1-re szolgálati úton kell hozzám felterjesztenie. Az apa elhalálozási körülményeiről — főleg a 4. pont a)—e) esetekben a legfontosabb adatok megjelölése mellett — az osztályparancsnokság nyilatkozni köteles.

Elkésett pályázati kérvényeket költségvetési okokból nem vehetek figyelembe.

8. A hősi halottak árváinak támogatása és kimagasló tanulmányi vagy a honvédelmi érdeket előmozdító sport stb. teljesítmények jutalmazása nincs határidőhöz kötve. Az ilyen irányú kérelmeket és javaslatokat bármely időben, esetenként kell benyújtani és hozzám előterjeszteni.

Kimagasló teljesítmények jutalmazását a területileg illetékes (örs-, szakasz-, szárny-, osztály-) parancsnok indokolt esetben a kellő bizonyítékok csatolása mellett saját kezdeményezéséből is javasolhatja.

9. A támogatás (segély, ösztöndíj vagy jutalom) elnyerése iránt hozzám beérkező kérvények felett három tagú bizottság határoz. A bizottság tagjai a m. kir. belügyminisztérium XX. osztályának, a m. kir. honvédelmi minisztérium 20. osztályának és a m. kir. csendőrség felügyelőjének 1—1 képviselője.

A támogatásra szoruló és arra érdemes pályázók kiválasztása, a támogatás mérvének (anyagi kereteinek) meghatározása és odaítélése tekintetében a bizottság mindhárom tagja szavazati joggal bír és szótöbbséggel határoz.

A kérvények feletti bizottsági határozatokat folytatólagos jegyzőkönyvbe kell felvenni. A támogatás céljára megállapított összeg folyósítása e bizottsági határozatok alapján történik.

A 24. életévüket már betöltött árvák az előző 4. pontban megjelölt feltételek fennforgása esetén is csak akkor részesülhetnek támogatásban, ha ehhez a döntésre hivatott bizottság egyhangulag hozzájárult.

10. Sürgős, halasztást nem tűró esetekben a belügyminisztérium XX. osztálya az előző 4. pontban felsorolt igényjogosultak részére

legfeljebb a tábornoki havi hozzájárulás mindenkor összegének százszorosáig terjedő egyszeri segélyt folyósít, amiről a bizottságot — hozzájárulás céljából — utólag, a legközelebbi bizottsági tárgyaláson értesíti.

11. A támogatás megszűnik, ha az érdekelt árva (gyermek vagy özvegy)

a) arra érdemtelenné vált,

b) magyar állampolgárságát elveszti,

c) a támogatás szükségességének körülményei megszűnnek (pl. az eltűnt atya előkerül, vagy hadifogságból hazatér, anyagi viszonyok megjavulnak stb.),

d) ha a támogatásról önként lemond.

Az a) — c) pontokban foglalt valamely körülmény fennállását — az illetékes osztály javaslata alapján — a bizottság állapítja meg. A támogatás indokának megszüntét a támogatottnak közölnie kell az illetékes osztállyal.

Erről a rendeletemről a gazdasági hivatalok a nyilvántartásukban álló nyugállományú csendőrszemélyeket, árvákat és özvegyeket értesítsék.

Budapest, 1944. június 17.

—o—

503.847/XX.—1944. számú belügyminiszteri körrendelet.

Tárgy: Sífelszerelési cikkek számbavétele.

A csendőr parancsnokságok, az alábbi minta szerinti kimutatást kitöltve, a kerületi parancsnokságokhoz terjesszék fel s a kerületi parancsnokságok azokat összesítve terjesszék hozzám elő.

Nemleges jelentés is előterjesztendő.

A sífelszerelési cikk megnevezése	Örsön	Darab	Tan- alaku- latnál	Darab	Csend- őr szá- zadnál	Darab	Egyéb helyen	Darab	Hasz- nált	Javítást igényel	Hasznavehe- tetlen

Budapest, 1944. június hó 16.

—o—

505.333. XX.—1944. számú belügyminiszteri körrendelet.

Tárgy: Rézszulfát oldat tárolása a csendőr laktanyákban.

Valamennyi csendőr laktanyában — kivéve az 503.988/XX.-1944. számú rendeletemre már ellátott alakulatok laktanyáit — a foszforsérültek azonnali kezelésére 10 főig 1 liter, 20 főig 2, azon felül 3 liter rézszulfát oldatot kell tárolni. A 2—3%-os rézszulfát oldat elkészítéséhez szükséges rézgalic az állomáshelyen lévő gyógyszerárakban beszerezhető. Az első beszerzésből, valamint felhasználás esetén a pótlásból felmerülő költségeket a javadalmaszítás terhére kell elszámolni.

Ezzel a budapesti kerületi parancsnokság 510/gkh.-1944. számú felterjesztése elintézését nyert.

II.

A foszforsérülések kezelésénél követendő eljárás.

A foszfor sérültek kezelésénél az alábbi eljárást kell követni:

1. A foszfortól meggyulladt ruhát azonnal le kell vetni. Az égő és így folyékonyvá vált foszfor (foszforos massa) ugyanis könnyen átvándorlik a ruhán, az alatt még akkor is tovább hat, amikor a tüzet a ruha külső részén már eloltottuk. Amennyiben lehetséges, az égő testrészt azonnal merítsük víz alá. A szennyezett ruha levetését is lehetőleg víz alatt végezzük. A tüzet így lehet a leggyorsabban eloltani és csak így lehet elejét venni annak, hogy a ragacsos massa az eloltás után újra lángra lobbanjon.

2. A testfelületre, ruhára tapadt gyúlékony anyagot víz alatt kell kesháttal, kanállal vagy lapoccal lekaparni. Ha nincsen annyi vízünk, hogy az égő testrészt víz alá meríthetnénk, akkor a tüzet homokkal, földdel oltjuk el. Vizes leöblítéssel is elolthatjuk, de ilyenkor vigyáznunk kell egyrészt mert a víz elpárolgása után a visszamaradt foszforos massa újra lángra lobban, másrészt a vízzel együtt könnyen szétfröccsen és sérüléseket okozhat.

3. Ha a hajás fejbőrre fröccsent az égő massa akkor a fejet is merítsük víz alá vagy öntsük le vízzel és azután a szennyezés helyén a ragacsos hajat vágjuk le gyorsan ollóval, még mielőtt az újra meggyulladna.

lalt rendelkezés szempontjából szakminiszternek az iparügyi minisztert kell tekinteni.

12. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Budapest, 1944. június 13.

31.878/Elnökség.—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.¹

Tárgy: *Jelszóval való eligazítás.*

Tekintettel, arra, hogy a német véderő tagjai nehezen, vagy sehogysem értik meg a Szolg. Szab. I. Rész 33. és 51. §-ában előírt magyar Ismertető jeleket, illetve eligazítási módot, az együttműködés-biztosítására, a háború tartamára a Szolg. Szab. vonatkozó rendelkezéseiben előírt eligazítási módok használatát megváltoztatom.

1944. évi június hó 15-étől a jelhang és jelnév használatát beszüntetem, az eligazítás ez időponttól kezdve csupán jelszóval történjék.

Jelszót olyan földrajzi nevet (pl. Róma, Volga, Teherán stb.) kell megadni, melyet mind a magyar, mind a német legénység által könnyen megjegyezhető.

Fentiek következtében a Szolg. Szab. elől idézett §-ainak fentiekkel ellentétes rendelkezéseit ideiglenesen felfüggesztem. Minden olyan esetben, amikor jelhangot vagy jelnevet kellett az eligazítónak kérni, most „jelszó“-t (amennyiben az illető ezt nem érti, úgy „Parolé“-t) kérjen. Mivel a jelszón kívül más ismertető jel kiadásra nem kerül, ezért a jelszóval történt egyszeri eligazítás után természetesen további ellenőrző eligazítás nincs.

Az ismertető jeleket a Szolg. Szab. I. R. 287. pontban megjelölt parancsnokságok a területükön elhelyezett német pság-oknak is adják ki.

Budapest, 1944. június 6.

¹ Kihirdetve a 24/1944. H. K.-ben.

37.024/el. 1. ny.—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.¹

Tárgy: *Csendőrségi próbaszolgálatra felvett honvéd legénységi egyének állománykezelése.*

A Htv. Ut. III. R. 4. Cím 8. §. 4. bekezdésének utolsó mondatát az alábbiak szerint módosítom:

„A csendőrséghez próbaszolgálatra felvett honvéd legénységi egyéneket véglegesítésük

¹ Kihirdetve a 25/1944. H. K.-ben.

(hivatásos állományba való felvételük) bevárása nélkül azonnal a csendőrség tartalék állományába kell áthelyezni. Ha a próbaszolgálatra felvett egyén a 49. § 14. bek. alapján a honvédségnek visszaadatik, akkor ugyanazon állománytest állományába helyezendő vissza, melytől a csendőrséghez került.“

A Htv. Ut. III. R. 4. Cím 49. § 14. bekezdésének a 3. mondatát (kezdet: Elvileg stb...) az alábbiak szerint módosítom:

„A honvédség állományába visszaadottakat volt honvéd állománytestükhöz kell visszahelyezni, kétes esetben (pl. állománytest megszűnése) a területileg illetékes hadtest parancsnokság döntését kell kikérni.

Ugyanezen bekezdés utolsó mondataként fel kell venni:

„A Cs—I. jelzésű csendőrségi Szervezeti és szolgálati utasítás“ 27. pont 1. alpontja alapján testi, szellemi vagy erkölcsi fogyatkozás miatt csendőrségi szolgálatra alkalmatlanná vált próbacsendőrökkel hasonlóképen kell eljárni.“

Budapest, 1944. június 7.

51.300/7. k.—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.¹

Tárgy: *G—11. „Katonadijszabás“ kiegészítése.*

A f. évi 14. sz. Honvédségi Közlönyben közzétett 50.800/7. k.—1944. sz. körrendeletet (18/1944. Cs. K.) hatályon kívül helyezem.

E helyett a K. K. M. úr 66.341/VI. — 1944. sz. megkeresése a G—11. „Katonadijszabás“ A) fejezetében mint új szöveget fel kell venni.

„X. Haraszi—Ráckevei helyiérdekű vasút.“

Budapest, 1944. június 3.

¹ Kihirdetve a 25/1944. sz. H. K.-ben.

51.416/7. k.—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: *Szabadságolási igazolvány érvényessége vasúti utazásoknál.*

Gyakran előfordul, hogy honvéd legénység már lejárt szabadságolási igazolvány alapján utazik.

A jövőben az utazás megkezdése előtt már lejárt szabadságolási igazolvány csak abban az esetben fogadható el érvényes utazási okmányként, ha a szabadságolási igazolvány igényjogosultja a szabadság meghosszabbítását a szabadságot eredetileg engedélyező

RENDELETEK.

2.300/1944. M. E. számú kormányrendelet.¹

Tárgy: A m. kir. rendőrség átszervezése.

A m. kir. miniszterium a honvédelemről szóló 1939:II. tc. (Cs—16/1939.) 141. §-ának (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeli.

1. §.

A m. kir. rendőrség a jelen rendelet alábbi rendelkezései szerint katonailag szervezett testületté alakíttatik.

2. §.

(1) A m. kir. csendőrség és a m. kir. rendőrség egységes vezetés alá helyeztetik. Az egységes vezetést a „csendőrség és rendőrség felügyelője“ látja el.

(2) A csendőrség és rendőrség felügyelőjét a honvédelmi miniszternek a belügyminiszterrel egyetértve tett előterjesztésére a kormányzó nevezi ki.

(3) A csendőrség és rendőrség felügyelője a honvédelmi miniszternek van alárendelve, a belügyminiszter ügykörét érintő ügyekben azonban a belügyminiszterhez van utalva.

3. §.

(1) A csendőrség és rendőrség felügyelője a m. kir. csendőrségre vonatkozóan ugyanazt a jogkört gyakorolja, amelyet a jelen rendelet hatálybalépéséig a m. kir. csendőrség felügyelője gyakorolt.

(2) A m. kir. rendőrség személyzete irányában a csendőrség és rendőrség felügyelőjének jogköre: felsőbb fokon a szolgálatteljesítés ellenőrzése, a hivatásszerű kiképzés vezetése és a katonai fegyelem fenntartása.

4. §.

(1) A m. kir. rendőrség, egyenruha- és fegyverviselésre jogosított fogalmazási- és felügyelőkarbeli tisztviselőit egységes rendőrtiszti karként a m. kir. csendőrség tisztjeire, őrszemélyzetének tagjait pedig a m. kir. csendőrség legénységi állományú egyéneire megállapított rangosztályokba (rendfokozatokba) kell sorolni.

(2) A m. kir. rendőrségnek orvosait, állatorvosait és számvevőségi tisztviselőit a m. kir. honvédség orvosaira, állatorvosaira és gazdasági tisztjeire megállapított rangosztályokba kell sorolni.

(3) A m. kir. rendőrség detektívjeit és kezelőszemélyzetét — a női munkaerők kivételével — a m. kir. csendőrség tisztviselőire fennálló rendszer szerint külön szolgálati ágazatba kell sorolni.

(4) A m. kir. rendőrségnek az előző bekezdéseknek megfelelő átszervezését fokozatosan kell végrehajtani.

5. §.

(1) A m. kir. rendőrség tisztikarának tagjait, valamint VII. vagy ennél magasabb rangosztályba tartozó tisztviselőit — a honvédelmi miniszternek a belügyminiszterrel egyetértve tett előterjesztésére — a kormányzó, a tisztjelölteket, a VII. rangosztálynál, alacsonyabb rangosztályba tartozó tisztviselőket, a tisztviselőjelölteket, továbbá a legénységi állományban az alhadnagyokat és a főtörzsőrmestereket — a belügyminiszterrel egyetértve — a honvédelmi miniszter, a legénységi állomány többi tagját az illetékes főkapitány nevezi ki.

(2) A m. kir. rendőrség tisztikarának tagjait és a tisztviselőket — a csendőrség és rendőrség felügyelőjének meghallgatása után — a honvédelmi miniszterrel egyetértve, a belügyminiszter osztja be és helyezi át. A m. kir. rendőrség legénységi állományú egyéneinek beosztása és áthelyezése tárgyában az illetékes főkapitány, két főkapitányság közti áthelyezés esetében a honvédelmi miniszterrel egyetértve, a belügyminiszter intézkedik.

6. §.

(1) A m. kir. rendőrség tisztjévé való ki-nevezéshez jogtudományi vagy államtudományi, vagy a m. kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem közgazdaságtudományi karának közigazgatási osztályán szerzett doktori oklevél, vagy pedig katonai akadémia elvégzése szükséges. Azoknak, akik a katonai akadémiát nem végezték el, a tartalékos honvédtiszti vizsga letételét is igazolniuk kell.

(2) A rendőrtisztek gyakorlati közigazgatási vizsgát nem tesznek.

(3) Hatósági jogkör ellátására, illetőleg közigazgatási ügyintéző szolgálatra csak olyan rendőrtisztet lehet beosztani, akinek jogtudo-

¹ Kihirdetve a 134/1944. sz. Bp. K.-ben.

mányi vagy államtudományi doktori, vagy pedig a m. kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem közgazdaságtudományi karának közigazgatási osztályán szerzett doktori oklevele van.

7. §.

(1) A m. kir. rendőrség tagjai felett a fegyelmi fenyítő hatalmat végsőfokon a csendőrség és rendőrség felügyelője gyakorolja.

(2) A m. kir. rendőrség tisztjeinek a hatósági jogkör ellátása, illetőleg a közigazgatási ügyintézés körében elkövetett szabálytalanságait és mulasztásait — amennyiben nem tartoznak bünvádi eljárás alá — végső fokon a belügyminiszter rendelkezéséhez képest a csendőrség és rendőrség felügyelője torolja meg.

8. §.

A jelen rendelet rendelkezései szerint átszervezett m. kir. rendőrség tényleges szolgálatot teljesítő tisztjeire és tisztviselőire, továbbá az ebből az állományból nyugállományba kerülő tisztekre és tisztviselőkre a m. kir. honvédség szolgálati szabályzatai, valamint a m. kir. honvédség tisztjeire és tisztviselőire vonatkozó becsületügyi, nőtülési és személyi szabályok megfelelően irányadók.

9. §.

(1) A m. kir. rendőrség tényleges szolgálatot teljesítő tagjai az 1912:XXXIII. tc.-ben és az ezt kiegészítő és módosító szabályokban a m. kir. csendőrségre megállapított rendelkezések megfelelő alkalmazásával honvéd büntetőbíráskodás alatt állanak.

(2) A honvédelmi miniszter rendelettel állapítja meg, hogy a m. kir. rendőrség tagjaival szemben a bünvádi üldözés elrendelésének jogát melyik illetékes parancsnok gyakorolja.

10. §.

(1) A m. kir. rendőrség illetékességi terület szempontjából budapesti és kerületi főkapitányságokra tagozódik. A kerületi főkapitányságok számát, székhelyét és illetékességi területét — a csendőrkerületi parancsnokságok székhelyével és működési területével összhangban — a honvédelmi miniszterrel egyetértve a belügyminiszter állapítja meg.

(2) A kerületi főkapitány illetékességi területén azt a hatósági jogkört gyakorolja, amelyet a jelen rendelet hatálybalépéséig a m. kir. rendőrség vidéki főkapitánya gyakorolt.

11. §.

A 6. §-ban megszabott képesítési kellékek sem állásuk megtartása, sem további előhaladásuk végett nem kívánhatók meg azoktól, akik a jelen rendelet hatálybalépésekor tényleg alkalmazásban vannak.

12. §.

A jelen rendelet rendelkezései szerint átszervezett m. kir. rendőrség állományába ki-nevezett személyek, valamint ezek hátramara-dottai az ellátás szempontjából az 1921:XXXII. törvénycikk hatálya alá tartoznak.

13. §.

(1) A jelen rendelet hatálybalépésének napját a belügyminiszter és a honvédelmi miniszter rendelettel állapítja meg.

(2) A jelen rendelet végrehajtásáról az érdekelt miniszterekkel egyetértve a belügyminiszter és a honvédelmi miniszter gondoskodik, végrehajtásával kapcsolatban a belügyminiszter és a honvédelmi miniszter rendelettel megtehetik mindazokat a rendelkezéseket, amelyek a m. kir. rendőrség szervezetére és eljárására vonatkozó szabályoknak (utasításoknak, szabályzatoknak) a jelen rendelet rendelkezéseivel való összhanghozatala érdekében szükségesek.

Budapest, 1944. június 21.

—o—

2.380/1944. M. E. számú kormányrendelet kivonata.¹

Tárgy: Pártpolitikai vonatkozású feliratok alkalmazásának tilalmazása.

1. §.

(1) Pártpolitikai vonatkozású bármely szövegnek (felirat, jelszó, név, stb.) jelvénynek, ábrának vagy rajznak építményekre (házak falára, kerítésre, üzleti kirakatra, hirdetőszlopokra, stb.), továbbá az úttestre, a gyalogjáróra, a közlekedési eszközökre és általában a közszemlének kitett tárgyakra való ráfestése vagy bármi más módon való rávezetése (rajzolás, stb.) tilos.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt tilalom nem vonatkozik a párt saját helyiségének felirattal vagy jelvényvel való megjelölésére.

¹ Kihirdetve a 147/1944. sz. Bp. K.-ben.

d) az RR forgalmi rendszámú gépjárművek;

e) mindazok a gépjárművek, amelyek a 75.000/1943. K. K. M. számú rendelet (46/1943. Cs. K.) 3. §-a értelmében az éjszakai és hétvégi forgalomban használhatók és a 110.600/1943. B. M. számú rendelet (46/1943. Cs. K.) 2. §-ában meghatározott megkülönböztető („Ü”) jelzéssel el vannak látva, úgyszintén a VV forgalmi rendszámú gépjárművek.

3. §.

Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el az, aki az 1. §-ban foglalt rendelkezéseket megszegi. Az eljárásra és a büntetésre vonatkozóan a 145.000/1943. K. K. M. számú rendelettel (2/1944. Cs. K.) módosított 41.000/1941. K. K. M. számú rendelet (17/1941. Cs. K.) 4. §-ának rendelkezéseit kell értelemszerűen alkalmazni.

4. §.

Az 1. §-ban foglalt rendelkezések nem terjednek ki:

a) a m. kir. honvédség gépjárműveire, úgyszintén azokra a gépjárművekre, amelyeket a m. kir. honvédség igénybevett, az igénybevétel időtartamára;

b) a külföldi rendszámú gépjárművekre.

5. §.

Ez a rendelet 1944. évi július hó 4. napján lép hatályba.

Budapest, 1944. július 1.

31.300/1944. számú iparügyi miniszteri rendelet kivonata.¹

Tárgy: Egyes textilanyagok festésének (átfestésének) korlátozása.

1. §.

Bármilyen színű hajtókaposztót, táborig barna, táborig zöld (általában khaki) színű fésűs szövetet, posztót, molinót (kalikot) és egyéb vászonneműt, továbbá ilyen anyagból készített ruházati cikket, ágyneműt (kész vagy fejtett állapotban), ugyanilyen színű fonalat és ilyen fonalból készített ruházati cikket (kötött ujjast, hósapkát, térdmelegítőt, érmelegítőt, lábszármegítőt stb-t), továbbá vasszürke színű táborig takarót, fehérszínű pirosfehér-zöld keresztcsikkal szőtt (honvédségi)

ágytakarót festésre elvállalni, vagy festeni (átfesteni) csak a m. kir. honvédelmi miniszter engedélyével szabad.

2. §.

(1) Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és két hónapig, háború idején hat hónapig terjedhető elzárással büntetendő az, aki e rendeletben foglalt rendelkezések valamelyikét megszegi vagy kijátssza.

(4) Arra a készletre, amelyre nézve az (1) bekezdés alá eső kihágást elkövették, elkobzásnak van helye.

(5) Az (1) bekezdésben meghatározott kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, a m. kir. rendőrség működési területén a m. kir. rendőrségnek, mint rendőri büntető bíróságnak hatáskörébe tartozik.

3. §.

Ez a rendelet a kihirdetésének napján lép hatályba.

Budapest, 1944. június 25.

506.496/XX.—1944. számú belügyminiszteri körrendelet.

Tárgy: Főtiszt-helyettesi állománycsoportba kinevezésre kerülők ruhaellátása.

Közlöm, hogy a főtiszt-helyettesi állománycsoportba kinevezésre kerülő csendőrségi egyének a használatukban levő tömegbeli ruházatot, a Cs—14. Ideiglenes Ruhagazdálkodási Utasítás 5. §-ának 5. pontja értelmében tulajdonukban megtarthatják, illetve bebecsültehetik. Utóbbi esetben a becsértéket kezeikhez kell kifizetni.

A viszonyokra tekintettel megengedem, hogy a főtiszt-helyettesi kinevezésre tekintetbe jövők számára a csendőrségi felszerelési anyagraktár — *ármegtérítés ellenében* — a készletében lévő khaki fésűs szövetanyagból egy zubbony és egy lovaglónadrág anyagot és egy pár csizma anyagot kiadhasson.

Budapest, 1944. július 12.

506.944/XX.—1944. számú belügyminiszteri körrendelet.

Tárgy: Szalastakarmányszükséglet biztosítása az 1944/45. gazdasági évre.

A csendőrség lovasalakulatai szolgálati lovainak szalastakarmányszükségletét az 1944/

¹ Kihirdetve a 143/1944. sz. Bp. K.-ben.

45. egész gazdasági évre (1945. évi augusztus hó 31-ig bezárólag) szándékozom biztosítani.

1. A takarmányszükséglet (széna, lucerna, here) megállapításához a kerületi parancsnokságok, a m. kir. csendőrszázalaj és a nagyváradi csendőr tanzászlóaljparancsnokság 1944. évi július hó 31-re — alakulatonként részletezett — összesített „Elosztó“-t terjesszenek hozzám.

Az „Elosztó“-t a következő adatokkal kell megszerkeszteni: 1. Folyószám; 2. Az alakulat megnevezése és címe (vármegye feltüntetésével); 3. Az alakulat melyik honvéd hadtest területén állomásozik? 4. Milyen a) lólétszámra, b) időtartamra, c) szálastakarmány-mennyiséget (q-ban) igényel? 5. Megjegyzés.

A csendőrszázadok lovainak szükségletét az állományilletékes kerületi parancsnokság veszi fel „Elosztó“-jába.

Azoknál az alakulatoknál, amelyek szükségletüket egészben, vagy részben már biztosították, illetőleg beszerezték, igénylésüknél a már biztosítottat, vagy rendelkezésükre álló készletet vegyék figyelembe, s csak a valóban még szükséges mennyiséget igényeljük. Ezt a körülményt a „Megjegyzés“ rovatban fel kell tüntetni. Pl. „82 q réti széna biztosítva“. Az elosztóban a lólétszámot azonban pontosan be kell jegyezni.

A kerületi parancsnokság a felterjesztendő „Elosztó“ 4. a) és c) hasábjait összegezze.

Az igénylésnél lovankint és naponkint 5 kg széna-mennyiséget kell számításba venni. Ez azonban nem jelenti, hogy a szolgálati lovak lótápadagjának széna-mennyiségét lovankint és naponkint 5 kg-ban állapítottam meg, mert erre nézve továbbra is a 72.947/VI-b.—1930. számú rendelettemmel megállapított kiszabható széna (lucerna, here vagy muhar) anyagjáraandóság mennyiség az irányadó.

2. Hasonlóképpen lehet igényelni alomszalmát azon lovasalakulatok számára, amelyek a

lovaik részére szükséges alomszalma mennyiségét saját maguk biztosítani, illetve beszerezni semmiképpen sem tudnák.

Az érdekelt alakulatok azonban minden lehető kövessenek el, hogy lovaik alomszalma szükségletét a környékbeli készletekből *önerejük*ből biztosítsák, mert más vidékről, esetleg országrészből szállításra kerülő szalma, annak árát túlságosan megdrágítaná, de a szállítási körülmények sem teszik annak központilag történő biztosítását kívánatossá.

Ha mégis lennének alakulatok, amelyek alomszalma szükségletüket — beigazoltan — saját maguk biztosítani semmiképpen sem tudnák, igénylésüket a fentiek szerinti *külön* „Elosztó“-ban a kerületi parancsnokságok ugyan csak 1944. évi július hó 31-ére terjesszék fel hozzám.

Az esetleges alomszalma igénylésnél a fejadagot — átlagban — lovankint és naponkint 3 kg-mal kell számításba venni és teljes q-ra kikerekíteni.

3. Az *érdekelt* alárendelt lovas alakulatok szálastakarmány-szükséglet igényléseit e körrendeletem vétele után *azonnal* szerkesszék meg és előljáró osztályparancsnokságukhoz (tanalakulatok és csendőrszázadok az illetékes kerületi parancsnoksághoz) terjesszék fel.

Az osztályparancsnokság az alárendelt lovas alakulataik igénylését „Elosztó“-ba foglalva úgy terjessze fel a kerületi parancsnoksághoz, hogy a kerületi parancsnokság összeírt „Elosztó“-ja hozzám az elrendelt időre feltétlenül beérkezzen.

Budapest, 1944. július 13.

—○—
vitéz Jaross Andor s. k.,
m. kir. belügyminiszter.

(17/1941. Cs. K.) és a 173.800/1941. (18/1941. Cs. K.) és a 110.600/1943. B. M. számú rendeletek (46/1943. Cs. K.) hatályukat veszítik.
Budapest, 1944. július 11.

—o—

33.500/1944. számú iparügyi miniszteri rendelet.¹

Tárgy: Az 1944. évi cséplés zavartalanságának biztosítása.

Az ipari nyersanyagok és termékek előállításának, forgalmának és felhasználásának szabályozásáról szóló 12.112/1939. M. E. számú rendelet (21/1943. Cs. K.) 1. §-ában foglalt felhatalmazás alapján, a rendkívüli viszonyokra tekintettel kivételesen megengedem, hogy mindazok, akik községi bizonyítvánnyal három hónapos cséplési gyakorlatot igazolnak, az 1944. évben bérceplést igazolvány nélkül is végezzenek.

A bérceplőipar gyakorlására iparigazolványt továbbra is csak az e rendelet hatálybalépésekor hatályban lévő jogszabályok rendelkezései szerint kell kiadni.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Budapest, 1944. július 10.

¹ Kihirdetve a 155/1944. sz. Bp. K.-ben.

—o—

28.643/Res. XX.—1944. számú belügyminiszteri körrendelet.

Tárgy: Híradószárny felállítása.

Nagyváradon, 1944. augusztus hó 1-ével híradó szárnyparancsnokságot állítok fel.
Budapest, 1944. július 15.

—o—

507.741/XX.—1944. számú belügyminiszteri körrendelet.

Tárgy: Csendőrségi nyomtatványok központi biztosítása.

Az 1944. évi 26. számú Csendőrségi Közlönyben közzétett 506.034/XX.—1944. számú körrendeletem kapcsán közlöm, hogy a csendőrségi nyomtatványokat 1944. augusztus 1-től kezdődőleg központilag biztosítom.

A nyomtatványok bizományi eladásával 1944. augusztus 1-től 1947. július 31-ig terjedő időre a Vitézek, Tűzharcosok, Nemzetvédelmi

Keresztesek Termelő-, Beszerző- és Értékesítő Szövetkezetét (Budapest, XII. Bérnáth Géza-u. 14. szám) bízom meg; ez a megrendelt nyomtatványok szétosztása tekintetében a vezetésem alatt álló miniszterium XX. osztálya felügyelete és irányítása alá tartozik.

Nevezett Céget köteleztem, hogy az előírt nyomtatványokról egy árjegyzéket adjon ki, melyben a nyomtatványok raktári száma is fel legyen tüntetve.

A szállított nyomtatványok árát a megrendelők a rendeltetésszerű fedezet terhére (javadalom, átalányok stb.) térítik meg.

A nyomtatványokat a Cég az előállítási költség és 25% bizományi díj felszámítása mellett köteles árusítani. Ehhez hozzászámíthatja a csomagolási költséget, mely a számla összegének 10%-át teszi ki, de 2 (Kettő) pengőnél több nem lehet.

A számla- és nyugtabélyeg illetéket a Cég viseli, kivéve a csendőrségi javadalmasz terhére rendelt és 50 (Ötven) pengőt meghaladó nyomtatványok költségei után esedékes nyugtabélyeg illetéket, melyet joga van felszámítani.

A postacsomagban szállított nyomtatványokat a Cég a megrendelő veszélyére „Portóköteles” jelzéssel bérmentesítés nélkül adja postára, tehát a szállítási költségek a megrendelőt terhelik.

A nyomtatvány- vagy levélportóval feladott küldemények portóját a bizományos minden esetben lerózza, de a számlában felszámítja. A hivatalos célra rendelt nyomtatványok postai szállítási költségeit a javadalmasz terhére minden esetben el lehet számolni.

A megrendelt nyomtatványok beszerzési költségeit a számlához csatolt postatakarékpénztári befizetési lap felhasználásával az átvételtől számított 30 napon belül ki kell egyenlíteni. Postautalványon küldött összegeket a Cég nem vesz át.

A csekkbefizetési díjat a megrendelő viseli, ha azonban a számla összege az 50 (Ötven) pengőt meghaladja, úgy a számlához a bizományos a „25.000”-es számú befizetési lapot csatol, melynek felhasználásával az összeg portómentesen adható fel.

Személyes vásárlás csak készpénzfizetés ellenében eszközölhető. Ilyen esetben a Cég csomagolási díjat nem számít fel.

A nyomtatványok megrendelésénél a következőkre kell figyelemmel lenni:

A parancsnokságok (hivatalok) rendeléseit a parancsnok (főnök) írja alá, egyszerűsmind ellátja azt körbélyegzőjével. A cikkeket pontosan meg kell jelölni. (Raktári szám, mennyiség.)

Egyéni rendelés esetén a raktári szám, füzet vagy példányszám megjelölése szintén kötelező. A megrendeléseket célszerű a bizományos vállalat által kibocsátott „Rendelőlap“-on (L) a mellékletet) eszközölni, melyekkel a cég a parancsnokságokat (hivatalokat) mindenkor ellátja.

A hiányosan kiállított megrendelőlapokat a bizományos „Portóköteles“ jezéssel a megrendelőnek visszaküldi. Az ebből eredő postai költség a megrendelőt terheli. Büntetés portóval érkezett rendeléseket a bizományos a megrendelő terhére — és csak a kifizetett portóköltség felszámítása mellett — fogad el. Postatakarékpénztári befizetési lapok náttapján rendelések nem eszközölhetők, ilyen rendeléseket a bizományos nem fogadatosít.

A rendelőlapon a megrendelő teljes címét, helyét (vármegye és utolsóposta megjelölésével) és a megrendelés keltét fel kell tüntetni; mert a parancsnokságok (hivatalok) körös postai bélyegzőiről gyakran nem olvasható le a megrendelő parancsnokság és állomáshelye.

Lehetőleg legalább negyedévi szükségletet kell egyszerre megrendelni. Két pengőn aluli rendelést a bizományos nem teljesít. Azokból a nyomtatványokból, melyeknek ára az árjegyzékben „füzet“-ként van megállapítva, a legkisebb rendelési egység egy füzet.

Téves rendelések elkerülése végett a kiállított rendeléseket a parancsnok (főnök) vizsgálja felül, mert az ebből eredő postai szállítási költségek a téves rendelést eszközöző megrendelőt terhelik. Levelezésnél és áru visszaküldésénél minden esetben hivatkozni kell a számla számára. Rendelt nyomtatványokat a cég utólag nem vesz vissza.

Bizományos a rendeléseket 14 napon belül elintézni köteles, vagy az elintézés esetleges akadályáról a megrendelőt azonnal értesíti. Miután számolni kell azzal is, hogy egyes csomagok valamely ok (postai szállítás közbeni elveszés, megsemmisülés, téves irányítás vagy kézbesítés) miatt nem jutnak időben címzettekhez, a megrendelő a megrendelést követő 14 nap elteltével a rendelés elintézését sürgetse meg, mely esetben bizományos, ha a csomagot feladta, a felvevő postahivatalnál azonnal eljár, vagy pedig a rendelés elintézésének akadályait megrendelővel közli.

Sérült, megrongálódott, elpiszkolódott vagy súlyhiánnyal érkező csomagokat címzett ne vegyen át, hanem az ily küldeményekkel minden esetben a posta idevonatkozó szabályai szerint járjon el annál is inkább, mert ilyen tartalmú felszólamlást a bizományos figyelembe nem vesz.

A postáról átvett — hivatalos nyomtatványokat tartalmazó — csomagokat mindig bizottságilag kell felbontani és megállapítani, hogy a csomaghoz csatolt számlában, vagy szállítólevélben feltüntetett nyomtatványmentesség meg van-e. Hiány esetében a bizottság vegyen fel rövid jegyzőkönyvet és azt a hiány pótlása végett bizományosnak küldje meg. Ilyen esetben a hiányt a bizományos bérmentve pótolja. A csomag átvételétől számított 8 nap után a bizományos felszólamlást nem fogad el.

A postai befizetési lapokon a számlaszámokat fel kell tüntetni.

Bizományos a szállított nyomtatványokhoz eredeti számlát mellékel, melyet meg kell őrizni, mert számla másolatot a cég csak abban az esetben adhat, ha annak kiállítását jegyzőkönyvbe foglalt okok alapján kéri. Az ilyen esetekről a cég a jegyzőkönyvek felterjesztése mellett havonta egyszer jelentést tesz a Belügyminisztérium XX. csendőrségi szolgálati osztályának.

Egyének részére nyomtatványok kiadása csak készpénzfizetés ellenében vagy — postai szállítás esetén — utánvétel útján történhet. Nyomtatványok kiadási ideje 9 órától—14 óráig, szombaton 9 órától—12 óráig.

Budapest, 1944. július 25.

1. melléklet.

—○—
vitéz Jaross Andor s. k.,
m. ktr. belügyminiszter.

—○—
Értesítés.

A siófoki, lepsényi, balatonkenesei, balatonszárszói, balatonföldvári, zamárdi, balatonujhelyi, balatonberényi, balatonboglári, balatonszemesi, fonyódi, keszhelyi, hévizszentandrásai, badacsonytomaji, balatonfüredi, kővágóörsi, akali, balatonalmádi, fűzfőgyártelepi és kópházai örsök a fürdőszolgálatot, — a balatonkarattyai, balatonfenyvesi és balatonmáriafürdői ideiglenes fürdőkülönítmények pedig működésüket folyó évi június 15. és július 1.-je közötti időben megkezdték. (506.805., 507.042., 507.121/XX.-1944. sz.)

—○—

RENDELETEK

2.570/1944. M. E. számú kormányrendelet kivonata,¹

Tárgy: Repülőgépek kényszerleszállásának vagy lezuhanásának bejelentése, valamint a géproncsok és az azokhoz tartozó tárgyak megővésének biztosítása.

1. §.

A hatóság által felelősséget viselő mezőőrök, hegyőrök, erdőőrök, útmesterek, útkaparók, vadőrök, vízőrök és vízműőrök kötelesek szolgálatuk ellátásának ideje alatt működési körzetükben kényszerleszállást végzett vagy lezuhanant repülőgépről a leszállás vagy lezuhanás helyének és idejének pontos megjelölésével a legközelebbi katonai parancsnokságnak vagy közbiztonsági szervnek (csendőrnök, rendőr-őrszemnek) haladéktalanul jelentést tenni vagy jelentést tételni és ezt követően mindaddig, amíg az említett parancsnokság vagy közbiztonsági szerv nem intézkedik, illetve az őrzést át nem veszi, a repülőgép őrzéséről is gondoskodik.

2. §.

Repülőgépről ledobott tárgyakhoz, kényszerleszállást végzett vagy lezuhanant repülőgéphez, annak alkatrészéhez, berendezési vagy felszerelési tárgyaihoz, a személyzet ruházatához vagy egyéni felszerelési tárgyaihoz az arra illetékes hatóság tagjának vagy közegének intézkedése nélkül hozzányúlni senkinek sem szabad.

A tilalom nem vonatkozik arra az esetre, ha az ilyen tevékenységre élet megmentése vagy testi épség megóvása végett szükség van, vagy arra jogszabály rendelkezése vagy hatósági intézkedése feljogosít vagy kötelez.

3. §.

Aki közvetlen vagy hitelt érdemlő tudomást szerez arról, hogy repülőgépről ledobott tárgy, lezuhanant repülőgép alkatrésze, berendezéséhez vagy felszereléséhez tartozó tárgy, vagy személyzetének ruházatához vagy felszereléséhez tartozó tárgy arra nem illetékes személy birtokába vagy birlalatába került, köteles erről a hatóságnak haladéktalanul jelentést tenni.

¹ Kihirdetve a 160/1944. sz. Bp. K.-ben

4. §.

A mennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással büntetendő, aki az előző §-ok valamely rendelkezését megszegi vagy kijátssza, vagy annak megszegésében vagy kijátzásában bármi módon közreműködik. A büntetőjogi felelősségrevonáson felül a 8.130/1939. M. E. számú rendelet (20/1939. Cs. K.) alapján rendőrhatalósági őrizet alá helyezésnek (internálásnak) is helye van.

A kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, mint rendőri büntetőbírósnak hatáskörébe tartozik.

5. §.

A jelen rendelet a kihirdetésének napján lép hatályba. Végrehajtásáról a belügyminiszterrel, a földművelésügyi miniszterrel és a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterrel egyetértve a honvédelmi miniszter gondoskodik.

Budapest, 1944. július 12.

—o—

105.342/eln. 20.—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: Csendőrségi személyazonossági igazolványokon a rendfokozat módosítása.

A „csendőr“ rendfokozatnak és a próbacsendőri rendfokozatoknak a Szolgálati Szabályzat I. Rész új 1. számú melléklete szerinti megváltoztatásával kapcsolatban az érdekeltek csendőrségi személyazonossági igazolványával az 1943. évi 22. számú Csendőrségi Közlönyben közzétett 113.655/eln. 20.—1943. számú körrendeletben foglaltak szerint kell eljárni.

Budapest, 1944. augusztus 1.

—o—

707.322/20.—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: „Az éles kézigránát kezelése és használata“ című segédlet kiadása.

A folyó évi 19. számú H. K. (Szab. rend.)-ben közzétett 57.123/eln. szab. szerk.—1944. számú körrendeletében tárgyalta „Az éles

133.800/eln. 36.—1944. számú honvédelmi miniszteri rendelet.¹**Tárgy:** A „légi veszély“ nyilvános jelzésének mikénti végrehajtása.

A honvédelemről szóló 1939:II. tc. 136., 137. és 235. §-aiban foglalt felhatalmazás alapján — figyelemmel a légoltalmi riasztószolgálat megszervezése tárgyában kiadott 124.400/eln. 35.—1944. számú rendelet (l. ebben a Cs. K.-ben) 2. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra — az alábbiakat rendelem:

1. §.

(1) A helyi (kézikapcsolású) riasztóeszközökkel a „légi veszély“ jelzését úgy kell végrehajtani, hogy a be- és kikapcsolás közötti időtartam időmérő eszközzel (órával) ellenőrizve 30 másodperc legyen.

(2) Az önműködő (automata) berendezéssel ellátott helyi és központi kapcsolású riasztóeszközöknél, illetőleg riasztórendszereknél a „légi veszély“ jelzését a „légi veszély elmúlt“ nyomógomb benyomásával kell végezni, az önműködő berendezést azonban a jel első szakaszának végeztével ki kell iktatni, illetőleg a további jelzést törölni kell.

(3) Minden más, nem villamos motorral meghajtott riasztóeszközzel, tehát az úgynevezett szükségriasztóeszközökkel a „légi veszély“ jelzését ugyanazzal a hangjellel kell végrehajtani, mint a „légi veszély elmúlt“-át, a jelzés időtartamát azonban 30 másodpercre kell csökkenteni. Azoknál a riasztóeszközöknél, amelyekkel csak egyféle hangjel adható, a „légi veszély“ és a „légi riadó“ jelzése között csupán időtartamban van különbség. Félreértések és az ebből származó zavarok elkerülése céljából erre a körülményre az érdekelteket a helyileg szokásos módon (dobszó, hirdetés) ki kell oktatni.

2. §.

Mivel a „légi veszély“ hangjelzése megegyezik az ellenőrző műszaki próba hangjelzésével, a félreértések és zavarok elkerülése céljából a műszaki ellenőrző próbát további intézkedésig megtartani nem kell.

3. §.

Jelen rendelet 1944. évi augusztus hó 20-án lép hatályba.

Budapest, 1944. augusztus 10.

¹ Kihirdetve a 183/1944. sz. Bp. K.-ben.

365.900/XVIII. om. 1944. számú belügyminiszteri rendelet.¹**Tárgy:** Az ország területének egy részébe való utazás megtiltása.

A közrend védelmének fokozottabb biztosítása céljából a következőket rendelem:

1. §.

1. A kárpátaljai területre, Ung, Bereg, Ugocsa és Máramaros vármegyék, valamint Ungvár thj. város területére 1944. évi augusztus hó 5. és 20. napja között beutazni tilos.

2. Ez a tilalom nem vonatkozik a 95.300/1944. B. M. számú rendelet (17/1944. Cs. K.) 1. §-ának (2) bekezdésében és a 96.000/1944. B. M. számú rendelet (18/1944. Cs. K.) 2. §-ában felsorolt személyekre.

3. A 95.300/1944. B. M. számú rendelet 1. §-ának (1) bekezdése alapján kiállított „Utazási igazolványok“ az (1) bekezdésben meghatározott idő alatt érvénytelenek.

2. §.

1. Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással büntetendő az, aki az 1. §-ban foglalt tilalmakat megszegi.

2. A pénzbüntetés tekintetében az 1928:X. törvénycikk rendelkezései az irányadók.

3. Az (1) bekezdésben említett kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, a m. kir. rendőrség működési területén a m. kir. rendőrségnek, mint rendőri büntetőbírósnak a hatáskörébe tartozik. Harmadfokon a belügyminiszter bíraskodik.

3. §.

Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Budapest, 1944. augusztus 3.

¹ Kihirdetve a 175/1944. sz. Bp. K.-ben.

105.240/eln. 20.—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.**Tárgy:** Csendőr tisztviselők egyenruhája.

A folyó évi 21. számú Csendőrségi Közlönyben közzétett 103.776/eln. 20.-1944. számú körrendelettel a m. kir. csendőrségre is kiterjesztett tisztviselői állománycsoportba tar-

tozók részére a m. kir. belügyminiszter urral egyetértésben a honvéd tisztviselők egyenruháját rendszeresítem azzal az eltéréssel, hogy főveggként a tollas csendőr kalap és a csendőrségi tábori sapka részükre továbbra is megmarad.

Budapest, 1944. augusztus 11.

105.460/el. 20.—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: „Hadirokkant jelvény“ igazolvány mintájának megváltoztatása a tényleges és a hivatalos állományból származó (nyá. szkv.) Tűzkereszt-tulajdonos hadirokkant csendőregyének számára.

Az 1943. évi 14. számú Csendőrségi Közlönyben közzétett 102.833/el. 20.-1943. számú körrendeletem 2. számú mellékletét képező „Igazolvány“ helyett az 1944. évi 32. számú Honvédségi Közlönyben (szab. rend.) közzétett 22.108/el. 8/e.-1944. számú körrendeletem 1.—3. számú mellékleteit képező „Igazolvány“-okat — a Tűzkereszt mindhárom fokozata számára kiadott háromféle igazolvány színének megfelelően — ugyancsak három különböző színben (piros, fehér- és zöld) rendszeresítem.

Ezt a körrendeletemet a 102.833/el. 20.-1943. számú körrendeletem 2. számú mellékleténél elő kell jegyezni.

Budapest, 1944. augusztus 9.

Dr. vitéz Bonczos Miklós s. k.,

m. kir. belügyminiszter.

Községegyesítések.

A m. kir. belügyminiszter a Komárom vármegyébe kebelezett Nagypaka, Kispaka és Csukárpaka községek egyesítését elrendelte.

Az egyesített község jellege kisközség, végleges neve: „Csukárpaka“.

A m. kir. belügyminiszter Nagypaka és Kispaka község nevének, mint lakott helynévnek az országos községi törzskönyvben való nyilvántartását és a helységnévtárba való felvételét elrendelte. (41.602/1944. III. b. szám.)

Kihirdetve a 176/1944. sz. Bp. K.-ben.

A m. kir. belügyminiszter a Zemplén vármegyébe kebelezett Bodrogszentmária és Pálfölde községek egyesítését elrendelte. Az egyesített község jellege kisközség, végleges neve: „Bodrogmária“.

A belügyminiszter Pálfölde község nevének, mint lakott helynévnek az országos községi törzskönyvben való nyilvántartását és a helységnévtárba való felvételét elrendelte. (40.996/1944. kih. szám.)

Kihirdetve a 177/1944. sz. Bp. K.-ben.

Nagyközséggé alakulás.

A m. kir. belügyminiszter a Veszprém vármegyébe kebelezett Hajmáskér kisközségnek nagyközséggé alakulását és ezzel kapcsolatban a hajmáskéri körjegyzőség egyidejű megszüntetése mellett Sóly kisközségnek Hajmáskér nagyközséggel leendő szövetkezését rendelte el.

A szervezeti változás 1944. évi július hó 1-én lépett hatályba. (34.180/1944. B. M. szám.)

Kihirdetve a 174/1944. sz. Bp. K.-ben.

Lakott hely nevének megváltoztatása.

A m. kir. belügyminiszter a Baranya vármegyébe kebelezett Benge községhez tartozó Braidaföld pusztá nevének az 1898. évi IV. tc. 3. §-a alapján „Varjasföld“ névre változtatta meg és ennek a községi törzskönyvben nyilvántartását és a helységnévtárba felvételét elrendelte. (34.986/1944. III. C. B. M. szám.)

Kihirdetve a 176/1944. sz. Bp. K.-ben.

Érvénytelenítés.

Az újvidéki gyalog tanszázadparancsnokság által *Rajnai Richárd* fhdgy. részére 1944. augusztus 4-én kelt 177/kt.-1944. szám alatt kiállított (Újvidék-ről Szegedre és vissza) és elveszett menetlevelet érvénytelenítem.

M. kir. újvidéki csendőr gy. tanszázad parancsnokság. (177/kt. sz. 1944. aug. 13.)

Érvénytelenítés visszavonása.

A folyó évi 32. sz. Csendőrségi Közlönyben az Érvénytelenítés rovatban tárgyalt *Markó István* gy. főtörm. nevére kiállított szabadságolási igazolvány megkerült. Az érvénytelenítést visszavonom.

M. kir. kolozsvári IX. csendőrkerületi parancsnokság. (620/sgt. sz. 1944. július 31.)

lok által történő árusítás megszüntetését követő harmadik naptári év végéig érvényesek postaküldemények bérmentésítésére.

Budapest, 1944. augusztus 17.

51.818/7. k.—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: *Katonadijszabás kiterjesztése hadiüzemi munkásokra és légoltalmi szolgálattalokra.*

A. K. K. M. Úrral egyetértően a G—11. jelzésű „Katonadijszabás“ C. fejezet 1.—3. pontjának új p) alpontjaként az alábbi szöveget kell felvenni:

„p) Hadiüzemi munkások és légoltalmi szolgálatosok szolgálati utazásaik (beidőzés, kihallgatásra elővezetés, bekísérés) alkalmával, elővezetés és bekísérés esetén kísérik is.“
Budapest, 1944. augusztus 12.

105.339/eln. 20.—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: *Törülköző, zsebkendő és férfi rövid harisnya kiadása.*

A folyó évi 28. számú Honvédségi Közlönyben (Szab. rend.) közzétett 45.769/eln. 2. r.—1944. számú „Törülköző, zsebkendő és férfi rövid harisnya kiadása“ tárgyú körrendeletemet a m. kir. csendőrség *tisztikára* is kiterjesztem.

Az igényléseket az állományilletékes kerületi parancsnokságokhoz (a csendőr zászlóalj parancsnokságához és a nagyváradi csendőr tanzászlóalj parancsnokságához) kell folyó évi szeptember hó 20-ig beküldeni.

A központi szervekhez, továbbá a csendőrség és rendőrség Felügyelőjéhez és a Belügyminisztérium XX. osztályához beosztott tisztek igénylésüket a budapesti I. csendőrkerületi parancsnoksághoz küldjék.

A kerületi parancsnokságok, továbbá a csendőr zászlóalj és a nagyváradi csendőr tanzászlóalj parancsnokság a beérkezett igénylések alapján összeállítják a hivatkozott körrendeletem 1. számú melléklete szerint az összesített igénylési kimutatást és folyó évi szeptember hó végéig küldjék be közvetlenül a m. kir. honvéd ruházati anyagszertár elárusítási osztályához (Budapest, XI., Daróczi-út 5. szám).

Budapest, 1944. szeptember 5.

60.322/eln. 2. r.—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.

Tárgy: *44. M. csapat és táborigényjelvény rendszeresítése.*

Az 1942. évi 7. számú Honvédségi Közlönyben közzétett 532.584/2. r.—1942.¹ számú körrendelettel rendszeresített csapat és táborigényjelvény helyett a melléklet szerinti kivitelű — alumíniumból készült — 44. M. csapat és táborigényjelvényt rendszeresítem.

Viselési időtartam: 5 év.

Térítési ár: 8 P.

Részletérték: 16.

Leltárilag nyilván kell tartani a ruházat és személyi felszerelés anyagléltár II. Anyagcsoportnál a 114. rovatszám alatt.

A viselési időtartamot és térítési árat elő kell jegyezni az 1943. évi 40. számú Honvédségi Közlönyben kihirdetett 474.136/2. r.—1943. számú körrendelettel a G—54. Utasításhoz adott IV. Részletes jegyzék 1. számú pótlék 486. folyószáma alatt.

A jelvény a hozzátartozó lánccal nyakba akasztva mindig a legfelső ruhadarabon a mell közepén viselendő, biztosabb rögzítése céljából a jelvény hátsó oldalán lévő középső kamónak megfelelően egy 2 cm hosszú és 1 cm széles — a ruházat színével és minőségével egyező anyagból készült — hurkot kell a megfelelő ruhadarabra felvarrni.

A jelvény viselésével kapcsolatban a Táborigényjelvény Szolgálat című utasításban foglaltak mértékadóak.

A jelvény viselésére jogosultakat igazolvánnyal kell ellátni, mely igazolványban a jelvény hátsó oldalán lévő sorszámot is fel kell tüntetni.

A szükségletnek megfelelő jelvényt hadtestenként (honvéd kerületenként), illetve az 1. hds. parancsnokság által összesítve, a H. M. (2. r. osztály)-tól kell igényelni.

Fentiekkel kapcsolatban az 1942. évi 7. számú Honvédségi Közlönyben közzétett 532.584/2. r.—1942.¹ számú körrendeletemet hatályon kívül helyezem. Az e körrendelettel rendszeresített csapatcsendőr és táborigényjelvényeket az új jelvények kiadása után össze kell gyűjteni és a hadtest (honvéd kerület) parancsnokságok intézkedése szerint alkalmi szállítással a m. kir. honvéd ruházati anyagszertárhoz be kell szállítani.

1 db melléklet.

Budapest, 1944. augusztus 17.

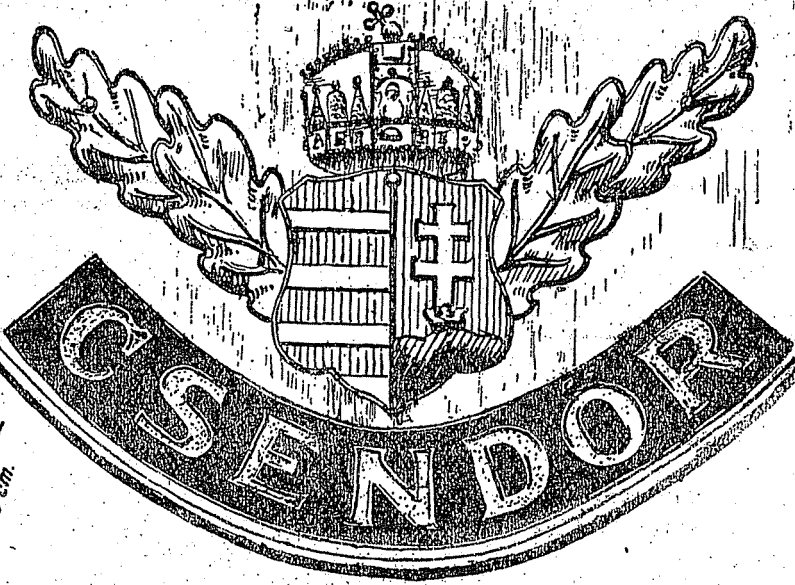
¹ Cs. K.-ben nem jelent meg.

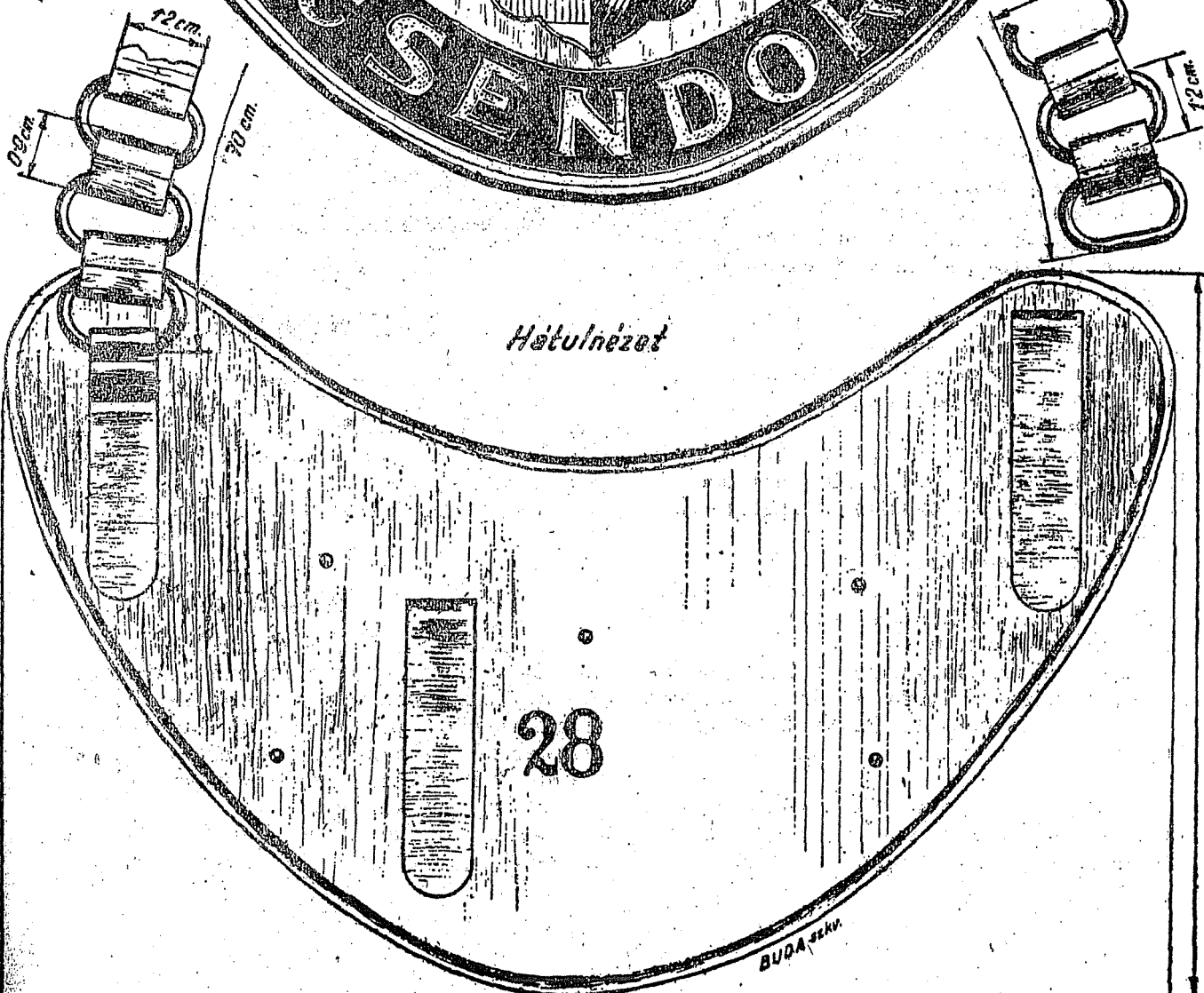
44 M. CSAPAT ÉS TÁBORI CSENDŐR JELVÉNY

/Természetes nagyság/

Előnézet

Hátnézet

(3) A honvédelmi munkakötelezettség szabályozásáról szóló 9.300/1939. M. E. sz. rendelet (Budapesti Közlöny 1939. évi 227. szám) 25. §-ának (3) bekezdése akként módosítottatik, hogy a jelen rendelet hatálybalépésétől kezdve a hadisegélyezésnél irányadó jövedelmi határ (500, 400 és 300 P) megállapításánál a honvédelmi munkáért kapott térítésnek (bérnek, munkadíjnak) nem a havi 300 pengőt, hanem csupán a havi 100 pengőt meghaladó részét kell számításba venni.

14. §.

A jelen rendelet végrehajtásáról az érdekeltektől miniszterekkel egyetértve a belügyminiszter gondoskodik.

Budapest, 1944. november 8.

¹ Megjelent az 1944. évi 279. sz. Bp. K.-ben.

—o—

6.220/1944. M. E. számú kormányrendelet.¹

Tárgy: A m. kir. rendőrség átszervezése.

A m. kir. minisztérium a honvédelemről szóló 1939. II. tc. 141. §-ának (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeli.

1. §.

(1) A m. kir. rendőrség végrehajtó közbiztonsági szolgálatot ellátó része a jelen rendelet alábbi rendelkezései szerint katonailag szervezett őrtestületté alakul át.

(2) Ez az őrtestület a fegyveres erő szervezetébe „m. kir. rendőrség” elnevezés alatt illeszkedik be és közbiztonsági szolgálatot teljesít.

(3) A m. kir. rendőrségnek a fegyveres erő szervezetébe be nem illesztett része továbbra is a belügyminiszter főfelügyelete alatt végzi a fennálló jogszabályokban meghatározott hatósági teendőit.

2. §.

(1) A m. kir. csendőrség és a katonailag átszervezett m. kir. rendőrség egységes vezetés alá kerül. Az egységes vezetés a „csendőrség és rendőrség főfelügyelője” látja el.

(2) A csendőrség és rendőrség főfelügyelőjét a honvédelmi miniszternek a belügyminiszterrel egyetértve tett előterjesztésére a Nemzetvezető nevezi ki.

(3) A csendőrség és rendőrség főfelügyelője a honvédelmi miniszternek van alárendelve, a belügyminiszter ügykörét érintő ügyekben azonban a belügyminiszterhez van utalva.

(4) A csendőrség és rendőrség főfelügyelőjének jogállását s feladatkörét a honvédelmi miniszter által a belügyminiszterrel egyetértően kiadandó szervezeti határozványok részletezik.

3. §.

(1) A végrehajtó közbiztonsági szolgálatot ellátó m. kir. rendőrség élén a m. kir. rendőrség felügyelője áll, aki ebben a minőségében a m. kir. rendőrség személyzete irányában ugyanolyan jogkört gyakorol, mint amely a m. kir. csendőrségre vonatkozóan a m. kir. csendőrség felügyelőjét megilleti.

(2) A m. kir. rendőrség felügyelőjét a honvédelmi miniszternek a belügyminiszterrel egyetértve tett előterjesztésére a Nemzetvezető nevezi ki.

(3) A m. kir. rendőrség felügyelője közvetlenül a csendőrség és rendőrség főfelügyelőjének van alárendelve.

4. §.

(1) A m. kir. rendőrség közbiztonsági szolgálatot ellátó tisztjeit egységes rendőrtiszti karként a m. kir. csendőrség tisztjeire, őrszemélyzetének tagjait pedig a m. kir. csendőrség legénységi állományú egyéneire megállapított rangosztályokba (rendfokozatokba) kell sorolni.

(2) A m. kir. rendőrségnek közbiztonsági szolgálatot ellátó tisztviselőit — a női munkakerék kivételével — a m. kir. honvédség tisztviselőire fennálló rendszer szerint külön szolgálati ágazatba kell sorolni.

5. §.

(1) A közbiztonsági szolgálatot ellátó rendőrtiszteket a honvédelmi miniszternek a belügyminiszterrel egyetértve tett előterjesztésére a Nemzetvezető, a rendőrtisztviselőket, a rendőr tisztjelölteket és a tisztviselőjelölteket, továbbá a legénységi állományban az alhadnagyokat és a főtörzsőrmesteréket — a belügyminiszterrel egyetértve — a honvédelmi miniszter, a legénységi állomány többi tagját pedig az illetékes rendőr kerületi (csapattest) parancsnok nevezi ki.

(2) A rendőrtisztek és tisztviselők beosztását és áthelyezését a m. kir. rendőrség felügyelőjének, az alhadnagyokét pedig a rendőr kerületi (csapattest) parancsnokok javaslata alapján a honvédelmi miniszter a belügyminiszterrel közösen rendeli el. A rendőrkerületi (csapattest) parancsnokok áthelyezése iránt a honvédelmi miniszter a belügyminiszterrel egyetértésben a Nemzetvezetőhöz tesz előterjesztést.

6. §.

A végrehajtó közbiztonsági szolgálatot ellátó m. kir. rendőrségre a m. kir. honvédség szolgálati szabályzatai, valamint a m. kir. honvédség tagjaira vonatkozó fegyelmi-, becsületügyi-, nősülési- és egyéb személyi szabályok megfelelően irányadók.

7. §.

A végrehajtó közbiztonsági szolgálatot ellátó m. kir. rendőrség tényleges szolgálatot teljesítő tagjai az 1912. XXXIII. törvény-cikkben és az ezt kiegészítő és módosító szabályokban a m. kir. csendőrségre megállapított rendelkezések megfelelő alkalmazásával honvéd büntetőbíráskodás alatt állanak.

8. §.

(1) A végrehajtó közbiztonsági szolgálatot ellátó m. kir. rendőrség működési terület szempontjából kerületi parancsnokságokra tagozódik. A parancsnokságok számát, elnevezését, székhelyét, működésük területét és rendeltetésüket a csendőrkerületi parancsnokságok székhelyével és működési területével lehető összhangban — a honvédelmi miniszterrel egyetértve — a belügyminiszter állapítja meg.

(2) A határ- és folyamrendészeti szolgálatnak központi vezetése s felügyelet alá vonására határ- és folyamrendészeti parancsnokság szervezendő.

9. §.

A végrehajtó közbiztonsági szolgálatot ellátó m. kir. rendőrség állományába kinevezett személyek, valamint ezek hátramardottjai az ellátás szempontjából az 1921. XXXII. törvény-cikk hatálya alá tartoznak.

10. §.

(1) A jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba és 1944. évi december hó 31-ig végrehajtandó.

(2) A jelen rendelet végrehajtásáról az érdekelt miniszterekkel egyetértve a honvédelmi miniszter és a belügyminiszter gondoskodik; végrehajtásával kapcsolatban a honvédelmi miniszter és a belügyminiszter rendelettel megtehetik mindazokat a rendelkezéseket, amelyek a m. kir. rendőrség szervezetére és eljárására vonatkozó szabályoknak (utasításoknak, szabályzatoknak) a jelen rendelet rendelkezéseivel való összhangba hozatala érdekében szükségesek.

(3) A m. kir. rendőrség felügyelője az átszervezés befejezéséig terjedő átmeneti időtartama alatt jelen rendelet értelemszerű

alkalmazásával a közbiztonsági szolgálat eredményességét biztosító rendelkezéseket és szabályozásokat tehet.

(4) Kétes, vagy különösen fontos esetekben a szabályozás érdekében a honvédelmi miniszterhez, vagy az ügy természetéhez képest a belügyminiszterhez kell előterjesztést tenni.

11. §.

E rendelet életbe léptetésével a 2.300/1944. M. E. számú rendelet (29/1944. Cs. K.) hatályát veszti.

Budapest, 1944. december 2.

¹ Megjelent az 1944. évi 280. sz. Bp. K.-ben.

—o—

81.650/el. 8/ny.—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.¹

Tárgy: *Egyéni fegyverténnyel különös érdemet szerzett harcosok földhözjuttatás helyett pénzbeli jutalmazásban nem részesülhetnek.*

A f. évi 41. sz. H. K.-ben (Szabályrendeletek) kihirdetett 79.400/Elnökség.—1944. számú körrendeletem (43/1944. Cs. K.) 4. §-ának (1) és (2) alatti részét teljesen, továbbá az 5. §-ból a következő idézett szavakat b) ahelyett pénzzutalmat igényelnék-e; valamint a hivatkozott körrendeletemhez tartozó 1. sz. Melléklet (Jegyzőkönyv) és a melléklet szerinti űrlapnak 2. lapoldalán felülről számított 4. sorában „pénzzutalmat” szót — mint tárgyat — törölni kell.

Budaest, 1944. október 31.

¹ Kihirdetve az 52/1944. sz. H. K.-ben.

—o—

86.762/el. 8/ny. 1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.¹

Tárgy: *Az egyéni fegyverténnyel különös érdemet szerzett harcosok soronkívül földhözjuttatása tárgyában kiadott eljárási szabályok módosítása.*

A f. é. 41. sz. H. K.-ben (Szabályrendeletek) kihirdetett 79.400/Elnökség — 1944. sz. körrendeletem (43/1944. Cs. K.) (a továbbiakban Elj. szab.) kapcsán — a juttatási eljárás meggyorsítása érdekében — az alábbiakat rendelem:

Az Elj. szab. 7. §. (3) bekezdésében és 1. sz. mellékletének bekeretezett részében elrendelt géptáviró jelentésnek tartalmaznia kell mindazokat az adatokat, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a juttatásra való igényjogosultságot — felterjesztendő jegyzőkönyv-

hó 4.-étől december 31.-éig 16 órától kell végrehajtani és az elsötétítés 7 óra 30 percig tart.

(2) A törvényhatósági jogú és megyei városokban a csökkentett közvilágítást az (1) bekezdésben megjelölt időpontokban kell végrehajtani. A megjelölt időpontokig üzemen tarthatók azok az ernyőzetlen, villamosüzemű közvilágítási lámpák, amelyek központilag kikapcsolhatók. Az ernyőzetlen és központilag ki nem kapcsolható közvilágítási lámpákat üzemen tartani egyáltalán nem szabad.

(3) A közvilágítást csak olyan községekben szabad fenntartani, amelyekben egyrészt állandó hatósági rádióüzemleti szolgálatot tartanak, másrészt a közvilágítást a riasztásnak, vagy a „zavaró repülés”-nek a rádióban történt közlésétől számított 1 percen belül központilag ki lehet kapcsolni. Ezekben a községekben a közvilágítást az (1) bekezdésben feltüntetett időpontokban kell megszüntetni. Kivételesen indokolt esetekben a honvédelmi miniszter egyes községekben engedélyezheti a csökkentett közvilágításnak a (2) bekezdésében meghatározott módon való üzembentartását.

(4) A közúti forgalomban résztvevő járművekre a fénycsökkentő berendezést az (1) bekezdésben feltüntetett időpontokban kell felszerelni.

(5) A fenti rendelkezések nem vonatkoznak a közforgalmi vasutakra, amelyeknek járművein a belső világítás elsötétítésének kötelezettsége a világítás meggyújtásától annak eloltásáig tart.

2. §.

(1) Az elsötétítés időpontja előtt, de a világítás meggyújtása után bekövetkezett légitámadás, illetőleg „nagy riadó” elrendelése esetén mind a közvilágításban, mind a magánvilágításban a teljes elsötétítést azonnal végre kell hajtani.

(2) „Zavaró repülés”-nek, vagy „Kis riadó”-nak rádió útján való közlése, illetőleg az utóbbinak a hatósági riasztóeszközzel történő jelzése esetén a Budapesti Közlöny 1944. évi 260. számában kihirdetett 126.777/eln. 36.—1944. H. M. számú rendelet 4. §-ában foglalt rendelkezéseket kell végrehajtani.

3. §.

(1) A jelen rendelet a 77.002/eln. lgv.—1939. H. M. számú rendelet 17. §-ában foglalt büntető rendelkezéseket nem érinti.

(2) A jelen rendelet az 1944. évi decem-

ber hó 4. napján lép hatályba. Hatálybalépésével az ugyanezen tárgyban a Budapesti Közlöny 1944. évi 243. számában kihirdetett 126.300/eln. 35.—1944. H. M. számú rendelet (45., 46/1944. Cs. K.) hatályát veszti. Budapest, 1944. november 30.

¹ Megjelent az 1944. évi 275. sz. Bp. K.-ben.

—o—

145.031/eln. VIII. Csf.—1944. számú honvédelmi miniszteri körrendelet.¹

Tárgy: A karhatalmi célokra szükséges fegyver, lőszer és felszerelés igénybevételéről szóló 144.770/eln. VIII. Csf. — 1944. számú rendelet további végrehajtása.

A honvédelmi törvény (1939 : II. tc.) 114. és 124. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a karhatalmi célokra szükséges fegyver, lőszer és felszerelés igénybevételéről szóló 144.770/eln. VIII. csf.—1944. számú rendelet (a továbbiakban: R.; közzététetett a Budapesti Közlöny 1944. évi 251. számában és a Honvédségi Közlöny 1944. évi 52. számában) (46/1944. Cs. K.) további végrehajtása tárgyában a m. kir. belügyminiszterrel egyetértve a következőket rendelem:

1. Az igénybevett (beszolgáltatott) lőfegyverért, lőszerért, derékszíjért és pisztolytáskáért járó térítés mértékét — a R. 8. §-ában megnevezett bizottság esetleges értékelésétől függetlenül — a következőképpen kell megállapítani.

2. Amennyiben az igénybevétel végleges (kincstári tulajdonba vétellel) történt, a végleges igénybevételért az igénybevett dolog közönséges forgalmi értékét kell megteríteni (1939 : II. tc. 122. §. (1) bek.).

3. A lőfegyverek közül a vadászpuskák igénybevétele csupán ideiglenes használatra, míg az egyéb lőfegyverek, valamint a lőszer, derékszíjak és a pisztolytáskák igénybevétele véglegesen történik.

4. Kincstári eredetű igénybevett lőfegyverért, lőszerért, derékszíjért és pisztolytáskáért térítés nem jár.

5. Mind a végleges, mind az ideiglenes használatra történt igénybevételért járó térítés mértékét a jelen rendelet melléklete tartalmazza.

6. A R. 10. §-ának 3. pontjában meghatározott lőfegyverekért, lőszerért, derékszíjért és pisztolytáskáért megállapított törvényesen megszabott áron a külföldi eredetű lőfegyverekre, lőszerre és felszerelésre nézve a törvényes beszerzési árat kell érteni, míg a belföldi lőfegyverek, lőszer és felszerelés

tekintetében a m. kir. közellátási miniszter 43.900/1943. K. M. számú rendeletével (Budapesti Közlöny 1943. évi 190. szám) megállapított gyári és fogyasztói közeparányosát kell fizetni.

7. Az igénybevételért járó térítést az átvételi elismervény (R. 9. §. 3. pont) felmutatása mellett, nyugta ellenében kell a m. kir. honvéd gazdasági hivatalok útján az átvételi elismervény felmutatójának kezeihez készpénzben kifizetni. A kifizetést — a hadi események helyzetére tekintettel — bármelyik m. kir. honvéd gazdasági hivatal köteles teljesíteni. Azt, hogy az igénybevétel véglegesen, vagy pedig ideiglenes használatra történt-e, továbbá, hogy az igénybevételért járó térítés fejében milyen összeg fizettetett ki, az átvételi elismervényen a kifizetést teljesítő m. kir. honvéd gazdasági hivatal feljegyezni köteles.

8. Az elsőfokú rendőrhatalóságok, Budapestén a székesfővárosi kerületi leventeparancsnokságok a felek által a R. szerint beszolgáltatott lőfegyverek, lőszer, derékszíjak, pisztolytáskák átadása céljából — amennyiben az átadás eddig még nem történt volna meg — az illetékes honvéd kerületi parancsnokságtól haladéktalanul kérik az elszállításához szükséges közeg és szállítóeszköz kirendelését, a honvéd kerületi parancsnokságok pedig gondoskodjanak a beszolgáltatott lőfegyverek, lőszer, derékszíjak és pisztolytáskák melőbbi átvételéről és elszállításáról.

9. A térítési díjak az 1939: II. tc. 130. §-ában foglalt rendelkezések értelmében a honvédelmi miniszter tárcáját terhelik.

A térítési, illetve használati díjakat a gazdasági hivatalok ellátmányukból fizessék ki. A felmerült költségek az Rm. 1944. évi hitelt terhelik. Kimutatandó XX. fejezet 3. cím, 2. rovat, 1. alrovat, Pfk. 64. tétel jogcím szerinti altétele alatt.

10. A felülvizsgálati eljárás során bevont lőfegyverek és lőszer kivételével a jelen rendelet rendelkezései nem vonatkoznak a rendőrhatalóságok és az igazságügyi hatóságok által beszolgáltatott, a R. 6. és 7. §-aiban tárgyalt lőfegyverekre, lőszerre, derékszíjakra és pisztolytáskákra.

1. drb. melléklet.

Budapest, 1944. november 20.

¹ Megjelent az 1944. évi 59. sz. H. R. (szab. rend.)-ben.

117.604/1944. számú belügyminiszteri rendelet.¹

Tárgy: Szeszszitalok kiszolgáltatásának korlátozása.

A közrend fokozottab biztosítása érdekében a következőket rendelem.

1. §.

(1) Nem égetett szeszszitalokat, valamint a teához szükséges rumot a közönség részére helyben való fogyasztásra kiszolgáltatni, illetőleg ilyen italokat helyben elfogyasztani vendéglőkben és kávéházakban naponta csak 12 órától 15 óráig, valamint 18 óra 30 perctől 20 óra 30 percig, korcsmákban csak 12 órától 16 óráig, egyéb nyilvános étkezőhelyiségben (cukrászda, kávéház stb.) pedig csak 18 órától 20 óráig szabad.

(2) Nem égetett szeszszitalokat a közönség részére utcán át kiszolgáltatni vendéglőkben naponta csak 12 órától 15 óráig, korcsmákban pedig csak 12 órától 16 óráig szabad.

(3) A bortermelők kiméréseiben a közönség részére bort akár helyben való fogyasztásra, akár utcán át kiszolgáltatni, illetőleg a kiszolgáltatott bort elfogyasztani naponta csak 12 órától 16 óráig szabad.

2. §.

Égetett szeszszitalokat a közönség részére, akár helyben való fogyasztásra, akár utcán át kiszolgáltatni, illetőleg ilyen italokat helyben elfogyasztani az 1. §. (1) bekezdésében megjelölt helyiségekben naponta a nyitás időpontjától reggel 9 óráig szabad.

3. §.

Szeszszitaloknak kis mértékben (zárt palackokban) való elárúsítására jogosult nyílt árusítási üzletekben (fűszer, csemege, szatócs, stb.) a közönség részére égetett, vagy nem égetett szeszszitalokat kiszolgáltatni a nyitás időpontjáig déli 12 óráig szabad.

4. §.

A helyben való fogyasztásra borból legfeljebb 0.5 liter, égetett szeszszitalokból — ideértve a teához szükséges rumot is — legfeljebb 0.5 deciliter szolgáltatható ki személyenkint. A sör kiszolgáltatása korlátozás alá nem esik.

5. §.

(1) Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást